Sölvesborgs kommun

KALLELSE

Datum
2026-09-16

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

Sekreterare
Ann-Louise Cato, 0456-81 61 29
ann-louise.cato@solvesborg.se

Till Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens ledamöter och ersättare

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

Tid: 2026-09-16, klockan 15:00

Plats: Sölvesborg, Stadshuset, Lageråssalen

Justeringsperson: Peter Thyrén

	Ärenden		Sida
1	Information mm (samlingsärende)	2026/3	4
2	Sammanträdestider 2027 - Samhällsbyggnads- fritid och kulturnämnden	2026/86	5
3	Granskning av hantering av föreningsbidrag - Kommunrevisionen	2026/84	6 - 41
4	Avtal om hyra av lokal med Blekinge Skärgårdsturer AB	2026/59	42 - 47
5	Utvärdering Personuppgiftsincidenter januari – juni 2026 – Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden	2026/32	48 - 50
6	Uppföljning 2 av intern kontroll 2026 – Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden	2026/89	51 - 56
7	Synpunkter på Olofströms förslag till en kommunal energiplan	2026/81	57 - 138
8	Ansökan om bidrag -_BK_Revansch - 43472	2026/87	139 - 150
9	Samrådsunderlag - Rivning av två radiomaster samt uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Stiby 5:2 , Björkenabben	2026/73	151 - 228
10	Förslag till nya taxor och avgifter inom fritid och kulturs verksamhetsområde FFS 7.13	2026/90	229 - 242
11	Remiss - Motin om parkeringsplatser vid Gerbogården	2026/82	243 - 252
12	Kompletteringsbudget 2, (KB 2) - Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden	2026/94	253
13	Delårsbokslut per den 31 augusti 2026 - Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden	2026/88	254 - 256
14	Avtal om medlemskap i Fritidsbanken	2026/98	257 - 265
15	Anmälan av delegationsbeslut (samlingsärende)	2026/1	266 - 269

Christopher Ekenberg
Ordförande

Ann-Louise Cato
Sekreterare

Ordinarie ledamöter

Christopher Ekenberg S
Niklas Joelsson M
Peter Thyrén SD
Madelene Ekstrand KD
Ronny Berggren C
Leif-Åke Svensson SD
Mathias Andersson M
Karolina Widerberg SD
Bo Persson V
Hans Björk SD
Kenny Nilsson M

Ersättare

Olivia Costea S
Oliver Matarova M
Felicia Fröjd SD
Christel Henningsson KD
Leon de Flon Ohlsson S
Lars Andersson SD
Amelia Martinsson M
Sandra Björk SD
Anders Falk S
Joakim Frid SD
Carsten Johansson SoL

Övriga

Anders Wanstadius, förvaltningschef Sfkf
Magnus Runesson, teknisk chef
Fredrik Olsson, verksamhetschef Fritid och Kultur
Ann-Louise Cato, sekreterare

KF § 151 Dnr 2022/259

Inkallelseordning i nämnder och styrelser 2023 till 2026

BESLUT

Vid ordinarie ledamots frånvaro ska ersättare kallas in till tjänstgöring från det parti för vilket ledamoten valts.

Om ingen av dessa ersättare kan tjänstgör ska ersättare från annat parti kallas varvid respektive parti bestämmer att följande turordning ska gälla mellan andra partiers ersättare.

För Arbetarpartiet Socialdemokraterna: S, C, M, SoL, V, KD, SD

För Centerpartiet: C, S, M, SoL, V, KD, SD

För Kristdemokraterna: KD, SD, SoL, C, S, V, M

För Moderaterna: M, SoL, C, S, KD, SD, V

För Sverigedemokraterna: SD, KD, SoL, M, C, S, V

För Sölvesborg och Lister partiet: SoL, M, C, KD, S, SD, V

För Vänsterpartiet: V, S, C, SoL, M

Det angivna tillvägagångssättet ska tillämpas, såvida det inte i lag eller författning föreskrivs något annat beträffande ersättarens inkallande till tjänstgöring.

_____

Ärendet i korthet

I kommunallagen, 6 kap 16 §, föreskrivs att ”Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska fullmäktige bestämma i vilken ordning de ska tjänstgöra.”

_____

SFKN § Dnr 2026/3

Information mm

FÖRSLAG TILL BESLUT

Informationen läggs till handlingarna.

Information

Förvaltningschefen informerar

- Ekonomisk uppföljning inklusive investeringar.
-

SFKN § Dnr 2026/86

Sammanträdestider 2027 - Samhällsbyggnads-fritid och kulturnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Nämnden godkänner upprättat förslag till ordinarie sammanträdesdagar för Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden under 2027.

_____

Ärendet i korthet

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden sammanträder under 2027 vid tio tillfällen på onsdagar kl 15:00.

Kallelse utsänds senast fredagen i veckan före nämndens sammanträde.

Bakgrund

Presidiet sammanträder onsdagar kl 15.00 (Galleriet)	Nämnden sammanträder onsdagar kl 15.00 (Lageråssalen)
20 jan (Kl. 16:30)	27 jan (smtr Loftet)
10 feb	17 feb (bokslut)
10 mars	17 mars
14 april	21 april
12 maj	19 maj
9 juni	16 juni (smtr Loftet)
SOMMARUPPEHÅLL	
15 sep	22 sep (delår 31/8, Kb 2, taxor)
13 okt	20 okt (budget 2028)
10 nov	17 nov
8 dec	15 dec (smtr Loftet)

_____

SFKN § Dnr 2026/84

Granskning av hantering av föreningsbidrag - Kommunrevisionen

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden står bakom yttrandet från förvaltningen gällande granskningsrapport om hantering av föreningsbidrag och lägger informationen till handlingarna.

Ärendet i korthet

Kommunrevisorerna önskar erhålla svar från Samhällsbyggnads- fritid-och kulturnämnden om vidtagna eller planerade åtgärder avseende rekommendationerna i rapporten.

Bakgrund

Revisionen i Sölvesborgs kommun har gett EY i uppdrag att genomföra en granskning avseende nämndens styrning, uppföljning och intern kontroll för hanteringen av bidrag till föreningar. Granskningens resultat redovisas i bifogad rapport.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef fritid/kultur Fredrik Olssons tjänsteskrivelse 2026-09-09.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Fredrik Olsson, 0456-81 60 61
fredrik.olsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse -Granskning av hantering av föreningsbidrag - Kommunrevisionen

Förslag till beslut

Klicka här för att ange text.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Revisionen är en granskning av kommunens hantering och interna arbete.

Ärendet i korthet

Kommunrevisorerna önskar erhålla svar från Samhällsbyggnads- fritid-och kulturnämnden om vidtagna eller planerade åtgärder avseende rekommendationerna i rapporten.

Bakgrund

Revisionen i Sölvesborgs kommun har gett EY i uppdrag att genomföra en granskning avseende nämndens styrning, uppföljning och intern kontroll för hanteringen av bidrag till föreningar. Granskningens resultat redovisas i bifogad rapport.

Revisorernas sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i allt väsentligt har säkerställt en ändamålsenlig styrning men att uppföljning och kontroll avseende föreningsbidrag inte är tillräcklig.

Granskningen visar att nämnden inte i tillräcklig utsträckning säkerställer en tillräcklig uppföljning och kontroll av beviljade bidrag. Avsaknaden av uppföljande kontroller och verifierbara underlag innebär att det i efterhand inte fullt ut går att säkerställa att bidragen använts i enlighet med fastställda villkor. Detta medför svagheter i den interna kontrollen samt begränsad spårbarhet och transparens i processen. I granskningen redogörs för ett särskilt stöd som nämnden betalat ut till en förening i ett

enskilt fall. Vi bedömer att det är en brist att det inte framgår av ärendet på vilka grunder och förutsättningar stödet har beviljats.

I kommunrevisionens rapport rekommenderas nämnden att:

- Säkerställa att beslutade mål med tillhörande indikatorer följs upp.
- Utarbeta stödmaterial för bedömning och kontroll av ansökningar.
- Stärka kontrollrutinerna för föreningsbidrag.
- Säkerställa att villkor för bidragsgivning kan verifieras.
- Säkerställa att ärenden bereds på ett fullgott sätt för att säkerställa följsamhet till kommunaljuridiska principer och interna regelverk.

Bedömning/yttrande från förvaltningen

Baserat på de rekommendationer som kommunrevisionen skriver i rapporten besvaras nedan om vidtagna och planerade åtgärder framåt.

Nämnden och förvaltningen har arbetat med mål och indikatorer, vilka kommer att ses över, så att de är anpassade efter verksamheten och på ett bättre sätt kan följas upp och utvärderas.

Under 2024-2025 har ett större arbete och en större översyn av kommunens bidrag till föreningslivet gjorts och i april 2026 beslutade nämnden om nya föreningsbidragsregler att gälla from 2027-01-01.

I samband med de nya reglerna kommer samtliga rutiner, riktlinjer och checklistor att ses över, justeras och ev. kompletteras med nya. I samband med det ses bedömning och kontrollrutiner över och kan komma att justeras/kompletteras.

Verksamheten kommer också att få ett nytt bättre anpassat verksamhetssystem under 2027 som ger oss större möjlighet att bedöma, kontrollera och följa upp ansökningar och redovisningar. Systemet möjliggör också att kunna begära in fler underlag på detaljnivå och hanteringen dokumenteras digitalt i systemet.

Det interna kontrollarbetet ses årligen över med olika kontroller och uppföljning för att säkerställa en rättvis och likvärdig bidragsfördelning. Fritid och kulturs personal genomför årligen många föreningsbesök/samtal/dialoger med föreningsliv och andra verksamma inom vår verksamhet. Dokumentation för dessa möten kommer ses över internt.

Ärendeberedningen kommer att ses över och justera rutiner och underlag så att det blir ett ännu mer komplett och tydligt beslutsunderlag som följer med ärendet och följer de regelverk som finns.

Fredrik Olsson
Verksamhetschef fritid/kultur

Bilagor

Klicka här för att ange text.

Beslut sänds till:

Klicka här för att ange text.

Sölvesborgs kommun

KOMMUNREVISIONEN

2026-07-10

För yttrande:
Samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av hantering av föreningsbidrag

Revisionen i Sölvesborgs kommun har gett EY i uppdrag att genomföra en granskning avseende samhällsbyggnadsnämndens styrning, uppföljning och intern kontroll för hanteringen av bidrag till föreningar. Granskningens resultat redovisas i bifogad rapport.

Revisorernas sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i allt väsentligt har säkerställt en ändamålsenlig styrning men att uppföljning och kontroll avseende föreningsbidrag inte är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att det finns beslutade mål, rutiner och riktlinjer för bidragshanteringen. Dessa utgör en grund för styrningen och bidrar till en i huvudsak strukturerad handläggningsprocess. Samtidigt visar granskningen att det finns oklarheter i hur mål omsätts i praktiken, då de inte i tillräcklig utsträckning har brutits ned, följts upp eller utvärderats.

Granskningen visar att nämnden inte i tillräcklig utsträckning säkerställer en tillräcklig uppföljning och kontroll av beviljade bidrag. Avsaknaden av uppföljande kontroller och verifierbara underlag innebär att det i efterhand inte fullt ut går att säkerställa att bidragen använts i enlighet med fastställda villkor. Detta medför svagheter i den interna kontrollen samt begränsad spårbarhet och transparens i processen.

I granskningen redogörs för ett särskilt stöd som nämnden betalat ut till en förening i ett enskilt fall. Vi bedömer att det är en brist att det inte framgår av ärendet på vilka grunder och förutsättningar stödet har beviljats. Vi bedömer därför att nämnden inte har tillsett att ärendet har beretts på ett fullgott sätt.

Samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att beslutade mål med tillhörande indikatorer följs upp.
- Utarbeta stödmaterial för bedömning och kontroll av ansökningar.
- Stärka kontrollrutinerna för föreningsbidrag.
- Säkerställa att villkor för bidragsgivning kan verifieras.
- Säkerställa att ärenden bereds på ett fullgott sätt för att säkerställa följsamhet till kommunaljuridiska principer och interna regelverk.

Kommunrevisionen önskar erhålla samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämndens svar senast den 26 september 2026 om vidtagna eller planerade åtgärder avseende de rekommendationer som återfinns i rapporten.

Peter Dibéus
Kommunrevisionens ordförande

Bengt Wallin
Kommunrevisionens vice ordförande

Bilaga: Granskning av föreningsbidrag

Sida 10 av 269

Granskning av hantering av föreningsbidrag

Sölvesborgs kommun

Shape the future with confidence

Innehåll

Sammanfattning **2**

1. Inledning **3**

1.1. Bakgrund 3

1.2. Syfte och revisionsfrågor 3

1.3. Genomförande och avgränsning 3

1.4. Revisionskriterier 4

1.5. Bedömningsskala 4

2. Styrning och rutiner **5**

2.1. Styrning och ansvar 5

2.2. Bedömning 6

2.3. Fullmäktiges bidragsnormer och förvaltningens interna rutiner 6

2.4. Bedömning 9

3. Kontroll och uppföljning **10**

3.1. Kontrollrutiner kopplat till föreningsbidrag 10

3.2. EYs stickprovsundersökning 11

3.3. Bedömning 16

4. Sammanfattande bedömning **18**

5. Källförteckning **20**

6. Revisionskriterier **21**

Kommunallag (2017:725) 21

Reglemente för samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden (2025) 21

Bidrags- och stödsystem för föreningar inom Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens ansvarsområde i Sölvesborgs kommun (2024) 21

Bilaga 1: Stickprovsresultat **22**

Kontroll grundläggande bestämmelser 22

Kontroll detaljbestämmelser aktivitetsbidrag 24

Kontroll detaljbestämmelser lokalbidrag 27

Kontroll detaljbestämmelser bidrag till nämndens förfogande 29

Sammanfattning

På uppdrag av kommunrevisionen i Sölvesborgs kommun har EY genomfört en granskning om samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämndens hantering av föreningsbidrag. Det övergripande syftet har varit att bedöma om samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden har säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll för hanteringen av bidrag till föreningar.

Granskningen visar att det finns politiskt beslutade mål på både fullmäktige- och nämndsnivå som har koppling till bidragsverksamheten. Målen har dock inte omsatts i konkreta indikatorer och uppföljningen av målen sker inte på ett systematiskt och strukturerat sätt. Detta innebär att det saknas tillräckligt underlag för att bedöma i vilken utsträckning bidragsgivningen bidrar till uppsatta mål.

Det finns fastställda riktlinjer och handläggningsrutiner för samtliga bidragsformer. Dessa reglerar ansvar, handläggningsprocess och beslutsordning. Rutinerna bidrar till en enhetlig hantering och minskad sårbarhet i verksamheten. Däremot saknas ett stöd för hur inkomna ansökningar ska kontrolleras och bedömas. Avsaknaden av tydliga bedömningskriterier medför att det finns en risk för bristande likvärdighet i handläggningen.

Granskningen visar vidare att uppföljning av beviljade bidrag i huvudsak sker i samband med ansökan. Det genomförs inte återkommande eller systematiska kontrollåtgärder, såsom stickprov eller särskilda uppföljningar. Det saknas därmed en etablerad struktur för att verifiera att bidragen används i enlighet med fastställda villkor. Stickprovsgranskningen visar att bidragsvillkor i flera fall inte kunnat verifieras fullt ut. Detta innebär att spårbarheten i processen är begränsad.

Vidare visar granskningen att dokumentation av beslutsunderlag inte alltid är tillräcklig. I ett enskilt fall framgår inte på vilka grunder ett särskilt stöd har beviljats. Detta försvårar möjligheten till insyn och efterhandskontroll samt innebär att beredningen av ärenden inte fullt ut uppfyller ställda krav.

Sammantaget visar granskningen att det finns en grundläggande struktur för styrning och hantering av föreningsbidrag. Samtidigt föreligger brister i kopplingen mellan mål och uppföljning, i bedömningsstöd vid handläggning samt i den efterföljande kontrollen av beviljade bidrag. Dessa brister påverkar möjligheten att säkerställa en tillräcklig intern kontroll och en transparent bidragshantering.

Med bakgrund av granskningsresultatet rekommenderar vi samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden att:

- Säkerställa att beslutade mål med tillhörande indikatorer följs upp.
- Utarbeta stödmaterial för bedömning och kontroll av ansökningar.
- Stärka kontrollrutinerna för föreningsbidrag.
- Säkerställa att villkor för bidragsgivning kan verifieras.
- Säkerställa att ärenden bereds på ett fullgott sätt för att säkerställa följsamhet till kommunaljuridiska principer och interna regelverk.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Många föreningar och studieförbund är beroende av kommunala föreningsbidrag. Beslut om dessa bidrag baseras nästan uteslutande på de handlingar och uppgifter som föreningarna själva skickar in. Eftersom bidragets omfattning i vissa fall styrs av den statistik som föreningarna rapporterar om antalet deltagare, finns det en risk att bidrag beviljas baserat på felaktiga uppgifter.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har i en rapport från 2022 om välfärdsbrott mot kommuner och regioner identifierat föreningsbidrag som ett betydande riskområde för välfärdsbrott. Enligt rapporten uppger 6,6 procent av kommunerna att de har utsatts för fusk eller oegentligheter kopplade till föreningsbidrag under det senaste året. Dessutom har mer än en fjärdedel av kommunerna angett att de inte vet om några felaktigheter har upptäckts, vilket tyder på att de har haft svårt att få en överblick över situationen.

I Sölvesborgs kommun har samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden fått i uppdrag av kommunfullmäktige att stödja allmännyttiga ideella föreningar. I kommunens föreningsregister finns cirka 160 registrerade föreningar. Kommunen erbjuder flera typer av föreningsbidrag, inklusive aktivitetsbidrag, lokalbidrag, projektbidrag/arrangörsbidrag och administrationsbidrag.

I oktober 2023 beslutade kommunfullmäktige om *Normer för kommunala bidrag till ideella föreningar inom samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämndens ansvarsområde* (KF 2023-10-30 § 134). Reglerna fastställer villkoren för hur en förening blir bidragsberättigad, utöver registreringskraven. För varje bidragstyp finns specifika bestämmelser som klargör de villkor som föreningen måste uppfylla för att vara berättigad till bidraget.

Kommunrevisionen i Sölvesborgs kommun har i sin årliga risk- och väsentlighetsanalys inför år 2026 uppmärksammat risken för felaktiga utbetalning av föreningsbidrag. Mot bakgrund av ovan har kommunrevisionen därmed beslutat att genomföra en granskning av kommunens hantering av föreningsbidrag.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden har säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll för hanteringen av bidrag till föreningar. I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Finns det ändamålsenliga rutiner och riktlinjer för beslut om bidrag för samtliga bidragsformer?
- Finns det dokumenterade mål för bidragsverksamheten?
- Säkerställer nämnden en tillräcklig kontroll och uppföljning av föreningsbidrag i enlighet med de fastställda bidragsvillkoren?
    - Hur säkerställts att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts?

1.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts under perioden februari – maj 2026. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer samt en stickprovsundersökning och kartläggning. Dokumentstudierna har avsett styrande dokument, såsom rutiner och regler för bidrag. Intervjuer har skett med nyckelfunktioner från nämndens kultur och fritidsverksamhet.

Stickprovsundersökningen har avsett aktivitetsbidrag och lokalkostnadsbidrag utbetalda under 2025. Kontrollpunkterna för stickprovsundersökningen har baserats på bidragsreglerna som beslutades av kommunfullmäktige 2023. Utöver stickprovsundersökningen har även en kartläggning genomfört avseende bidrag som betalas ut enligt andra bestämmelser, mer specifikt bidrag till nämndens förfogande, vilket regleras i nämndens bidragsregler. Se avsnitt 3.2 för beskrivning av stickprovsundersökningens och kartläggningen genomförande.

1.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 6.

- Kommunallag (2017:725)
- Reglemente för samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden
- Normer för kommunala bidrag till ideella föreningar inom samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämndens ansvarsområde (2023)

1.5. Bedömningsskala

Vid bedömning tillämpar EY en fyrgradig skala. Skalan bygger vidare på bedömningsgrunder enligt SKR:s god revisionssed samt SKYREV:s normsamling, och syftar till att tydliggöra graden av uppfyllelse av ställda krav. I tabellen beskrivs bedömningsskalan och dess grunder.

Tabell 1. Beskrivning av EY:s bedömningsskala

Bedömningsskala	
Ja	Fullständig uppfyllelse av ställda krav.
I allt väsentligt	Ställda krav är i huvudsak uppfyllda, men det finns utvecklingsförmåga.
I låg utsträckning	Uppfyllelse av ställda krav är i ett begynnande stadium, eller saknar väsentligen struktur.
Nej	Avsaknad av uppfyllelse av ställda krav.

2. Styrning och rutiner

I detta avsnitt besvaras revisionsfrågorna om det finns dokumenterade mål för bidragsverksamheten, samt om det finns ändamålsenliga rutiner och riktlinjer för beslut om bidrag för samtliga bidragsformer.

2.1. Styrning och ansvar

Av samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden reglemente, antaget av kommunfullmäktige i juni 2025, framgår nämndens ansvar att fördela bidrag till ideella föreningar och organisationer, inom sitt verksamhetsområde. Fördelningen av bidragen ska baseras på fullmäktiges beviljade anslag samt fastställda normer och riktlinjer.

Nämnden ansvarar tillsammans med byggnadsnämnden för kommunens samhällsbyggnads-, fritid- och kulturförvaltning. Förvaltningen består av flera avdelningar;

- Fastighetsavdelningen
- Strategiska avdelningen
- Driftenhet gata/park
- Bygglovsavdelning
- Fritid- och kulturavdelningen

Hantering av föreningsbidrag ligger inom fritid- och kulturavdelningen som även omfattar verksamheter för bibliotek, musikskola och kultur- och fritidsanläggningar. Fritid och kulturavdelningen består av tre enheter;

- Fritid- och kulturverksamhet
- Bibliotek
- Musikskola

Inom fritid- och kulturverksamhet inryms arbete som rör anläggningar, museum, konsthall, simskola, evenemang samt hantering av föreningsbidrag. Vid intervju uppges att tre funktioner i huvudsak arbetar med bidragshantering; föreningssamordnare, kultursamordnare och nämndsekreterare tillika fritidssamordnare.

Vidare framgår det även av årsredovisningen att en större översyn avseende hanteringen av föreningsbidrag påbörjades under 2024. Detta har enligt de intervjuade omfattat dels interna rutiner och dels de övergripande bidragsreglerna. Nämnden behandlade ett förslag till reviderade bidragsregler vid sitt sammanträde den 22e april. Av beslutet framgår att nämnden godkänner förslaget och översänder det till fullmäktige för fastställande.

Målsättningar

I januari 2021 beslutade kommunfullmäktige om kommunens fyra gemensamma strategiska områden samt nio tillhörande fullmäktigemål. Ett av dessa fullmäktigmål avser *Ett brett fritid- och kulturutbud till alla*. Till detta mål har samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden både 2025 och 2026 beslutat om nämndmålet:

- Att främja, stärka, utveckla och bevara ett levande och oberoende fritid- och kulturutbud, för att bidra till ökad samhällsnytta, folkhälsa och livslångt lärande.

I nämndens uppföljning av mål för 2025 framgår ingen redovisning av tillhörande indikatorer eller andra utfall men målet bedömdes som uppfyllt för året. Det framgår av nämndens årsredovisning att nämnden inför 2025 beslutat om nya målsättningar för hela

verksamheten samt att det fortsatt pågår ett arbete med att hitta ett effektivt sätt att följa målarbetet.

På verksamhetsnivå, inom fritid och kultur, framgår att målet bedöms som delvis uppfyllt. Måluppfyllelsen baseras på 11 indikatorer utan angivet innehåll. En av indikatorerna benämns *föreningsbidrag ska fördelas kontinuerligt och stämmas av om behov ändras*. Vid intervju uppges att det inte finns någon mätbar indikator kopplat till målsättningen utan bedömningen avser huruvida verksamheten har följt sin tilldelade budget för föreningsbidrag. År 2025 uppvisades ett negativt resultat för budgetposten föreningsbidrag om -116,5 tkr men indikatorn bedömdes som uppfylld vid årets slut. Intervjuade uppger också att de senaste årens förändringar i nämnds- och förvaltningsstruktur har påverkat arbetet med mål och uppföljning av mål. Fokus har enligt de intervjuade legat på att få en struktur som kan tillämpas på alla nämndens verksamheter.

2.2. Bedömning

Vi bedömer att det finns dokumenterade mål som har bäring på bidragsverksamheten men vi bedömer inte att målen har brutits ned eller följts upp på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen visar att det finns beslutade målsättningar på fullmäktige och nämndsnivå. Däremot är det inte enligt vår bedömning tydligt hur målsättningen fungerar styrande för verksamheten samt hur måluppfyllelse följs upp och utvärderas.

Vi rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att beslutade mål med tillhörande indikatorer följs upp.

2.3. Fullmäktiges bidragsnormer och förvaltningens interna rutiner

I oktober 2023 beslutade kommunfullmäktige om normer för kommunala bidrag till ideella föreningar inom samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens ansvarsområde. Av bidragsnormerna framgår att kommunfullmäktige gett nämnden i uppdrag att ge stöd till allmännyttiga ideella föreningar verksamma i kommunen. Av bidragsnormerna framgår att alla bidrag utbetalas inom ramen för kommunfullmäktige till samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens anvisade medel. Vidare framgår även att samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden har tolkningsföreträde avseende regler och riktlinjer för föreningsbidragen.

Bidragsnormerna fastställer bland annat villkor för att bli en registrerad förening. En förening måste vara registrerad för att i sin tur kunna bli bidragsberättigad. För varje bidragstyp finns specifika detaljbestämmelser som klargör de villkor som föreningen måste uppfylla för att vara berättigad till bidraget. Totalt finns tio olika bidragsformer[1]. Vid intervjuer uppges att det vid översynen av bidragsregler har identifierats ett antal delar som bör förtydligas. Ett exempel på detta är kategoriseringen av föreningar där de intervjuade menar att de nuvarande bidragsreglerna inte tillräckligt tydligt definierar vad som exempelvis utgör en ungdomsförening. Nämnden beslutade i april om förslag till nya

[1] Aktivitetsbidrag, lokalbidrag bidrag till samhällsbyggnads- fritid och kulturnämndens förfogande, verksamhetsbidrag till kultur, bidrag genom programöverenskommelse, projektbidrag/arrangörsbidrag, kulturstipendium unga, administrationsbidrag handikappföreningar, administrationsbidrag pensionärsföreningar, stimulansbidrag till föreningar med anställda med lönebidrag, samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens uppvaktning, subventionerad uthyrning av kommunala lokaler, subventionerad föreningsservice

bidragsregler. Av ärendet framgår detta samt ett behov av att införa en bidragsform för investeringar samt behovet av ett nytt boknings- och bidragssystem.

I nämndens reviderade förslag till bidragsregler är begreppet ungdomsförening borttaget (var tidigare gällande för lokalbidraget, se även stickprovsansitt). Istället ska bidraget fördelas baserat på föregående års redovisade deltagartillfällen för barn och unga. Utöver detta har kategoriseringen av ej bidragsberättigade föreningar justeras, i det nya förslaget framgår att religiösa samfund och föreningar inte ska vara bidragsberättigade.

Vid intervjuer uppges att beslut avseende föreningsbidrag betraktas som verkställighet avseende flertalet av bidragen. De undantag som finns är bidrag till nämndens förfogande som beviljas efter beslut i nämnden. Därutöver har nämnden delegerat beslut om projektbidrag, stipendie- och programöverenskommelse för kulturverksamhet till verksamhetschefen för fritid och kultur.

I nedan tabell framgår en sammanställning över totalt utbetalt belopp per bidragsform under 2025.

Tabell 2: Sammanställning utbetalda bidrag 2025

Bidragstyp	Antal föreningar	Utbetalt belopp
Lönebidrag	2	16 660,00 kr
Uppvaktning nämnden	3	20 500,00 kr
Administrationsbidrag	8	37 720,00 kr
Projektbidrag kultur	6	130 000,00 kr
Bidrag till studieförbund	9	389 999,00 kr
Programöverenskommelser	10	498 000,00 kr
Nämndens förfogande	2	534 000,00 kr[2]
Aktivitetsbidrag	32	716 960,00 kr
Lokalbidrag	55	1 695 644,00 kr
Totalt		***4 039 483,00 kr***

Totalt har strax över 4 mnkr betalats ut till sammanlagt 89 föreningar. Vissa föreningar har mottagit mer än ett bidrag, 34 stycken. Kolumnen antal föreningar i tabellen ovan motsvarar det antal föreningar som mottagit det specifika bidraget. 30 föreningar har mottagit två bidrag, vanligast förekommande är lokalbidrag och aktivitetsbidrag. Fyra föreningar har mottagit tre bidrag.

Tabell 3: Föreningar som mottagit stöd genom tre bidragsformer

Förening	Bidragstyper	Totalt utbetalt
Folkkyrkan	Aktivitetsbidrag, Lokalbidrag, Lönebidrag	135 876 kr
Gammalstorps Skytteförening	Aktivitetsbidrag, Lokalbidrag, Nämndens förfogande	579 912 kr
Hörvikens IF	Aktivitetsbidrag, Lokalbidrag, Lönebidrag	118 926 kr

[2] Av dessa utgör 500 000 kr ett särskilt stöd, som inte omfattas av bidragsreglerna.

Sölvesborgs Musikkår	Lokalbidrag, Programöverkom, Uppvaktning nämnden	61 057 kr

2.3.1. Rutiner för bidragshantering

Fritid- och kulturavdelningen har under 2025 arbetat fram ett flertal rutiner och checklistor som en del av översynen av bidragshanteringen. Som övergripande rutin finns *Rutiner för bidragshantering* från april 2025. Rutinen syftar till att säkerställa en rättssäker och likvärdig hantering av alla bidrag inom fritids- och kulturområdet, från ansökan till uppföljning och arkivering. Den reglerar hur ansökningar ska tas emot, prövas, beslutas, följs upp och dokumenteras i enlighet med gällande lagstiftning, nämndens reglemente, delegationsordning och riktlinjer.

Rutinen beskriver processen från att ansökningar tas emot och registreras i ärendehanteringssystemet, kontrolleras formellt avseende fullständighet, behörighet och ansökningstid och prövas sedan mot gällande bidragsregler. Handläggaren ska enligt rutinerna göra en saklig bedömning av verksamhetens innehåll, målgrupp, kvalitet och budget och säkerställer att jäv undviks och likabehandling upprätthålls. Sökande informeras skriftligen om beslutet, varefter utbetalning sker enligt upprättad rutin.

Utöver den övergripande rutinen finns även tre kompletterande rutiner för bidragshantering. Föreningssamordnaren är dokumentansvarig för samtliga.

- *Bidragshantering – Hantering av inkomna årshandlingar*

  Reglerar hur årsmöteshandlingar tas emot, skrivs ut, lagras och bockas av både i fysisk pärm och digital sammanställning.

- *Bidragshantering – utbetalning av föreningsbidrag*

  Steg-för-steg-beskrivning av hur handläggaren genomför själva utbetalningen i FRI och vilka listor som ska genereras, skrivas ut, diarieföras och skickas till ekonomikontoret.

- *Bidragshantering – Återbetalning av föreningsbidrag*

  Rutin som ska utgöra stöd för att säkerställa enhetlig och korrekt hantering vid återbetalning av föreningsbidrag.

Samtliga rutiner ska ses över årligen för att säkerställa att de efterföljs och om eventuella uppdateringar är aktuella.

Utöver rutinerna beskrivna ovan, finns också ett antal checklistor som även dessa tagits fram under 2025. Checklistorna fungerar som stöd för kvalitetssäkring. De används under handläggningen för att säkerställa att alla steg i rutinerna ovan faktiskt genomförs korrekt. Checklistorna är knutna till specifika bidragstyper och roller.

Tabell 4. Checklistor för bidragshantering

Checklista	Beskrivning
Kommunalt aktivitetsstöd	Innehåller steg för mottagning, årshandlingar, budget, sakprövning, jäv och efterarbete
Lokalbidrag	Säkerställer att ansökan inkommit i tid, att uppgifter stämmer, att årshandlingar finns, att villkor beaktas, och att utbetalning hanteras korrekt.
Stimulansbidrag	Steg kring formell kontroll, budget, sakprövning, jäv samt efterarbete

Studieförbund	Reglerar kontroll av ansökningstid, registrering, nyckeltal, budget, årshandlingar, och särskilda moment som att vänta in samtliga ansökningar innan beräkning.
Nämndens förfogande	Stöd för nämndssekreteraren inför, under och efter nämndsammanträden – kontroll av kallelser, handlingar, protokoll och expediering.
Kulturprojektbidrag Del 1 och 2	Avser två processbilder som syftar att utgöra stöd för att kvalitetssäkra bedömningen av kulturprojekt.

2.4. Bedömning

Vår bedömning är att det i allt väsentligt finns ändamålsenliga rutiner och riktlinjer för bidragshanteringen. Vi bedömer att verksamheten har stärkt den interna kontrollen genom att upprätta handläggningsrutiner, som bidrar till att minska sårbarheten vid exempelvis personalbortfall. Rutinerna klargör på ett tydligt sätt vad som ska göras i de olika stegen och för respektive bidragsform.

Vi bedömer att verksamheten bör tydliggöra i rutiner hur kontroll och bedömning av inkomna ansökningshandlingar ska ske. Vi menar att det är av vikt att bedömningsaspekter klargörs i rutinerna som stöd i handläggningen och för att säkerställa likvärdighet och rättvis bedömning av ansökningarna.

Vi rekommenderar nämnden att:

- Utarbeta stödmaterial för bedömning och kontroll av ansökningar.

3. Kontroll och uppföljning

3.1. Kontrollrutiner kopplat till föreningsbidrag

Av de nu gällande bidragsnormerna framgår att föreningar som fått bidrag ska ställa sina handlingar till förfogande för granskning. Därtill framgår att en förening kan bli återbetalningsskyldig om oriktiga uppgifter har lämnats vid ansökan eller redovisning. I nämndens delegationsordning framgår att beslut om att utse föreningar för granskning är delegerat till nämndens presidium. Det har inte framgått av denna granskning att någon förening har valts ut för vidare granskning.

Som tidigare framgått finns inga skrivelser i riktlinjer eller rutiner kring hur eventuella kontroller ska genomföras. Vid intervju uppges att det finns en inbyggd kontrollmekanism för vissa bidrag då dessa ansökningar avser redan nedlagda kostnader eller utförda aktiviteter, så som aktivitetsbidrag och lokalbidrag.

I nämndens nya förslag till bidragsregler finns ett avsnitt som benämns kontroll. I detta klargörs att fritid- och kulturavdelningen ska kunna granska handlingar som är av betydelse för prövning av bidragsansökan och att dessa ska finnas tillgängliga 4 år bakåt i tiden. Det finns även ett avsnitt som anger att verksamhetschef och/eller nämnd kan besluta om undantag från bidragsreglerna. Sådana enskilda fall ska dokumenteras.

För aktivitetsbidraget ska föreningarna registrera deltagartillfällen och närvaro via IdrottOnline[3]. Systemet godkänner endast rapporteringar som uppfyller vissa krav vilket innebär att föreningar med icke godkänd närvaroförteckning inte beviljas bidrag. Vid intervjuer uppges att verksamheten har ett nära samarbete med RF-SISU Blekinge, som även reglerats i ett samarbetsavtal. Det sker på regional nivå årliga granskningar av föreningar som ansökt om LOK-stöd[4], varpå föreningar inom Sölvesborgs kommun kan förekomma. I dessa fall får fritid- och kultur ta del av resultatet av granskningen.

Vid intervju uppges att verksamhetsbesök på plats förekommer men i begränsad omfattning på grund av resursbrist. Det finns ingen rutin eller dokumentation kopplad till verksamhetsbesök. Intervjuade uppger att det förekommit ett fall då fritid- och kultur samverkat med andra verksamheter som besökt en förening för att säkerställa att verksamhet bedrivits i enlighet med ansökan. Detta framhålls dock vara ett enskilt fall.

Vid ansökan om lokalbidrag avser detta bidrag för kostnader som redan uppstått i verksamheten. Bidragsreglerna anger vilka typer av kostnader som föreningarna kan få ersättning för. Det framgår dock inte krav på hur föreningarna ska redovisa sina kostnader (se noteringar i stickprovsresultat bilaga 1). Det har inte framkommit att det sker några ytterligare kontroller eller stickprov avseende lokalbidragen.

Som tidigare nämnt finns en rutin för utbetalning. Utbetalningsrutinen innefattar flera steg så som att en lista ska skrivas ut och förvaras i pärm, samt scannas till ekonomiavdelning för utbetalning. Vid intervju uppges att rutinen numera även innefattar en manuell attest av fritid- och kulturchef. Vid intervju uppges att den begränsning som finns avseende utbetalning av bidrag utgörs av bidragsreglernas beloppsnivåer och den tilldelade budgetramen. Som tidigare nämnt betraktas merparten av bidragshanteringen som verkställighet.

[3] Digitalt verksamhetssystem via riksidrottsförbundet för medlemsadministration, LOK-stöd mm.

[4] Lokalt aktivitetsstöd

När utbetalningen gått vidare till ekonomiavdelningen sker en kontroll gentemot organisationsnummer för att säkerställa att inga avvikelser rapporteras (så som näringsförbud eller anmärkningar). Vid intervjuer framgår att det förs loggar över utbetalt stöd och exempelvis registrerade deltagartillfällen. Detta för att kunna följa omfattningen av utbetalt bidrag samt identifiera om det sker större förändringar.

Vid intervjuer uppges att kontrollrutiner och tydliga krav har utgjort en del av utgångspunkterna i samband med revidering av de nuvarande bidragsreglerna. Intervjuade framhåller att de framgent ser att kontrollrutiner behöver implementeras för särskilda bidragsformer, givet hur dessa utformas. Kopplat till detta finns också enligt de intervjuade ett behov av att ha andra systemstöd, som möjliggör kontroller som inte finns idag. Detta har även lyfts fram i samband med att nämnden godkänt nya bidragsregler i april 2026.

3.2. EYs stickprovsundersökning

Inom ramen för granskningen har ett stickprov genomförts avseende ansökan om aktivitetsbidrag samt lokalbidrag, som betalats under år 2025. Därutöver sker en genomgång avseende bidrag som betalats ut inom ramen för nämndens förfogande.

För stickprovet har de fem föreningar som mottagit högst bidrag valts ut för kontroll. Kontrollen baseras på de underlag som har inkommit i samband med föreningarnas ansökningar om bidrag. Kontrollpunkterna för stickprovsundersökningen baseras på de villkor som framgår av fullmäktiges bidragsregler. För en fullständig sammanställning av stickprovet vänligen se bilaga 1.

I sakkontrollen framgår att den löpande dialogen med föreningarna utgör en del i bedömningen av bidragsansökningarna generellt. Dialogen sker per mail, telefon och ibland via fysiska möten. Utfallet av denna dialog dokumenteras inte vilket återspeglas i vissa delar av stickprovet (förklaringar framgår av fotnoter i bilaga 1).

Kontroll grundläggande bestämmelser

Samtliga föreningar som ingått i stickprovet har först kontrollerats gentemot krav för att bli registrerad samt bidragsberättigad.

Kontrollerade villkor för registrerad förening:

1. Har sitt säte i kommunen och sin huvudsakliga verksamhet
2. Antagit skriftligt utformade stadgar och sänt in dessa tillsammans med kopia av protokoll från bildandemöte.
3. Valt styrelse och revisorer.
4. Föreningen skall vara uppbyggd enligt demokratiska principer, vara öppen för alla och verka i en drogfri miljö.
5. Årligen genomföra årsmöte där verksamhetsberättelse, ekonomisk rapport och revisionsberättelse behandlas och godkänns.
6. Inneha ett organisationsnummer från Skatteverket.
7. Inneha en fungerande e-postadress till föreningen eller styrelseledamot.
8. Årligen uppdatera och godkänna sina föreningsuppgifter.

Kontrollerade villkor för bidragsberättigad förening:

1. Haft en regelbunden verksamhet med minst 10 sammankomster under året
2. Ha minst 10 registrerade och betalande medlemmar

3. Uppta årlig medlemsavgift om minimum 50 kr.
4. Skicka in kopia på samtliga årshandlingar. Uppgifterna är tillika underlag för bidragsutbetalning.
5. Föreningen ska ha antagit en ANDT-policy (alkohol, narkotika, doping och tobak), vilken godkänns på föreningens årsmöte varje år.

Stickprovskommentar grundläggande bestämmelser

I vår stickprovskontroll fann vi inga väsentliga avvikelser, samtliga krav har kunnat verifieras med undantag för två punkter för en förening (se bilaga 1).

Kontroll detaljbestämmelser aktivitetsbidrag

Stickprovsurvalet för aktivitetsbidrag har omfattat nedanstående fem föreningar enligt urvalsprincip om högst utbetalning.

Förening	Utbetalt belopp
Mjällby AIF	188 316
SGIF	182 072
H78	53 272
Step by step	50 888
Sölvesborgsgymnasterna	43 680

För respektive förening har kontroll skett mot de villkor som finns för bidraget, se nedan. Verifikationer för respektive villkor har begärts in från fritid- och kultur:

1. Föreningen ska ha uppfyllt kraven för bidragsberättigade.
2. Verksamheten ska bedrivas minst 20 gånger under ett verksamhetsår.
3. Närvaroförteckning med namn, födelseår, aktivitet, datum, klockslag och ledare måste föras i anslutning till sammankomsten.
4. Gruppledare eller biträdande gruppledare ska vara närvarande under sammankomsten och får inte ur bidragssynpunkt vara ledare för fler grupper under samma timme.
5. Sammankomsten ska vara ledarledd med minst 3 bidragsberättigade deltagare och max 30, som deltar i minst 60 minuters verksamhet för att räknas som bidragsberättigad.
6. Vid sammankomst för enbart barn och ungdomar med funktionsnedsättning utgår bidrag oavsett antal deltagare.
7. Huvuddelen av sammankomsten ska ha anknytning till föreningens beslutande verksamhet.
8. Bidraget utbetalas endast en gång per dag och deltagare. Den som deltar i mer än en sammankomst per dag inom samma förening får bara medräknas vid en av dessa sammankomster.
9. Bidraget utbetalas inte till entrébelagda tävlingar eller kommersiella arrangemang som exempelvis danser, bingo och basarer.
10. Bidrag utgår inte till s.k. fritidsgårdsverksamhet och annan verksamhet som regleras via avtal med annan nämnd.
11. Bidrag utbetalas ej till studiecirkelsammankomst, vilka får bidrag i annan ordning.

Stickprovskommentar aktivitetsbidrag

Vi har i vår stickprovskontroll inte hittat några avvikelser gentemot bidragsvillkoren. Dock har det inte varit möjligt att verifiera punkterna 3–5 och punkt 8 då detta avser närvarorapportering som sker i IdrottOnline (se avsnitt 3.1 ovan samt bilaga 1 för stickprovsresultat). Vi har därför inte kunnat kontrollera dessa punkter men ser det som positivt att det finns en koppling till IdrottOnline som innebär en inbyggd kontroll.

Kontroll detaljbestämmelser lokalbidrag

I nedan tabell framgår de föreningar som fått högst utbetalt bidrag under 2025.

Föreningstyp	Förening	Utbetalt belopp
Ungdom	Folkkyrkan	120 000
Ungdom	Hörvikens IF	107 622
Ungdom	SGIF	120 000
Ungdom	Mjällby AIF	110 006
Ungdom	Snapphanarnas Ryttarförening	114 330

Bidragets storlek regleras i bidragsreglerna under olika förutsättningar. Om en förening hyr sina lokaler utges stöd för hyreskostnaden. Omfattningen av bidraget styrs även utifrån vilken typ av förening det är. Ungdomsförening som tilldelats aktivitetsbidrag kan få högst bidrag motsvarande 80 % av den verkliga hyreskostnaden, maximalt 50 tkr.

Föreningar som äger sina lokaler får ersättning för driftkostnader och löpande underhåll. Ungdomsföreningar som tilldelats aktivitetsbidrag kan få högst bidrag motsvarande 80 % av faktiska kostnader, maximalt 120 tkr. I en skrivelse i bidragsreglerna anges att vid fastställande av bidragets storlek ska omfattningen av föreningens ungdomsverksamhet vägas in. Enligt uppgift sker denna bedömning baserat på redovisade aktiviteter, stadgar och redovisade handlingar. Det saknas dock bedömningsgrunder eller definitioner att förhålla sig till vid bedömningen av omfattningen av ungdomsverksamheten och hur detta påverkar bidragets storlek. Detta har därför inte kontrollerats inom ramen för stickprovet. I de nya bidragsreglerna som föreslagits av nämnden finns inte denna bedömningsaspekt med.

I bidragsreglerna definieras driftkostnader som hyra, el och vatten. Dock kan föreningar inte få bidrag för hyreskostnader i kommunalt subventionerade lokaler.

Godkända kostnader för löpande underhåll är enligt bidragsreglerna:

- material till underhåll av anläggningen/lokalen (kostnader för material till ny- och tillbyggnad får inte medräknas) som kan hänföras till den kontinuerliga skötseln av anläggningen/lokalen.
- soptömning
- sotning
- fastighetsförsäkring
- gräsklippning
- materialkostnad vid reparation av maskiner

Bidrag ska enligt reglerna inte utgå för arbets- och personalkostnader.

Följande villkor har kontrollerats i stickprovet:

1. Föreningen ska uppfylla kraven för bidragsberättigade

2. Lokalen eller anläggningen ska ligga inom kommunen och vara godkänd av fritids- och kulturnämnden.
3. Avtal om förhyrning eller kontrakt för egen lokal ska alltid i förväg godkännas av Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden.
4. För ungdomsföreningar som erhåller aktivitetsbidrag kan bidrag till egna lokaler och anläggningar utgå med högst 80 % av den godkända nettokostnaden. Bidrag söks för driftkostnader men även för löpande underhåll för lokalen/anläggningen. Bidraget är maximerat till 120 000 kr. (Kontroll gentemot bidragsreglernas definition av driftkostnader och löpande underhåll)
5. Föreningar kan inte få bidrag för lokaler som i huvudsak används till kommersiell verksamhet så ej heller för entrébelagda arrangemang i kommunägda lokaler.
6. Komplett bidragsansökan ska vara fritid och kulturavdelningen tillhanda senast den 30 april året efter kostnadsåret.

Stickprovskommentar lokalbidrag

Samtliga fem föreningar är enligt uppgift registrerade som ungdomsföreningar och mottar aktivitetsbidrag, vilket kvalificerar dem för den högsta bidragsnivån enligt bidragsreglerna.

Baserat på det underlag vi har mottagit i stickprovet har vi inte kunnat verifiera följsamheten till bidragsreglerna för samtliga punkter. Exempel på detta är specifikation avseende godkända lokaler och dess ägandeförhållande. I samband med sakkontrollen har fritid- och kultur inkommit med verifikationer som klargör att föreningarna äger fastigheter. Denna information framgår dock inte formellt av ansökningarna, eller att fastigheter/anläggningar är formellt godkända eller vad det är för typ av anläggning.

Det framgår inte av bidragsregler eller ansökan hur föreningarna ska verifiera sina kostnader eller krav på hur detta ska redovisas. För vissa ansökningar finns endast transaktionslistor varpå underlag för kostnaden inte gått att verifiera utöver specificerad leverantör.

I ansökningshandlingar framgår inte vilka specifika kostnader som godkänts utan endast en total godkänd summa. Fritid- och kultur har kompletterat i stickprovet med noteringar kring vilka kostnader som godkänts.

4.3 Genomgång bidrag till nämndens förfogande och särskilt stöd

Förening	Beslut	Utbetalt belopp
Gammalstorps Skytteförening	SFKN § 12/2025 Bidrag till säkerhetsskåp för vapen	30 000
Sölvesborgs Modellflygklubb	SFKN § 28/2025 Bidrag till Flygsimulator	4 000

Bidraget ska underlätta för föreningar som har ett nyuppkommet behov och som inte omfattas av aktivitetsstöd eller lokalbidrag eller stöd från andra kommunala organ. Bidrag kan beviljas i syfte att stimulera till verksamhetsutveckling. Bidrag kan beviljas om maximalt 30 000 kronor. Insatserna får inte vara påbörjade/inköpta innan beslut i nämnden.

Nedan villkor har kontrollerats:

1. Bidraget avser ett nyuppkommet behov hos föreningen
2. Behovet omfattas inte av aktivitetsbidrag, lokalbidrag eller stöd från annat kommunalt organ

3. Bidraget avsett att stimulera verksamhetsutveckling eller motsvarande utvecklingsinsats
4. Beviljat belopp till högst 30 000 kronor
5. Insatser påbörjas efter nämndbeslut
6. Föreningen uppfyller krav för bidragsberättigade
7. Nämnden prövar beslutet enskilt
8. Ansökan ska innehålla en verksamhetsplan med målsättning, planering, förändring och förväntningar.
9. Verksamhetsplan ska innehålla budget
10. Beviljat bidrag måste nyttjas under samma kalenderår som det har beviljats.
11. Skriftlig redovisning av hur bidraget nyttjats inom två månader efter utbetalning
12. Stämmer redovisningen överens med den verksamhetsplan och det ändamål som beslutats?

Kommentar genomgång nämndens förfogande

Vi har inte identifierat några väsentliga avvikelser i stickprovet. För en av föreningarna har de grundläggande bestämmelserna inte kunnat verifieras fullt ut (se bilaga 1 för stickprovsresultat).

Nämndens stöd till enskild förening

Nämnden beslutade i december 2025 att betala ut ett stöd på 500 tkr till Gammalstorps skytteförening. Föreningen har utöver detta mottagit ett bidrag på 30 tkr inom ramen för nämndens förfogande.

Stödet avser anläggandet av ny skyttehall. Som underlag till beslutet finns en tjänsteskrivelse, i övrigt finns inget underlag i form av ansökan eller motsvarande från föreningen. Av protokoll framgår att föreningen i maj 2025 deltagit vid ett nämndssammanträde och informerat om planerna att anlägga en ny skyttehall.

Som underlag till nämndens beslut finns ett avsnitt i tjänsteskrivelsen som benämns bedömning. I detta avsnitt beskrivs en motivering till varför nämnden ska bifalla stödet. Motiveringen anges vara att den planerade anläggningen förväntas sätta Sölvesborg på kartan ur ett skytteperspektiv och ge föreningen fantastiska förutsättningar att utveckla sin verksamhet.

Eftersom det saknas grund i bidragsreglerna för ett sådant stöd anges att om fritid- och kultur får ett överskott i ekonomin kan en utbetalning motiveras som ett särskilt stöd. Det anges dock inte i skrivelsen något kring förvaltningens budget eller prognos vid tiden för beslutet. För helåret 2025 uppvisade verksamheten fritid- och kultur sedermera ett underskott på -1,162 mnkr kr och posten för föreningsbidrag uppvisade ett resultat på -116,5 kr.

Vid intervju uppges även att stödet motiveras med utgångspunkt i reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning som anger att nämnder får besluta om omdisponering av anslag och tjänster. Omdisponeringen får enligt reglementet inte beslutas i strid mot kommunfullmäktiges mål och riktlinjer eller innebära framtida kostnadsökningar. Det framgår dock inget av detta i nämndens beslut eller ärendets beslutsunderlag.

Det framgår även av ärendet och intervjuer att nämnden vid ett tidigare tillfälle utdelat ett enskilt stöd. Vid intervju uppges att hanteringen av detta ärende skedde på motsvarande sätt varpå nämnden valde att gå vidare till beslut.

Av beslut och beslutsunderlag framgår ingen analys eller värdering huruvida stödet är förenligt med kommunaljuridiska principer[5], någon redogörelse över ekonomiska konsekvenser, ansökningshandlingar från föreningen eller krav på redovisning eller återkoppling i ärendet efter utbetalning.

I intervjuer uppges dock att representanter från förvaltningen och nämnden har genomfört verksamhetsbesök och genom detta fått uppföljning från föreningen i ärendet. I samband med sakkontrollen har en tidslinje över förvaltningens kontakt med föreningen inlämnats. Av denna framgår bland annat noteringar om hur förvaltningen stöttat föreningen vid ansökan om medel från allmänna arvsfonden (som även finansierar projektet) och att ledamöter från nämnden och kommunstyrelsen medverkat vid verksamhetsbesök hos föreningen. Det framgår även att studiebesök och dialog har skett under 2026, efter nämndens beslut.

Kommentar genomgång särskilt stöd

Nämnden har i detta fall valt att betala ut ett stöd som inte har grund i bidragsreglerna. Vi bedömer att det av beslut och beslutsunderlag inte framgår på vilka grunder stödet betalas ut, mer än att det förväntas bidra till föreningens utveckling och Sölvesborgs kommun ur ett skytteperspektiv. Att betala ut beloppet motiveras genom att verksamheten uppvisar ett överskott, vilket är en förutsättning som sedermera inte föreligger vid årets slut.

Nämnden har ett ansvar att följa kommunallagens likställighetsprincip, som fastställer att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, vilken är gällande vid utbetalning av såväl bidrag som enskilda stöd. I ärendet saknas hänvisningar till denna princip eller hänvisning till interna regelverk som styr nämndens handlingsutrymme i frågan. Nämnden har också ett ansvar att ärende bereds på ett ändamålsenligt sätt och i detta fall menar vi att flera viktiga delar saknas i underlaget till nämndens beslut.

Det är dock positivt att det förekommit kompletterande informationsärenden före beslut samt uppföljande verksamhetsbesök efter beslutet togs.

3.3. Bedömning

Vår bedömning är att nämnden inte har tillsett en tillräcklig kontroll och uppföljning av föreningsbidrag. Det sker inga uppföljande stickprov eller särskilda kontroller, utöver bedömningen i samband med inkommen ansökan. Med bakgrund av vår stickprovskontroll kan vi konstatera att det innebär en svaghet för den interna kontrollen att bidragsvillkoren inte gått att verifiera fullt ut.

Det är positivt att verksamheten i dialog med nämnden har identifierat behovet av att utveckla kontrollrutinerna och beaktat detta vid revidering av bidragsreglerna. I detta avseende bedömer vi att nämnden behöver säkerställa att bidragsvillkoren går att verifiera och kontrollera genom underlag eller med stöd av verksamhetssystem. Detta för att skapa en spårbarhet i processen och transparens i handläggningen. Ett exempel är att det saknas bedömningsgrunder eller definitioner att förhålla sig till vid bedömningen av omfattningen

[5] Kommunallagen anger att kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat, denna princip benämns likställighetsprincipen.

av ungdomsverksamheten när lokalbidragets omfattning ska avgöras. Vi ser detta som en brist men konstaterar att detta har korrigerats.

I granskningen har vi redogjort för ett särskilt stöd som nämnden betalat ut till en förening i ett enskilt fall. Vi bedömer att det är en brist att det inte framgår av ärendet på vilka grunder och förutsättningar stödet har beviljats. Vi bedömer därför att nämnden inte har tillsett att ärendet har beretts på ett fullgott sätt.

Vi rekommenderar nämnden att:

- Stärka kontrollrutinerna för föreningsbidrag.
- Säkerställa att villkor för bidragsgivning kan verifieras.
- Säkerställa att ärenden bereds på ett fullgott sätt för att säkerställa följsamhet till kommunaljuridiska principer och interna regelverk.

4. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i allt väsentligt har säkerställt en ändamålsenlig styrning men att uppföljning och kontroll avseende föreningsbidrag inte är tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att det finns beslutade mål, rutiner och riktlinjer för bidragshanteringen. Dessa utgör en grund för styrningen och bidrar till en i huvudsak strukturerad handläggningsprocess. Den interna kontrollen har även stärkts genom framtagna handläggningsrutiner som ökar tydligheten och minskar verksamhetens sårbarhet.

Samtidigt visar granskningen att det finns oklarheter i hur mål omsätts i praktiken, då de inte i tillräcklig utsträckning har brutits ned, följts upp eller utvärderats. Därmed är det oklart i vilken grad målen fungerar styrande för verksamheten och bidrar till önskad måluppfyllelse.

Granskningen visar att nämnden inte i tillräcklig utsträckning säkerställer en tillräcklig uppföljning och kontroll av beviljade bidrag. Avsaknaden av uppföljande kontroller och verifierbara underlag innebär att det i efterhand inte fullt ut går att säkerställa att bidragen använts i enlighet med fastställda villkor. Detta medför svagheter i den interna kontrollen samt begränsad spårbarhet och transparens i processen.

Under granskningens gång har nämnden tagit fram förslag till nya bidragsregler som innebär ett antal justeringar. Därtill har nämnden lyft fram behovet av stärkta systemstöd för handläggningen och möjligheten att genomföra uppföljande kontroller. Detta bedömer vi är positivt och samtidigt vill vi påtala att förändrade bidragsregler också bör innebära förändrade kontrollrutiner.

Vi noterar även en brist avseende beredning av ett enskilt ärende, där det inte framgår på vilka grunder ett särskilt stöd har beviljats. Detta indikerar brister i ärendeberedningen och risker i förhållande till kommunalrättsliga principer och interna regelverk.

Sammantaget bedömer vi att nämnden behöver stärka kopplingen mellan mål, uppföljning och kontroll, samt säkerställa att bidragshanteringen präglas av tillräcklig transparens och spårbarhet.

Tabell 5. Svar på revisionsfrågor

Revisionsfråga	Svar
▸ **Finns det dokumenterade mål för bidragsverksamheten?**	Ja, men vi bedömer inte att målen har brutits ned eller följts upp på ett ändamålsenligt sätt.
▸ **Finns det ändamålsenliga rutiner och riktlinjer för beslut om bidrag för samtliga bidragsformer?**	I allt väsentligt.
▸ **Säkerställer nämnden en tillräcklig kontroll och uppföljning av föreningsbidrag i enlighet med de fastställda bidragsvillkoren?**	Nej. Det sker inga uppföljande kontroller avseende utdelade bidrag. Vår stickprovskontroll visar att det vi vissa

○ **Hur säkerställts att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts?**	avseenden inte gått att verifiera följsamheten till bidragsvillkoren fullt ut.

Med bakgrund av granskningsresultatet rekommenderar vi samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden att:

- Säkerställa att beslutade mål med tillhörande indikatorer följs upp.
- Utarbeta stödmaterial för bedömning och kontroll av ansökningar.
- Stärka kontrollrutinerna för föreningsbidrag.
- Säkerställa att villkor för bidragsgivning kan verifieras.
- Säkerställa att ärenden bereds på ett fullgott sätt för att säkerställa följsamhet till kommunaljuridiska principer och interna regelverk.

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- Samhällsbyggnads, fritid- och kulturnämndens ordförande
- Samhällsbyggnads, fritid- och kulturnämndens 1e vice ordförande
- Verksamhetschef fritid- och kultur
- Nämndsekreterare
- Föreningssamordnare

Analyserade dokument

- Fritid och kultur årsredovisning 2025
- Samhällsbyggnads, fritid och kulturnämnden budget 2025
- Samhällsbyggnads, fritid och kulturnämnden budget 2026
- Årsbokslut 2025 för samhällsbyggnads-, fritid- och kulturnämnden
- Rutiner för bidragshantering, 2025
- Bidragshantering – Hantering av årshandlingar, 2025
- Bidragshantering – Utbetalning av föreningsbidrag, 2025
- Bidragshantering – Återbetalning av föreningsbidrag, 2025
- Checklista kommunalt aktivitetsstöd, 2025
- Checklista Kulturprojektbidrag del 1, 2025
- Checklista Kulturprojektbidrag del 2, 2025
- Checklista lokalbidrag, 2025
- Checklista nämndens förfogande, 2025
- Checklista stimulansbidrag, 2025
- Checklista studieförbund, 2025
- Tjänsteskrivelse Intern kontroll för år 2025 SFKN
- Tjänsteskrivelse Bruttoriskinventering inför intern kontrollplan 2026
- Uppföljning av intern kontroll för år 2025 SFKN
- Aktivitetslista intern kontroll Riskbedömning för intern kontroll 2025
- Matris för bedömningen av risk och väsentlighet i internkontrollarbetet, 2023
- Verifikationer för stickprovsgranskning

6. Revisionskriterier

Kommunallag (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Kommunallagen anger i huvudsak tre principer som gäller vid utbetalning av stöd till ideella föreningar:

- Den kommunala kompetensen och allmänintresset: Kommunens åtagande ska grundas på den allmänna kommunala kompetensen i 2 kap 1 § kommunallagen.
- Likställighetsprincipen: När kommunen gör ett frivilligt åtagande inom ramen för allmänintresset måste den också uppfylla kravet på likställighet, som grundar sig i bestämmelsen i 2 kap 3 §. Kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.
- Lokaliseringsprincipen: I bedömningen av allmänintresset ligger också att åtagandet ska ha anknytning till kommunens geografiska område.

Reglemente för samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden (2025)

Av nämndens reglemente, antaget av kommunfullmäktige i juni 2025, framgår att nämnden inom fritid, kultur, bibliotek, och musikskola ansvarar nämnden för att den kommunala fritids-, kultur-, biblioteks- och musikskoleverksamheten innefattande såväl verksamhet i egen regi som stöd till liknande verksamhet som bedrivs av ideell förening eller annan huvudman.

Vidare ska nämnden även inom ramen för kommunfullmäktiges beviljade anslag, fastställda normer och riktlinjer, fördela bidrag till ideella föreningar och organisationer.

Bidrags- och stödsystem för föreningar inom Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens ansvarsområde i Sölvesborgs kommun (2024)

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden har, av kommunfullmäktige, fått i uppdrag att ge stöd till allmännyttiga ideella föreningar verksamma i Sölvesborgs kommun.

Föreningens huvudsakliga syfte ska vara allmännyttigt dvs. bedriva en verksamhet som kommunen anser angeläget att stödja. Alla bidrag utbetalas inom ramen för kommunfullmäktige till Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens anvisade medel. Angivna belopp och procentsatser kan därför bli föremål för justering.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden har tolkningsföreträde avseende regler och riktlinjer för föreningsbidragen.

Ej bidragsberättigad förening inom Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens verksamhetsområde är ekonomisk förening, kretsförening, stödförening, politisk vuxen förening, stiftelser och föräldraförening. Samt föreningar som får bidrag/subventioner från andra kommunala nämnder.

Bilaga 1: Stickprovsresultat

Bedömningsskala	Notering
Ja	Underlag finns och har kunnat verifieras mot villkor
Delvis	Underlag finns/finns delvis och har delvis kunnat verifierats mot villkor
Nej	Underlag finns men strider mot villkor/efterlever ej villkor
Framgår ej	Underlag finns ej/villkor har ej kunnat verifieras

Kontroll grundläggande bestämmelser

Registrerad förening	Mjällby AIF	SGIF	H78	Step by step	Sölvesborgs-gymnasterna	Folkkyrkan	Hörvikens IF	Snapphanarnas ryttarförening	GSF	SMF
Har sitt säte i kommunen och sin huvudsakliga verksamhet.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej[6]
Antagit skriftligt utformade stadgar och sänt in dessa tillsammans med kopia av protokoll från bildandemöte.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.	Delvis. Protokoll från bildademöte ej verifierat.
Valt styrelse och revisorer.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

[6] I sakkontroll uppges att föreningen har sitt säte i Sölvesborgs kommun, vilket verifieras av fritid- och kulturförvaltningen genom att de arrenderar ett flygfält. Det framgår dock inte i mottagna handlingar (stadgar) att föreningens säte är Sölvesborg.

Föreningen skall vara uppbyggd enligt demokratiska principer, vara öppen för alla och verka i en drogfri miljö.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Årligen genomföra årsmöte där verksamhetsberättelse, ekonomisk rapport och revisionsberättelse behandlas och godkänns.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Inneha ett organisationsnummer från Skatteverket.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Inneha en fungerande e-postadress till föreningen eller styrelseledamot.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Årligen uppdatera och godkänna sina föreningsuppgifter.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Bidragsberättigad förening										
Haft en regelbunden verksamhet med minst 10 sammankomster under året	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej[7]
Ha minst 10 registrerade och betalande medlemmar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Uppta årlig medlemsavgift om minimum 50 kr.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Skicka in kopia på samtliga årshandlingar. Uppgifterna är tillika underlag för bidragsutbetalning.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Föreningen ska ha antagit en ANDT-policy (alkohol, narkotika, doping och tobak), vilken godkänns på föreningens årsmöte varje år.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

[7] I sakkontrollen uppges att föreningen bedriver verksamhet i större omfattning än vad som framgår av ansökningshandlingar (verksamhetsberättelse).

Kontroll detaljbestämmelser aktivitetsbidrag

Nr.	Föreningstyp	Förening	Utbetalt belopp
1	Ungdom	Mjällby AIF	98 152
2	Ungdom	SGIF	104 032
3	Ungdom	H78	27 272
4	Ungdom	Step by step	29 104
5	Ungdom	Sölvesborgsgymnasterna	23 568

Registrerad förening	Mjällby AIF	SGIF	H78	Step by step	Sölvesborgsgymnasterna
Ändamål: Bidraget ska stimulera verksamhet för barn- och ungdomar 7–20 år	Ja. Fotboll för barn och ungdomar.	Ja. Idrottsverksamhet för barn och ungdomar.	Ja. Handboll för barn och ungdomar.	Ja. Dansverksamhet för barn och ungdomar.	Ja. Gymnastik och parkour barn och ungdomar.
Vid ansökan ska följande dokument skickas in: - Årsmötesprotokoll - Verksamhetsberättelse - Ekonomisk redovisning - Revisionsberättelse - Stadgar - Drogpolicy	Ja, samtliga handlingar.	Ja, samtliga handlingar.	Ja, samtliga handlingar	Ja, samtliga handlingar.	Ja, samtliga handlingar.
1) Föreningen ska ha uppfyllt kraven för bidragsberättigande	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)
2) Verksamheten ska bedrivas minst 20 gånger under ett verksamhetsår	Ja. 957 sammankomster	Ja. 972 sammankomster	Ja. 375 sammankomster	Ja, 259 sammankomster	Ja, 223 sammankomster

3) Närvaroförteckning med namn, födelseår, aktivitet, datum, klockslag och ledare måste föras i anslutning till sammankomsten	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline[8]	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline
4) Gruppledare eller biträdande gruppledare ska vara närvarande under sammankomsten och får inte ur bidragssynpunkt vara ledare för fler grupper under samma timme	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline
5) Sammankomsten ska vara ledarledd med minst 3 bidragsberättigade deltagare och max 30, som deltar i minst 60 minuters verksamhet för att räknas som bidragsberättigad	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline
6) Vid sammankomst för enbart barn och ungdomar med funktionsnedsättning utgår bidrag oavsett antal deltagare	ET[9]	ET	ET	ET	Föreningen redovisar särskilda grupper för barn och ungdomar med funktionsnedsättning i verksamhetsberättelse och aktivitetsbidragsansökan
7) Huvuddelen av sammankomsten ska ha anknytning till föreningens beslutande verksamhet	Ja. Ungdomsfotboll är föreningens kärnverksamhet enligt stadgar och bidragsansökan.	Ja. Idrottsverksamhet enligt stadgar och årsmöteshandlingar.	Ja. Handboll för barn och ungdomar enligt verksamhets- och bidragsunderlag.	Ja. Dansundervisning utgör föreningens beslutade och redovisade verksamhet	Ja. Gymnastik och parkour är föreningens stadgeenliga kärnverksamhet.
8) Bidraget utbetalas endast en gång per dag och deltagare. Den som deltar i mer än en sammankomst	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline	Framgår ej Enligt kontroll Idrottonline

[8] Föreningarna registerar närvoförteckning via Idrottonline. Systemet har inbyggd kontroll som innebär att närvaroförteckning som ej uppfyller kraven ej godkänns. För stickprovet har ingen vidare verifikation varit möjlig, uppgifter bygger på mottagna uppgifter från fritid- och kultur. Denna notering gäller för samtliga *enligt kontroll Idrottonline*.

[9] Föreningarna har inga sammankomster för barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

per dag inom samma förening får bara medräknas vid en av dessa sammankomster					
9) Bidraget utbetalas inte till entrébelagda tävlingar eller kommersiella arrangemang som exempelvis danser, bingo och basarer	Ansökan avser träning och sammankomster, inte matcher eller entrébelagda arrangemang.	Ingen kommersiell verksamhet redovisas i bidragsunderlaget.	Ansökan avser träningsverksamhet, inte tävlingar.	Föreningen genomför shower (ibland entrébelagda), men aktivitetsbidraget avser träningssammankomster.	Ansökan avser träning/uppvisning utan kommersiellt syfte i bidragsansökan.
10) Bidrag utgår inte till s.k. fritidsgårdsverksamhet och annan verksamhet som regleras via avtal med annan nämnd	Föreningen är en idrottsförening utan fritidsgårdsuppdrag.	Ingen fritidsgårdsverksamhet framgår av stadgar eller verksamhetsberättelse.	Handbollsförening med organiserad idrottsverksamhet.	Dansförening, ej fritidsgårdsverksamhet.	Gymnastikförening, ej fritidsgård eller avtalsstyrd verksamhet.
11) Bidrag utbetalas ej till studiecirkelsammankomst, vilka får bidrag i annan ordning	Bedriver inte studiecirkel-sammankomster.	Bedriver inte studiecirkel-sammankomster.	Bedriver inte studiecirkel-sammankomster.	Bedriver inte studiecirkel-sammankomster.	Bedriver inte studiecirkel-sammankomster.
12) Ansökan: Komplett bidragsansökan ska vara fritid och kulturavdelningen tillhanda senast den 25 augusti	Ja, 18 augusti	Ja, 19 augusti	Ja, 23 juli.	Ja, 19 augusti.	Ja, 22 augusti.

Kontroll detaljbestämmelser lokalbidrag[10]

Nr.	Föreningstyp	Förening	Utbetalt belopp
1	Ungdom	Folkkyrkan	120 000
2	Ungdom	Hörvikens IF	107 622
3	Ungdom	SGIF	120 000
4	Ungdom	Mjällby AIF	110 006
5	Ungdom	Snapphanarnas Ryttarförening	114 330

Registrerad förening	Folkkyrkan	Hörvikens IF	SGIF	Mjällby AIF	Snapphanarnas ryttarförening
Ansökan kräver följande dokument: årsmötesprotokoll, verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning, revisionsberättelse, specifikation kostnader.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
1) Föreningen ska uppfylla kraven för bidragsberättigade	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)	Ja (se del 1)
2) Lokalen eller anläggningen ska ligga inom kommunen och vara godkänd av fritids- och kulturnämnden.	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift[11]	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift

[10] Samtliga föreningar är enligt uppgift registrerade som ungdomsföreningar, detta framgår av ansökan. Klassificering av ungdomsförening framgår av bidragsnormer 3.4: regelbunden verksamhet för ungdom i åldern 7-20 år (d.v.s. fr.o.m. det år man fyller 7 år respektive t.o.m. det år man fyller 20år).

[11] I samband med sakkontrollen har fritid- och kultur återkommit med utdrag avseende ägarförhållande för föreningarnas anläggningar. Detta har dock ej kunnat verifieras i ansökningshandlingar i stickprovet eller att de angivna anläggningarna är formellt godkända.

3) Avtal om förhyrning eller kontrakt för egen lokal ska alltid i förväg godkännas av Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden.	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift [12]	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift
4[13]) För ungdomsföreningar som erhåller aktivitetsbidrag kan bidrag till egna lokaler och anläggningar utgå med högst 80 % av den godkända nettokostnaden. Bidrag söks för driftkostnader men även för löpande underhåll för lokalen/anläggningen. Bidraget är maximerat till 120 000 kr.	Delvis. Endast transaktionslista, går ej att verifiera kostnader fullt ut.	Delvis. Endast transaktionslista, går ej att verifiera kostnader fullt ut.	Ja.	Delvis. Går ej att utläsa att samtliga verifikationer avser föreningen[14].	Ja.
5) Föreningar kan inte få bidrag för lokaler som i huvudsak används till kommersiell verksamhet så ej heller för entrébelagda arrangemang i kommunägda lokaler.	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift[15]	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift	Framgår ej. Verifikation enligt uppgift
6) Komplett bidragsansökan ska vara fritid och kulturavdelningen tillhanda senast den 30 april året efter kostnadsåret.	Ja. 24e april	Ja. 29e april	Ja. 9e april	Ja. 29e april	Ja. 26e april

[12] I samband med sakkontrollen har fritid- och kultur återkommit med utdrag avseende ägarförhållande för föreningarnas anläggningar. Detta har dock ej kunnat verifieras i ansökningshandlingar i stickprovet eller att de angivna anläggningarna är formellt godkända.

[13] Vad som utgör godkända driftkostnader och löpande underhåll regleras av bidragsnormerna 3.10.

[14] I sakkontrollen anges att vissa föreningar har särskilda drift- och skötselavtal som innebär att fakturor först hanteras av kommunen.

[15] I sakkontrollen anges att det vid bedömning av bidragsansökan beviljas bidrag om föreningen i huvudsak bedriver ideell verksamhet (framgår generellt av stadgar och verksamhetsberättelse).

Kontroll detaljbestämmelser bidrag till nämndens förfogande

Nr.	Förening	Beslut	Utbetalt belopp
1	Gammalstorps Skytteförening	SFKN § 12/2025 Bidrag till säkerhetsskåp för vapen	30 000
2	Sölvesborgs Modellflygklubb	SFKN § 28/2025 Bidrag till Flygsimulator	4000

Registrerad förening	Sölvesborgs Modellflygklubb SFKN §2025/24	Gammalstorps Skytteförening SKFN 2025/10
1) Avser bidraget ett nyuppkommet behov hos föreningen?	Ja. Ansökan avser nytt inköp för att utveckla verksamheten.	Ja. Behov av säker och godkänd vapenförvaring enligt förändrade krav.
2) Omfattas behovet inte av aktivitetsbidrag, lokalbidrag eller stöd från annat kommunalt organ?	Ja. Engångsinköp av flygsimulator.	Ja. Engångsinköp av säkerhetsskåp för vapen.
3) Är bidraget avsett att stimulera verksamhetsutveckling eller motsvarande utvecklingsinsats?	Beskrivs stimulera rekrytering, synlighet och prova-på-verksamhet.	Möjliggör fortsatt och säker föreningsverksamhet.
4) Uppgår beviljat belopp till högst 30 000 kronor?	Ja	Ja
5) Har insatser påbörjats/inköpts före nämndbeslut?	Nej. Beslut 2025-05-14, faktura daterad 2025-05-19.	Nej. Beslut 2025-03-19, faktura 2025-03-31
6) Uppfyller föreningen de allmänna kraven för bidragsberättigade föreningar?	Delvis (se del 1)	Ja (se del 1)
7) Har bidraget prövats i varje enskilt fall av Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden?	Ja. Beslut fattat av nämnden SFKN § 28/2025.	Ja. Beslutat fattat av nämnden SFKN § 12/2025.
8) Har en komplett ansökan inkommit till fritid- och kulturavdelningen? Ansökan ska innehålla en verksamhetsplan med målsättning, planering, förändring och förväntningar.	Ja.	Ja.

9) Har verksamhetsplanen kompletterats med budget?	Ja. Budgetkalkyl är bifogad.	Ja. Kostnadsunderlag specificerat.
10) Beviljat bidrag måste nyttjas under samma kalenderår som det har beviljats.	Ja	Ja
11) Har föreningen inkommit med skriftlig redovisning av hur bidraget nyttjats inom två månader efter utbetalning?	Ja. Faktura på inköp bifogad	Ja. Faktura på inköp bifogad
12) Stämmer redovisningen överens med den verksamhetsplan och det ändamål som beslutats?	Ja. Fakturan avser flygsimulator enligt ansökan och beslut.	Ja. Fakturan avser vapenskåp.

SFKN § Dnr 2026/59

Avtal om hyra av lokal med Blekinge Skärgårdsturer AB

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden beslutar att godkänna upprättat avtal om hyra av lokal med Blekinge Skärgårdsturer AB, bilaga 1 att gälla 2026-01-12 – 2026-12-31.

Ärendet i korthet

Sölvesborgs kommun tecknar avtal om hyra av lokal i Nogersund, avsedd att användas för vänthall för Hanötrafiken samt spridande av informationsmaterial till besökare. Hyresvärd är Blekinge Skärgårdsturer AB, som i sin tur hyr fastigheten av HP Fisk AB. Förslag på avtal har upprättats, bilaga 1.

Beslutsunderlag

Markförvaltare Monia Jönssons tjänsteskrivelse 2026-06-09.
Bilaga 1 – Avtal om hyra av lokal

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Monia Jönsson, +46 456 81 61 28
monia.jonsson@solvesborg.se

Mottagare
Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

Tjänsteskrivelse - Avtal om hyra av lokal med Blekinge Skärgårdsturer AB

Förslag till beslut

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden beslutar att godkänna upprättat avtal om hyra av lokal med Blekinge Skärgårdsturer AB, bilaga 1.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Allmänheten, oavsett ålder, har tillträde till lokalen under dess öppettider. Lokalen har använts för samma ändamål tidigare.

Ärendet i korthet

Sölvesborgs kommun tecknar avtal om hyra av lokal i Nogersund, avsedd att användas för vänthall för Hanötrafiken samt spridande av informationsmaterial till besökare. Hyresvärd är Blekinge Skärgårdsturer AB, som i sin tur hyr fastigheten av HP Fisk AB. Förslag på avtal har upprättats, bilaga 1.

Monia Jönsson
Markförvaltare

Bilagor

Bilaga 1 – Avtal om hyra av lokal

Beslut sänds till:

Strategiska avdelningen

Avtal om hyra av lokal

Parter

Fastighetsägare:	HP Fisk AB
Org. nr:	556471–8327
Hyresvärd:	Blekinge Skärgårdsturer AB (hyr fastigheten av HP Fisk AB org. nr: 556471–8327)
Org. nr:	559513–3009
Hyresgäst:	Sölvesborgs Kommun genom kommunstyrelsen, nedan Kommunen
Adress:	Stadshuset, 294 80 Sölvesborg
Org. nr:	212000–0852

1. Hyresobjekt
Lokal om ca 20 m2 i Packhusets AB gamla varvslokal Nogersund. Benämnd ”vänthallen”. Objektet uthyrs inkl. värme och el. Se bilaga 1 och bilaga 2 som visar lokalens placering.

2. Uthyrningens ändamål
Vänthall för Hanötrafiken samt spridande av informationsmaterial, både digitalt och analogt, till besökare. Vänthallen ska var öppen under den tid då Hanöbåten är i trafik samt cirka 30 minuter före första avgång och cirka 30 minuter efter sista ankomst.

3. Hyresperiod
2026-01-12 till 2026-12-31. Därefter upphör detta avtal utan uppsägning. Nytt avtal skrivs inför varje år. Nytt avtal ska vara undertecknat senast 30 november.

4. Försäkringar m.m.
Fastighetsägaren och hyresvärden ansvarar för och bekostar erforderliga försäkringar samt ombesörjer att lokalen uppfyller gällande krav på tillgänglighet.

5. Hyresvärdens åtagande
Högsäsong 15/5 – 31/8

- Daglig tillsyn och städning
- Öppna/låsa lokal i förhållande till tidtabellen för färjan
- Ansvarar för kod-lås samt för vilka som har tillgång till denna kod
- Påfyllning av informationsmaterial vilket levereras av Sölvesborgs kommun

Vid lågsäsong (tid utöver högsäsong) ansvarar hyresvärden för tillsyn och städning efter behov.

6. Hyra
För ovan är månadshyran 4 859 kr exkl. moms. Hyran faktureras för 3 månaders perioder den 1:e i varje påbörjad period med 30 dagars betalningsvillkor utan pålägg för faktureringskostnader.

7. Förutsättning för avtalets giltighet
Detta avtal är giltigt under förutsättning att behörigt organ hos Kommunen fattat lagakraftvunnet beslut. I annat fall är detta avtal till alla delar förfallet varvid ingendera parten har något anspråk på grund av detta avtal.

8. Ändringar och tillägg
Ändringar och tillägg till detta avtal förutsätter för sin giltighet skriftlighet samt båda parters undertecknande.

9. Force Majeure
Parterna äger inte rätt att gentemot varandra åberopa underlåtenhet att fullgöra detta kontrakt om fullgörandet hindras av omständigheter utanför partens kontroll, såsom krig, arbetskonflikt, naturhändelse, epidemi, myndighetsbeslut mm. Motparten ska omedelbart underrättas om det föreligger omständighet som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse. Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som grund för befrielse.

10. Digital signering
Detta avtal har digitalt signerats av parterna.

Sölvesborgs Kommun

Sölvesborg / 2026

_____
Magnus Runesson
Sölvesborgs kommun

Blekinge Skärgårdsturer AB

Sölvesborg / 2026

_____
Hampus Södergren
Blekinge Skärgårdsturer AB

HP Fisk AB godkänner i egenskap av fastighetsägare ovanstående upplåtelse.

HP Fisk AB
Sölvesborg / 2026

_____
Sven-Johan Wendel Juteskär
HP Fisk AB

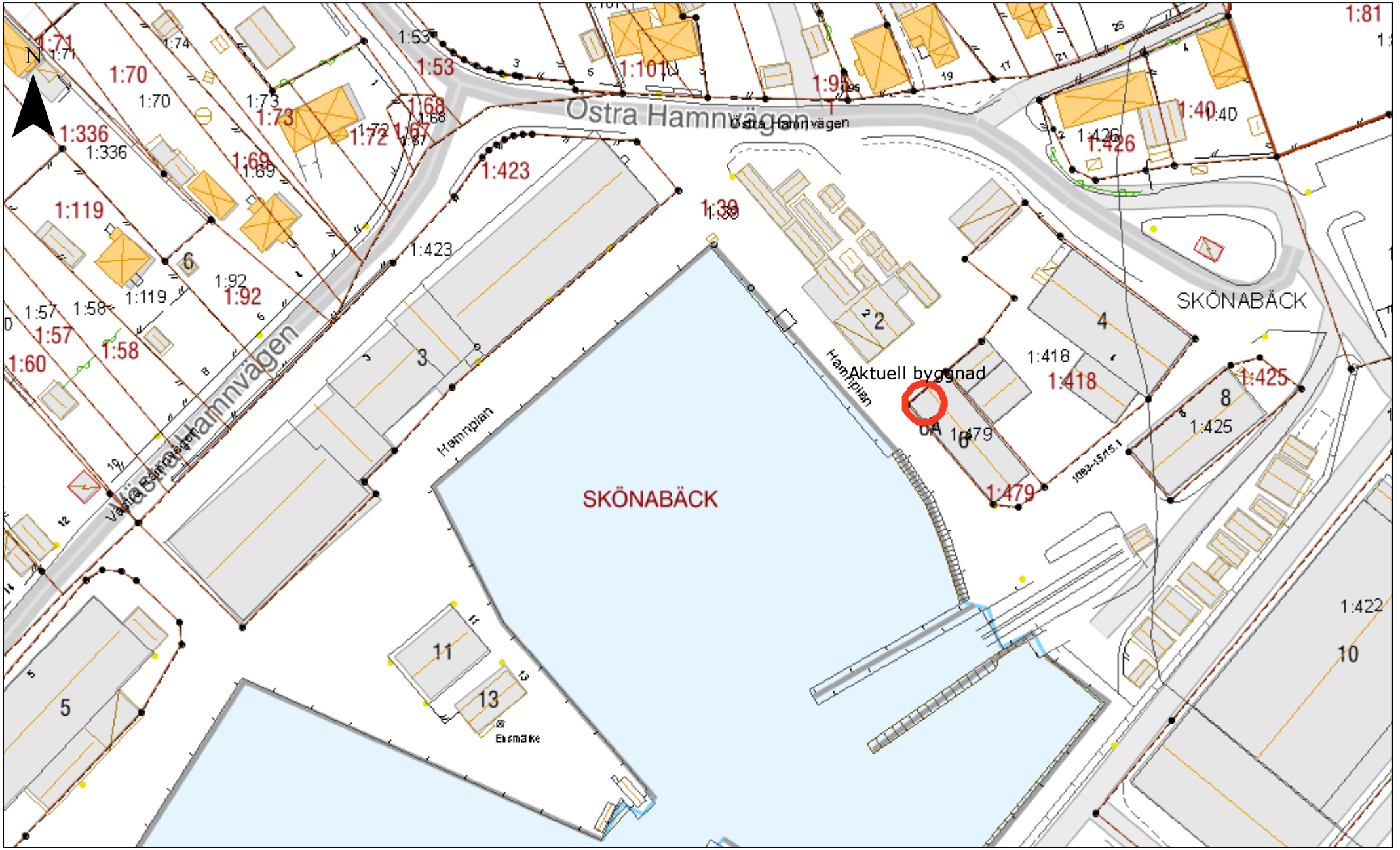
Bilaga 1

Sölvesborgs kommun

Bilaga 2

2026-06-09

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 [m]

SKALA 1:1 000 (A4L)

SFKN § Dnr 2026/32

Utvärdering Personuppgiftsincidenter januari – juni 2026 – Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden godkänner redovisad uppföljning och lägger informationen till handlingarna.

Ärendet i korthet

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden utvärderar två gånger årligen sitt arbete med personuppgiftsincidenter utifrån rutin

Bakgrund

I enlighet med samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden reglemente 5.1 är styrelsen personuppgiftsansvarig för personuppgifter inom sin verksamhet. Som ett led i arbetet med att ha en säker hantering av personuppgifter i verksamheten, anmäls och utreds eventuella så kallade personuppgiftsincidenter.

Beslutsunderlag

Förvaltningschef Anders Wanstadius tjänsteskrivelse 2026-09-10.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Anders Wanstadius, 0456-81 63 65
anders.wanstadius@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse – Utvärdering av personuppgiftsincidenter januari - juli 2026 - Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

Förslag till beslut

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden godkänner redovisad uppföljning och lägger informationen till handlingarna.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Beslutet rör redovisning av uppföljning i rutinärende och påverkar inte barn eller unga direkt eller indirekt.

Ärendet i korthet

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden utvärderar två gånger årligen sitt arbete med personuppgiftsincidenter utifrån rutin

Bakgrund

I enlighet med samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden reglemente 5.1 är styrelsen personuppgiftsansvarig för personuppgifter inom sin verksamhet. Som ett led i arbetet med att ha en säker hantering av personuppgifter i verksamheten, anmäls och utreds eventuella så kallade personuppgiftsincidenter.

Bedömning

Utvärderingen och uppföljningen av nämndens arbete med att säkerställa hanteringen av personuppgifter visar på god ordning och att arbetet följer framtagna rutiner. Under perioden januari-juli 2026 har inga kända incidenter inträffat.

Anders Wanstadius
Förvalningschef

Beslut sänds till:

Dataskyddssamordnare Marika Nilsson
Dataskyddsredogörare Ann-Louise Cato
Förvaltningschefen

SFKN § Dnr 2026/89

Uppföljning 2 av intern kontroll 2026 – Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnad Fritid och Kulturnämnden beslutar att godkänna redovisad uppföljning för intern kontroll.

_____

Ärendet i korthet

Samhällsbyggnad-, Fritid o Kulturförvaltningen redovisar hur det interna kontrollarbetet fortlöper för att säkerställa att planen för intern kontroll följs.

Bakgrund

Nämnden har ansvar för att intern kontroll genomförs som regleras i Kommunallagen (SFS 1991:900) 6 kap 7 §. Syftet med den interna kontrollen är att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt att de föreskrifter som gäller för verksamheten. Enligt Kommunallagen ska den interna kontrollen vara tillräcklig, bygga på en risk- och väsentlighetsanalys och se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen har uppsynsplikt för nämnden så efterlevnad av det interna kontrollarbete bedrivs i enlighet med av kommunfullmäktige beslutat internkontrollreglemente (Dnr: KS2012/122).

Enligt detta har respektive nämnd ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Syftet med den interna kontrollen är, att med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- - ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- - tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- - efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm

Intern kontrollplan ska arbetas fram efter genomförd risk- och väsentlighetsanalys som genomförs på hösten året innan.

Uppföljning av utpekade område:

Ledningsprocesser
Organisera, leda och följa upp verksamheten

Kommentar:
Varje månad sammanställer ekonomikontoret respektive verksamhets ekonomi. Verksamheten har uppföljning av sammanställningen tillsammans med respektive ekonom och förvaltningschef och därvid följer verksamheten eventuella volymförändringar. Resultatet redovisas för nämnden vid varje sammanträde. From under år 2026 redovisas detta i system Stratsys med förklarande text tillsammans med redovisade siffror, detta ger en tydligare bild av rapporten och ökar förståelsen för verksamheten.

Hantera ekonomi och administration
Risk att utbetalning av bidrag till föreningar sker felaktigt

Kommentar:
Förvaltningen har genomfört stickprov av utbetalning av bidrag och ej funnit några avvikelser utan följer beslutade riktlinjer. Utbetalningen administreras av mer än en person. Förvaltningen har arbetat fram nya riktlinjer för bidrag och dessa beräknas politiskt fastställas under våren 2026.

Risk att handlingar inte diarieförs och hanteras enligt lagstiftning och reglementen

Kommentar:
Under föregående år har ny dokumenthanteringsplan implementerats och i arbete med denna kan vi konstatera att förvaltningens medarbetare är i behov av utbildning avseende diarieföring, förvaring av handlingar etc. Denna utbildning kommer att genomföras under året.

Rekrytering & utveckling personal
Risk att rekryteringsbehovet av personal inte kan tillgodoses

Kommentar:
Ersättningsrekryteringar fortgår löpande och inom vissa yrke har förvaltningen svårt att rekrytera. Kompetensförsörjningsplanen kommer att uppdateras under året för att på lång sikt vara bättre rustade för hantering av bristyrke.

Tillhandahålla varor och tjänster
Risk att det saknas avtal för adekvata varor och tjänster

Kommentar:
Ett tvärsektionellt arbete pågår med att skapa en kommunövergripande inköpsorganisation. I samband med detta arbete har en stor mängd inköp kartlagts och vi kan i denna kartläggning konstatera att förvaltningen

saknar avtal på flera område. Under året kommer upphandlingar inom dessa bristområde att påbörjas.

Beslutsunderlag

Förvaltningschef Anders Wanstadius tjänsteskrivelse 2026-09-08.

_____

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Anders Wanstadius, 0456-81 63 65
anders.wanstadius@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse – Uppföljning 2 av intern kontroll

Förslag till beslut

Samhällsbyggnad Fritid och Kulturnämnden beslutar att godkänna redovisad uppföljning för intern kontroll.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Beslutet utgör godkännande av redovisad uppföljning av nämndens interna kvalitetsarbete vilket regleras i lag, förordning och kommunalt reglemente.

Ärendet i korthet

Samhällsbyggnad-, Fritid o Kulturförvaltningen redovisar hur det interna kontrollarbetet fortlöper för att säkerställa att planen för intern kontroll följs.

Bakgrund

Nämnden har ansvar för att intern kontroll genomförs som regleras i Kommunallagen (SFS 1991:900) 6 kap 7 §. Syftet med den interna kontrollen är att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt att de föreskrifter som gäller för verksamheten. Enligt Kommunallagen ska den interna kontrollen vara tillräcklig, bygga på en risk- och väsentlighetsanalys och se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen har uppsynsplikt för nämnden så efterlevnad av det interna kontrollarbete bedrivs i enlighet med av kommunfullmäktige beslutat internkontrollreglemente (Dnr: KS2012/122).

Enligt detta har respektive nämnd ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Syftet med den interna kontrollen är, att med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- - ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- - tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- - efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm

Intern kontrollplan ska arbetas fram efter genomförd risk- och väsentlighetsanalys som genomförs på hösten året innan.

Uppföljning av utpekade område:

Ledningsprocesser
Organisera, leda och följa upp verksamheten

Kommentar:
Varje månad sammanställer ekonomikontoret respektive verksamhets ekonomi. Verksamheten har uppföljning av sammanställningen tillsammans med respektive ekonom och förvaltningschef och därvid följer verksamheten eventuella volymförändringar. Resultatet redovisas för nämnden vid varje sammanträde. From under år 2026 redovisas detta i system Stratsys med förklarande text tillsammans med redovisade siffror, detta ger en tydligare bild av rapporten och ökar förståelsen för verksamheten.

Hantera ekonomi och administration
Risk att utbetalning av bidrag till föreningar sker felaktigt

Kommentar:
Förvaltningen har genomfört stickprov av utbetalning av bidrag och ej funnit några avvikelser utan följer beslutade riktlinjer. Utbetalningen administreras av mer än en person. Förvaltningen har arbetat fram nya riktlinjer för bidrag och dessa är beslutade under år 2026.

Risk att handlingar inte diarieförs och hanteras enligt lagstiftning och reglementen

Kommentar:
Under föregående år har ny dokumenthanteringsplan implementerats och i arbete med denna kan vi konstatera att förvaltningens medarbetare är i behov av utbildning avseende diarieföring, förvaring av handlingar etc. Denna utbildning planeras att genomföras under året 2026/2027.

Rekrytering & utveckling personal
Risk att rekryteringsbehovet av personal inte kan tillgodoses

Kommentar:
Ersättningsrekryteringar fortgår löpande och inom vissa yrke har förvaltningen svårt att rekrytera. Kompetensförsörjningsplanen kommer att uppdateras under året för att på lång sikt vara bättre rustade för hantering av bristyrke.

Tillhandahålla varor och tjänster
Risk att det saknas avtal för adekvata varor och tjänster

Kommentar:
Ett tvärsektionellt arbete pågår med att skapa en kommunövergripande inköpsorganisation. I samband med detta arbete har en stor mängd inköp kartlagts och vi kan i denna kartläggning konstatera att förvaltningen saknar avtal på flera område. Under året kommer upphandlingar inom dessa bristområde att påbörjas.

Bedömning

År 2025 var det första året då hela förvaltningen, som växt organiskt under flera år, omfattas av övergripande gemnsamma inter kontrollområde. Nämnden prioriterat att även under år 2026 bibehålla ovanstående intern kontrollområde för att vidimera 2025 års resultat samt därav kontrollera utveckling och förbättring inom respektive område.

Anders Wanstadius
Förvalningschef

Bilagor

Klicka här för att ange text.

Beslut sänds till:

Klicka här för att ange text.

SFKN § Dnr 2026/81

Synpunkter på Olofströms förslag till en kommunal energiplan

FÖRSLAG TILL BESLUT

Sölvesborgs kommun har tagit del av förslaget till Energiplan för Olofströms kommun och ser positivt på det arbete som lagts ner för att beskriva nuläge, utveckling och framtida behov inom energiområdet. Planen innehåller flera bra beskrivningar av framtida utmaningar och utvecklingsbehov. Kommun vill dock lämna följande synpunkter.

Ärendet i korthet

Olofströms kommun har tagit fram en energiplan för framtida utmaningar och utvecklingsbehov.

Bakgrund

Behov av tydligare åtgärder, tidsplan och ansvar

De föreslagna åtgärderna skulle med fördel kunna konkretiseras ytterligare. Det vore önskvärt att tydligare beskriva vad som ska genomföras och hur åtgärderna ska genomföras, gärna genom konkreta exempel. En komplettering med tidsplan och ansvarsfördelning skulle även bidra till att göra planen mer tydlig och uppföljningsbar.

Redovisning av energislag i figur 3

Det framgår inte tydligt varför energislagen förnybar energi, elenergi och fjärrvärme redovisas separat i figur 3 på sid 6. Då både elenergi och fjärrvärme i många fall kan produceras från förnybara energikällor vore det värdefullt med en förklaring till denna uppdelning för att underlätta förståelsen av statistiken och analysen.

Analys av utvecklingen för fossil energi

I diagrammet på sidan 6 anges att användningen av fossil energi har minskat kraftigt mellan 1990 och 2024 och har därefter inte minskat. Dock visas ingen minskning i diagrammet efter 2024. Diagrammet visar att minskningstakten av fossil energi har avtagit, något som tycks ha påbörjats redan omkring 2011 och blivit mer tydligt efter 2020. Det vore intressant

om planen kompletterades med en analys av orsakerna bakom denna utveckling då minskningen började så tidigt som 2011.

Offentlig verksamhets energianvändning

Diagrammet på sidan 7 visar att den offentliga verksamhetens energianvändning har ökat något sedan 2011. Mot bakgrund av det långvariga arbetet med energieffektivisering och minskad energianvändning vore det värdefullt med en beskrivning av vad som ligger bakom denna ökning.

Enhetlig redovisning av tidsserier

Diagrammen i planen redovisar energianvändning för olika tidsperioder. Exempelvis visas energianvändningen fram till 2018 på sidan 7, på sidan 8 fram till 2022 och på sidan 11 fram till 2023, medan flera andra diagram sträcker sig fram till 2024. För att underlätta jämförelser och ge en mer enhetlig bild av utvecklingen vore det en fördel om samtliga diagram, där underlag finns tillgängligt, redovisades till och med 2024.

Positiv redovisning av fordonsutveckling

Figur 8 på sidan 10 är informativ då den redovisar både det befintliga fordonsbeståndet och nyregistrerade fordon, vilket ger en tydlig bild av utvecklingen inom transportsektorn.

Jämförelseår inom jord- och skogsbruk

Under avsnittet om jord- och skogsbruk beskrivs energianvändningen för åren 2000 och 2018. I övriga delar av planen används huvudsakligen år 2024, ibland i jämförelse med 1990. För att underlätta jämförelser mellan olika sektorer vore det önskvärt med en mer enhetlig redovisning av jämförelseår genom hela dokumentet.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis utgör energiplanen ett bra underlag och innehåller välformulerade beskrivningar av framtida behov och utvecklingsområden. Med ovanstående förtydliganden och kompletteringar bedöms planen kunna bli ännu tydligare och mer användbar som styrdokument för det fortsatta energi- och klimatarbetet.

I ärendet har verksamhetsutvecklare Anna Terning och planarkitekt Dan Janérus deltagit.

Beslutsunderlag

Miljösamordnare Helen Gårners tjänsteskrivelse 2026-08-31.

_____

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Helen Gårner, 0456-8163 68
helen.garner@solvesborg.se

Mottagare
Nämnden för Samhällsbyggnad, fritid och kultur

Yttrande Energiplan för Olofströms kommun

Förslag till beslut

Sölvesborgs kommun har tagit del av förslaget till Energiplan för Olofströms kommun och ser positivt på det arbete som lagts ner för att beskriva nuläge, utveckling och framtida behov inom energiområdet. Planen innehåller flera bra beskrivningar av framtida utmaningar och utvecklingsbehov. Kommun vill dock lämna följande synpunkter.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Åtgärden bedöms vara förenligt med principen om barnets bästa.

Ärendet i korthet

Olofströms kommun har tagit fram en energiplan för framtida utmaningar och utvecklingsbehov.

Synpunkter

Behov av tydligare åtgärder, tidsplan och ansvar

De föreslagna åtgärderna skulle med fördel kunna konkretiseras ytterligare. Det vore önskvärt att tydligare beskriva vad som ska genomföras och hur åtgärderna ska genomföras, gärna genom konkreta exempel. En komplettering med tidsplan och ansvarsfördelning skulle även bidra till att göra planen mer tydlig och uppföljningsbar.

Redovisning av energislag i figur 3

Det framgår inte tydligt varför energislagen förnybar energi, elenergi och fjärrvärme redovisas separat i figur 3 på sid 6. Då både elenergi och fjärrvärme i många fall kan produceras från förnybara energikällor vore det värdefullt med en förklaring till denna uppdelning för att underlätta förståelsen av statistiken och analysen.

Analys av utvecklingen för fossil energi

I diagrammet på sidan 6 anges att användningen av fossil energi har minskat kraftigt mellan 1990 och 2024 och har därefter inte minskat. Dock visas ingen minskning i diagrammet efter 2024. Diagrammet visar att minskningstakten av fossil energi har avtagit, något som tycks ha påbörjats redan omkring 2011 och blivit mer tydligt efter 2020. Det vore intressant om planen kompletterades med en analys av orsakerna bakom denna utveckling då minskningen började så tidigt som 2011.

Offentlig verksamhets energianvändning

Diagrammet på sidan 7 visar att den offentliga verksamhetens energianvändning har ökat något sedan 2011. Mot bakgrund av det långvariga arbetet med energieffektivisering och minskad energianvändning vore det värdefullt med en beskrivning av vad som ligger bakom denna ökning.

Enhetlig redovisning av tidsserier

Diagrammen i planen redovisar energianvändning för olika tidsperioder. Exempelvis visas energianvändningen fram till 2018 på sidan 7, på sidan 8 fram till 2022 och på sidan 11 fram till 2023, medan flera andra diagram sträcker sig fram till 2024. För att underlätta jämförelser och ge en mer enhetlig bild av utvecklingen vore det en fördel om samtliga diagram, där underlag finns tillgängligt, redovisades till och med 2024.

Positiv redovisning av fordonsutveckling

Figur 8 på sidan 10 är informativ då den redovisar både det befintliga fordonsbeståndet och nyregistrerade fordon, vilket ger en tydlig bild av utvecklingen inom transportsektorn.

Jämförelseår inom jord- och skogsbruk

Under avsnittet om jord- och skogsbruk beskrivs energianvändningen för åren 2000 och 2018. I övriga delar av planen används huvudsakligen år 2024, ibland i jämförelse med 1990. För att underlätta jämförelser mellan olika sektorer vore det önskvärt med en mer enhetlig redovisning av jämförelseår genom hela dokumentet.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis utgör energiplanen ett bra underlag och innehåller välformulerade beskrivningar av framtida behov och utvecklingsområden. Med ovanstående förtydliganden och kompletteringar bedöms planen kunna bli ännu tydligare och mer användbar som styrdokument för det fortsatta energi- och klimatarbetet.

I ärendet har verksamhetsutvecklare Anna Terning och planarkitekt Dan Janérus deltagit.

Helen Gårner
Miljösamordnare

Beslut sänds till:

ks@olofström.se

From: "Karoline Mattsson" <Karoline.Mattsson@olofstrom.se>
Sent: 2026-06-23 16:36:10
To: "kommunstyrelsen@karlshamn.se" <kommunstyrelsen@karlshamn.se>; "Sölvesborgs Kommun" <solvesborgs.kommun@solvesborg.se>; "kommunen@tingsryd.se" <kommunen@tingsryd.se>; "ks@almhult.se" <ks@almhult.se>; "kommunstyrelsen@bromolla.se" <kommunstyrelsen@bromolla.se>; "kommun@kristianstad.se" <kommun@kristianstad.se>; "kommunen@ostragoinge.se" <kommunen@ostragoinge.se>; "kommun@osby.se" <kommun@osby.se>; "miljokontoret@miljovast.se" <miljokontoret@miljovast.se>; "kund@okab.net" <kund@okab.net>; "info@olofstromshus.se" <info@olofstromshus.se>; "region@regionblekinge.se" <region@regionblekinge.se>; "blekinge@lansstyrelsen.se" <blekinge@lansstyrelsen.se>; "info@techtank.se" <info@techtank.se>; "registrator@svk.se" <registrator@svk.se>; "kundservice@eon.se" <kundservice@eon.se>; "mail@kbro.se" <mail@kbro.se>
Subject: Olofströms kommuns förslag till Energiplan
Attachments: Energibalans Olofströms kommun 2024.pdf, Samrådsversion Energiplan för Olofströms kommun.pdf, Bilaga 2. Undersökning av betydande miljöpåverkan.pdf

Du får inte ofta e-post från karoline.mattsson@olofstrom.se. Läs om varför det här är viktigt
VARNING: Det här e-postmeddelandet kom utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Olofströms kommun har tagit fram ett förslag till en kommunal energiplan. Energiplanen beskriver kommunens inriktning för energiarbetet och avser att säkerställa framtidens energibehov för kommunens invånare och verksamheter.

Under tiden **24 juni till 30 september 2026** kan synpunkter lämnas på förslaget. Förslaget till kommunal energiplan kommer också att finnas som en nyhet på kommunens hemsida.

Synpunkter på Olofströms förslag till en kommunal energiplan kan du framföra skriftligt per e-post till ks@olofstrom.se.

Med vänlig hälsning
Karoline Mattsson
Miljösamordnare//Landsbygdsutvecklare
Kommunledningsförvaltningen

heja olofström!

OLOFSTRÖMS KOMMUN

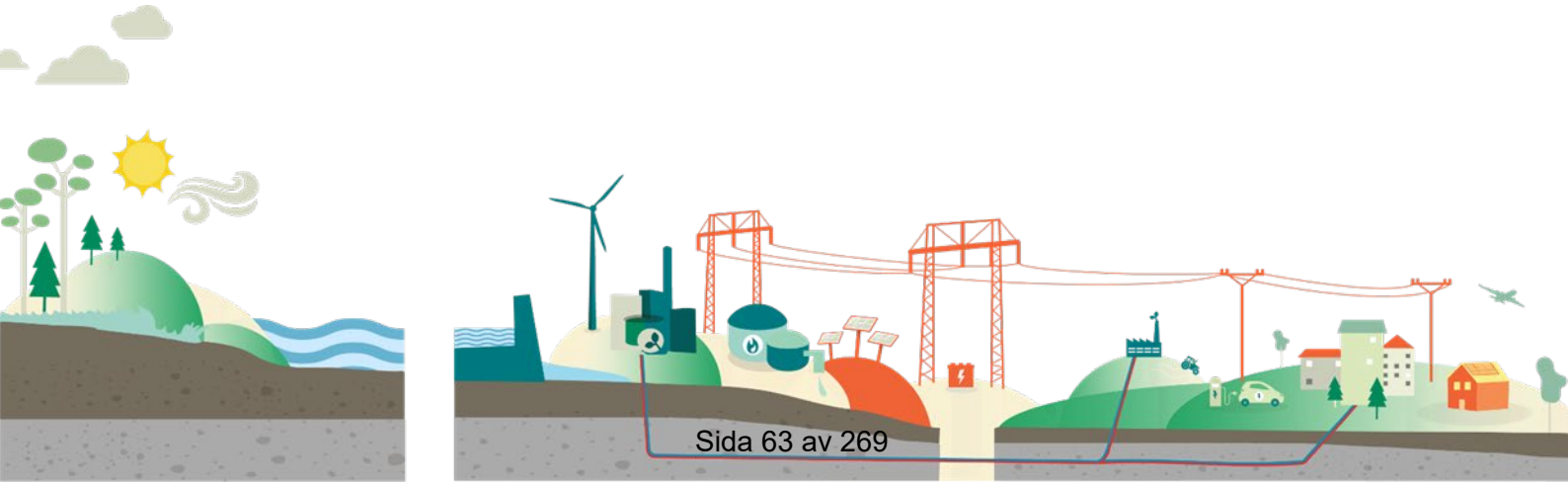
Box 302
293 34 Olofström
0454-93060
karoline.mattsson@olofstrom.se
www.olofstrom.se

Olofströms kommun värnar om dina personuppgifter och din integritet. Läs mer på www.olofstrom.se/personuppgifter

ENERGIKONTOR SYD

Energibalans för 2024

Olofströms kommun

Dokumentinformation

Titel:	Energibalans för Olofströms kommun för 2024
Författare:	Annika Öberg
	Energikontor Syd AB, Smedjegatan 37
	352 46 Växjö
Redaktör:	Hanna Everling
Kvalitetsgranskat av:	Anna Månsson
Utgivare:	Energikontor Syd
Med stöd från:	Energimyndigheten
Utgivet år:	2026

Förord

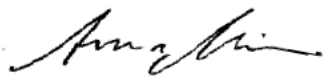
Denna energibalans är framtagen av Energikontor Syd AB. Energikontor Syd är ett regionalt kompetenscentrum inom hållbara energisystem. Vårt uppdrag är att stötta företag och offentliga aktörer i omställningen till fossilfri energi. Vi ägs och arbetar på uppdrag av kommuner och regioner i södra Sverige. Vi är alltid opartiska och har inget vinstintresse.

Att ta fram en energibalans kräver ett gott samarbete med andra aktörer. Energikontor Syd har därför tagit fram, behandlat och analyserat underlag i samarbete med tjänstepersoner verksamma i kommunen och kollegor på Energikontoret. Värdefulla synpunkter och information från dessa har gjort det möjligt att sätta samman denna rapport.

Vi hoppas att underlaget bidrar till att skapa en översyn av hur energisystemet i kommunen utvecklas över tid, vilka trender som vi tillsammans ska stötta och bygga vidare på och vilka som måste styras om.

Tack till Er alla som har bidragit.

Annika Öberg, Anna Månsson

Energikontor Syd, 2026-05-21

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning 6
1.1. Trend: det totala energibehovet minskar 6
1.2. Trend: andelen förnybar energi ökar snabbt 7
1.3. Trend: utsläppen av fossil koldioxid har minskat snabbt 8
2. Fakta Olofströms kommun 9
2.1. Kommunens arbete med energi och klimat 9
2.2. Energi – och klimatmål på europeisk, nationell och regional nivå 10
3. Slutanvändning av energi 11
3.1. Slutanvändning inom olika samhällssektorer 13
4. Fossilfri energi 17
4.1. Biogas 17
4.2. Biobränslepannor 18
4.3. Solkraft 18
4.4. Vattenkraft 18
4.5. Total lokal elproduktion 19
4.6. Andel förnybart i energianvändningen 20
5. Fossil energi 22
5.1. Slutanvändning av fossil energi per capita 23
5.2. Slutanvändning av fossil energi per samhällssektor 24
6. Klimatpåverkan av energianvändningen 26
6.1. Utsläpp av fossil koldioxid 26
6.2. Utsläpp av olika växthusgaser 31
7. Drivmedel för inregistrerade och nyregistrerade personbilar 36
8. Slutsats och diskussion 38
9. Om rapporten 40
9.1. Metod för behandling av sekretess i statistiken 40
9.2. Antaganden 41
9.3. Metod för beräkning av värme från värmepumpar 43
9.4. Metod för beräkning av elanvändning i transportsektorn 44
9.5. Metod för beräkning av biogasanvändning i transportsektorn 44
9.6. Avvikelser 44

10. Bilaga: Sankey-diagram avseende 2024 45

Begreppslista

Elmix: En blandning av olika energikällor som används för att producera el

Fjärrvärme: Fjärrvärme är en uppvärmningsform där värmen produceras centralt och leds till de bostäder och lokaler som är anslutna till fjärrvärmenätet.[1]

Fossil energi: Energi som olja, kol, koks, naturgas och torv.

Fossilfri energi: Förnybar energi inklusive kärnkraft

Förnybar energi: Energi från källor som ständigt förnyas och inte bidrar till utsläpp av koldioxid till exempel bioenergi, solenergi, vindenergi, vattenkraft med flera.

Icke-förnybar energi: Fossil energi och kärnkraft (uran).

Installerad effekt: Maximal teoretisk effekt som en anläggning kan producera

Koldioxidekvivalent (CO_2e): Ett mått som används för att jämföra klimatpåverkan från olika växthusgaser. Utsläppen räknas om till den mängd koldioxid som skulle ge samma påverkan på klimatet. På så sätt kan olika gaser redovisas tillsammans i en gemensam enhet.

Slutanvändning: Begrepp som SCB använder i sin kommunala och regionala energistatistik för att beskriva hur mycket energi som används i en geografisk enhet.

[1] https://ei.se/konsument/fjarrvarme/det-har-ar-fjarrvarme

1. Sammanfattning

Energibalansen är en kartläggning av energiflödena i Olofströms kommun. Energidata för år 2024 jämförs med 1990 och flera andra år för att visa trender och förändringar. Rapporten innehåller även statistik över utsläpp, fordonsflotta och drivmedel för att beskriva kommunens klimatpåverkan. Rapporten fokuserar på att identifiera hur energianvändningen och energitillförseln har förändrats över tid.

Rapporten beskriver energiflöden, men säger inget om den momentana produktionen eller effektbehovet vid en viss tidpunkt under dygnet eller året.

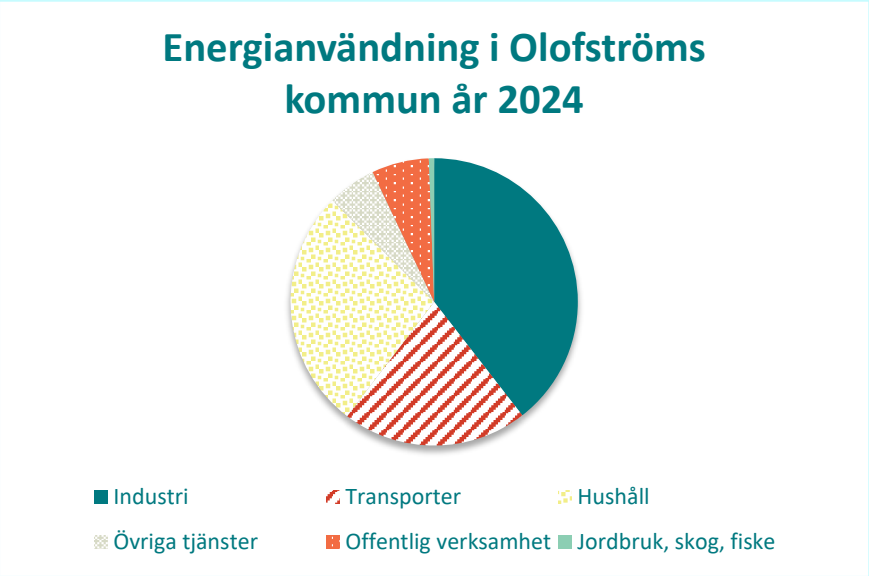
Syftet med energibalansen är att ge en överskådlig bild av kommunens energisystem och skapa ett faktaunderlag som visar var behov och möjligheter finns. Energibalansen kan användas för att identifiera åtgärder som minskar energianvändningen, ökar andelen fossilfritt i energimixen och bidrar till förändrade beteenden hos energianvändarna.

Fakta om statistik: Energistatistik på kommunal och regional nivå innehåller vissa osäkerheter. Fel och brister i rapporteringen kan få stort genomslag när statistiken bryts ner till mindre geografiska områden. Därför bör siffrorna tolkas med viss försiktighet. Kapitel 9 beskriver metoden som vi använt.

1.1. Trend: det totala energibehovet minskar

Totalt användes i Olofströms kommun **390 GWh energi under år 2024**. Användningen har minskat sedan 15 – 20 år tillbaka; se Figur 2.

- **Industrin är den sektor som använder mest energi 2024**, följt av hushåll och transporter. Industrisektorn står för 39 % av den totala energianvändningen (Slutanvändningen är sekretessbelagd för år 2024, men var 143 GWh år 2023).
- Den totala elanvändningen har legat runt 224 GWh under hela tidsserien, med en tydligt minskande användning av energi från 517 GWh år 1990 till 390 GWh år 2024. Elanvändningen utgör cirka 56 % av den totala energianvändningen i Olofström år 2024.

Figur 1 visar energianvändning per sektor för Olofströms kommun 2024. Källa: SCB

- Användningen av fjärrvärme ligger ganska konstant runt 46 GWh sedan flera år tillbaka. År 2024 utgör fjärrvärmen 12 % av den totala energianvändningen.

1.2. Trend: andelen förnybar energi ökar snabbt

79 % av energitillförseln kommer från förnybara källor. Andelen har ökat successivt främst som ett resultat av minskat fossilt användande.

- **El: I Olofströms kommun producerades 2024 8,3 GWh, vilket motsvarar 3,7 % av elanvändningen på årsbasis 2024.** Vindkraften, som i Blekinge har byggts ut under senare år, producerar mest el i länet och kan öka ytterligare framöver. Olofströms kommun har inte några större vindkraftverk installerade idag, men vindkraftspotential finns. Sol- och vattenkraft bidrar till elförsörjningen i Olofströms kommun med 7,9 respektive 0,5 GWh. Den relativt största ökningen i produktionen står solceller för och flera exploatörer vill bygga nya stora solparker. I Olofströms kommun har vattenkraften länge bidragit till elkraft – antalet GWh har minskat under senare år.
- **Biobränsle:** Största delen av biobränslet går till fjärrvärmeproduktion i kommunen. Hushållssektorn använder också biobränsle direkt, framför allt förbränning av ved och pellets för uppvärmning.
- **Förnybara drivmedel:** Av 7 149 inregistrerade personbilar (vid slutet av 2024) är 7,7 % oberoende av bensin och diesel. Av de nyregistrerade personbilarna under 2024 är 53 % oberoende av bensin eller diesel. Elanvändningen i transportsektorn ökar eftersom många nya elbilar har inregistrerats de senaste åren. Även om rena elbilar är den typ som ökar mest, så finns det vid slutet av 2024 172 rena elbilar jämfört med 6190 diesel- och bensinbilar. Antalet nyregistrerade etanolbilar och gasbilar är mycket litet.

Kvar att fasa ut:

- Fossila drivmedel i transportsektorn: En mycket stor andel av den fossila energin som används i kommunen är bensin och diesel.

1.3. Trend: utsläppen av fossil koldioxid har minskat snabbt

Utsläppen av koldioxid minskar snabbt, från 7,9 ton/capita år 1990 till **2,5 ton/capita år 2023**, det vill säga en minskning med mer än 68 %. **Transporter** är den sektor som använder den tredje största mängden energi i Olofströms kommun. Eftersom sektorn är beroende av fossila bränslen **står den också för de största utsläppen av fossil koldioxid (1,3 ton/capita år 2023)**.

Om man räknar samman utsläppen från de tre vanligaste **växthusgaserna** – koldioxid, metan och lustgas så blir motsvarande siffra **5,6 ton koldioxidekvivalenter/capita** för 1990 och **2,5 ton koldioxidekvivalenter/capita** för 2023. Sammantaget står transportsektorn för de största utsläppen av växthusgaser, följd av jordbrukssektorn. Vid en jämförelse står de övriga sektorerna – egen uppvärmning, el och fjärrvärme, arbetsmaskiner, industri, produktanvändning samt avfall – för relativt små utsläpp under senare år.

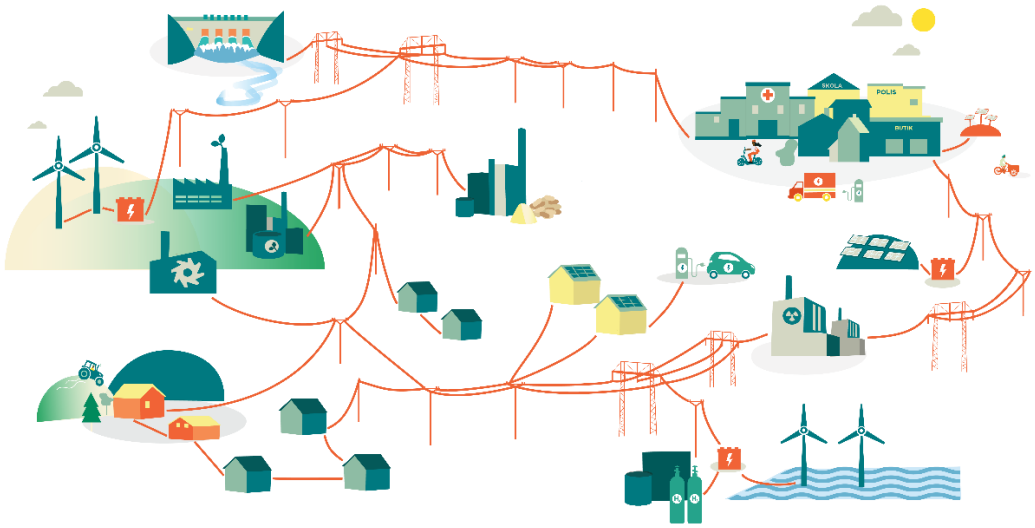

Illustration som visar energisystemet – hur energi produceras, omvandlas, distribueras, lagras och används i en kommun eller i ett län. Genom energieffektivisering, förändrade konsumtionsmönster och ökad lokal produktion och lagring kan energisystemet utvecklas mot högre resurseffektivitet, minskad klimatpåverkan och större andel fossilfri energi.

2. Fakta Olofströms kommun

Invånare	13 000 (år 2024)
Yta	390 km^2 (landareal)
Befolkningstäthet	33 personer per km^2
Kommunikation	Blekingetrafiken har en omfattande verksamhet som bland annat omfattar linjelagd busstrafik som förbinder Olofström med omkringliggande orter, såsom Jämshög, Kyrkhult, Vilshult, Gränum, Bromölla, Mörrum, Sölvesborg, Ronneby, Karlshamn och Karlskrona.

2.1. Kommunens arbete med energi och klimat

Olofströms kommuns klimat- och energiarbete är förankrat och inbyggt i kommunens arbete som medlem i klimatkommunerna[2]. En central del av detta arbete är samverkan med andra klimatkommuner, redovisning och uppföljning. Arbetet inom klimatkommunerna har ett ambitiöst angreppssätt och täcker hela den geografiska ytan. Dessutom innebär engagemanget i nätverket flera kontakter med andra kommuner som går före i omställningsarbetet och goda exempel på hur energi- och klimatarbetet kan bedrivas.

Olofströms kommun har antagit Blekinges klimatmål och ställt sig bakom den regionala klimat- och energistrategin, vilket de har riktat många av sina insatser mot. För att kunna följa upp effekterna av kommunens insatser och hur de ligger till i arbetet har SCB:s statistik använts. Kommunen har också tagit initiativ till att ta fram en koldioxidbudget som går att följa upp kontinuerligt utifrån befintlig statistik[3].

Parallellt med detta pågår arbetet med att ta fram Olofströms första energiplan. Energiplanen ska tydliggöra hur Olofströms kommun planerar, samordnar och följer upp arbetet med energi. Planen kommer att ge en samlad bild av kommunens energisystem och beskriva nuläge, utvecklingsbehov och prioriterade inriktningar för en fossilfri, effektiv och långsiktigt hållbar energianvändning och energiförsörjning.

I energiplanen kommer bland annat följande delar att ingå:

- en nulägesbeskrivning av energianvändning och energiförsörjning i kommunen
- en analys av framtida energibehov kopplat till elektrifiering, samhällsutveckling och klimatmål

[2] https://klimatkommunerna.se/medlemmar/olofstrom/
[3] https://www.climatevisualizer.com/olofstrom

- prioriterade inriktningar och ställningstaganden för energieffektivisering, förnybar energiproduktion och robust energiförsörjning
- beskrivning av kommunens roller, ansvar och samverkan med andra aktörer inom energi

Energiplanen ska tas fram i enlighet med lagen om kommunal energiplanering och utformas med stöd av Energimyndighetens mall för att säkerställa ett systematiskt, jämförbart och långsiktigt arbetssätt. Kommunen planerar att ta fram ett första tjänstemannaförslag till energiplan under 2026.

Olofströms arbete inom klimatkommunerna, det länsvisa arbetet med den regionala klimat- och energistrategin samt den kommande energiplanen ger viktiga ramar för kommunens fortsatta arbete med energifrågor. Arbetet ska skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen och för näringslivet.

2.2. Energi – och klimatmål på europeisk, nationell och regional nivå

Tabell 1: Sammanfattning av relevanta mål på europeisk, nationell och regional nivå.

	EU[4]	Sverige[5]	Blekinge län[6]
Emissioner	Klimatneutralt år 2050. Utsläppen från den största delen av industrin, kraft- och värmeproduktion samt flyget omfattas av EU:s utsläppshandel EU ETS. För att nå 55-procentsmålet ska utsläppen i EU ETS till 2030 minska med 62 % jämfört med 2005 års nivåer.	Utsläppen av växthusgaser ska vara 63 % lägre 2030 jämfört med 1990 (gäller verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter). Senast 2045 har Sverige nettonollutsläpp, varav minst 85 % av reduktionen av utsläppen ska ske i Sverige. Utsläppen för inrikes transporter, exklusive inrikesflyg, ska vara 70 % lägre 2030 jämfört med 2010.	Blekinges koldioxidutsläpp behöver halveras vart sjätte år från och med 2025
Energi	Andelen förnybar energi ska vara minst 42,5 % av den totala energianvändningen år 2030. Andelen förnybar energi inom transportsektorn ska vara minst 29 % år 2030.	Elproduktionen ska år 2040 vara 100 procent fossilfri.	År 2030 har Blekinge fossilfri elproduktion som motsvarar minst halva elanvändningen. År 2030 produceras 30 GWh biogas per år i Blekinge.
Energieffektivitet	Energianvändningen ska minska med minst 32,5 % till år 2030 genom bättre energieffektivitet jämfört med 1990.	Energianvändningen ska vara 50 % effektivare 2030 jämfört med 2005 (genom minskad energiintensitet).	Var tredje resa i Blekinge görs med gång, cykel eller kollektivtrafik år 2031. År 2030 är fjärrvärme med låga temperaturer standard för nya stadsdelar. El och värme samproduceras när så är möjligt i fjärrvärmesystem.

[4] https://www.energimyndigheten.se/om-oss/om-energimyndigheten/energimyndighetens-uppdrag/sveriges-energi--och-klimatmal/
[5] https://www.energimyndigheten.se/om-oss/om-energimyndigheten/energimyndighetens-uppdrag/sveriges-energi--och-klimatmal/
[6] https://www.lansstyrelsen.se/blekinge/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2025/klimat--och-energistrategi-for-blekinge.html

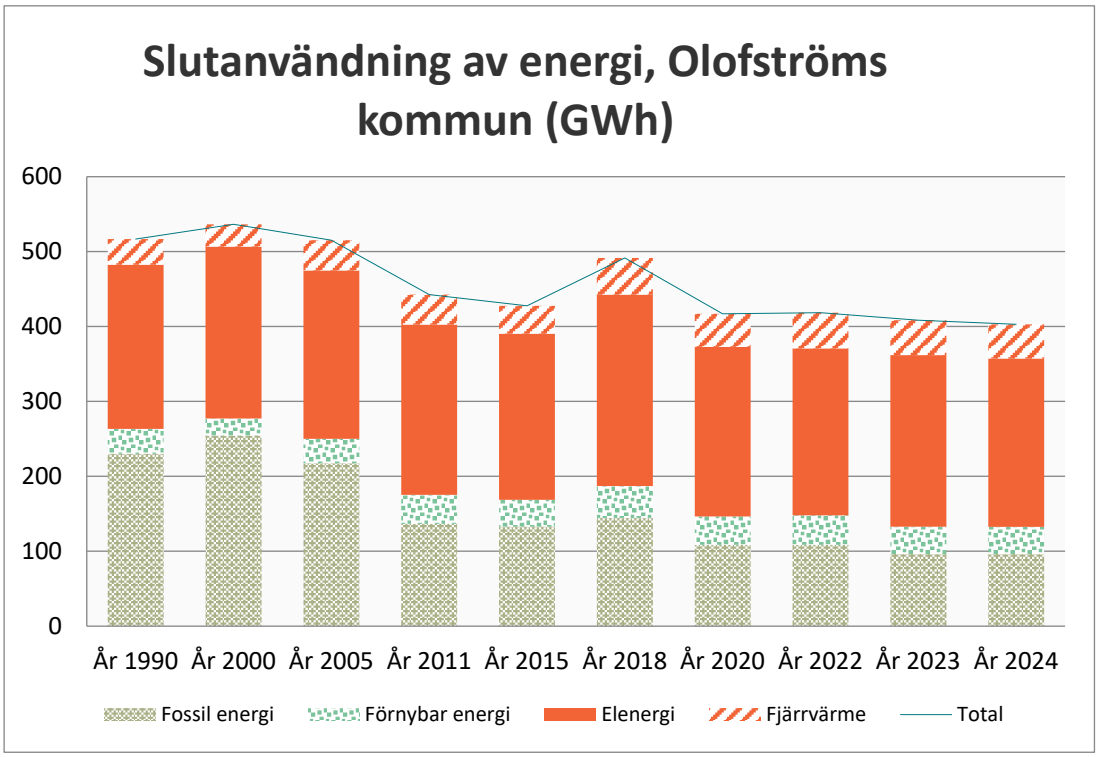
3. Slutanvändning av energi

Totalt användes 390 GWh inom Olofströms kommun under 2024. Det innebär en kontinuerlig minskning från 517 GWh år 1990 av energianvändningen till dagens värde; se figur 3. Minskningen har varit kontinuerlig de senaste 15 åren med enstaka toppar (till exempel 2018, som var ett ovanligt varmt år). För att förstå utvecklingen helt måste här också antalet invånare i kommunen beaktas. Den fullständiga förståelsen kräver också vetskap om yttre faktorer som också påverkar, till exempel skillnaden mellan kalla och varma år och konjunktursvängningar. Pandemin som slog till i början av 2020 har förmodligen också påverkat, men oklart på vilka sätt och hur mycket.

Användningen av den fossila energin (icke-förnybar energi) har minskat kraftigt mellan 1990 och 2024 och har därefter inte minskat i samma omfattning. Trenden över mätserien är ökad användning av förnybar energi.

Elanvändningen har legat ganska konstant runt 225 GWh under många år. Den lägsta användningen under de tio senaste åren var under 2022. Priserna på el steg ordentligt under senare delen av 2022, vilket visar sig i minskad elanvändning det året. Den högsta användningen var under 2018, vilket kan bero på att året var ovanligt varmt och torrt, i genomsnitt över året 2 grader varmare än vanligt i Götaland[7]. Därmed kan behovet av att kyla ner lokaler ha bidragit till årets höga elanvändning. Elanvändningen står under senare år för cirka 58 % av den totala energianvändningen. Fjärrvärmeanvändningen är lite mer än 46 GWh år 2024, vilket motsvarar 12 % av den totala energianvändningen. Den har legat ganska konstant runt 47 GWh under senare år.

[7] https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/arets-och-arstidernas-vader/arets-och-arstidernas-vader-och-vatten/2018-12-28-aret-2018---varmt-soligt-och-torrt-ar

Figur 2 Slutanvändning av energi fördelad på icke-förnybar energi, förnybar energi, fjärrvärme och elenergi. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

I Tabell 2 nedan redovisas Figur 2 i tabellform.

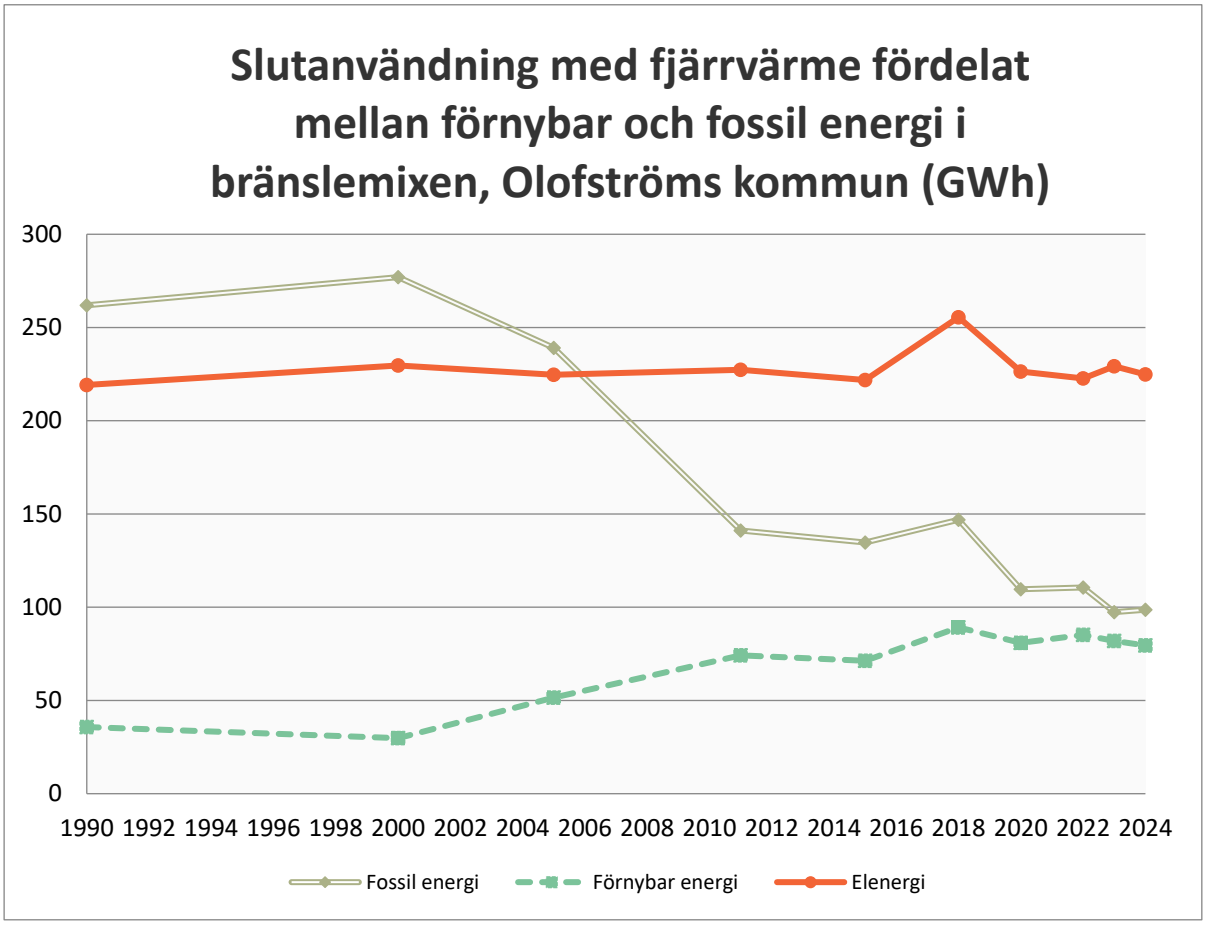
Tabell 2 Slutanvändning av energi fördelad på icke-förnybar energi, förnybar energi, fjärrvärme och elenergi. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

Energianvändning Olofströms kommun (GWh)	År 1990	År 2000	År 2005	År 2011	År 2015	År 2018	År 2020	År 2022	År 2023	År 2024
Elenergi	219	230	225	227	222	256	226	223	229	225
Fjärrvärme	34	30	40	40	37	49	44	48	47	46
Förnybar energi	33	23	33	39	36	42	38	39	37	36
Icke-förnybar energi	230	254	217	137	133	145	109	109	96	96
Total energi (GWh)	517	536	515	443	428	492	417	419	409	403[8]

[8] Enligt statistik från slutanvändning Olofström är denna siffra 390 GWh. Summerad utifrån antagna värden på grund av sekretess i statistiken blir den 403 GWh. Se vidare i kapitel 9 för mer om mer information.

I Figur 3 är fjärrvärmen från Figur 2 och Tabell 2 uppdelad i förnybar och icke-förnybar energi. Skillnaden mellan figurerna är att fjärrvärmen särredovisas i Figur 2, medan den i Figur 3 är uppdelad efter vilka bränslen som används för att producera fjärrvärmen.

När fjärrvärmen delas upp på detta sätt framgår det tydligt att användningen av fossil (icke-förnybar) energi minskar. Samtidigt ökar användningen av förnybar energi kraftigt i början av mätserien och är mer konstant eller avtagande under senare år. Märk att det på tidsaxeln endast är markerat vartannat jämnt år, men att det finns data för år 2024 i diagrammet. Detta gäller för Figur 3 och i flera av de kommande diagrammen i rapporten.

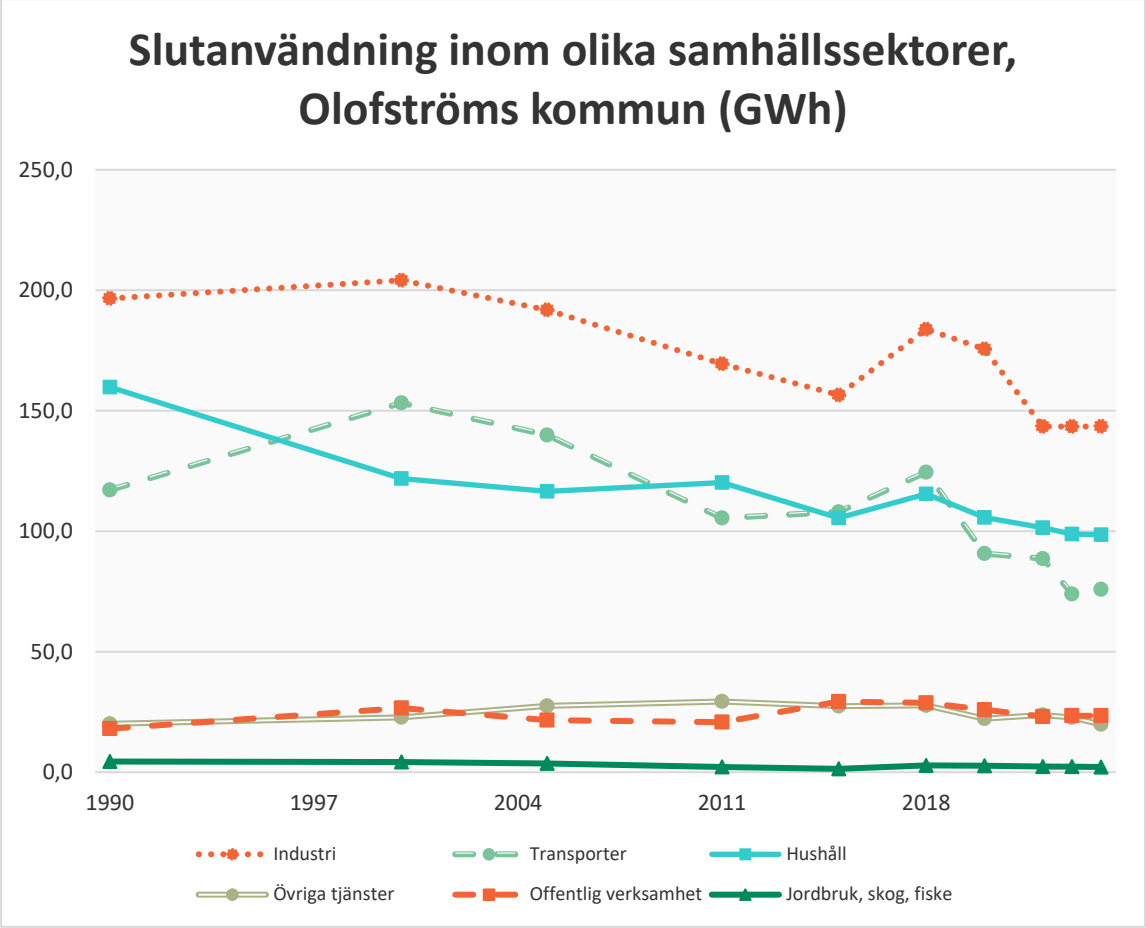

Figur 3 Slutanvändning av energi fördelad på fossil energi, förnybar energi och elenergi. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

3.1. Slutanvändning inom olika samhällssektorer

Figur 4 visar hur slutanvändningen av energi fördelad på olika samhällssektorer har varierat sedan 1990. Användningen av olika typer av energi skiljer sig mycket åt mellan olika sektorer. I Olofströms kommun är industrisektorn störst. Hushållssektorn och transportsektorn är också stora användare. Dessa tre sektorer tenderar att minska sin användning. Eftersom transportsektorn använder en mycket stor andel fossil energi står den också för en stor del av de fossila utsläppen. Mer om utsläpp längre fram i rapporten. Sektorn för övriga tjänster och offentlig sektor är den näst minsta energikrävande sektorn i Olofströms kommun. I övriga tjänster ingår till exempel affärsverksamhet,

kontor, lager och idrottsanläggningar. I sektorerna jordbruk, skog och fiske används lite energi i jämförelse med de större sektorerna. Den el som används i transportsektorn, förutom järnväg, ingår inte i SCB:s statistik.

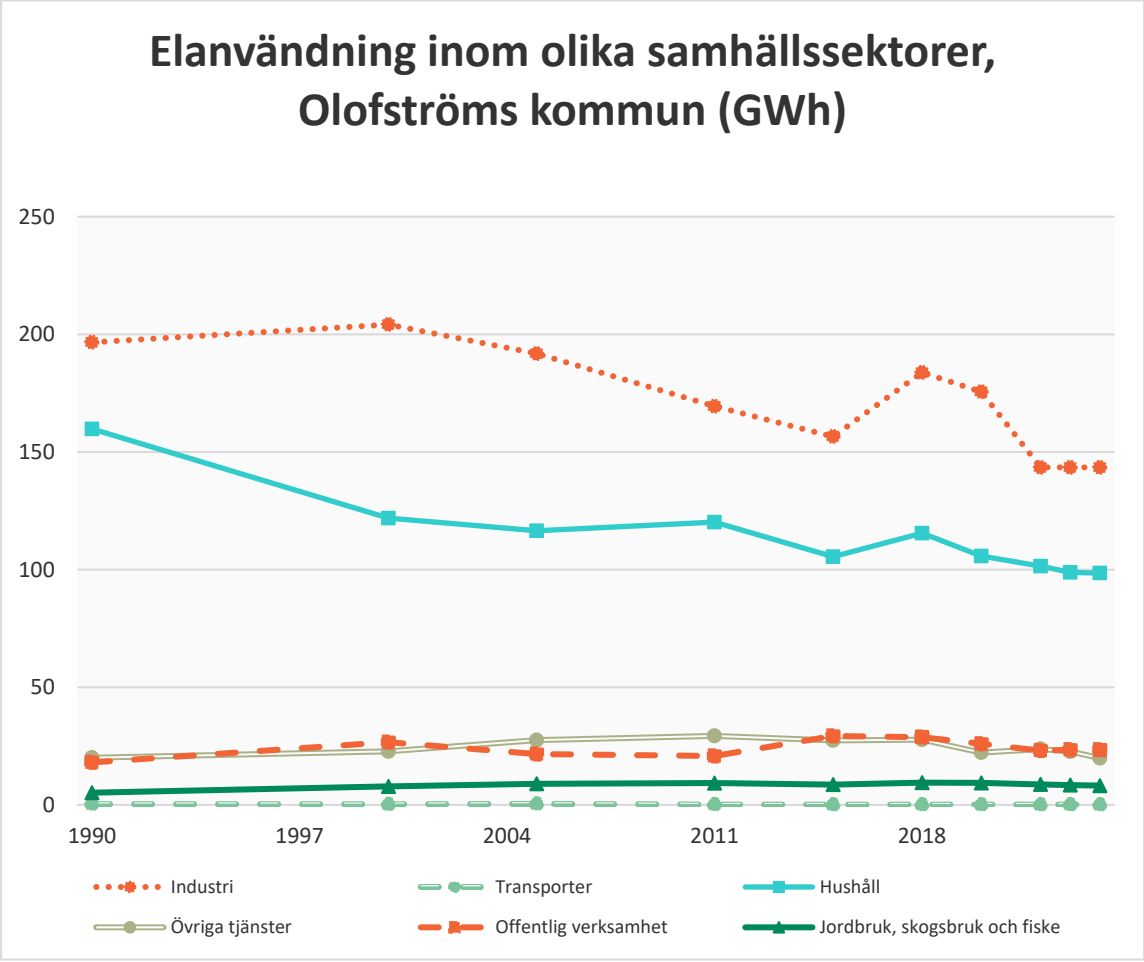
Figur 4 Slutanvändning av energi fördelad på olika samhällssektorer. Källa: SCB. För datahantering se vidare kapitel 9.

Figur 5 visar hur mycket elenergi som varje samhällssektor har använt sedan 1990. Användningen har under mätserien varit störst i industrisektorn, följt av hushållssektorn som också förbrukar en stor mängd elenergi. Den totala elanvändningen har legat ganska konstant under senare år, men det har skett stora förändringar i användningen i olika sektorer över tid. Den största förändringen i användningen uppvisar hushållssektorn och industrisektorn, där användningen har visat en tydlig minskning de senaste 15–20 åren.

För övriga tjänster, offentliga sektorn, jordbruk, skogsbruk och fiske samt transportsektorn har elanvändningen legat relativt konstant under mätperioden. Frågan om elförsörjning och effektproblematik har på senare tid blivit alltmer diskuterad. I slutet av 2022 blev frågan akut då elpriserna ökade generellt och blev alltmer skiftande.

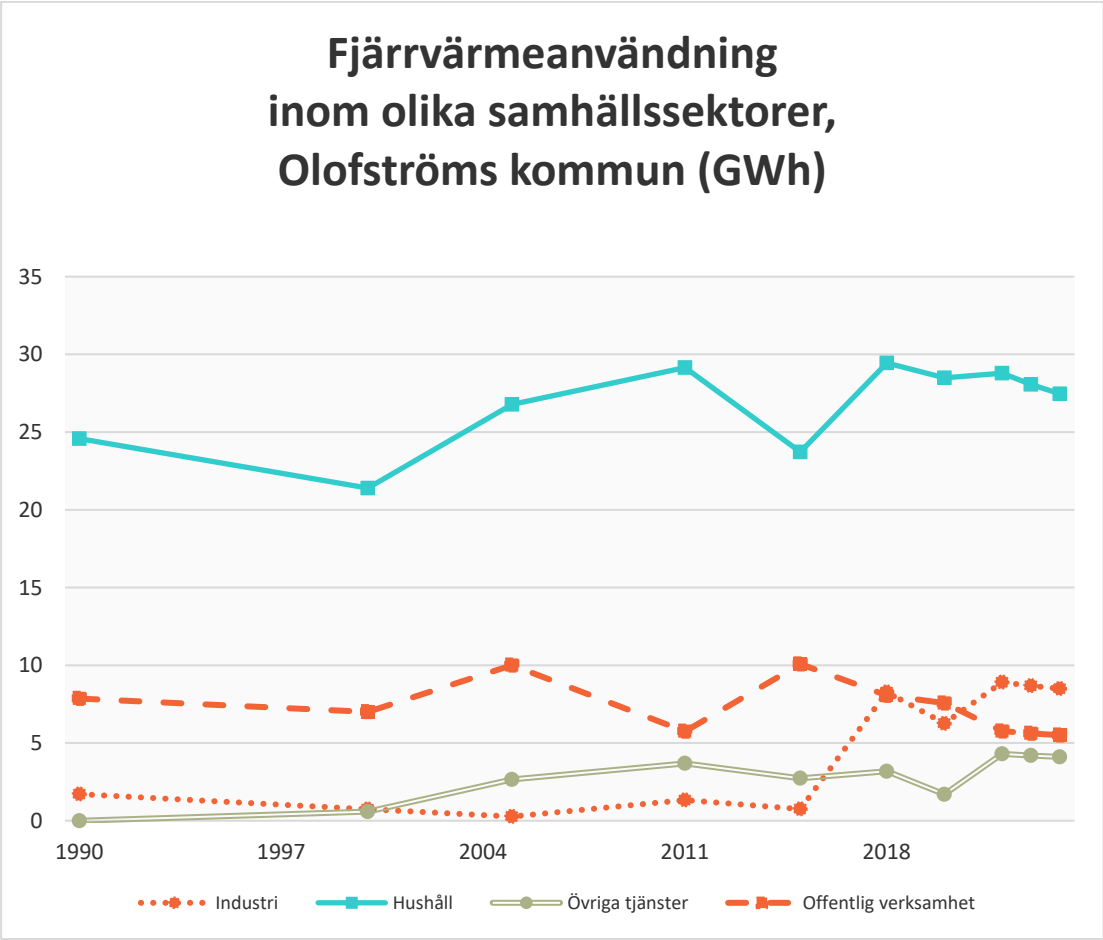
Antalet elbilar ökar och därmed elanvändningen i transportsektorn, men den redovisas inte i statistiken. Den el som exempelvis laddas i hemmet redovisas i hushållssektorn. Elanvändningen för alla inregistrerade elbilar och laddhybrider (personbilar) i kommunen är 0,6 GWh för år 2024. För jämförelse: om alla inregistrerade personbilar skulle vara rena elbilar, skulle elanvändningen i transportsektorn vara cirka 17,2 GWh. Fordonsflottan består inte bara av personbilar, vilket innebär

att omställningen av personbilsflottan inte innebär en komplett omställning från fossilt till el. Mer om personbilar senare i rapporten.

Figur 5 Elanvändning fördelad på olika samhällssektorer. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

Figur 6 visar hur mycket fjärrvärme som varje samhällssektor har använt sedan 1990. Hushållen är den största användaren och står för mer än hälften av den totala användningen, knappt 60 %. Fjärrvärmeanvändningen har ökat mycket över tid, men har under senare år legat på en relativt konstant nivå, totalt runt 46 GWh. Bränslemixen för produktion av fjärrvärme har förändrats under åren, från 50 % förnybart år 1990 till 79 % år 2024. Torv, som var ett vanligt bränsle tidigare, har här räknats som fossilt.

Figur 6 Fjärrvärmeanvändning fördelad på olika samhällssektorer. Källa: SCB. För datahantering se vidare kapitel 9.

4. Fossilfri energi

Fossilfria energikällor utgörs av biomassa, solenergi, vindkraft, vattenkraft, geotermisk energi (värmepumpar) och kärnkraft (uran). Vid förbränning av biomassa sker ett utsläpp av koldioxid, men motsvarande mängd koldioxid tas upp av biomassan vid tillväxt i ett längre perspektiv. Därför anses det att nettotillförseln av koldioxid till biosfären blir noll. Av den förnybara energin som används i kommunen spelar bioenergin en dominerande roll främst för uppvärmning. Det är framför allt fjärrvärme och förbränning av ved/pellets i hushåll. Bioenergi är viktig också som flytande biodrivmedel. Vattenkraft och solkraft bidrar till den lokala elproduktionen.

Inom Olofströms kommun finns inga större vindkraftverk enligt Olofströms översiktsplan. Enligt kontakt med bygglovshandläggare på kommunledningsförvaltningen i Olofströms kommun handläggs inte heller några ärenden kring vindkraft för närvarande (mars 2026).

Kärnkraft produceras inte i kommunen, men utgör en del av den importerade elen. Kärnkraft bidrar till stabil elproduktion med lågt direkt koldioxidutsläpp och spelar en viktig roll i energisystemet. Sammansättningen av den el som måste importeras till regionen har vi beräknat i denna rapport enligt metoden i kapitel 9.

Nedan presenteras de viktigaste typerna av förnybar energi som produceras och används i kommunen.

4.1. Biogas

Biogas är ett biobränsle i gasform som bildas vid nedbrytning av organiskt material utan tillsättning av syre. Gasen består i huvudsak av metan och koldioxid.

Olofströms kommun är delägare i Västblekinge Miljö AB (VMAB) som driver en produktionsanläggning för biogas i Mörrum i Karlshamns kommun. Anläggningen har kapacitet att ta emot upp till 18 000 ton matavfall per år och producerar cirka 1,9 miljoner normalkubikmeter fordonsgas, motsvarande ungefär 2,6 miljoner liter bensin. Biogasen används främst som fordonsbränsle i länet. Det fanns år 2024 bara 58 gasbilar registrerade i kommunen. Dessa gasbilar förbrukar cirka 0,4 GWh under ett år. Se kapitel 9 för beräkning och antaganden.

År 2024 tog VMAB emot 15 000 ton avfall och producerade 1,3 miljoner normalkubikmeter biogas. Det motsvarar cirka 1,5 miljoner liter bensin som levereras till närliggande tankstationer för biogas. Samtidigt producerades nästan 8000 ton biogödsel som levererades till närliggande lantbruk (radie på 6 mil). Förutom att ge ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar bidrar den lokala produktionen av biogas även till en regional beredskap.

Utifrån ovanstående siffror går det att identifiera att det finns potential för att expandera biogasproduktionen inom befintlig verksamhet i Mörrum, utan ytterligare infrastruktursatsningar.

Potential finns även geografiskt i kommunen för småskaliga gårdsanläggningar att producera biogas för eget bruk, exempelvis för el och värme på gårdsnivå. Om kommunen tillsammans med andra aktörer erbjuder rådgivning och stöd till lantbrukare, underlättas detta.

Det är ovanligt att företag använder biogas i sina processer. Samtidigt finns det en outnyttjad potential och mycket tyder på att industrins användning kan öka om företag ställer om från

exempelvis gasol. I Olofström bedöms den största potentialen finnas i att ersätta naturgas i industrin och att använda flytande biogas (LBG) i tunga transporter.

4.2. Biobränslepannor

Fjärrvärmenätet i Olofströms kommun drivs av Olofströms Kraft. Fjärrvärmen produceras huvudsakligen med biobränsle (flis) kompletterat med bioolja, samt gasol för reserv och spetslast. Under 2024 användes 46 GWh fjärrvärme i Olofströms kommun.

Fjärrvärmesystemet är uppbyggt kring ett lokalt nät, anslutet primärt till industri, flerfamiljshus och till viss mån till enfamiljshus. Fjärrvärme är bra ur ett energisystemperspektiv och i Olofström är 83,27 % av den producerade fjärrvärmen fossilfri[9].

Olofströms Kraft planerar att framöver ta vara på ytterligare restvärme från till exempel Volvos fabrik, men även från liknande restvärmekällor i industrier och lokaler[10].

4.3. Solkraft

De allra flesta solcellsinstallationer i Olofströms kommun sitter på individuella hustak, med en effekt under 20 kW. I slutet av år 2024 fanns 425 sådana anläggningar med en sammanlagd effekt på 4,2 MW, jämfört med 3,98 MW året innan. Det finns också lite större solcellsinstallationer monterade på flerbostadshus, offentliga byggnader, industrier och liknande. I slutet av år 2024 fanns 47 sådana anläggningar med en sammanlagd effekt på 1,92 MW, jämfört med 1,58 MW året innan. Det finns även större solcellsparker med installerad effekt större än 1 MW. I slutet av år 2024 fanns två sådana anläggningar med en sammanlagd effekt på 3 MW, samma nivå som året innan.

Elproduktionen från alla solceller i länet år 2024 var 7,9 GWh. Motsvarande siffra för år 2022 var 2,7 GWh och 1,1 GWh för år 2020. Elproduktionen från solceller i länet ökar således snabbt. År 2024 motsvarade den regionalt producerade solelen 15 % av den totala elanvändningen i länet.

Det är möjligt att antalet solcellsanläggningar kommer att fortsätta öka, men det är osäkert i vilken takt. Det fanns två solcellsparker i drift i Olofströms kommun vid slutet av år 2024 och det finns ett intresse av att investera i fler. Många av de ansökningar som inkommit till Länsstyrelsen de senaste åren har inte blivit beviljade och flera är fortfarande under handläggning. Även om en ansökan blir beviljad så innebär det inte att solcellsanläggningen byggs. Flera projekt befinner sig i olika skeden, men det är oklart hur många som kommer att genomföras.

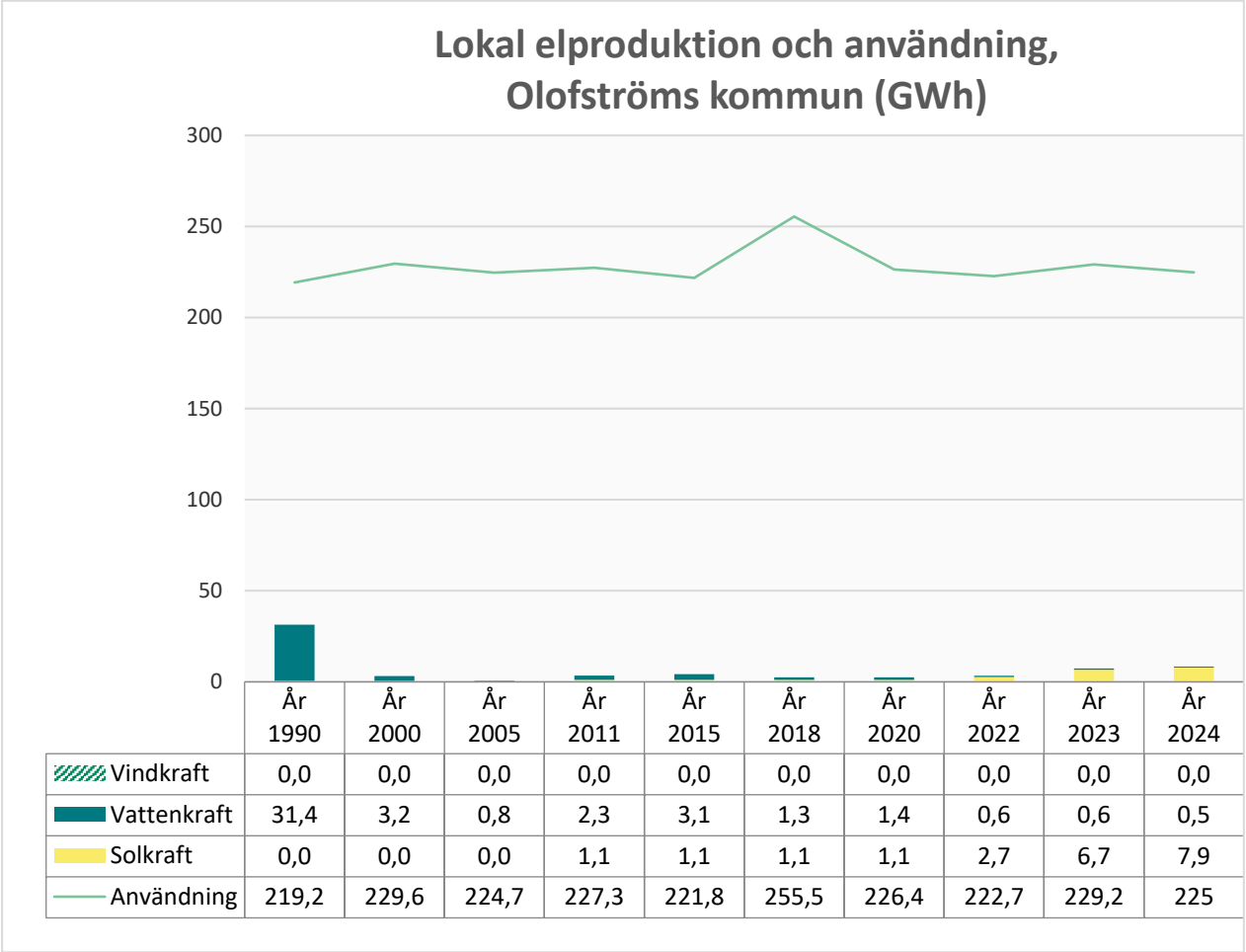
4.4. Vattenkraft

Den producerade elen från vattenkraftverk i Olofströms kommun har varierat mellan 31 GWh och 0,5 GWh mellan åren 1990 och 2024, med några toppar över 31 GWh. Viktigt vattendrag för produktionen är Hojeån där det finns totalt tre vattenkraftverk med installerad effekt på totalt 0,6 MW[11]. Vattenkraftverket vid Södra Sund producerar ca 0,5 GWh/år, vilket nämns i Olofströms översiktsplan[12].

[9] https://www.olofstromskraft.se/fjarrvarme
[10] Intervju med Björn Bergstrand 2026-04-27
[11] www.vattenkraft.info/?where=kommun&what=Olofstr%C3%B6m
[12] https://olofstrom.se/download/18.6899b088196f63db431c198/1749117861639/Översiktsplan%202025.pdf

4.5. Total lokal elproduktion

Figur 7 visar hur olika energikällor har bidragit till den lokala elproduktionen sedan 1990. Som tydligt framgår av bilden är Olofströms kommun inte självförsörjande på el, även om produktionen successivt har ökat under senare år. Vattenkraften är väletablerad i länet där vattendrag är utbyggda sedan lång tid tillbaka, dock med en nedåtgående produktion de senare åren. De stora relativa ökningarna av kraftproduktionen står solen för. Elanvändningen väntas öka kraftigt i landet, även i Olofströms kommun. En viktig orsak är att den tunga industrin i kommunen förväntas ställa om sina processer till eldrift.

	År 1990	År 2000	År 2005	År 2011	År 2015	År 2018	År 2020	År 2022	År 2023	År 2024
Vindkraft	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vattenkraft	31,4	3,2	0,8	2,3	3,1	1,3	1,4	0,6	0,6	0,5
Solkraft	0,0	0,0	0,0	1,1	1,1	1,1	1,1	2,7	6,7	7,9
Användning	219,2	229,6	224,7	227,3	221,8	255,5	226,4	222,7	229,2	225

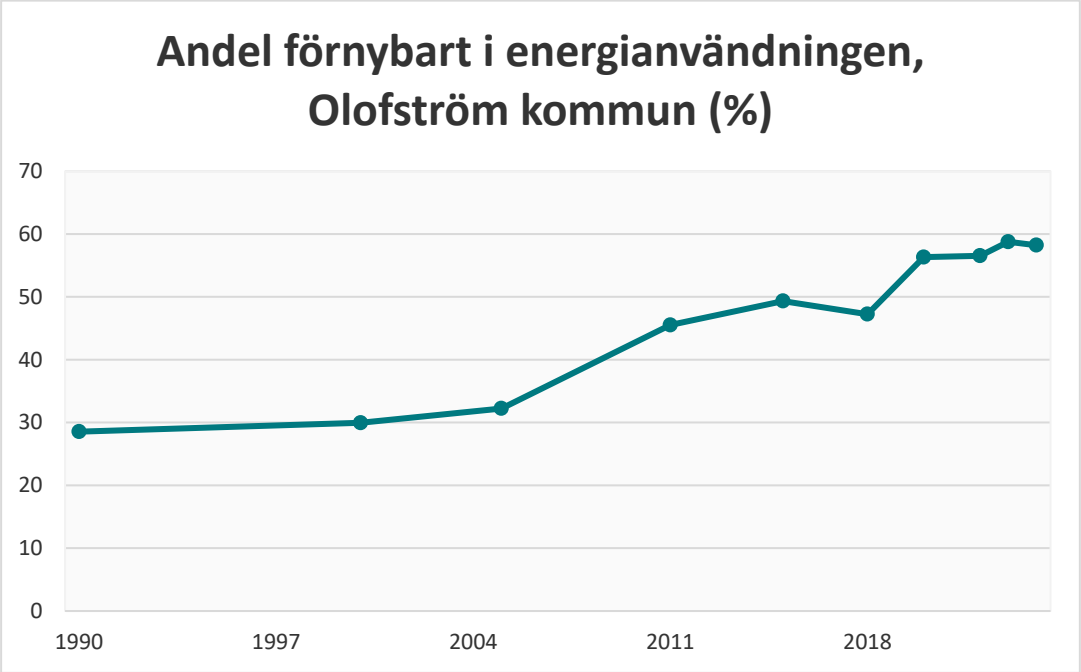
Figur 7 Lokal elproduktion och användning i kommunen. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

4.6. Andel förnybart i energianvändningen

Sveriges elproduktionsmix är i mycket stor utsträckning fri från utsläpp av fossil koldioxid. Den svenska elanvändningen har under senare år bestått av runt 60 % förnybara energikällor och ännu mer, upp mot 70 %, under de allra senaste åren. Märk att förnybart inte inkluderar el producerad från kärnkraft, eftersom uranet inte nybildas i naturen. Däremot räknas ca 98 till 99 % av elen som fossilfri eftersom kärnkraften är fossilfri. Endast någon eller några få procent av elen producerad i Sverige har alltså fossilt ursprung. De allra senaste årens trend är att kärnkraftens andel minskar och att vindkraftens andel ökar. De siffror som använts som andel förnybart i elmixen redovisas i det sista avsnittet av rapporten.

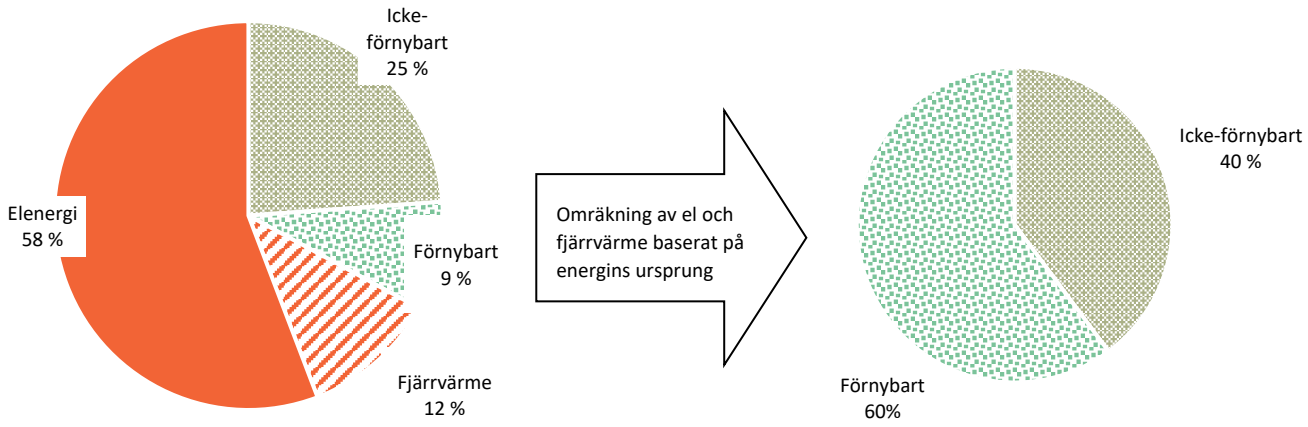
Andelen förnybar energi i den totala energianvändningen i Olofström har ökat tydligt under mätperioden, särskilt under de senaste åren. Beräkningen bygger på de antaganden om andel förnybart i elmixen som redovisas i rapportens sista avsnitt. År 1990 var andelen 28,5 %. År 2024 är motsvarande siffra 58,2 %. Se Figur 8.

Det finns flera förklaringar till den positiva utvecklingen över tid. Minskningen av fossil energi i olika branscher är en viktig anledning, men också att den regionala förnybara kraftproduktionen har ökat. Den lokalt producerade elen räknas som använd inom kommunen, vilket gör att behovet av ”importerad” el, som delvis är icke-förnybar, minskar. En ytterligare och viktig förklaring är förändringen i mixen av bränslen för produktion av fjärrvärme, som generellt har gått alltmer mot biobränslen. Även om användningen av fossila drivmedel verkar minska under senare år, behövs fortsatta insatser i transportsektorn för att andelen förnybar energi ska fortsätta öka efter år 2024.

Figur 8 Andel förnybart i den totala energianvändningen. Källa: SCB, för datahantering se kapitel 9.

I den vänstra cirkeln i Figur 9 visas slutanvändningen av energi i Olofströms kommun 2024, uppdelad i förnybart, icke-förnybart, elenergi och fjärrvärme enligt SCB:s statistik.
I den högra cirkeln har den del av elenergin och fjärrvärmen som har icke-förnybart ursprung lagts till kategorin icke-förnybart från den vänstra cirkeln. På samma sätt har den del av elenergin och fjärrvärmen som har förnybart ursprung lagts till kategorin förnybart.
Eftersom en mycket stor del av bränslena som används för att producera el och fjärrvärme kommer från förnybara källor, är det kategorin ”förnybart” som ökar mest i den högra bilden jämfört med ”icke-förnybart”.

Figur 9 Fördelning av olika andelar av energin 2024 och, till höger, samma fördelning där el och fjärrvärme har värderats och delats upp efter sitt ursprung. Källa: SCB, för datahantering se kapitel 9.

5. Fossil energi

I Sverige används fossil energi i form av olja, kol, koks, naturgas och torv. Alla dessa bränslen, förutom torv, måste transporteras för raffinering och användning. Transporter, raffinering och användning av dessa påverkar miljö och klimat.

Olofströms kommun är fortfarande beroende av fossil energi, främst i form av bensin och diesel. En mindre del av den el som används i kommunen har också fossilt ursprung.

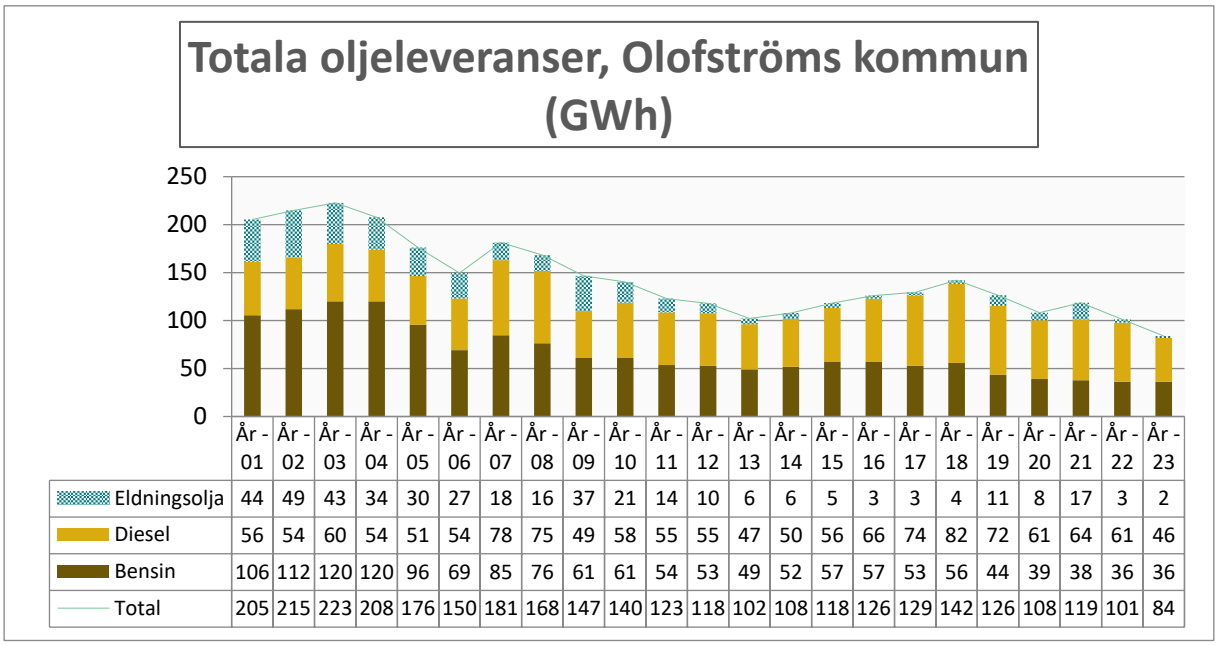
SCB:s statistik, inom det som kallas kommunala oljeleveranser, grundar sig på hur mycket som har levererats till någon adress i kommunen. Det behöver inte nödvändigtvis betyda att energin används inom kommunens gränser. Eftersom osäkerheterna är stora på kommunal nivå inkluderas även länsnivån i rapporten.

Av diagrammet nedan, Figur 10, framgår hur leveranserna av eldningsolja har minskat drastiskt över tid. I kommunen syns en tydlig tendens till minskade bensinleveranser. En trend som också finns nationellt. Dieselleveranserna i kommunen är mer konstanta över tid.

Eldningsolja inkluderar alla typer av eldningsoljor som redovisas av SCB. För beräkningen av värmevärdet av eldningsoljor har vi använt ett medelvärde av olika typer av eldningsoljor. Den generellt minskande trenden för användning av eldningsolja beror på att den har ersatts av andra bränslen. Den används exempelvis främst som spets- och reserv för värmeproduktion. En del värmeverk har konverterat till biooljor i sina spets- och reservpannor.

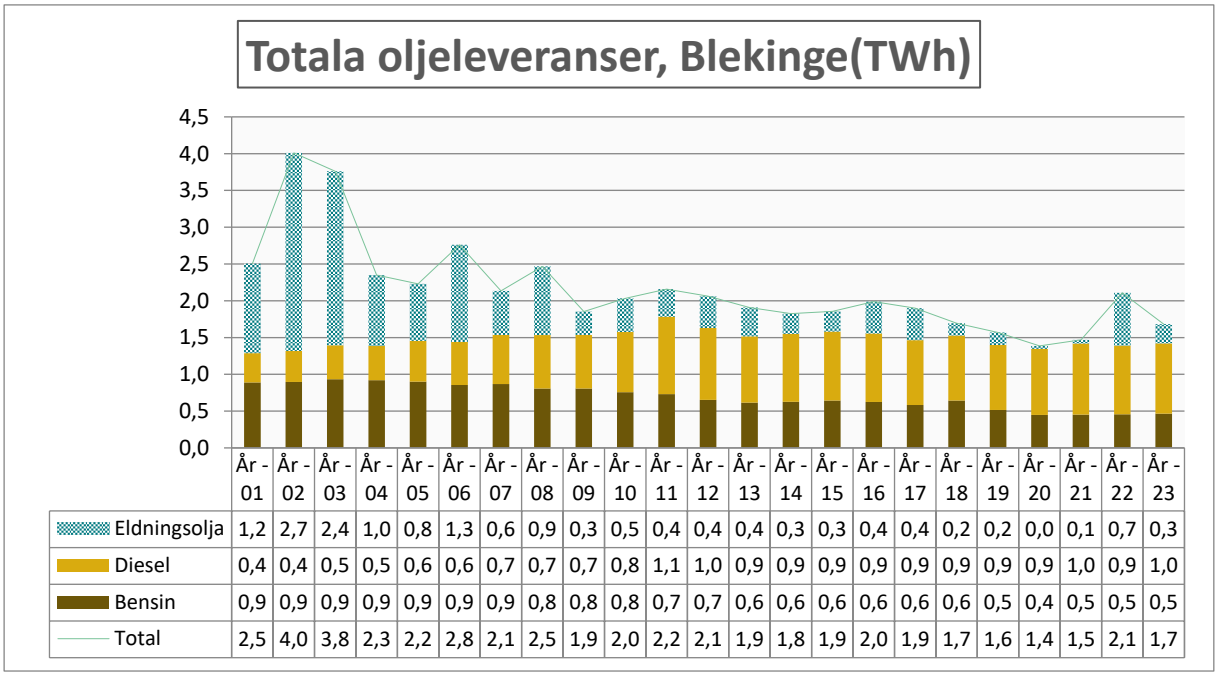
Diagrammet ger en tydlig bild av att besparingspotentialen är störst för bensin och diesel som huvudsakligen används i transportsektorn. Användningen av eldningsolja är ytterst marginell vid en jämförelse med fossila drivmedel och har till stor del redan fasats ut. Orsaken till det höga värdet för 2023 är oklar. Det kan bero på felrapportering eller på förändringar i energisystemet till följd av de höga elpriserna 2022.

Reduktionsplikten infördes den 1 juli 2018. Reduktionsplikten innebar att klimatpåverkan från bensin och diesel successivt skulle minska fram till 2030. I slutet av 2023 beslutade regeringen att sänka reduktionsplikten från 2024. Det påverkar inte denna rapport, som omfattar statistik till och med 2023. Förutom låginblandningen av etanol och biodiesel under senare år, så används också förnybara fordonsbränslen rena, såsom etanol, FAME, HVO och biogas.

	År - 01	År - 02	År - 03	År - 04	År - 05	År - 06	År - 07	År - 08	År - 09	År - 10	År - 11	År - 12	År - 13	År - 14	År - 15	År - 16	År - 17	År - 18	År - 19	År - 20	År - 21	År - 22	År - 23
Eldningsolja	44	49	43	34	30	27	18	16	37	21	14	10	6	6	5	3	3	4	11	8	17	3	2
Diesel	56	54	60	54	51	54	78	75	49	58	55	55	47	50	56	66	74	82	72	61	64	61	46
Bensin	106	112	120	120	96	69	85	76	61	61	54	53	49	52	57	57	53	56	44	39	38	36	36
Total	205	215	223	208	176	150	181	168	147	140	123	118	102	108	118	126	129	142	126	108	119	101	84

Figur 10 Totala oljeleveranser till Olofströms kommun 2001–2023. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

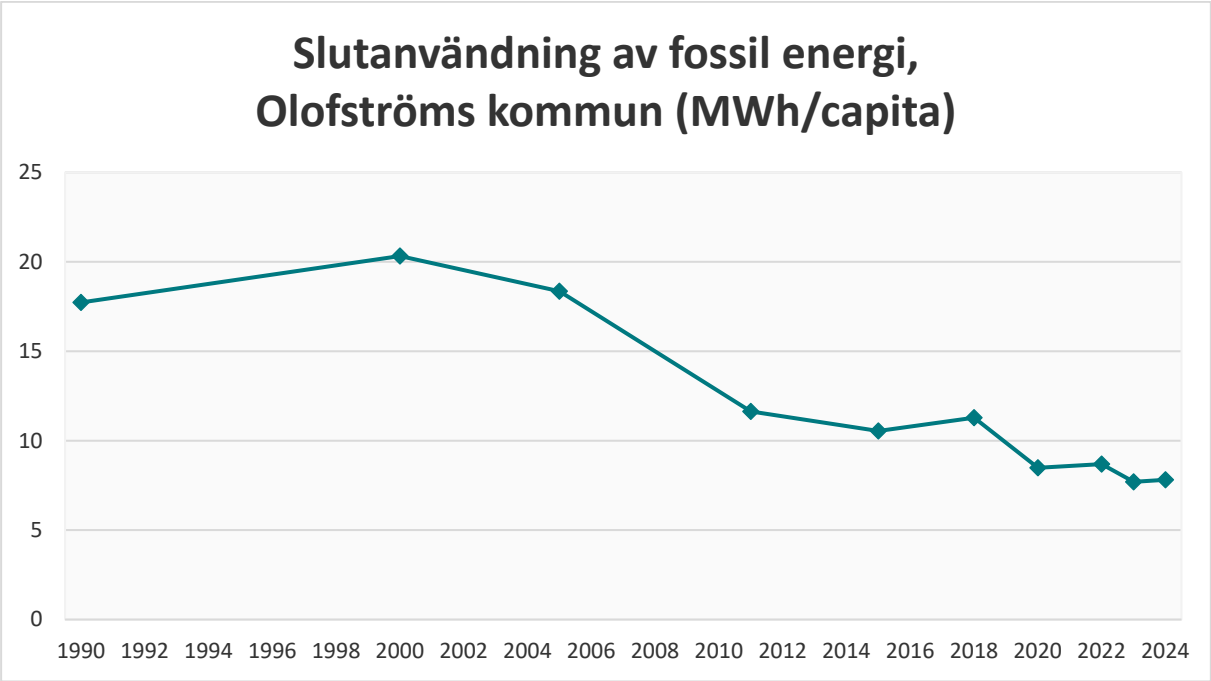

	År - 01	År - 02	År - 03	År - 04	År - 05	År - 06	År - 07	År - 08	År - 09	År - 10	År - 11	År - 12	År - 13	År - 14	År - 15	År - 16	År - 17	År - 18	År - 19	År - 20	År - 21	År - 22	År - 23
Eldningsolja	1,2	2,7	2,4	1,0	0,8	1,3	0,6	0,9	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,0	0,1	0,7	0,3
Diesel	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0
Bensin	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Total	2,5	4,0	3,8	2,3	2,2	2,8	2,1	2,5	1,9	2,0	2,2	2,1	1,9	1,8	1,9	2,0	1,9	1,7	1,6	1,4	1,5	2,1	1,7

Figur 11 Totala oljeleveranser till Blekinge län. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

5.1. Slutanvändning av fossil energi per capita

I Figur 12 har den totala användningen av fossil energi i Olofströms kommun delats med antalet invånare det aktuella året. Trenden är tydlig: användningen minskar stadigt sedan 2000. År 1990 var användningen 17,7 MWh/capita. Motsvarande siffra för år 2024 är 7,8 MWh/capita, vilket innebär mer än en halvering. Figuren visar också den indirekta användningen av fossil energi vid produktion av el och fjärrvärme, alltså de fossila bränslen som används för att producera el och fjärrvärme.

Figur 12 Slutanvändning av fossil energi per capita. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

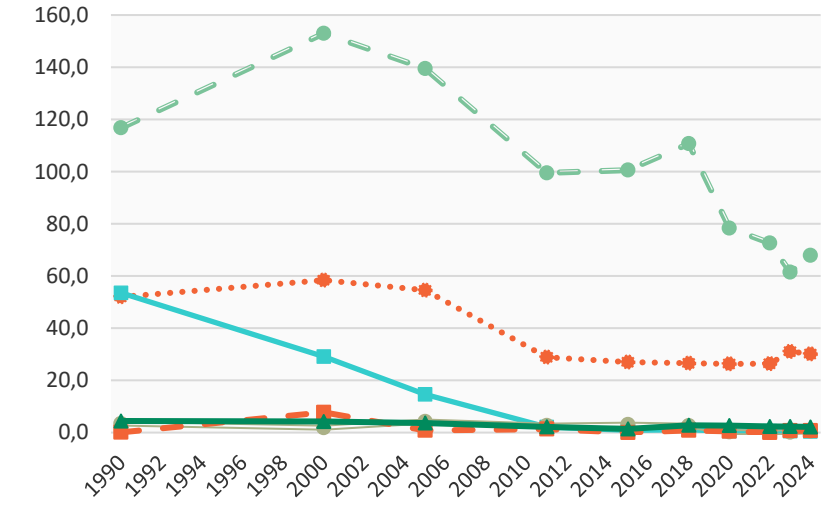
5.2. Slutanvändning av fossil energi per samhällssektor

Användningen av fossila bränslen ser mycket annorlunda ut från en sektor till en annan. Sammansättningen av vilka typer av fossil energi som används varierar också mycket över tid. Detta avsnitt handlar om hur användningen av olika fossila bränslen används i olika sektorer. Det handlar huvudsakligen om bensin och diesel, men också annat, som kol, eldningsolja, gasol och naturgas.

Figur 13 redogör för hur mycket energi med fossilt ursprung som varje samhällssektor använder. I dessa siffror ingår inte bränslen som har använts för vare sig el- eller fjärrvärmeproduktion, utan endast direktanvändning av fossila bränslen.

Under senare år står de fossila inslagen i el- och fjärrvärmeproduktionen för små eller mycket små mängder fossil energi. Transportsektorn använder mest fossil energi, men med en markant nedgång under de senaste åren. Industrisektorn har traditionellt varit en stor användare, men också här har det skett en tydlig minskning.

Övriga sektorer har mer eller mindre fasat ut sin fossila användning sedan 1990 och har haft låga nivåer av fossilbränsleanvändning sedan början på 2010-talet. Utvecklingen beror bland annat på att användningen av fjärrvärme och värmepumpar har ökat, samtidigt som användningen av eldningsolja har minskat.

	1990	2000	2005	2011	2015	2018	2020	2022	2023	2024
Industri	52,0	58,4	54,5	28,9	27,0	26,6	26,3	26,4	31,1	30,1
Transporter	116,8	153,0	139,5	99,5	100,6	110,7	78,3	72,6	61,4	67,9
Hushåll	53,5	29,1	14,6	2,1	0,9	1,0	0,5	0,5	0,5	0,4
Övriga tjänster	3,5	1,9	4,2	2,7	3,1	2,7	0,2	0,0	0,1	0,5
Offentlig verksamhet	0,1	7,8	0,8	1,3	0,0	0,8	0,5	0,0	0,7	0,7
Jordbruk, skog, fiske	4,4	4,2	3,7	2,2	1,4	2,8	2,7	2,3	2,3	2,2

Figur 13 Slutanvändning av fossil energi för olika samhällssektorer. Källa: SCB. För datahantering se kapitel 9.

6. Klimatpåverkan av energianvändningen

Det finns generellt två sätt att beräkna koldioxidutsläpp. Antingen används omvandlingsfaktorer som ger ett värde på hur mycket koldioxid varje mängd energi av en viss energikälla släpper ut. Det förutsätter då att mängden tillförd eller använd energi är känd och uppdelad på bränsleslag. Eller så används Nationella emissionsdatabasen. Rekommendationen är att använda emissionsdatabasen för beräkningar av utsläpp och SCB:s statistik när det handlar om energiomvandling och användning. Eftersom statistiken i emissionsdatabasen är insamlad med en annan metod jämfört med SCB:s energistatistik, så korresponderar inte dessa siffror rakt av med varandra.

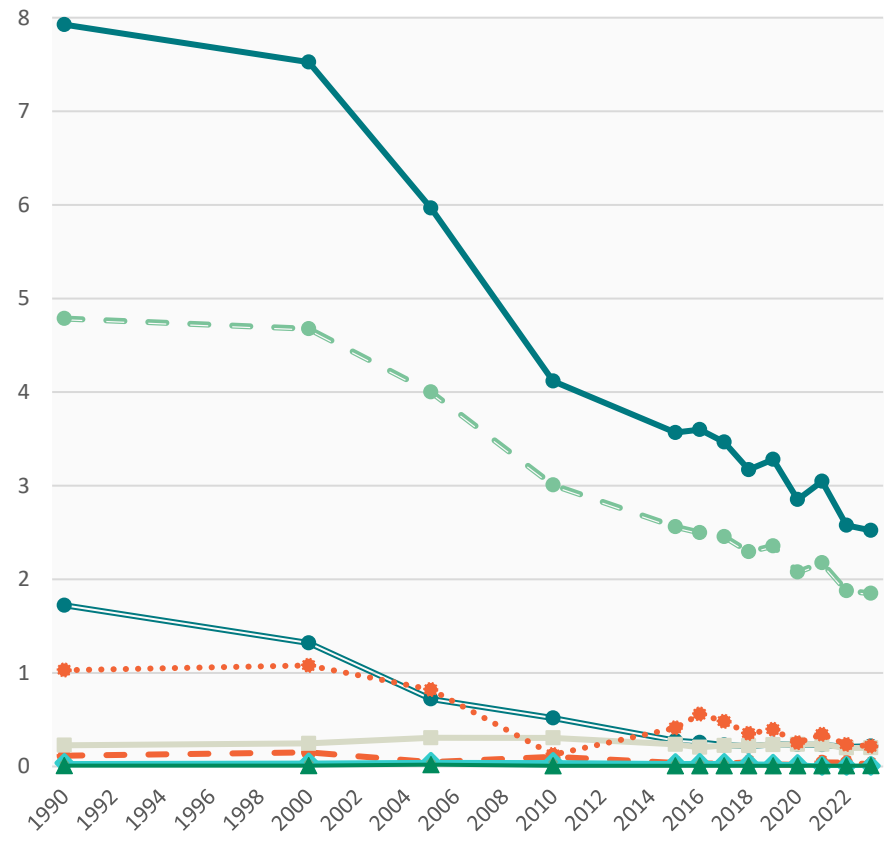
I detta avsnitt kommer utsläppen att baseras på statistiken i nationella emissionsdatabasen och inte på SCB. Utsläpp av koldioxid hanteras i det första av de två följande avsnitten. I det andra hanteras utsläpp av alla typer av växthusgaser, inklusive koldioxid. Beräkningarna av utsläppen följer komplicerade beräkningsmodeller och gör inte anspråk på att vara exakta. Siffrorna bör därför inte tolkas bokstavligt. Redovisningarna ger ändå en bild av storleksordningar och trender samt gör det möjligt att jämföra olika användarkategorier med varandra.

6.1. Utsläpp av fossil koldioxid

Utsläppen av fossil koldioxid har mellan 1990 och 2023 minskat med 68% till 2,5 ton/capita, se Figur 14. Utsläppen från transportsektorn är de helt dominerande i kommunen. Den står för 72 % av koldioxidutsläppen år 2023. Adderas utsläppen från arbetsmaskiner och transporter står de två sektorerna tillsammans för 80 % av utsläppen. Bensin och diesel är således den i särklass största källan till koldioxidutsläppen. Det syns dock en minskning av utsläppen från transporter sedan cirka 15–20 år tillbaka. Det är till stor del ett resultat av den så kallade reduktionsplikten. Reduktionsplikten förändrades och kommer i utsläppsstatistiken för 2024 att resultera i en ökning av utsläppen (officiella data för detta har ännu inte släppts på kommunal nivå). Det är alltjämt en stor utmaning att minska utsläppen från transporter ytterligare.

En mindre minskning har skett inom jordbrukssektorn. En stor minskning över tid har skett i sektorn egen uppvärmning. Med egen uppvärmning avses uppvärmning av bostäder och lokaler. En viktig förklaring till minskningen är utbyggnaden av fjärrvärme och andra sätt att ersätta de tidigare dominerande oljepannorna, såväl för storskalig värmeproduktion som för individuella hushåll.

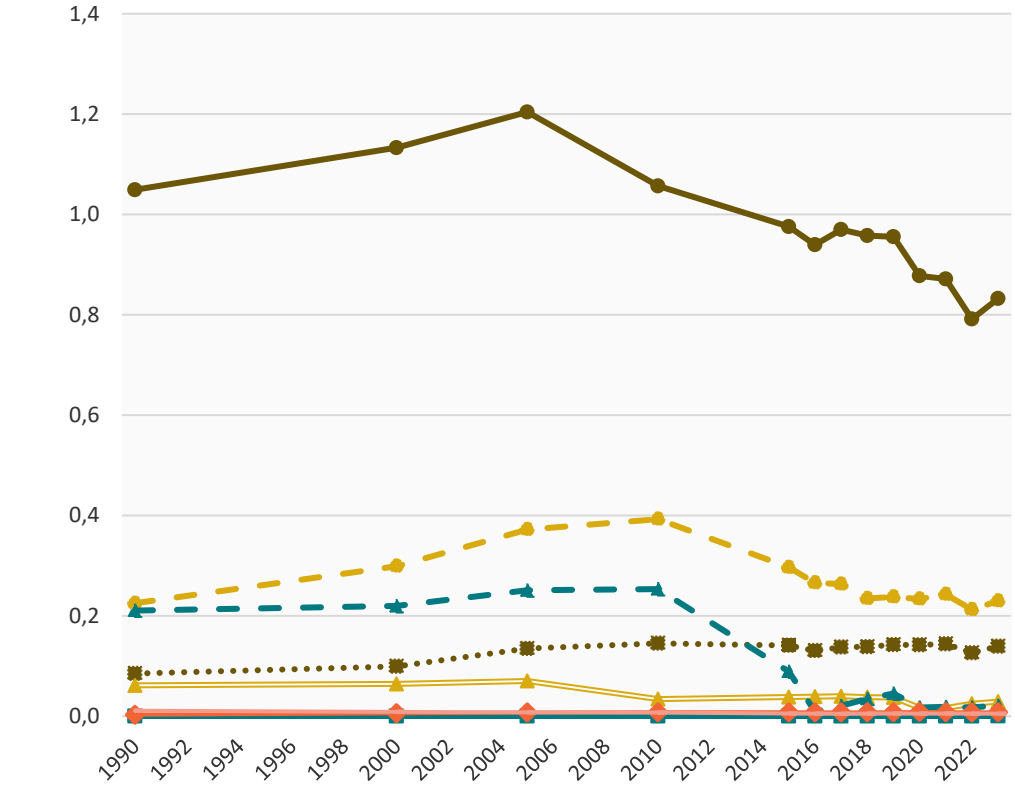
Sektorn produktanvändning omfattar just användning av produkter, inte den miljöbelastning av produkter som produceras utanför länet. Industrisektorns utsläpp har minskat stadigt i kommunen sedan början av 2016. Utsläppen av fossil koldioxid vid produktion av el och fjärrvärme är i stort sett noll då anläggningar drivs av förnybart bränsle.

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	7,9	7,5	6,0	4,1	3,6	3,6	3,5	3,2	3,3	2,9	3,0	2,6	2,5
Transporter	4,8	4,7	4,0	3,0	2,6	2,5	2,5	2,3	2,4	2,1	2,2	1,9	1,9
Egen uppvärmning	1,7	1,3	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
El och fjärrvärme	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmaskiner	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Industri	1,0	1,1	0,8	0,1	0,4	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Produktanvändning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Figur 14 Emissioner av fossil koldioxid från olika sektorer, Olofströms kommun. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

Eftersom transportsektorn står för en mycket stor del av utsläppen, har en mer detaljerad figur tagits fram där transportsektorn delas upp i olika grenar. Se Figur 15. Personbilar är den dominerande utsläppskällan, men med en mycket tydlig positiv trend. Personbilar följs av tunga lastbilar. Även bussar har historiskt sett bidragit tydligt till utsläppen. Dessa utsläpp har dock minskat under senare år, bland annat till följd av övergången till mer förnybara drivmedel i kollektivtrafiken.

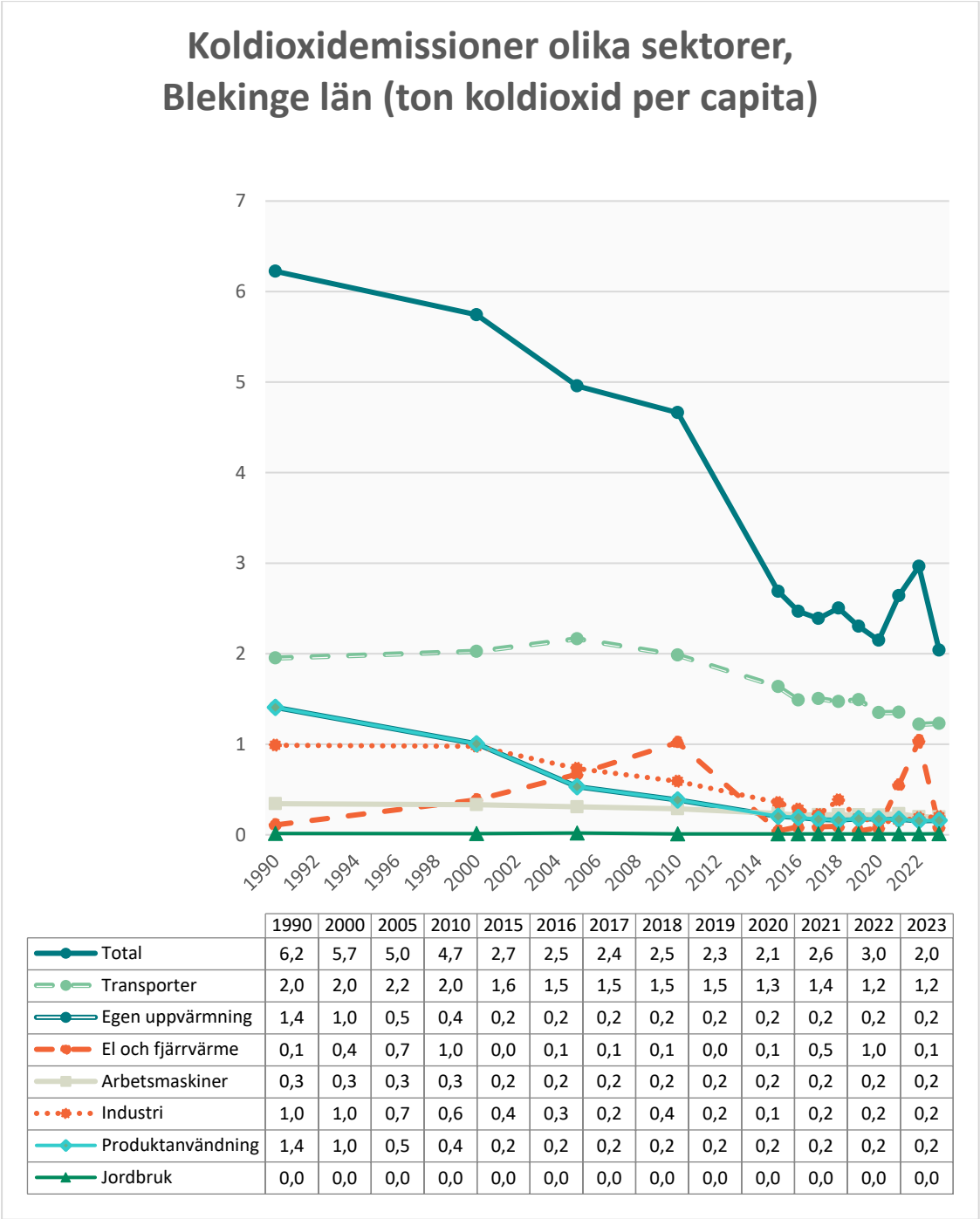
	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personbilar	1,0	1,1	1,2	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8
Tunga lastbilar	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Inrikes civil sjöfart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lätta lastbilar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Inrikes flygtrafik	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bussar	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mopeder och mc	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Järnväg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Figur 15 Emissioner av fossil koldioxid från olika transportgrenar, Olofströms kommun. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

Eftersom osäkerheten i statistiken minskar för större geografiska enheter har vi här valt att också redovisa motsvarande emissionsstatistik för hela Blekinge. Denna redovisas i Figur 16 och Figur 17.

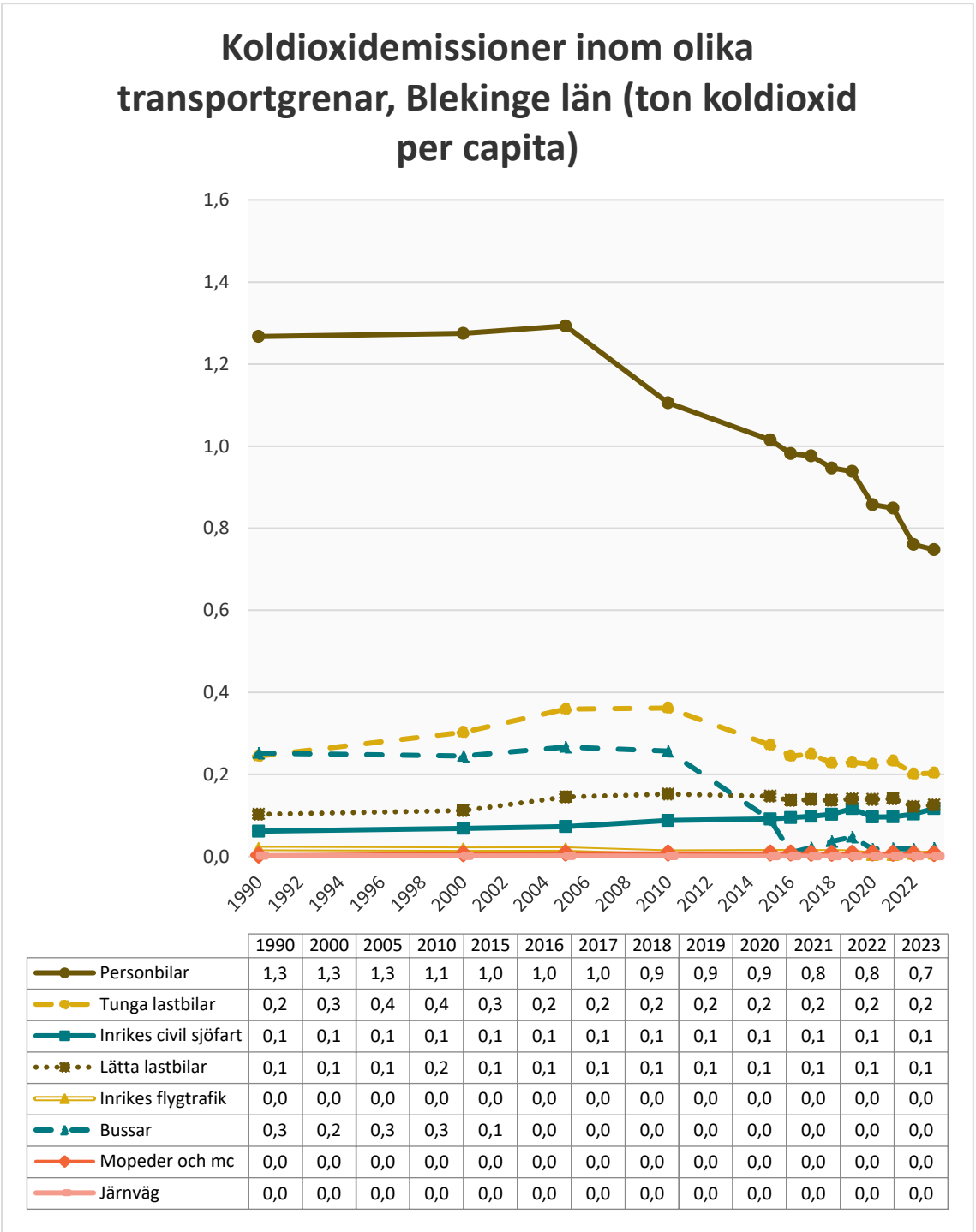
Diagrammen visar i stort på samma trender som för länet för de totala utsläppen. Utsläppen är dock högre i kommunen jämfört med länet avseende industrisektorn och högre i transportsektorn.

Utvecklingen för olika transportslag är mycket lik i Olofström och Blekinge, men nivåerna är något högre i Olofströms kommun.

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	6,2	5,7	5,0	4,7	2,7	2,5	2,4	2,5	2,3	2,1	2,6	3,0	2,0
Transporter	2,0	2,0	2,2	2,0	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,3	1,4	1,2	1,2
Egen uppvärmning	1,4	1,0	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
El och fjärrvärme	0,1	0,4	0,7	1,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,5	1,0	0,1
Arbetsmaskiner	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Industri	1,0	1,0	0,7	0,6	0,4	0,3	0,2	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Produktanvändning	1,4	1,0	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Jordbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Figur 16 Emissioner av fossil koldioxid från olika sektorer, Blekinge län. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personbilar	1,3	1,3	1,3	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7
Tunga lastbilar	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Inrikes civil sjöfart	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Lätta lastbilar	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Inrikes flygtrafik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bussar	0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mopeder och mc	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Järnväg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Figur 17 Emissioner av fossil koldioxid från olika transportgrenar, Blekinge län. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

6.2. Utsläpp av olika växthusgaser

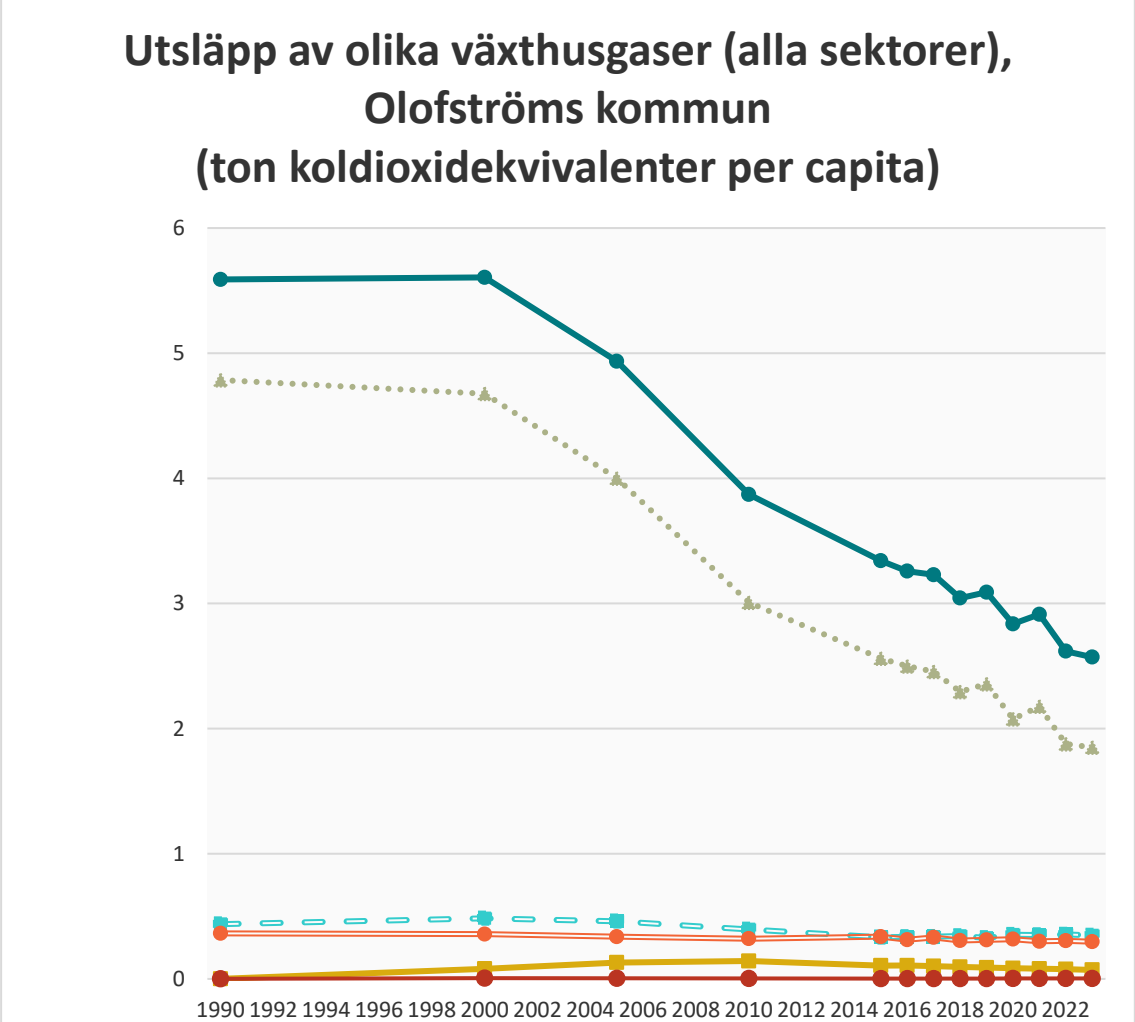
Det finns fler gaser, förutom koldioxid, som bidrar till den förstärkta växthuseffekten. Detta avsnitt kommer att ge en heltäckande bild av utsläpp från dessa gaser.

Metan och lustgas är de viktigaste växthusgaserna, tillsammans med koldioxid. Ytterligare några gaser har tagits med i beskrivningen här nedan, men dessa bidrar endast marginellt. Dessa fem redovisade gaser brukar tillsammans med PFC (perfluorkarboner) kallas för Kyotogaserna, vilka bör tas med i beräkningar enligt Kyoto-protokollet.

I Olofströms kommun anges utsläpp av PFC till nära noll under senare år. Utsläppen av svavelhexafluorid, SF_6, är också små, men något större än PFC, räknat i koldioxidekvivalenter.

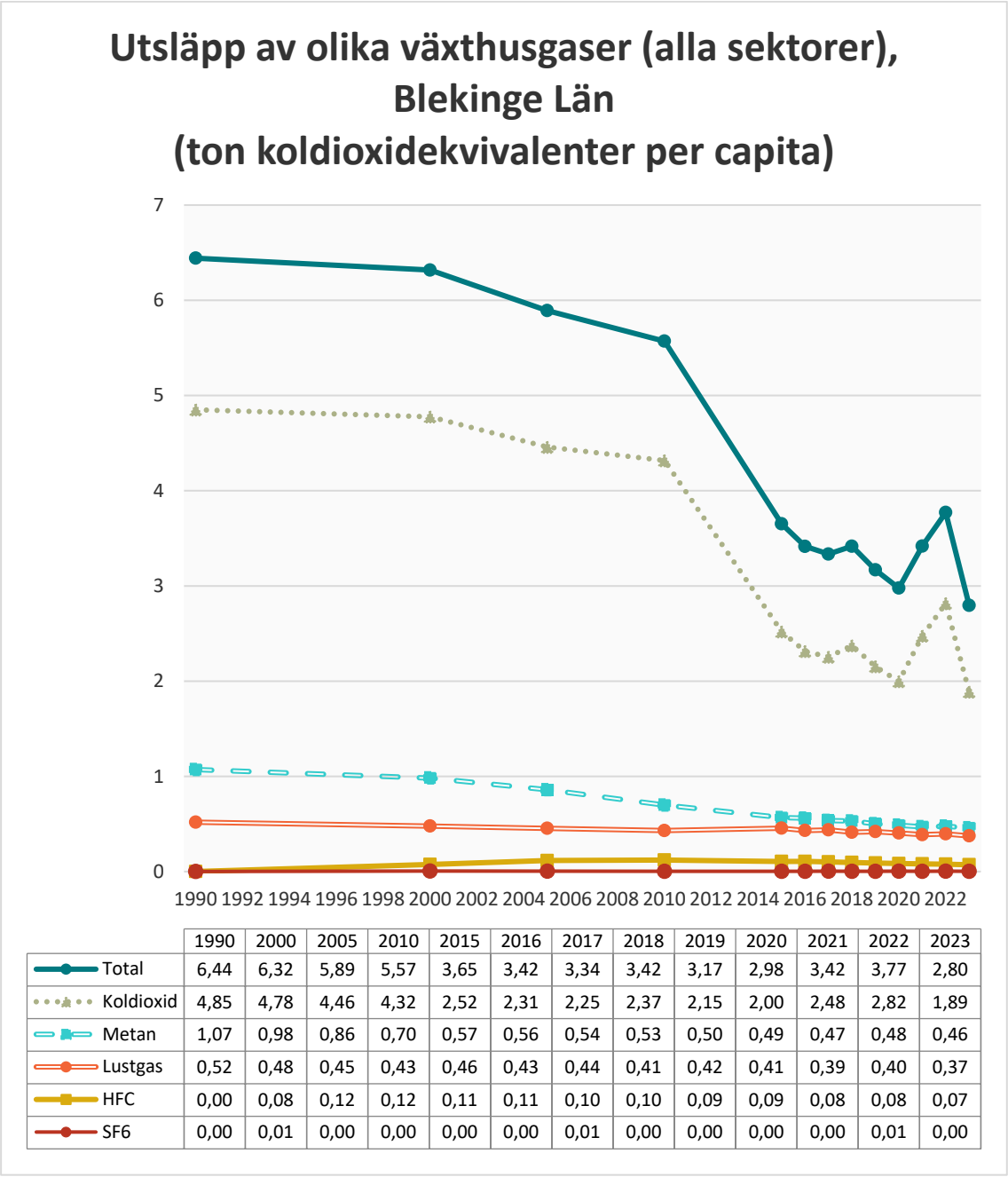
- Koldioxid, CO_2, finns naturligt i atmosfären, men på grund av mänsklig aktivitet som ger upphov till koldioxidutsläpp från fossila källor talar vi idag om den förstärkta växthuseffekten. I data som vi har använt räknas endast den koldioxid som har fossilt ursprung. Koldioxidmolekylen är mycket stabil och tar naturligt väldigt lång tid att bryta ner.
- Metan, CH_4, är en växthusgas som är ca 25 gånger kraftigare än koldioxid. Till skillnad från lustgas och särskilt koldioxid har metan ”fördelen” att den bryts ner betydligt snabbare i atmosfären. Metan utgör den aktiva delen i naturgas och biogas. Gasen finns i atmosfären även utan mänsklig påverkan, men utsläpp från exempelvis olje- och gasutvinning, gasdistribution, gruvor och soptippar ökar halterna i atmosfären. En stor del av metanutsläppen kommer också från djurens matsmältning.
- Dikväveoxid, N_2O, oftast benämnd lustgas, är en ca 300 gånger kraftigare växthusgas jämfört med koldioxid, men är betydligt mindre vanlig. Den används bland annat som smärtlindring och i förpackningsindustrin för att livsmedel ska hålla sig färska längre. För dessa ändamål framställs gasen industriellt. Den bildas också vid katalytisk avgasrening och sipprar ut från jord- och skogsmark.
- Fluorkolväten (HFC), vanligen benämnda freoner, är ett samlingsnamn för flera olika typer av kolväten. Freon har använts i bland annat köldmedium, men är idag strikt reglerad och användningen är mycket begränsad. Freoner är kemiskt stabila och förblir långlivade i atmosfären.
- Svavelhexafluorid, SF_6, är en industriellt framställd gas som används i elbranschen, exempelvis i strömbrytare.

Koldioxidekvivalenter är en gemensam måttenhet som används för att sätta olika gasers bidrag till växthuseffekten i förhållande till varandra. Den anger den växthusdrivande effekten hos en gas uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma klimatpåverkan. Begreppet har använts som enhet i Figur 18 och 20, där de olika växthusgasernas bidrag till den förstärkta växthuseffekten framgår. Trenden är positiv avseende koldioxid, som vi tidigare har kommit fram till. Av övriga växthusgaser spelar metan den viktigaste rollen, men minskar över tid. Även utsläppen av lustgas minskar över tid, men med små förändringar. Figuren ger ingen helhetsbeskrivning av miljöpåverkan av de olika växthusgaserna i Olofströms kommun (Figur 18) eller i Blekinge län (Figur 19). För att göra det behöver också den tid det tar för naturen att bryta ner olika gaser beaktas, som tidigare beskrivits.

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	5,6	5,6	4,9	3,9	3,3	3,3	3,2	3,0	3,1	2,8	2,9	2,6	2,6
Koldioxid	4,8	4,7	4,0	3,0	2,6	2,5	2,5	2,3	2,4	2,1	2,2	1,9	1,9
Metan	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3
Lustgas	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
HFC	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
SF6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

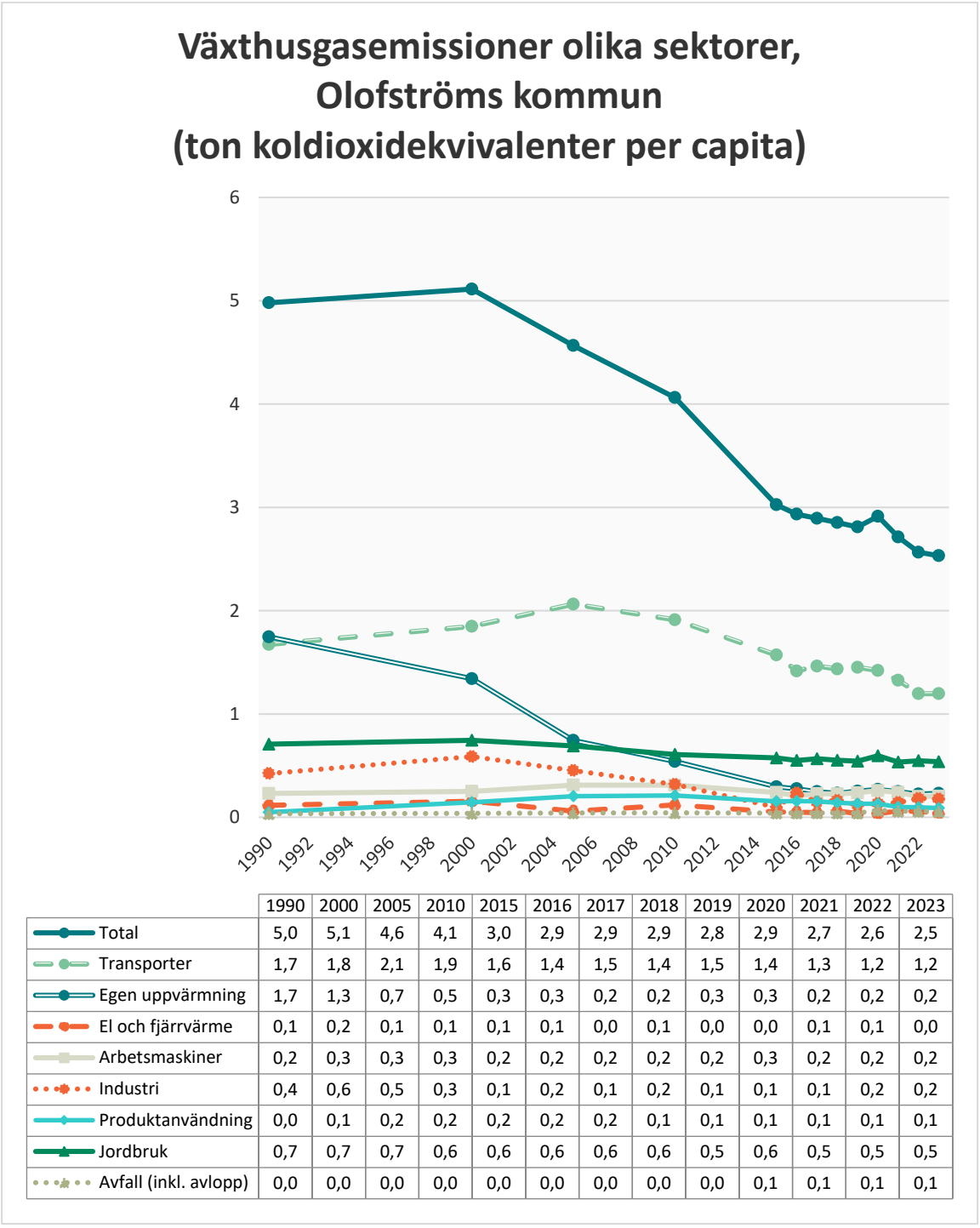
Figur 18 Utsläpp av olika typer av växthusgaser, omräknat till koldioxidekvivalenter, Olofströms kommun. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	6,44	6,32	5,89	5,57	3,65	3,42	3,34	3,42	3,17	2,98	3,42	3,77	2,80
Koldioxid	4,85	4,78	4,46	4,32	2,52	2,31	2,25	2,37	2,15	2,00	2,48	2,82	1,89
Metan	1,07	0,98	0,86	0,70	0,57	0,56	0,54	0,53	0,50	0,49	0,47	0,48	0,46
Lustgas	0,52	0,48	0,45	0,43	0,46	0,43	0,44	0,41	0,42	0,41	0,39	0,40	0,37
HFC	0,00	0,08	0,12	0,12	0,11	0,11	0,10	0,10	0,09	0,09	0,08	0,08	0,07
SF6	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00

Figur 19 Utsläpp av olika typer av växthusgaser, omräknat till koldioxidekvivalenter, Blekinge Län. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

Figur 20 och Figur 21 nedan redovisar utsläpp uppdelat i olika sektorer för att ge en bild av hur dessa förhåller sig till varandra och för att se trender. Datan innehåller summan av alla typer av växthusgaser och har beräknats som koldioxidekvivalenter. För koldioxidutsläpp ingår här såväl utsläpp från förbränning som från olika processer. Bilden förstärker ytterligare transportsektorns stora betydelse för utsläppen i kommunen och i länet. När alla växthusgaser inkluderas framträder också jordbrukets utsläpp som stora, näst efter transporterna. Utsläppen i jordbrukssektorn har minskat något över tid. Utsläppen från transportsektorn har också minskat de senaste 20 åren. Jordbrukssektorn har stora utsläpp av metan och lustgas, betydligt mindre av koldioxid. Övriga sektorers växthusgasutsläpp är små i jämförelse med transporter och jordbruket.

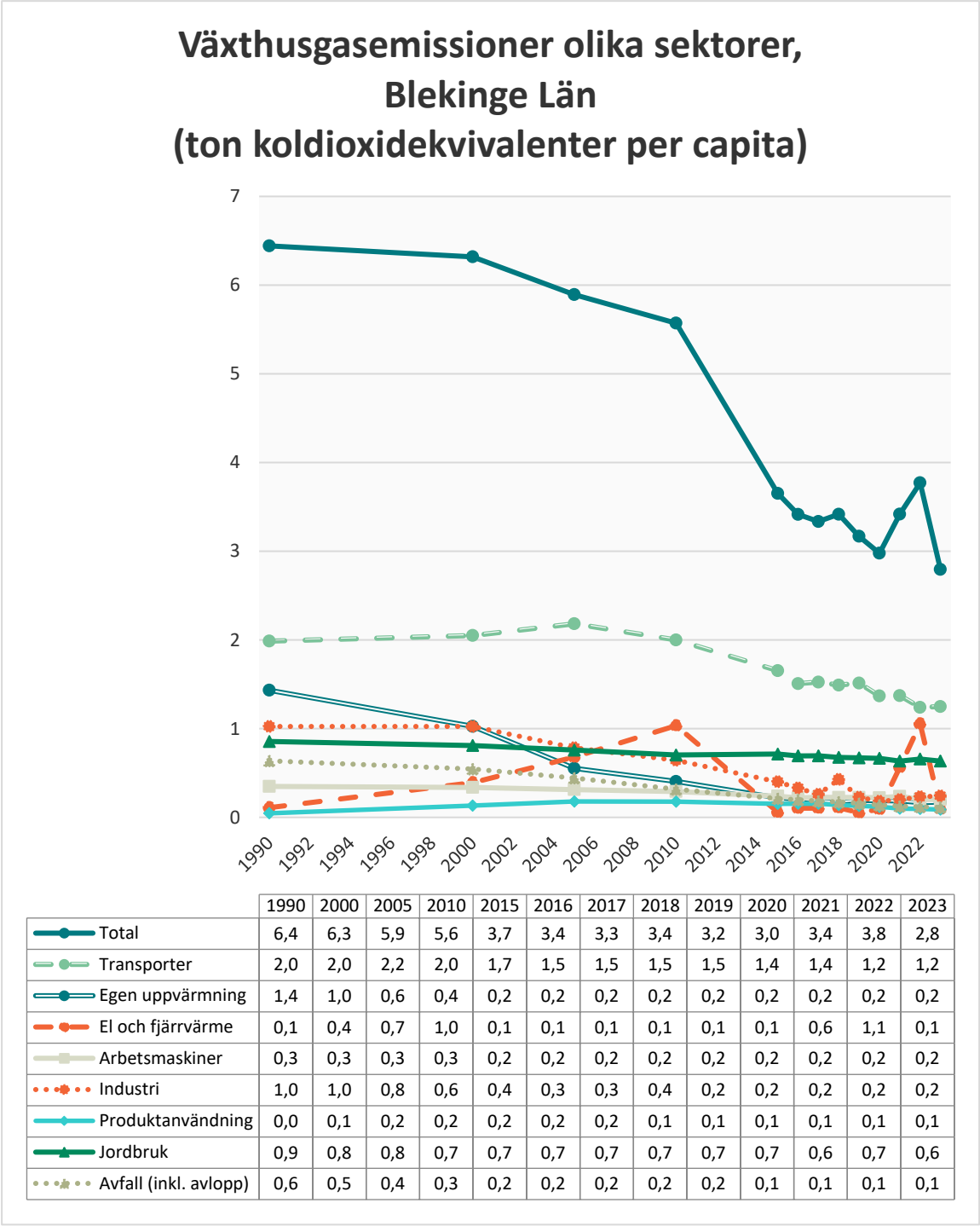

	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	5,0	5,1	4,6	4,1	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,9	2,7	2,6	2,5
Transporter	1,7	1,8	2,1	1,9	1,6	1,4	1,5	1,4	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
Egen uppvärmning	1,7	1,3	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
El och fjärrvärme	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Arbetsmaskiner	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
Industri	0,4	0,6	0,5	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Produktanvändning	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Jordbruk	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5
Avfall (inkl. avlopp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1

Figur 20 Utsläpp av växthusgaser för olika användarkategorier, omräknat till koldioxidekvivalenter, Olofströms kommun. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

Se Figur 21 för redovisning av växthusgasemissioner i Blekinge län. Vid en jämförelse mellan växthusgasutsläppen för Olofströms kommun och Blekinge framgår att transportsektorn och

jordbrukssektorn är de sektorer som släpper ut mest växthusgaser. 2022 släppte sektorn el och fjärrvärme ut stora mängder på grund av ökad elproduktion i det oljeeldade Karlshamnsverket.

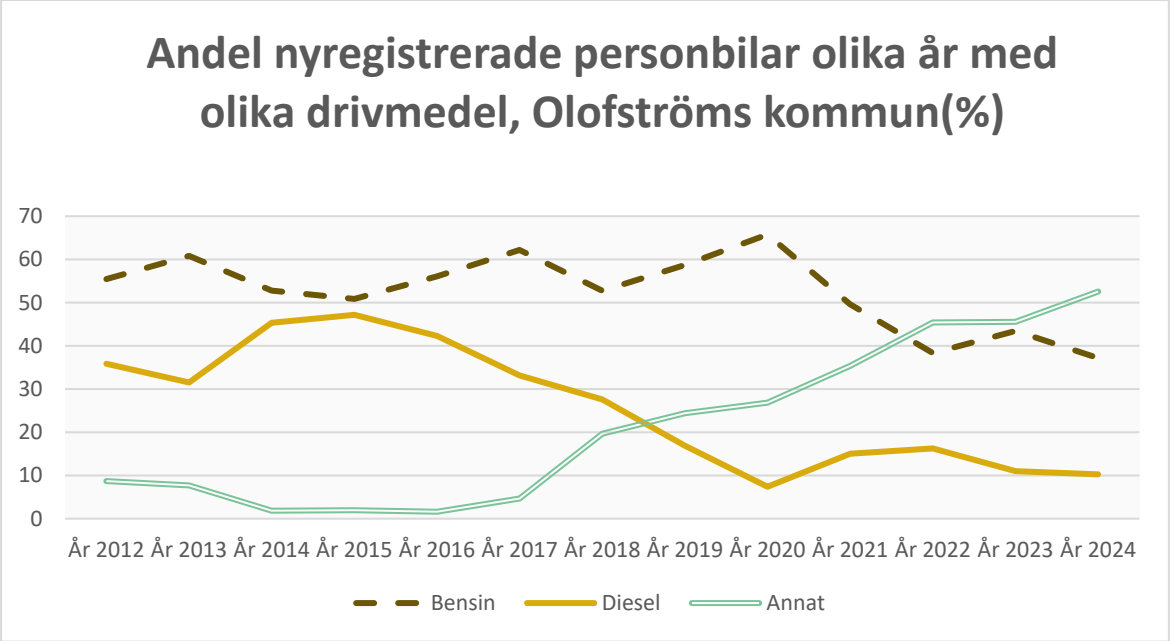
	1990	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total	6,4	6,3	5,9	5,6	3,7	3,4	3,3	3,4	3,2	3,0	3,4	3,8	2,8
Transporter	2,0	2,0	2,2	2,0	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,2	1,2
Egen uppvärmning	1,4	1,0	0,6	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
El och fjärrvärme	0,1	0,4	0,7	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	1,1	0,1
Arbetsmaskiner	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Industri	1,0	1,0	0,8	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Produktanvändning	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Jordbruk	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6
Avfall (inkl. avlopp)	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

Figur 21 Utsläpp av växthusgaser för olika användarkategorier, omräknat till koldioxidekvivalenter, Blekinge län. Källa: Nationella emissionsdatabasen.

7. Drivmedel för inregistrerade och nyregistrerade personbilar

Vid slutet av år 2024 var antalet inregistrerade personbilar i Olofströms kommun 7149 stycken. Av dessa var 87 % helt fossilt drivna. Motsvarande siffra vid samma tid för hela riket var 78 %. Olofströms kommun är således sämre än riket på att ställa om till icke-fossila drivmedel.

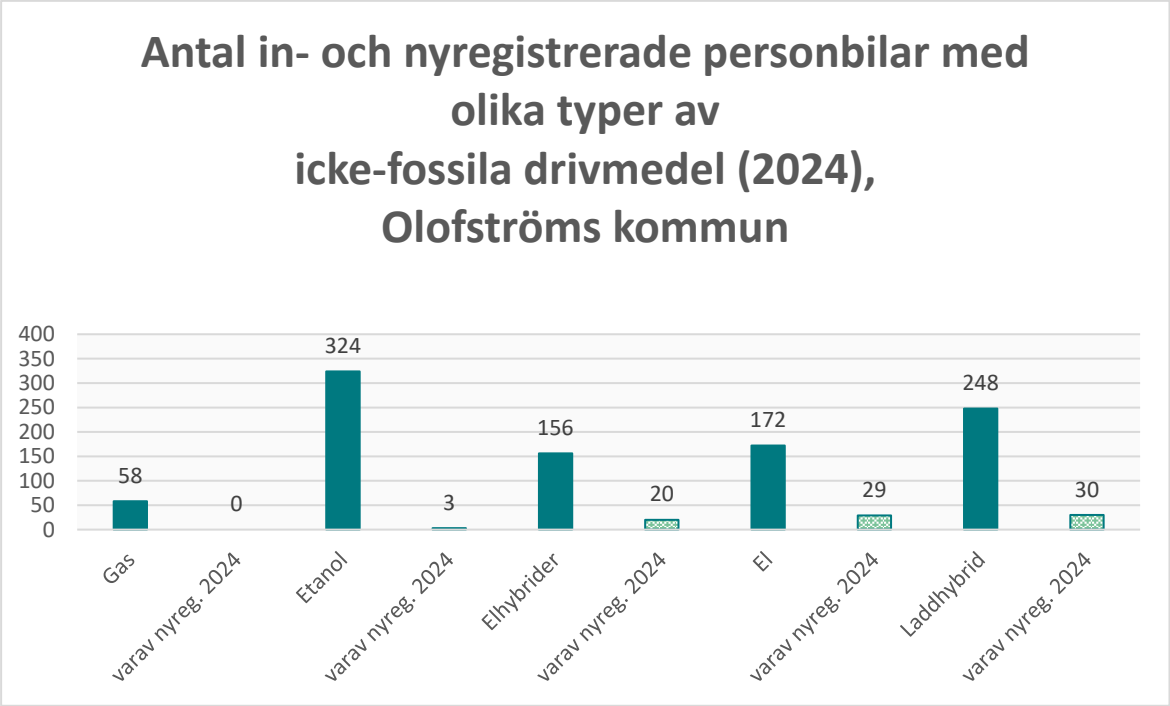
Figur 22 visar andelar av olika typer av drivmedel för nyregistrerade personbilar under olika år. Icke-fossila bränslen, el och olika typer av hybrider har här klassificerats som ”Annat”. Märk att många av dessa som här klassificeras som ”Annat” i stor utsträckning drivs med fossila drivmedel. Betraktas personbilar med icke-förnybara drivmedel som har nyregistrerats under 2024, så är andelen Annat 53 %. Motsvarande siffra för 2023 var 38 % och för 2022 var den 26 %.

Figur 22: Andel av olika typer av drivmedel för nyregistrerade personbilar under olika år. Källa: Trafikanalys.

I Figur 23 redovisas bränslena för alla personbilar i kategorin Annat. Detta görs dels för antalet totalt inregistrerade bilar med respektive bränsle, dels för det antal som har nyregistrerats med respektive bränsle under år 2024. Det finns en stor variation i populariteten för olika typer av icke-fossila bilar över tid. Etanolbilar och, framför allt, gasbilar har tidigare varit populära, men antalet nyregistrerade gasbilar år 2024 är 0 och motsvarande siffra för etanolbilar är 3. Det stora intresset har på senare år vänts mot eldrift. Betraktas de rena elbilarna, så nyregistrerades det 29 stycken under 2024. Motsvarande siffra för 2023 var 39 stycken och 47 stycken för 2022.

Det finns en tankstation för biogas i kommunen. Antalet publika laddstolpar för att ladda elbilar ökar snabbt.

Figur 23: Antal personbilar med olika icke-fossila drivmedel, inregistrerade och nyregistrerade 2024. Källa: Trafikanalys.

I SCB:s statistik ”syns” inte elanvändningen i elfordon, förutom järnväg. Uppskattningsvis använder personbilarna registrerade i kommunen 2024 0,6 GWh el. För beräkningar se kapitel 9. 0,6 GWh kan jämföras med 75,8 GWh energianvändning i transportsektorn som helhet.

8. Slutsats och diskussion

Utvecklingen i Olofströms kommun är positiv på flera sätt. Framför allt har fördelningen mellan förnybara och icke-förnybara energikällor förändrats mycket över tid, både för energi som används direkt och för energi som används för att producera el och fjärrvärme. Samtidigt har slutanvändningen av energi minskat i Olofströms kommun.

Andelen förnybart i energimixen har ökat sedan 1990, från 29 % till 58 % år 2024. Användningen av eldningsolja har minskat mycket över tid. Bensinanvändningen har också minskat. Det finns inte samma tydliga minskning för diesel. Där är användningen ganska konstant. Energianvändningen i transportsektorn har ökat över tid fram till runt år 2000, med en minskande trend sedan dess. En anledning är att eldrift har blivit vanligare. Elmotorn är mycket effektivare än förbränningsmotorn, vilket bidrar till minskad energianvändning i sektorn. Hushållen och i viss utsträckning transportsektorn använder allt större andel förnybar energi. Det fossila behovet i hushållssektorn är idag mycket litet. Transportsektorn är den särklassigt viktigaste sektorn för att minska fossilberoendet ytterligare.

Den el som producerades i kommunen år 2024 kommer framför allt från solkraft (7,9 GWh) och vattenkraft (0,5 GWh). År 2024 motsvarar den lokala elproduktionen 2% av den el som totalt användes i kommunen.

Utsläppen av såväl fossil koldioxid som växthusgaser minskar markant mellan 1990 och 2023. Jordbruket har en stor utmaning i sina utsläpp av metan och lustgas medan transportsektorns utsläpp av koldioxid är fortsatt mycket stora. Men det finns positiva förändringar i transportsektorn: allt fler personbilar som inregistreras drivs med annat än fossila bränslen och användningen av fossila drivmedel minskar. Dock kan man på nationell nivå se en ökning av användningen av fossila drivmedel och därmed utsläppen av fossil koldioxid. Det är ett resultat av minskad inblandning av förnybara drivmedel i bensin och diesel (reduktionsplikten). Nivåerna av inblandning kommer efter hand att höjas och statistiken för 2025 förväntas vända nedåt igen.

Fortsatta åtgärder för att minska behovet av fossil energi bör lämpligen fokusera på transportsektorn. Det är omställningen till förnybara drivmedel och el inom transportsektorn som kommer att vara avgörande för att fortsätta minska användningen av fossil energi. Likaså står arbetsmaskiner för samma utmaning, även om energianvändningen och utsläppen är betydligt lägre jämfört med transportsektorn.

Sannolikt finns en stor outnyttjad potential i satsningar på energieffektivisering, i framför allt byggnader, men också i industriella processer. Outnyttjad potential för ytterligare lokalt producerad el finns, främst vind, men också solel.

Användningen av fossil energi i kommunen är 7,8 MWh/capita år 2024 (se Figur 12). Det är något mindre än användningen av fossil energi per capita i Blekinge. För att ytterligare minska användningen av fossil energi per capita krävs insatser för fossilfria transporter. Det handlar både om nationella beslut om återinförd reduktionsplikt och lokala och regionala förutsättningar samt arbete för att nå regionala mål om att var tredje resa ska ske med gång, cykel eller kollektivtrafik år 2031.[13]

[13] https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1a7d70ab19a0a379be49ca9b/1762255827789/Klimat-%20och%20energistrategi%20f%C3%B6r%20Blekinge.pdf

Koldioxidutsläppen i kommunen år 2023 är 2,5 ton/capita (se Figur 14). Motsvarande siffra för länet är 2,0 ton/capita (se Figur 16).

Utsläppen av växthusgaser, beräknade som koldioxidekvivalenter, i kommunen år 2023 är 2,6 ton/capita (se Figur 18). Motsvarande siffra för länet är 2,8 ton/capita (Figur 21). Utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn (främst metan och lustgas) är näst störst, efter transportsektorn.

9. Om rapporten

Energibalansen visar hur energiflödena såg ut i stora drag år 2023, för viss statistik även för 2024. För att ge en bild av utvecklingen så innehåller den även information om vissa år, med utgångspunkt från 1990, då statistik på regional och kommunal nivå började redovisas av SCB. Osäkerheten i statistiken är stor, särskilt vid jämförelse av statistik som härrör från olika år. De individuella siffrorna i rapporten ska inte tolkas bokstavligt, utan ska sättas in i ett sammanhang där syftet är att kunna se olika trender. För att få en bättre detaljerad bild så behövs lokalkännedom och kunskap om verksamheter och förutsättningar i geografin. Det är viktigt att förmedla att sifferuppgifterna i respektive diagram måste tas med en ”stor nypa salt”.

Statistiken från SCB, som ligger till grund för den största delen av energibalansen, presenterades från och med 2009 års statistik på ett nytt sätt. De nya indelningarna innebär att siffror är sammanslagna till större enheter. Tidigare redovisades exempelvis varje enskilt bränsle för sig. Nu har bränslena grupperats i förnybara och icke-förnybara. För att göra jämförelser med tidigare år har olika bränsleslag adderats för tidigare år för att harmonisera med 2009 års statistik och framåt. Statistiken som redovisas från och med 2009 redovisar användningen – inte tillförseln – av energi inom länets geografiska område. När det gäller fjärrvärme och el redovisas dessutom omvandlingen som sker på någon plats inom länets geografiska område.

Statistiken är inte normalårskorrigerad. Energianvändningen som är relaterad till exempelvis uppvärmning av fastigheter varierar mellan olika år beroende på variationer i utetemperaturen. Statistiken i denna energibalans är inte normalårskorrigerad eftersom det inte är klart i basstatistiken vad som använts för uppvärmning och vad som använts till exempel för att driva en process.

9.1. Metod för behandling av sekretess i statistiken

Kommunal och regional energistatistik laddas ner från SCB:s hemsida. För att göra det möjligt att visualisera statistiken behandlas sekretessmarkeringar i statistiken systematiskt på följande sätt:

- Huvudsakligen: Sekretessmarkeringar ersätts med data från närmast föregående år.
- I undantagsfall: Sekretessmarkeringar ersätts med data från närmaste efterföljande år.
- Om data saknas för alla eller många år hanteras detta från fall till fall och eventuellt i dialog med beställaren.

För mer information om olika osäkerheter i energistatistiken hänvisas till SCB.

I rapporten redovisas beräknad användning av värme från värmepumpar för uppvärmning och för biogas i transportsektorn. Syftet är att ge läsaren förutsättning att själv skapa sig en uppfattning om energianvändningen. Valet av redovisade år i energistatistiken bygger dels på att visa en spridning över tid, dels på att välja år som har en relativt komplett statistik med få sekretessmarkerade rutor.

Nationella emissionsdatabasen: Ingen sekretess. Nationella emissionsdatabasen hämtar sin statistik på ett annat sätt än SCB, vilket gör att bilden kan se annorlunda ut beroende på vilken källa som används. För att ge en bild av emissioner av olika slag från energianvändning är rekommendationen att välja Nationella emissionsdatabasen som källa. Data i Nationella emissionsdatabasen tas fram med hjälp av avancerade modeller som mäter olika utsläpp på ett indirekt sätt. Det får konsekvenser som att exempelvis kommuner som saknar flygplats ändå kan ha koldioxid från flyget registrerad i sin

kommun. Det beror på att modellen inkluderar flygplansrörelser som sker över kommunens geografiska område. För en detaljerad beskrivning av de respektive modellerna hänvisas till Nationella emissionsdatabasen

Oljeleveranser: Samma metod som för kommunal och regional energistatistik.

Fordon och drivmedel: Ingen sekretess.

Statistiken har vid behov kompletterats med uppgifter från andra kommunala aktörer och kommunala tjänstepersoner.

9.2. Antaganden

Rapporten bygger på en sammanställning av en mycket stor mängd data. Mycket av SCB:s statistik är markerad som sekretess. I dessa fall har vi använt en systematisk metod för att ändå kunna ange ett värde. Vi har då utgått från det senaste året med tillgängliga data för motsvarande användning eller produktion, oftast föregående år. Här nedan redogörs för de sekretessrutor där vi har använt metoden.

Figur 1, Figur 2, Figur 12 och Tabell 2

Slutanvändning av delar av icke-förnybart (naturgas) 2020–2024: Här har vi använt värdet för 2018.

Slutanvändning av delar av icke-förnybart (naturgas) 2010, 2011 och 2015: Här har vi använt värdet för 2018.

Slutanvändning av delar av förnybart (fast) 2020: Här har vi använt värdet för 2021.

Slutanvändning av delar av förnybart (fast) 2018: Här har vi använt värdet för 2017.

Slutanvändning av delar av förnybart (fast) 2024: Här har vi använt värdet för 2023.

Slutanvändning av delar av förnybart (flytande) 2024: Här har vi använt värdet för 2023.

Slutanvändning totalt, 2010, 2011. Här har vi använt värdet för 2012.

Slutanvändning totalt, 2015. Här har vi använt värdet för 2014.

Slutanvändning totalt, 2018. Här har vi använt värdet för 2019.

Slutanvändning totalt, 2020. Här har vi använt värdet för 2019.

Slutanvändning totalt, 2023. Här har vi använt värdet för 2022.

Figur 4, Figur 13

Slutanvändning av delar av icke-förnybart (naturgas) 2020–2024: Här har vi använt värdet för 2018.

Slutanvändning industri, byggverksamhet (totalt) för 2020: Här har vi använt värdet för 2019.

Slutanvändning industri, byggverksamhet (totalt) för 2023 och 2024: Här har vi använt värdet för 2022.

Slutanvändning industri, byggverksamhet (totalt) för 2018: Här har vi använt värdet för 2017.

Slutanvändning industri, byggverksamhet (totalt) för 2015: Här har vi använt värdet för 2014.

Slutanvändning industri, byggverksamhet (totalt) för 2010 och 2011: Här har vi använt värdet för 2012.

Slutanvändning offentlig verksamhet (totalt) för 2024: Här har vi använt värdet för 2023.

Slutanvändning offentlig verksamhet (totalt) för 2005: Här har vi använt värdet för 2004.

Slutanvändning av delar av hushåll: För värdet för småhus år 2018 har vi använt värdet för 2017. För år 2024 har vi använt värdet för 2023.

På 1990-talet användes fortfarande en del torv i mixen för fjärrvärmeproduktion. Torven är kategoriserad som fossilt.

Det finns små mängder avfall och övrigt i slutanvändningen under åren 1990, 2000 och 2005. Dessa värden har vi satt till noll.

Figur 5, Figur 14, Figur 15, Figur 16, Figur 17, Figur 18, Figur 19, Figur 20, Figur 21, Figur 22, Figur 23

Samtliga mätdata finns för rätt år.

Figur 6

Slutanvändning industri och byggverksamhet, för 2005: Här har vi använt 2004 års värde för fjärrvärme.

Slutanvändning offentlig verksamhet för 2005: Här har vi använt 2004 års värde för fjärrvärme.

Figur 7, Figur 8 och Figur 9:

El producerad från vattenkraft för 2020: Här har vi använt värdet för 2019.

El producerad från vattenkraft för 2010 och 2011: Här har vi använt värdet för 2009.

El producerad från solceller för 2010, 2011, 2015, 2018 och 2020: Här har vi använt värdet för 2021.

På 1990-talet användes fortfarande en del torv i mixen för fjärrvärmeproduktion. Torven är kategoriserad som fossilt.

Det finns små mängder avfall och övrigt i slutanvändningen åren 1990, 2000 och 2005. Dessa värden har vi satt till noll.

Figur 10 och Figur 11:

Leveranser av eldningsolja till Olofströms kommun.

Leveranser av eldningsolja till Olofströms kommun 2017: Här har vi använt värdet för 2016.

Leveranser av eldningsolja till Blekinge län 2015: Här har vi använt värdet för 2014.

Leveranser av eldningsolja till Blekinge län 2017: Här har vi använt värdet för 2016.

Leveranser av eldningsolja till Blekinge län 2018: Här har vi använt värdet för 2019.

Generellt i rapporten har vi använt följande antaganden:

För andelen fossilt i elproduktionen nationellt har vi använt följande värden:[14]

År 1990	År 2000	År 2005	År 2010	År 2016	År 2019	År 2020	År 2022	År 2023	År 2024
2%	3%	3%	6%	2%	2%	2%	2%	1%	1%

För andelen förnybart i elproduktionen nationellt har vi använt följande värden:[15]

År 1990	År 2000	År 2005	År 2010	År 2016	År 2019	År 2020	År 2022	År 2023	År 2024
51%	57%	51%	55%	57%	59%	68%	68%	69%	69%

För andelen förnybart i fjärrvärmeproduktionen har vi använt följande värden. Vi har beräknat dessa värden genom att dividera alla insatta förnybara bränslen i fjärrvärmeproduktionen med totalt insatta bränslen:

År 1990	År 2000	År 2005	År 2010	År 2016	År 2019	År 2020	År 2022	År 2023	År 2024
0%	0%	0%	94%	100%	99%	100%	100%	100%	100%

8 % av den el som på årsbasis behöver importeras, antar vi, förloras i elöverföringen. Den lokalt producerade elen antas överföras utan några överföringsförluster.

Medelkörsträcka gasbil 2024: 1478 mil,
https://www.trafa.se/vagtrafik/korstrackor/?cw=1&q=t10094|ar|korstr|mkorstr|drivm|agarkat~standardtable:[0,1,2,3,4],,[0,1]

9.3. Metod för beräkning av värme från värmepumpar

Det saknas officiell statistik för värme genererat av värmepumpar, vilket innebär att Energikontor Syd har tagit fram en metod för uppskattning av energin. Värmepumpar hämtar lagrad solvärme i luft, jord, berg och grundvatten. När värmepumpen arbetar med att ”hämta” den energi som finns lagrad i det aktuella mediet använder värmepumpen elektricitet. En effektiv värmepump använder 1 del energi och levererar ungefär 3 delar energi som värme. Enkelt uttryckt kan det sägas att de 2 extra delarna av energin som värmepumpen levererar är förnybar energi.

Andelen småhus i Sverige med någon typ av värmepump var i slutet av 2024 66%. En siffra som vi har beräknat med hjälp av statistik för småhus[16]. Vidare antar vi att varje värmepump förbrukar 6000 kWh el varje år. Det ger en elförbrukning i Olofströms kommun på 16 GWh år 2024. Beräkningen gäller bara *småhus* i kommunen. Värmepumpar i industri och andra sektorer har vi inte beaktat.

[14] https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/energi/energiproduktion/elproduktion-med-fossila-branslen-internationellt_1212946.html
[15] https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/energi/energiproduktion/elproduktion-med-fornybara-energikallor-internationellt_1208635.html

[16] https://www.energimyndigheten.se/statistik/officiell-energistatistik/tillforsel-och-anvandning/ener…

Den totala elanvändningen i småhus och fritidshus i Olofströms kommun 2024 enligt den kommunala energistatistiken var 45 GWh, vilket innebär att värmepumpar står för 35,6% av den totala elanvändningen i småhus och fritidshus.

9.4. Metod för beräkning av elanvändning i transportsektorn

I SCB:s statistik ”syns” inte elanvändningen i elfordon, förutom järnväg. För att beräkna elanvändningen för personbilar år 2024 har vi utgått från antalet inregistrerade personbilar vid slutet av året. Antalet helelektriska personbilar (172 stycken) har multiplicerats med antagandet om en elanvändning på 2 400 kWh/år (1 200 mil och 2 kWh/mil). För laddhybrider (156 stycken) har vi antagit en elanvändning på 1 200 kWh/år. Alla andra fordon exkluderas ur beräkningen. I beräkningen för en potentiell omställning av alla inregistrerade personbilar har vi inkluderat alla personbilskategorier.

Total elanvändning för personbilar blir således 0,6 GWh.

9.5. Metod för beräkning av biogasanvändning i transportsektorn

2024 fanns i Olofströms kommun 58 inregistrerade gasbilar. 2024 körde en gasbil i snitt 1478 mil[17]. Varje mil förbrukar en gasbil cirka 0,43 kg[18] biogas. Energimängden i fordonsgas är 13 kWh/kg[19].

Det resulterar i en total energianvändning på 0,4 GWh för gasdrivna personbilar i kommunen 2024.

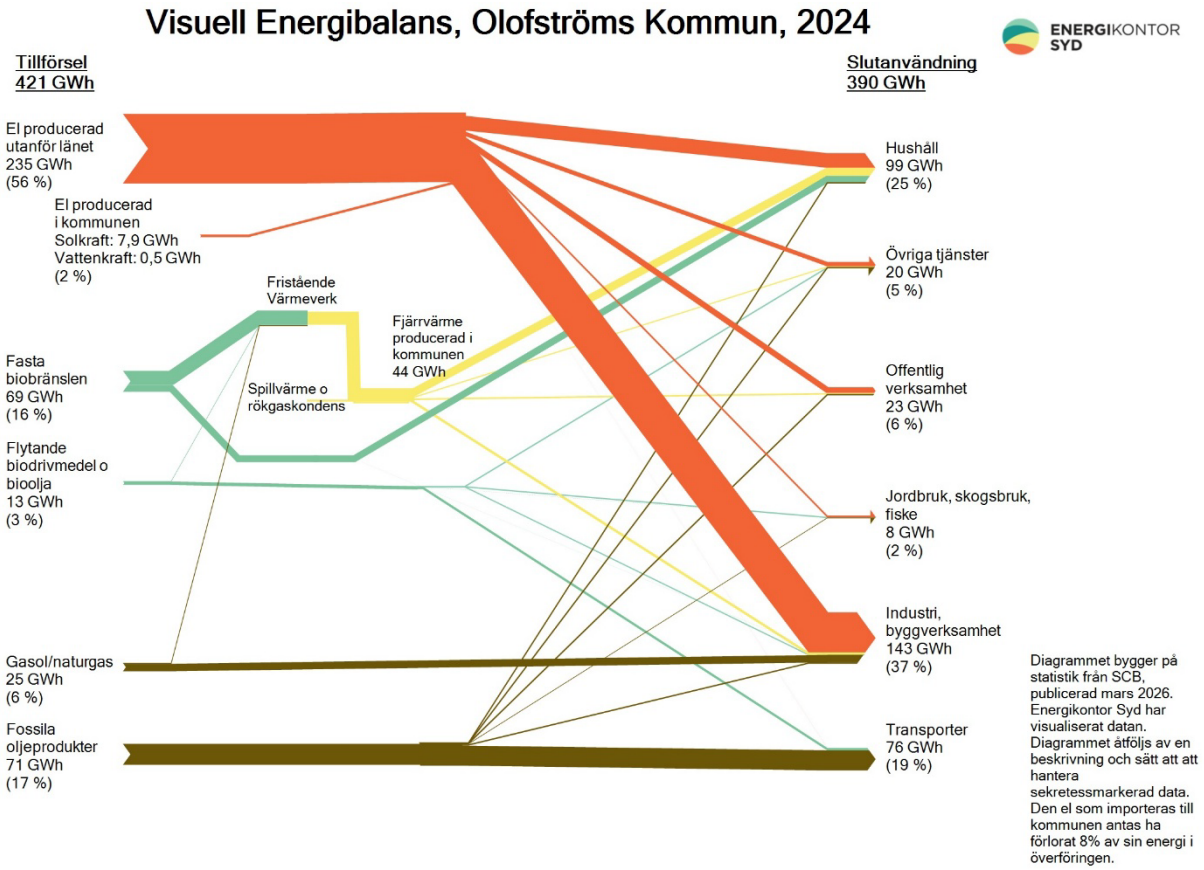
9.6. Avvikelser

Metoden skiljer sig åt för denna rapport jämfört med tidigare års energibalanser som Energikontor Syd (tidigare Sydost) har satt samman. Metoden skiljer sig åt på två olika sätt: dels har vi hanterat SCB:s sekretessmarkerade data på ett mer systematiskt sätt, dels är värmepumpar och biogas i transportsektorn inte integrerade med andra datakällor.

Rapportens resultat ska därför inte jämföras med tidigare års energibalanser som Energikontor Syd har gjort, främst eftersom värmepumpar och biogas för transporter har hanterats annorlunda.

[17] https://www.trafa.se/vagtrafik/korstrackor/?cw=1&q=t10094|ar|korstr|mkorstr|drivm|agarkat~standardt…
[18] https://www.energigas.se/fakta-om-gas/fordonsgas-och-gasbilar/faq-om-fordonsgas-och-gasbilar/hur-ra…
[19] https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/faq-om-biogas/vad-ar-energiinnehallet-i-naturgas-bioga…

10. Bilaga: Sankey-diagram avseende 2024

Något om Sankey-diagrammet

Energiflöden för Olofströms kommun som geografi visualiseras med hjälp av Sankey-diagrammet ovan. Detta är framtaget dels med angivna kvantiteter (GWh), dels andelsmässigt (%). Tjockleken av flödena är proportionell mot storleken av flödena, det vill säga ju tjockare linje, desto större flöde. Diagrammet bygger på officiell statistik publicerad av SCB i början av mars 2026. Det är 2024 års siffror som redovisas.

Det finns förluster i produktion och överföring av el och fjärrvärme. Förlusterna gör att totalt tillförd energi i diagrammet är större än den totala slutanvändningen av energi. För förlusterna i elflödet har vi antagit att el som produceras utanför kommunen som geografiskt område och som distribueras till en adress i länet förlorar 8 % från produktion till slutanvändare. Däremot har vi antagit att den el som produceras i kommunen som geografiskt område distribueras utan förluster.

Statistiken redovisar tillförsel, omvandling och slutanvändning i kommunen, inte till exempel energi som används för att producera varor utanför kommunen, trots att varan används inom kommunens geografiska gränser.

SCB:s egna avgränsningar: Redovisningen av uppgifterna bygger i flera fall på information från leverantörer och inte på uppgifter från slutanvändaren själv. Många gånger är det svårt för leverantören att dela upp energileveranserna geografiskt.

De undersökningar som ligger till grund för denna statistik är inte heller fullt ut anpassade för nedbrytning på kommunal nivå. Olika felkällor kan få betydligt större genomslag för enskilda kommuner än i den nationella redovisningen.

Tillförsel: Diagrammet visar inte var de tillförda förnybara bränslena kommer ifrån geografiskt. Fossila bränslen importeras uteslutande från andra länder.

Slutanvändning: De sex sektorerna som vi redovisar som slutanvändare bygger på SCB:s sätt att presentera statistiken. Sektorn Övriga tjänster omfattar lager, kontor, handel, hotell, restauranger och liknande. Hushåll är en sammanslagning av småhus, flerbostadshus och fritidshus.

Observera att statistiken från SCB inte är fullständig, vilket gör att diagrammet inte ger hela bilden av energiflödena. Bland annat saknar SCB statistik för biogas och för hur värmepumpar växlar upp lagrad värme i luft och mark. En okänd andel av elanvändningen i alla sektorer, främst hushåll, används för att driva värmepumpar. Värmepumparna omvandlar omgivningsvärme till uppvärmning av byggnader och i mindre utsträckning till kyla.

Det finns en produktionsenhet för biogas i länet. Biogasanvändningen i transportsektorn i kommunen är relativt liten och antalet gasbilar är få.

En viktig notering är också att el som används i transportsektorn, förutom tåg, inte redovisas i transportsektorn. I stället ingår den i andra användarsektorer, troligen främst hushållssektorn eftersom merparten av elbilsladdningen sker i hemmet.

Statistiken från SCB innehåller sekretessmarkerade rutor. Det kan finnas olika anledningar till detta. I dessa fall har vi använt värdet från ett tidigare år. Nedan redovisas hur vi har gjort detta för Olofströms kommun för 2024 års data.

- Slutanvändning av gas (icke-förnybar) i industrisektorn: Här har vi använt 2024 års värde.
- Slutanvändning av fast (förnybar) i industrisektorn: Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt i industrisektorn: Här har vi använt 2022 års värde.
- Slutanvändning av flytande (icke-förnybara) i offentlig verksamhet: Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning av flytande (förnybara) i offentlig verksamhet: Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt i offentlig verksamhet: Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning av fast (förnybar) inom hushåll (småhus, fritidshus samt flerbostadshus): Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt inom hushåll (småhus, fritidshus samt flerbostadshus): Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt av gas (icke-förnybar): Här har vi använt 2018 års värde.
- Slutanvändning totalt av flytande (icke-förnybar): Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt av fast (förnybar): Här har vi använt 2023 års värde.
- Slutanvändning totalt av flytande (förnybar): Här har vi använt 2023 års värde.

Energikontor Sydost AB

Smedjegatan 37, 352 46 VÄXJÖ

0470-76 55 60

info@energikontorsyd.se

energikontorsyd.se

Antagen av:
Datum:
Ersätter:

Energiplan för Olofströms kommun

1. INLEDNING

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Planen fastställs av kommunfullmäktige. Det är viktigt att ha en helhetssyn på energiplaneringen och ta hänsyn till miljöeffekterna i såväl lokalt, regionalt som globalt perspektiv.

Energianvändning har varit och är en stor fråga för flera av våra nationella och globala utmaningar. Den energianvändning vi har idag och de distributionsmöjligheter av energi vi har utvecklat är en grundförutsättning för det välfärdssamhälle vi byggt upp. Samtidigt har all energianvändning en miljöpåverkan; stor eller liten, global eller lokal.

Denna energiplan förväntas bidra till flera av FN:s globala mål och våra nationella miljömål.

1.1 Bakgrund

Kommunen har möjlighet att styra över energifrågan i vårt geografiska område på flera olika sätt.

I de egna verksamheterna har kommunen god möjlighet att påverka, såsom fjärrvärmenätet och den egna fordonsflottan. Kommunen är generellt en viktig spelare vid planering och utformning av den fysiska miljön i kommunen och kan på så sätt ge invånarna, företagare och besökare förutsättningar att göra bra val. Kommunen kan också påverka genom information, exempelvis med hjälp av vår lokala energi- och klimatrådgivning.

Olofströms kommunkoncern verkar för att nå kommunens vision 2050.

” Lev livet i Olofströms kommun! I hela vår natursköna kommun kan alla bo, verka och växa. Tillsammans ger vi kraft och möjlighet åt varje människa att utvecklas hela livet.”

1.2 Syfte

Syftet med en koncerngemensam energiplan är att säkerställa att alla delar av kommunkoncernen har samma utgångspunkt och inriktning i sitt strategiska arbete för ett hållbart energisystem. Energiplanen erbjuder också stöd till andra aktörer i Olofströms kommun som geografiskt område.

En aktuell energiplan är ett lagkrav enligt lagen 1977:439 om kommunal energiplanering. Planen syftar till att invånare i Olofströms kommun ska nå en trygg energiförsörjning baserad på förnybar energi i kombination med en

så effektiv energi- och resursanvändning som möjligt, med lägsta möjliga primärenergianvändning. Genom energiplanen anges hur kommunkoncernen möjliggör för de som bor, verkar och lever i Olofströms kommun att bidra till ett hållbart energisystem.

1.3 Mål och lagstiftning

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska det finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Kommunen ska i sin planering främja energihushållning och verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Det ska även finnas en konsekvensanalys, vilken verkan planen har på miljö, hälsa, samt hushållning med mark, vatten och andra resurser. Lagen om kommunal energiplanering skapades under 1970-talets oljekris då man såg ett behov av planering för att hushålla med energin. Idag har vi andra utmaningar med avseende på energiomställningen som resulterat i att frågan om energiplanering aktualiserats.

Enligt miljöbalken (1998:808) ska alla verksamhetsutövare hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor.

EU:s regelverk för energi grundar sig i 55 % paketet (Fit for 55). Syftet var att anpassa alla energi och klimatmål för att EU ska bli klimatneutralt år 2030. Regelverket består av flera direktiv och förordningar som ska främja bland annat förnybar energi och energieffektivitet.

Energieffektiviseringsdirektivet har som syfte att förbättra energieffektiviteten i hela energikedjan. Principen om att energieffektivisering ska komma först ska beaktas i all slags planering och ska bidra till bättre miljö med minskade utsläpp, samt bättre ekonomi och minskad energifattigdom. Offentlig sektor ska vara föregångare och har ett energibesparingskrav på 1,9 % årligen.

Förnybartdirektivet anger ett bindande unionsmål för den totala andelen energi från förnybara energikällor av unionens slutliga energianvändning år 2030. Målsättningen för andelen förnybar energi i den slutliga energianvändningen är 42,5 % med ambitionen att nå 45 %.

EU:s reviderade direktiv om energiprestanda i byggnader (EPBD) syftar till att minska byggnaders energianvändning och innehåller särskilda bestämmelser kring solenergi och laddinfrastruktur. Det finns krav på fler laddpunkter vid bostäder och arbetsplatser samt krav på solenergiinstallationer på nya byggnader. För befintliga offentliga lokaler ska solenergi successivt installeras från och med 2027, där det är tekniskt, ekonomiskt och funktionellt genomförbart. Genom att energieffektivisera och spara energi i bebyggelsen kan det frigöra energi till andra delar av samhället, motverka effekttoppar och stärka motståndskraften vid störningar.

Senast 2028 ska nya byggnader som ägs av offentliga organ vara nollutsläppsbyggnader. Senast 2050 ska alla byggnader i EU vara nollutsläppsbyggnader. Bostadshusens energiminskning ska uppnås genom renovering av de byggnader som presterar sämst.

1.4 Koppling till andra styrande dokument

Flera av kommunens styrdokument bidrar till att uppnå de övergripande målen i energiplanen. Kommunens översiktsplan är ett viktigt dokument kopplat till energiplanen och visar den planerade fysiska aktiviteten för kommunen lång tid framöver. Den visar en växande kommuns framtida energibehov samt de förutsättningar som ges för energidistribution och energiproduktion. Exempel på relaterade styrdokument:

- Översiktsplan
- Avfallsplan
- Vattentjänstplan
- Handlingsplan för klimat- och energi

1.5 Samverkan och intressenter

För att Olofström ska nå önskade mål krävs en kollektiv och målinriktad ansträngning där alla aktörer bjuds in att vara med.

Genom att leva hållbart och stödja miljövänliga initiativ bidrar varje individ till Olofströmsövergripande mål. Det är också viktigt att det finns en förståelse hos alla för att förändringar i levnadssätt kommer att krävas för att minska vårt fotavtryck här på jorden.

Olofströms kommun har en viktig roll i att skapa de plattformar och mötesplatser där olika aktörer kan samlas, diskutera och samarbeta.

Med en regional samverkan kan kommunerna och regionen tillsammans iaktta vad länet som helhet har kapacitet att uppnå och var det i så fall ska ske. Det kan sedan föras ner på kommunnivå. Blekinge är ett av Sveriges minsta län när gäller antal invånare, yta och antal kommuner och har därför stor potential till regional samordning.

Länsstyrelsen Blekinge, Region Blekinge och Energikontor Syd är tre regionala aktörer som tillsammans med kommunerna utvecklar energiplaneringen. Till grund för utvecklingen ligger arbete på nationell myndighetsnivå (Energimyndigheten) och på regional nivå strategiska dokument framtaget av Länsstyrelsen, Blekinges klimat- och energistrategi och Blekinges regionala utvecklingsstrategi.

Klimatsamverkan Blekinge drivs av Länsstyrelsen Blekinge och samlar många aktörer i Blekinge för samverkan kring klimat- och energifrågor. Syftet är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta vara på möjligheter.

1.6 Genomförande och uppföljning av planen

Framtagandet av energiplanen har möjliggjorts genom Energigruppen som tillsattes i samband med det politiska beslutet att ta fram en energiplan. Energigruppen ska även fortsättningsvis vara kommunens motor i energiplaneringsarbetet och kommer efter planens antagande påbörja genomförandet av energiplanen samt ansvara för uppföljning och revidering av energiplanens mål och åtgärder. Kommunens miljösamordnare är samordnare för energigruppen. Lämpligen borde KSAU

vara styrgrupp för energiplaneringsarbetet och årligen efterfråga uppföljning av energiplanen.

Minst en gång varje mandatperiod ska det göras en översyn av energiplanen som beslutas av kommunfullmäktige. Detta bör göras i samband med uppdateringen av översiktsplanen.

Kommunen har en central roll i den kommunala energiplaneringen, vilket också påverkar den regionala planeringen genom kommunernas planmonopol och deras ansvar för fysisk planering. Varje kommun kan själv optimera sin energiplan och hitta de mest effektiva lösningarna lokalt. Genom regional samverkan kan kommunerna och regionen dock uppnå ännu bättre resultat genom att se till länets samlade potential och avgöra var olika insatser gör störst nytta, för att sedan genomföra dem på kommunnivå. Blekinge, som ett av Sveriges minsta län sett till invånare, yta och antal kommuner, har goda möjligheter till sådan samordning.

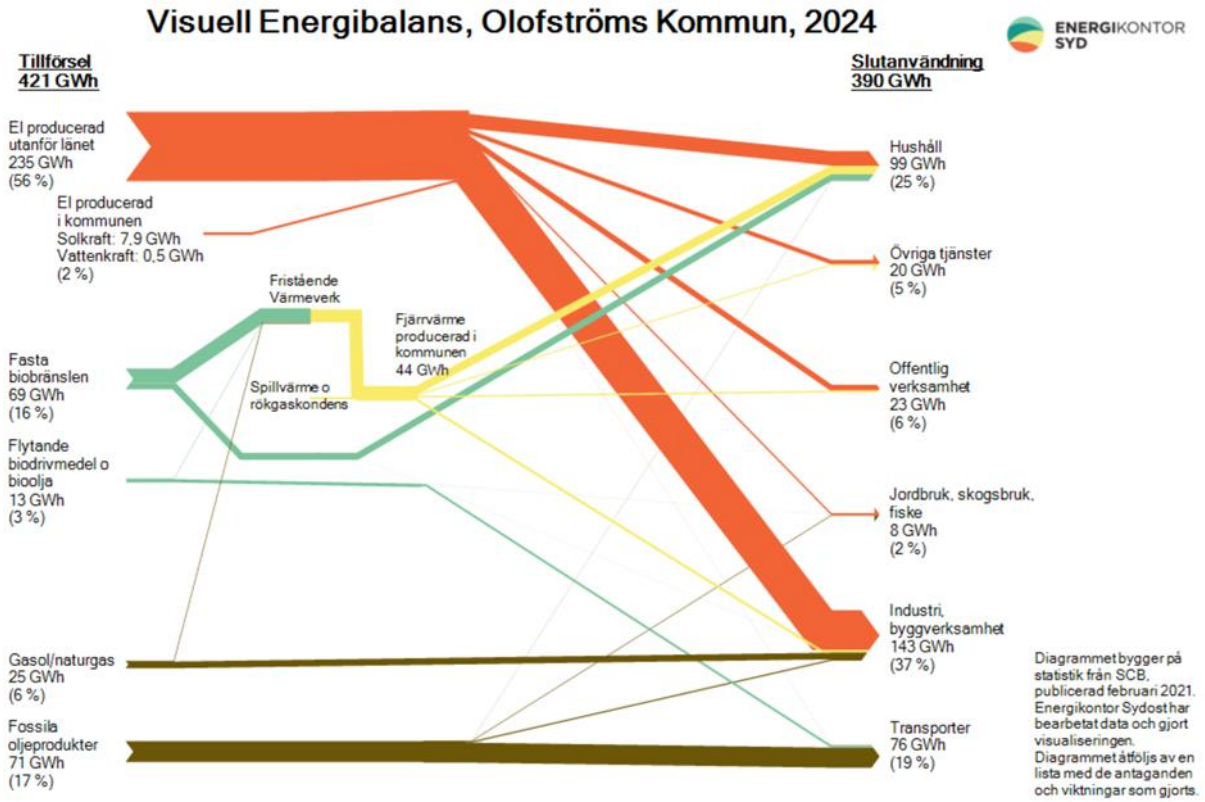
2. NULÄGESBESKRIVNING

Genom att få kunskap om nuläget och trenderna i Olofströms kommun kan framtidsbild, målsättningar och åtgärder utvecklas. Nulägesbeskrivningen kompletteras och fördjupas i Energibalans för Olofströms kommun, se Bilaga 1.

Kommunen erbjuder idag kostnadsfri och opartisk energirådgivning till kommunens invånare, företag och föreningar. Rådgivningen verkar för minskad energianvändning, bättre resursutnyttjande och ökad produktion av fossilfri energi.

2.1 Energianvändning i Olofströms kommun

Totalt användes 421 GWh inom Olofströms kommun under 2024, se figur 1 (kopplat till Sankey 2024). Mängden förnybar energi är dominerande (gröna pilar) och energianvändningen är störst i industrisektorn. Det orangea flödet representerar el, det gula fjärrvärme och det bruna fossil energi. Slutanvändarkategorierna som presenteras i figuren och som refereras till i energiplanen är hushåll, övriga tjänster, offentlig verksamhet, jord- och skogsbruk, industri och transporter.

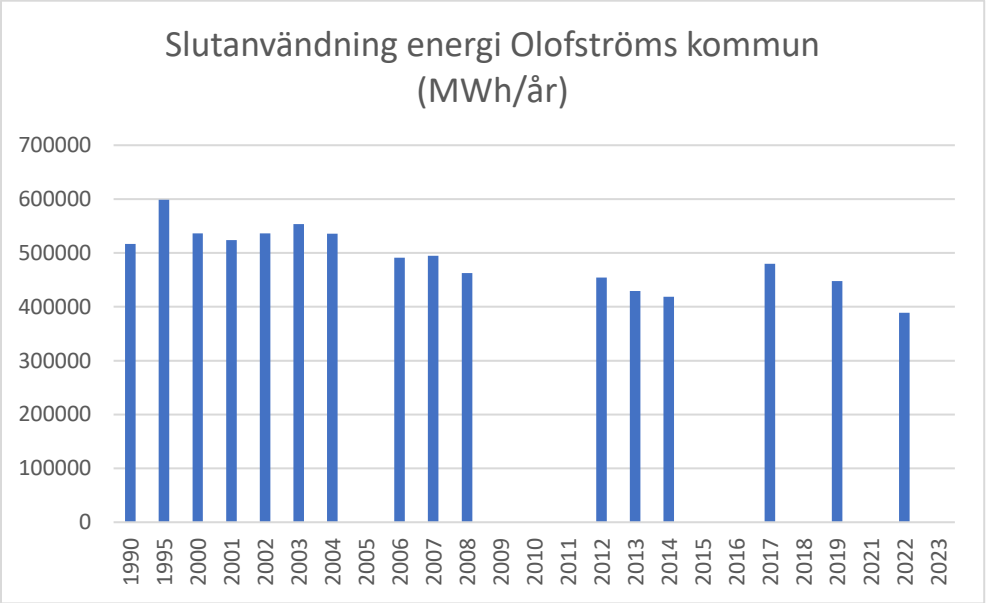

Figur 1. Diagram över energiflöden i Olofströms kommun 2024. Diagrammet bygger på statistik från SCB publicerad i mars 2026. Energikontor Syd har gjort visualiseringen. Diagrammet återföljs av en metodbeskrivning i Bilaga 1.
*Energiflöden där antaganden är gjorda eller där statistik saknas.

Energianvändningen har över tid visat en nedåtgående trend sedan 1990 med enstaka toppar, se figur 2 (Total slutanvändning Olofströms kommun (GWh/år). Elanvändningen har legat ganska konstant under många år runt 500 GWh. Högst användning under hela mätserien var 536 GWh år 2000. Priserna på el steg sedan kraftigt under senare delen av 2022, vilket visar sig i minskad elanvändning det året, 419 GWh.

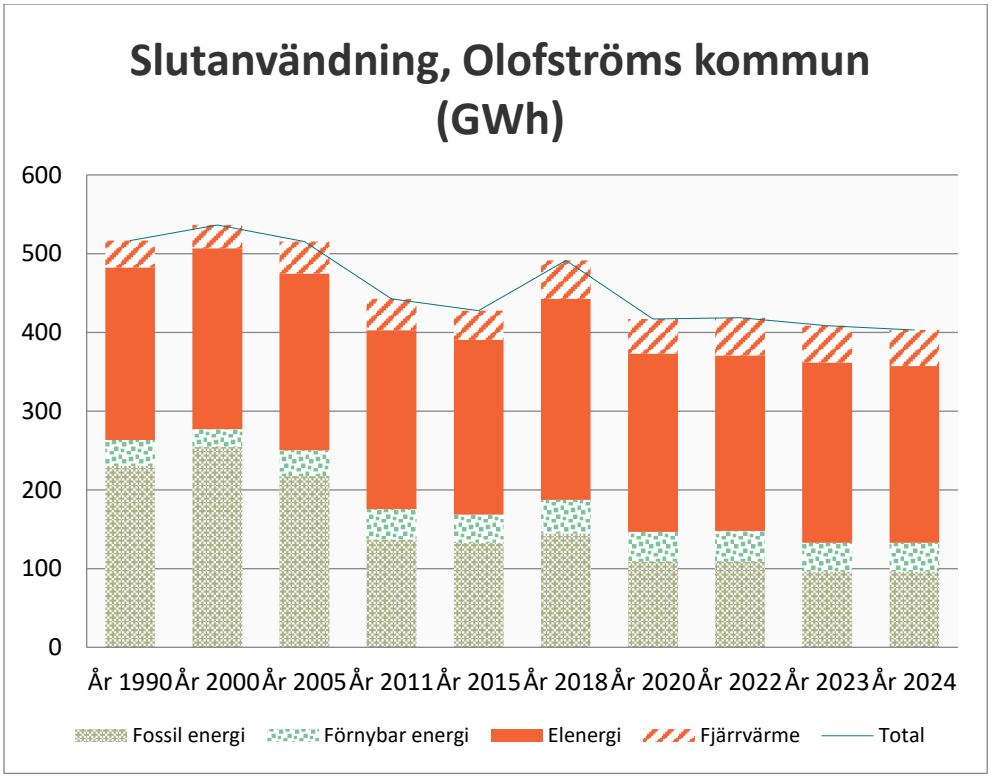
Fjärrvärmeanvändningen på 46 GWh år 2024 motsvarar 11 % av den totala energianvändningen. Fjärrvärmeanvändningen har sedan 1990 sakta ökat och under de senaste 10 åren har den varit mellan 9 % och 11%.

Till utvecklingen av energianvändningen kan också tilläggas att befolkningen under samma period har minskat från 15 054 invånare år 1990 till 12 974 invånare år 2024.

Figur 2. Total energianvändning i Olofströms kommun 1990-2023. Källa: SCB

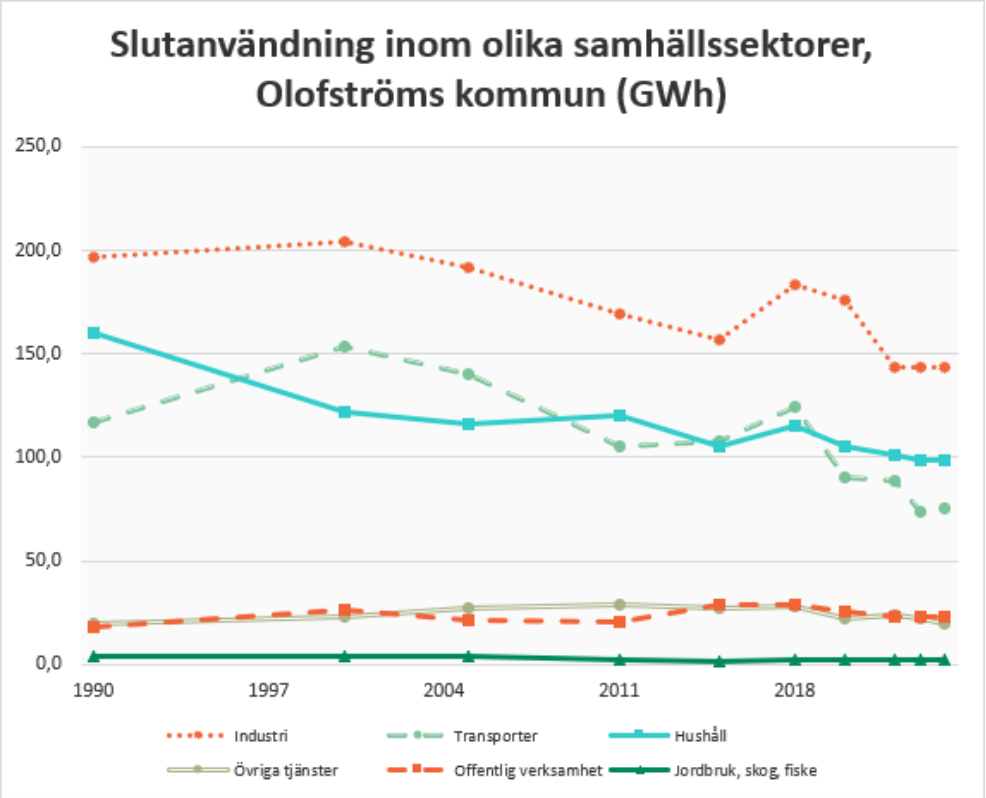
Användningen av den fossila energin (icke-förnybar energi) har tydligt minskat kraftigt mellan 1990 och 2024, och har därefter inte minskat i samma omfattning. Trenden över mätserien är ökad användning av förnybar energi.

Figur 3: Energianvändning fördelat på icke-förnybar energi, förnybar energi, elenergi och fjärrvärme.

Slutanvändning olika samhällssektorer

I Olofströms kommun är industrisektorn störst. Hushållssektorn och transportsektorn är också stora användare. Dessa tre sektorer tenderar att minska sin användning. Eftersom transportsektorn använder en mycket stor andel fossil energi står den också för en stor del av de fossila utsläppen. Sektorn för övriga tjänster och offentlig sektor är den näst minsta energikrävande sektorn i Olofströms kommun. I övriga tjänster ingår till exempel affärsverksamhet, kontor, lager och idrottsanläggningar. I sektorerna jordbruk, skog och fiske används lite energi i jämförelse med de större sektorerna (se figur 4).

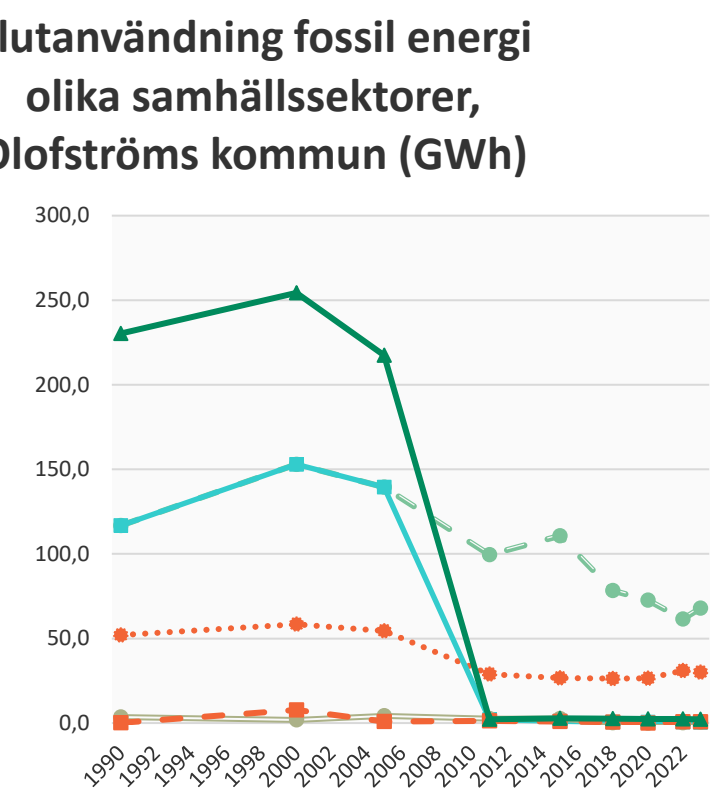
Figur 4. Energianvändning i olika samhällssektorer. Källa:SCB.

Industri- och byggverksamhet

I Olofströms kommun har industri- och byggsektorn en betydande roll för energianvändningen och den lokala utvecklingen. Industrin utgör en viktig del av kommunens näringsliv och står för en stor del av energianvändningen (39 %) i kommunen. Samtidigt påverkar byggsektorn energibehovet genom val av byggmetoder, material och energilösningar i nya och befintliga byggnader. Samverkan mellan kommun, näringsliv och byggaktörer sker i olika former och kan skapa förutsättningar för kunskapsutbyte och utveckling av mer resurseffektiva och hållbara lösningar. Ett nära samarbete mellan aktörerna är betydelsefullt för att möta framtida energi- och klimatutmaningar.

Transporter

Transportsektorn är den sektor som är mest beroende av fossil energi i form av bensin och diesel. Transportsektorn är också den sektor som använder mest fossil energi i Olofströms kommun. Figur 5 visar för utvecklingen av användningen av fossil energi i de olika samhällsektorerna i Olofströms kommun som geografiskt område.

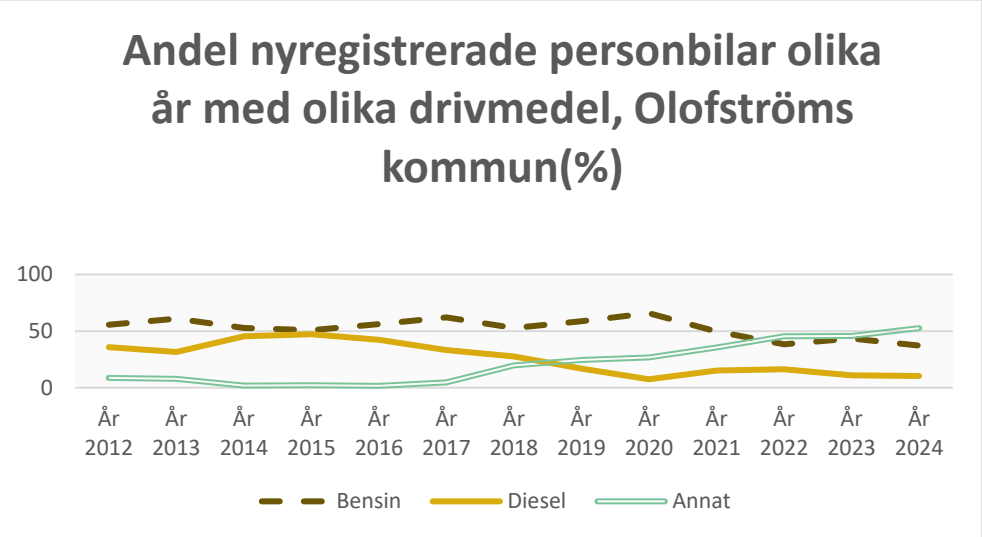

	1990	2000	2005	2011	2015	2018	2020	2022	2023
Industri	52,0	58,4	54,5	28,9	26,6	26,3	26,4	31,1	30,1
Transporter	116,8	153,0	139,5	99,5	110,7	78,3	72,6	61,4	67,9
Hushåll	116,8	153,0	139,5	2,1	1,0	0,5	0,5	0,5	0,4
Övriga tjänster	3,5	1,9	4,2	2,7	2,7	0,2	0,0	0,1	0,5
Offentlig verksamhet	0,1	7,8	0,8	1,3	0,8	0,5	0,0	0,7	0,7
Jordbruk, skog, fiske	230,3	254,3	217,4	2,2	2,8	2,7	2,3	2,3	2,2

Figur 6. Användning av fossila bränslen i de olika samhällssektorerna.

Vid slutet av år 2024 var antalet inregistrerade personbilar i Olofströms kommun 7 149 stycken. Av dessa var 87 % helt fossilt drivna. Motsvarande siffra vid samma tid för hela riket var 78 %. Olofströms kommun är således sämre än riket på att ställa om till icke-fossila drivmedel.

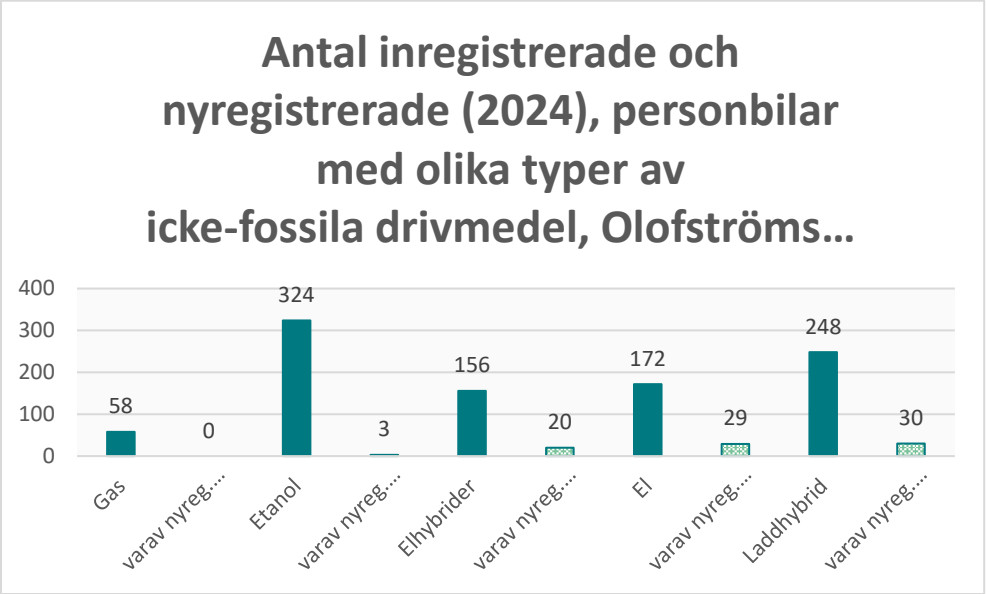
Figur 7 visar andelar av olika typer av drivmedel för nyregistrerade personbilar under olika år. Icke-fossila bränslen, el och olika typer av hybrider har här klassificerats som ”Annat”. Märk att många av dessa som här klassificeras som ”Annat” i stor utsträckning drivs med fossila drivmedel. Betraktas personbilar med icke-förnybara drivmedel som har nyregistrerats under 2024, så är andelen Annat 53 %. Motsvarande siffra för 2023 var 38 % och för 2022 var den 26 %.

Figur 7. Andel nyregistrerade personbilar. Källa: Trafikanalys

Den delen av fordonsflottan som går på andra drivmedel än diesel och bensin redovisas i figur 8. I takt med att fler bilar går på el utvecklas också laddinfrastrukturen i kommunen. Utvecklingen av antalet laddpunkter ökade kraftigt mellan 2020 och 2025 och antalet laddpunkter (2023) per 1 000 invånare är idag ca 10,24 stycken där snittet för riket är 3,26 stycken, så Olofströms kommun ligger mycket över snittet för riket. 2025 hade eldrivna tunga lastbilar fördubblats jämfört med föregående år denna ökning gör att behovet av laddpunkter för tunga fordon också ökar.

Antal inregistrerade och nyregistrerade (2024), personbilar med olika typer av icke-fossila drivmedel, Olofströms kommun.

Figur 8. Antal inregistrerade och nyregistrerade fossiloberoende fordon. Källa: Trafikanalys

Kommunorganisationens egen fordonsflotta består till större delen bilar som drivs med HVO eller biogas.

Bostäder, service och offentlig verksamhet

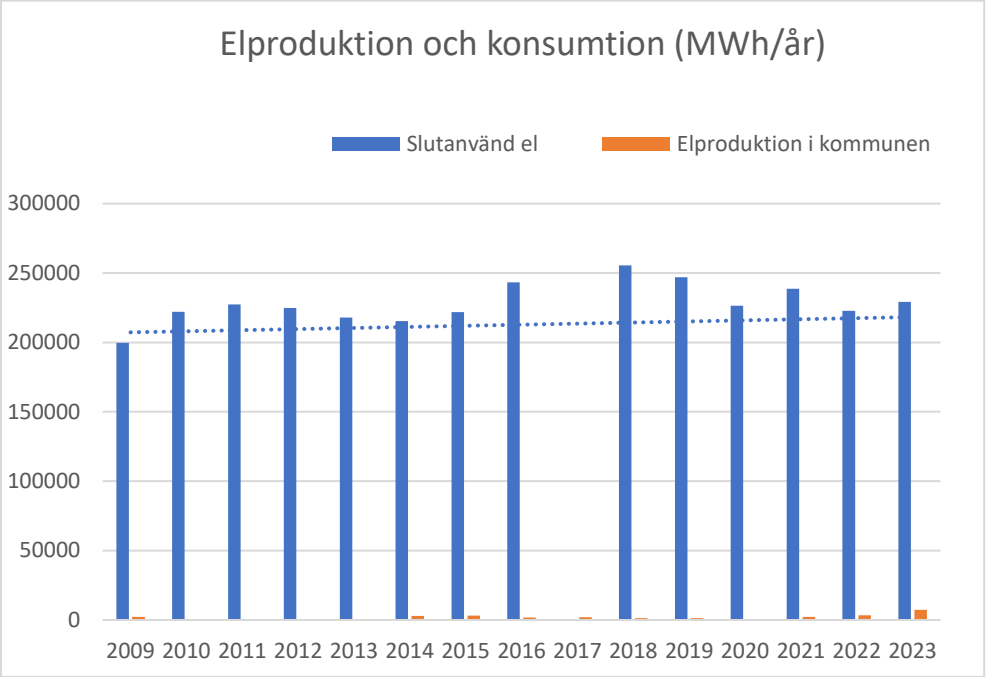
I denna kategori inkluderas hushåll, övriga tjänster och offentlig verksamhet. Den står för 39% av energianvändningen i kommunen där hushållssektorn står för största delen. Energianvändningen i hushåll har minskat och är 2024 98,5 GWh. Dessutom har användningen av fossil energi i hushållssektorn i princip fasats ut. Övriga tjänster och offentlig verksamhet ligger på en låg, ganska konstant nivå över tid.

Jord- och skogsbruk

Energianvändningen i denna sektor har varit ganska konstant sedan år 2000. År 2018 var den största energianvändningen under dessa åren med en användning på 9,5 GWh och år 2000 var jord- och skogsbrukets energianvändningen 7,9 GWh.

2.2 Energiproduktion i Olofströms kommun

Här beskrivs vilka former av energi som produceras och distribueras i Olofströms kommun. Figur 9 visar elanvändning i förhållande till elproduktion och visar även att kommunen inte är självförsörjande på fossilfri el och producerar generellt mindre än 90% av den redovisade användningen i kommunen. På grund av sekretess i statistiken saknas vissa punkter i figuren.

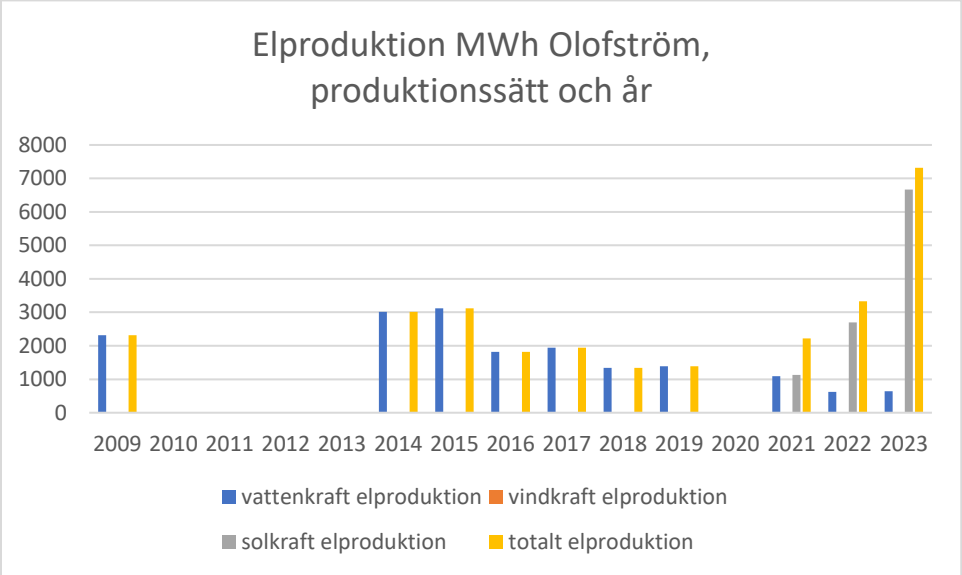

Figur 9. visar elanvändning i förhållande till elproduktion.

Vindkraft
I Olofströms kommun finns i dagsläget inga vindkraftverk etablerade.

Vattenkraft
I Olofström producerades 2024 0,5 GWh el från vattenkraft vid vattenkraftverket Södra Sund. I kommunen finns det 3 stycken vattenkraftverk i Holjeån.

Solkraft
Solkraften har växt stadigt i Olofströms kommun och har sedan 2021 ungefär fördubblats för varje år, och landade år 2024 på 7,9 GWh vilket uppnår till 3,5 % av hela kommunens elanvändning 2024.

Figur 10. Visar elproduktionen i Olofströms kommun.

2.3 Energianvändning i kommunkoncernen

Under 2025 hade Olofströms kommun en energianvändning på de egna fastigheterna på el 4 521 MWh och fjärrvärme 5 010 MWh, samma år (2025) producerades det 109 MWh solel på de egna kommunala fastigheterna. Under 2024 användes 8 121 liter diesel varav 518 liter var från förnybar källa, samma år användes 4 386 liter bensin varav 425 var från förnybar källa.

Olofströms Kraft och Olofströms Energiservice har totalt förbrukat 436 MWh under 2025.

Här kommer det att ligga en mening om hur stor energianvändning som Olofströmshus har.

2.4 Fjärrvärmesystemet

Fjärrvärmenätet i Olofströms kommun drivs av Olofströms Kraft. Fjärrvärmen produceras huvudsakligen med biobränsle (flis) kompletterat med bioolja, samt gasol för reserv och spetslast. Under 2024 användes 46 GWh fjärrvärme i Olofströms kommun.
Fjärrvärmesystemet är uppbyggt kring ett lokalt nät, anslutet primärt till industri, flerfamiljshus och till viss mån till enfamiljshus. Fjärrvärme är bra ur ett energisystemperspektiv och i Olofström är 83,27 % av den producerade fjärrvärmen fossilfri.
Olofströms Kraft planerar att framöver ta vara på ytterligare restvärme från till exempel Volvos fabrik, men även från liknande restvärmekällor i industrier och lokaler.

2.5 Elsystemet

Olofströms kommuns elsystem är en del av det sydsvenska elsystemet och är uppbyggt kring överliggande regionala och nationella elnät samt ett lokalt distributionsnät som ägs och drivs av Olofströms Kraft AB genom dotterbolaget Olofströms Kraft Nät AB. Kommunen har därmed en ovanligt stark lokal rådighet över elnätsinfrastrukturen jämfört med många andra kommuner där nätverksamheten drivs av nationella elnätsföretag.

Det lokala elnätet omfattar cirka 213 mil ledningar och försörjer hushåll, offentlig verksamhet och näringsliv inom nätkoncessionområdet.
Olofströms Kraft Nät AB ansvarar för distributionen av el från överliggande nät till slutkunderna och för drift, underhåll och utveckling av det lokala elnätet.

Kommunens elförsörjning är nära kopplad till utvecklingen i elområde SE4, där effektbalans och överföringskapacitet från övriga Sverige är viktiga förutsättningar för framtida elektrifiering. Olofström har samtidigt en betydande industriell elanvändning, där fordonsindustrin och dess underleverantörer utgör en stor del av efterfrågan på el. Närvaron av

industriföretag med energiintensiva processer innebär att kommunens framtida elbehov kan öka i takt med omställningen till fossilfria produktionsmetoder och ökad elektrifiering.

Den lokala elproduktionen består främst av småskalig och distribuerad produktion. Olofströms Kraft erbjuder anslutning av mikroproduktion, framför allt solcellsanläggningar, men även mindre vattenkraft- och vindkraftsanläggningar. Intresset för lokal elproduktion har ökat under senare år, vilket bidrar till ökad lokal energiförsörjning och stärker möjligheterna att minska belastningen på överliggande nät under delar av året.

Elnätet utvecklas successivt för att möta ökade krav på leveranssäkerhet, digitalisering och elektrifiering. Under senare år har Olofströms Kraft investerat i så kallade självläkande elnät i delar av kommunen. Tekniken innebär att nätet automatiskt kan identifiera fel och koppla om elförsörjningen för att minska avbrottstiderna. Detta stärker robustheten i kommunens energiförsörjning och är en viktig del av framtidens smarta elnät.

Utvecklingen av elfordon, laddinfrastruktur, värmepumpar och industriell elektrifiering väntas successivt öka effektbehovet i kommunen. För att möjliggöra en hållbar tillväxt krävs därför fortsatta investeringar i lokal nätkapacitet, flexibilitetslösningar, energilagring och lokal förnybar elproduktion. Samtidigt behöver elnätets utveckling samordnas med kommunens fysiska planering, näringslivsutveckling och klimatarbete.

På längre sikt bedöms Olofströms elsystem behöva utvecklas mot ett mer flexibelt och decentraliserat energisystem där lokal produktion, energilager, smart styrning och efterfrågeflexibilitet får en allt större betydelse. Detta kan bidra till ökad försörjningstrygghet, minskad sårbarhet och bättre förutsättningar för kommunens energi- och klimatmål.

2.6 Biogasproduktion

Olofströms kommun är delägare i det kommunala avfallsbolaget Västblekinge Miljö AB (VMAB) vilken har en produktionsanläggning för biogas i Mörrum i Karlshamns kommun. Det var Skandinaviens första torrötningsanläggning när den invigdes 2013. Anläggningen har en årlig kapacitet att ta emot 18 000 ton matavfall och fettavskiljarslam.

2024 tog anläggningen emot 15 000 ton avfall och producerade 1 355 395 normalkubikmeter biogas, vilket motsvarar i energi 13,279 GWh. 2024 års produktion motsvarar cirka 1,5 miljoner liter bensin som levereras till närliggande tankstationer för biogas. Produktion av 7 937 ton biogödsel levererades till närliggande lantbruk (radie på 6 mil). Lokal produktion av biogas ger ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar samt bidrar till en regional beredskap

2.7 Energisystemets klimatpåverkan

Här används data från Nationella emissionsdatabasen för att beräkna klimatpåverkan från energianvändningen.

Fossil koldioxid
Utsläppen av fossil koldioxid har minskat sedan 1990. Utsläppen från transportsektorn är dominerande i kommunen och står för lite mer än hälften av utsläppen, varav den största utsläppskällan är personbilstransporterna. Bensin och diesel har då alltså varit den dominerande största källan till koldioxidutsläpp. Även om transportsektorn släpper ut väldigt mycket, så syns en minskning fram till 2022. Det är till stor del ett resultat av reduktionsplikten. Efter 2023 kan en ökning ses i verktyget Climatevisualizer (där kommunen har sin koldioxidbudget), denna ökning beror troligen på den förändrade reduktionsplikten och låga drivmedelskostnader.
En stor minskning har skett i sektorn Egen uppvärmning över tid. Med egen uppvärmning avses uppvärmning av bostäder och lokaler. En viktig förklaring till minskningen är utbyggnaden av fjärrvärmen och andra sätt att ersätta, de tidigare dominerande oljepannorna, såväl för storskalig värmeproduktion som för individuella hushåll. Industrins utsläpp har också minskat under mätseriens gång, med svårförklarade toppar år 2016, 2019 och 2021. Eftersom transportsektorn de senaste åren utgör största delen av de påverkansbara emissionerna och personbilarna är den dominerande utsläppskällan inom den sektorn bör åtgärder göras för minskade personbilstransporter. Detta eftersom det inte är helt tydligt att den trenden minskar, inte heller verkar trenden minska för tunga lastbilar och bussar. Dock bör busstrafikens utsläpp minska inom det närmaste som ett resultat av övergång till alltmer förnybara drivmedel i Blekingetrafiken. 2025 elektrifierades dessutom stora delar av kollektivtrafiken i Blekinge län.

2.8 Energiberedskap

Det är viktigt att kommunen arbetar med, och planerar för eventuella risker och sårbarheter kopplat till sin energiförsörjning. Energiförsörjning är samhällsviktigt och skyddsvärt vilket skapar behov att planera för risker som skulle kunna påverka energiförsörjningen.

Omvärldsläget har på kort tid förändrats och arbetet med att återuppbygga av det civila och militära försvaret står nationellt centralt. Ett elektrifierat samhälle skapar beroende hos kommunens verksamheter och tillgången på el är avgörande för att kunna upprätthålla kommunernas verksamheter.

Olofströms kommun ansvarar för att säkerställa att den egna organisationen kan bedrivas även om det sker ett avbrott i energiförsörjningen. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser inom kommunkoncernen har skapat förutsättningar för att landa i åtgärder som ska addera till en robustare organisation med ökad resiliens. Sveriges kommuner har även enligt lag ett samordningsansvar vilket innebär att kommunen inom sitt geografiska områdesansvar ska samordna beredskapsarbetet med externa aktörer för att kunna hantera extra ordinära händelser.

Olofströms kommun arbetar aktivt med att hela tiden utveckla energiberedskapen genom tydligt analysarbete som mynnar ut i konkreta åtgärder. El krävs i flera olika avseenden exempelvis i VA-/& avloppsorganisationen, kommunikation, betalsystem etc. det blir därför

viktigt att kartlägga vilka verksamheter som är mest utsatta vid ett scenario där det inte finns någon el och vilken betydelse verksamheten har för människans liv/hälsa och samhällets funktionalitet. Utifrån denna kartläggning kan sedan verksamheterna prioriteras och resurserna kan styras till den verksamhet som har störst inverkan på människa och samhälle.

3. Framtidsbild

Framtidsbilden har utvecklats tillsammans med näringslivsutvecklare, representanter från OKAB och plan- och byggavdelningen.

Olofströms kommun som geografiskt område är ett energinav i södra Sverige som tar emot och skickar vidare stora mängder energi genom stora ställverk i Hemsjö samt försörjer sin egen kommun med olika former av hållbar energi. Industrisektorn i kommunen är en energikrävande sektor som förbrukar mycket energi i kommunen.

Olofströms krafts (OKAB) fjärrvärmenät ger en lokal, hållbar och trygg energilösning som värmer bostäder, skolor, företag och offentliga byggnader. Värmen produceras lokalt i OKAB:s egna anläggningar och levereras via ett väl utbyggt rörnät till kunder i kommunen.

Kommunens energiplan samspelar med flera andra planer och strategier på både regional och lokal nivå så som t.ex. Blekinges klimat- och energistrategi och handlingsplanen för klimat och energi.

De ökande elkostnaderna gör att kommunen och dess invånare har satt igång investeringar på energieffektiviseringar.

Energieffektiviseringar i sig möjliggör att självförsörjandegraden inom kommunen ökar trots att ingen ny energiproduktion tillkommer. Energieffektiviseringsåtgärder och energibehovsanalyser gör också att energisystemet blir mer robust och ett robust energisystem som fungerar bra i vardagen, fungerar också bra i en krissituation.

Genom att prioritera en hållbar samhällsplanering och beteendeförändring kan olika typer av bebyggelse samt förtätning blandas vilket gör att samhällets behov av transporter minskar. Invånare i Olofströms kommun upplever kommunen som mer tillgänglig och att de har nära till allt trots att de kör mindre bil än tidigare. Det minskade resandet med personbil i Olofströms kommun har resulterat i bättre folkhälsa, bättre luftkvalitet, minskat buller och mindre klimatpåverkande för utsläpp från transporter. Satsningar på infrastruktur för gång, cykel och elbilsladdning ger förutsättningar för fossilfria och effektiva transporter i hela kommunen.

3.1 Behov av åtgärder

Framtidsbilden sammanfattas i åtgärdsstrategier nedan, dessa åtgärdsstrategier kan ligga som grund för kommunen.

Energisystem åtgärd: Omställningen till ett hållbart energisystem är nödvändig för att minska beroendet av importerad energi, såsom el och olja. Detta förutsätter utveckling av ny elproduktion i både

storskaliga och småskaliga former, i kombination med system för energilagring och energiomvandling.

Genom att minska energibehovet via systematiska energieffektiviseringar stärks förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart energisystem med minskat importberoende. I Olofströms kommun, med en betydande industrisektor, finns en stor potential att öka återvinningen och nyttiggörandet av energi från befintliga industriella processer. Detta utgör en strategisk möjlighet att både stärka försörjningstryggheten och minska klimatpåverkan.

Beteende åtgärd: En långsiktig åtgärdsstrategi mot förändrade beteenden är en central förutsättning för att nå uppsatta hållbarhets- och energimål. Denna omställning kräver strukturerade och målgruppsanpassade insatser för kunskapsuppbyggnad, riktade till såväl användare som beslutsfattare. Insatserna kan omfatta exempelvis utbildningar, informationskampanjer och nyhetsartiklar. Samordnade och planerade kommunikationsåtgärder, i enlighet med kommunens kommunikationsplan, utgör ett strategiskt verktyg för att stödja och driva denna beteendeförändring.

Transport åtgärd: En strategisk åtgärd mot ett hållbart transportsystem är en central del i arbetet för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Transportbehovet i samhället är i dag omfattande och kräver stora investeringar i mark, infrastruktur och resurser, samtidigt som en betydande del av fordonsflottan fortfarande är beroende av fossila drivmedel. För att möjliggöra omställningen krävs ett samlat angreppssätt där transportbehovet minskar och där fordonsflottan successivt blir mer energieffektiv och fossiloberoende. Detta kan uppnås genom strategiska prioriteringar i samhällsplaneringen, riktade beteendepåverkande åtgärder samt användning av relevanta styrmedel.

4. Åtgärder och insatser för ett hållbart energisystem

Åtgärder och insatser för ett hållbart energisystem tas fram årligen och presenteras för kommunstyrelsens arbetsutskott.

5. Strategisk miljöbedömning

En undersökning har genomförts av kommunen för att bedöma om energiplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan och utifrån det bedöma om en strategisk miljöbedömning ska göras, se bilaga 2. Utifrån undersökningen gör kommunen bedömningen att energiplanen inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan så som den avses i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Någon strategisk miljöbedömning behöver därför inte genomföras för energiplanen och någon miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte upprättas.

6. Uppföljning och fortsatt arbete

Energiplanen ligger till grund för den kontinuerliga energiplaneringen som drivs av kommunens Energigrupp och sammankallas av kommunens miljösamordnare.

7.1 Integrering av energiplanering i annan planering

Processen att integrera energiplanen i annan planering sker kontinuerligt.

6.2 Uppföljning och revidering av åtgärdsplanen

Mål och åtgärder i energiplanen ska följas upp årligen och redovisas i första hand för styrgruppen och eventuellt för Kommunfullmäktige som, enligt lagen beslutar om energiplanen. För att hålla energiplanen aktuell tas åtgärder fram och revideras av Energigruppen i samband med den årliga uppföljningen. Utvalda delar av uppföljningen presenteras i kommunens årsredovisning.

Bilaga 2. Undersökning av betydande miljöpåverkan

Bilaga till energiplanen

OLOFSTRÖMS KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen
Karoline Mattsson
Datum: 2026-06-02

Bakgrund

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska Olofströms kommun (kommunen) ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen.
Enligt beslut KS § 94/2025 fick Samhällsutvecklingsavdelningen på kommunledningsförvaltningen i uppdrag av Kommunstyrelsen att ta fram en energiplan och en energibalans. Syftet med energiplanen är att uppfylla kravet på en aktuell plan enligt Lagen om kommunal energiplanering men energiplanen är också ett viktigt underlag i den fysiska planeringen och är mycket viktig för att klara planeringen för energiintensiva och elproducerande verksamheter. Energiplanen är också ett viktigt underlag ur ett totalförsvarsperspektiv, att minska sårbarheten i vår energiförsörjning gentemot omvärlden.

Avgränsning
Planen omfattar hela kommunens geografiska område.

Lagstiftning
En undersökning genomförs för att bedöma om den aktuella planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därmed om en strategisk miljöbedömning ska göras. Miljöbalken (1998:808) reglerar i 6 kap. 3-8 § vad som gäller för en undersökning. I miljöbedömningsförordningen (2017:966) finns bestämmelser om vilka planer som ska och inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan samt parametrar för att bedöma betydande miljöpåverkan. Även positiv påverkan på miljön kan medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (1977:439) om kommunal energiplanering ställer krav på att det ska finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Med anledning av detta omfattas energiplanen av kraven på strategiska miljöbedömningar i 6 kapitlet miljöbalken, om planen anses medföra en betydande miljöpåverkan. Det framgår även i 8 § lag om kommunal energiplanering att om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras.
Ovanstående medför att kommunen ska göra en bedömning om energiplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt bestämmelser i 6 kap. 4–6 §§ miljöbalken och 2–4 §§ miljöbedömningsförordningen. Denna reglering i lagstiftningen innebär att vissa energiplaner alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, medan det för andra ska göras en undersökning av om genomförandet av planen kan komma att medföra en betydande miljöpåverkan. Om planen anger förutsättning för vissa typer av verksamheter eller anger förutsättningar att vidta vissa åtgärder så innebär det att planen per automatik antas innebära en betydande miljöpåverkan. Om energiplanen inte automatiskt omfattas av krav på strategisk miljöbedömning genom att den anger förutsättningar för vissa verksamheter eller åtgärder, kan kommunen ändå behöva gå vidare och undersöka om den innebär betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning trots allt behövs. Undersökningen innebär att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan samt att kommunen samråder i frågan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av energiplanen, om kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras. Kommunen ska efter undersökningen, enligt miljöbalken 6 kap. 7 § avgöra frågan om huruvida planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett särskilt beslut. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Bedömningen av betydande miljöpåverkan görs under planarbetes gång och då det kan tillkomma ny kunskap underhand, så kan den initiala bedömningen komma att ändras.

I 6 kapitlet miljöbalken finns bestämmelser om miljöbedömningar. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så en hållbar utveckling främjas.

Utifrån ovanstående kan slutsatsen dras att kommunens skyldighet att genomföra en strategisk miljöbedömning beror av energiplanens innehåll. Om genomförandet av energiplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning enligt bestämmelserna i 6 kap. 9-19 och 46 §§ miljöbalken. Detta innebär bland annat att kommunen ska samråda om omfattningen och detaljeringsgraden för miljökonsekvensbeskrivningen i ett så kallat avgränsningssamråd. Avgränsningssamrådet ska ske med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen. Närmare bestämmelser om miljöbedömningar av planer och program finns i miljöbedömningsförordningen.
Det finns inga detaljerade krav på innehållet i en energiplan, men i det övergripande kravet om att det ska finnas en energiplan, framgår kravet på att varje kommun ska ha en aktuell plan och planen ska avse tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Vidare ska det finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.
Utöver dessa krav är det upp till kommunen att anpassa planens närmare innehåll efter kommunens behov och förutsättningar, vilket ger kommunen en stor frihet vad gäller planens innehåll. Det finns således heller ingen skyldighet i lag för kommunen att i energiplanen ange förutsättningarna att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som automatiskt leder till att en strategisk miljöbedömning ska genomföras.

Energiplanens Undersökning redovisas nedan under rubriken Ställningstagande. Undersökningen har tagits fram med hjälp av en checklista. Beslut om betydande miljöpåverkan tas i Kommunfullmäktige samtidigt som beslut om att anta energiplanen.

Ställningstagande

Utifrån kommunens undersökning av betydande miljöpåverkan gör kommunen den sammanvägda bedömning att energiplanen inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan så som den avses i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Någon strategisk miljöbedömning behöver därför inte genomföras för energiplanen och någon miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte upprättas.
Underlaget till ställningstagandet är den analys som redovisas i checklistan nedan.

Checklista

Checklistan är ett underlag för den samlade bedömningen av den effekt som energiplanens genomförande bedöms medföra på miljön. Checklistan utgör grunden i undersökningen om genomförandet av energiplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.
Enligt miljöbalken 6 kap 2 § avses med miljöeffekter direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller

6. andra delar av miljön.

Observera att bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs eller i samband med att energiplanen revideras.

Skydd av områden och biologisk mångfald

Inom Olofströms kommun finns områden som är skyddade av olika anledningar. Exempel på sådana områden är:

- Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB
- Naturreservat
- Natura-2000-områden
- Naturminnen
- Vattenskyddsområden
- Strandskyddsområden
- Biotopskyddade områden

Inom kommunen finns också djur- och växtarter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845).
Planen omfattar Olofströms kommuns geografiska område och hanterar därför åtgärder som eventuellt skulle kunna påverka stora delar av kommunen. Exempelvis skulle solceller kunna installeras på en kommunal byggnad inom ett skyddat område, men en sådan åtgärd är i så fall främst begränsad till anläggningsskedet och kommer att hanteras utan risk för påverkan på det skyddade området. Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på skyddade områden eller på skyddade djur- och växtarter. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Känsliga områden

Som nämnts ovan så omfattar energiplanen hela Olofströms kommuns geografiska område. Energiplanen omfattar därmed områden med känslig stads- och landskapsbild, särskilt värdefulla naturmiljölandskap och kulturmiljövärden med hög känslighet.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för påverkan på känsliga områden. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Klimat och Energi

Energiplanering syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen. Planens målsättning förväntas innebära en positiv effekt på klimatpåverkande utsläpp. Energiplanen förväntas på längre sikt påverka energisystemet och klimatet positivt genom att de föreslagna åtgärderna skapar förutsättningar att på ett effektivt sätt arbeta med energiplanering. Energiplanen är dock ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för påverkan på energi eller klimat. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer finns för buller, ytvatten, grundvatten och luft. Dessutom omfattas Mörrumsån av Naturvårdsverkets förteckning (NFS 2002:6) över fiskvatten som ska skyddas enligt förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på miljökvalitetsnormerna. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Människors hälsa och risk för allvarliga olyckor

Energiplanering och energiberedskap syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen. El krävs för många samhällsfunktioner, som vattenförsörjning, sjukvård, kommunikation, transporter och betalsystem.
Energiplanen med de föreslagna åtgärderna skapar långsiktiga förutsättningar att på ett systematiskt sätt arbeta med energiplanering och energiberedskap. På längre sikt kan detta innebära minskade risker för exempelvis elbrist eller elavbrott för flera samhällsfunktioner, vilket i sin tur minskar risken för påverkan på alla som bor och verkar i kommunen.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på människors hälsa eller som påverkar risken för allvarliga olyckor. Planen innehåller främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Gränsöverskridande effekter

Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument för Olofströms kommun. Flera av åtgärderna innebär mellankommunal och regional samverkan samt med olika aktörer inom energisektorn. Energisystemets struktur medför att planen på sikt kan påverka utanför kommungränsen. Energiplanen förväntas på lång sikt bidra positivt till samverkan mellan aktörer inom energisektorn och på det sättet gynna utvecklingen kommunalt, men även regionalt.
Energiplanen är dock ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för negativa gränsöverskridande miljöeffekter som kan ha påverkan utanför kommunens eller Sveriges gränser. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Betydelse för andra planers miljöpåverkan

Energiplanen bedöms inte påverka, men har tydliga kopplingar, till andra kommunala planer och styrande dokument. Energiplanen är ett viktigt underlag till den fysiska planeringen och samspelar med översiktsplanen. När en ny översiktsplan ska tas fram för Olofströms kommun kan energiplanen komma att ingå som ett underlag. Ingen direkt påverkan på översiktsplanen bedöms i nuläget. Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms påverka andra planers miljöpåverkan.

Samlad bedömning

Energiplanen syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen samt att detta görs på ett hållbart sätt som gynnar miljö och klimat.

Detta förslag till energiplan är ett första steg i arbetet med kommunens energiplanering. För att kunna genomföra energiplanens behov av åtgärder tas en årlig åtgärdsplan fram som följer åtgärdsstrategin och presenteras för Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Energiplanen bedöms påverka miljö och klimat positivt genom att den skapar förutsättningar för energiplanering och genom att använda åtgärdsstrategierna kommer det på sikt leda till en trygg och säker tillgång till energi samt minska klimatpåverkande utsläpp, vilket medför att de uppsatta målen kan uppnås. Energiplanen bedöms medföra positiva effekter på miljö och klimat.
De i planen uppsatta målen baseras på de regionala målen beslutade av Länsstyrelsen Blekinge, som i sin tur utgår från den nationella energipolitiken. Därmed bidrar planen till att uppnå de regionala målen och målen för den nationella energipolitiken. Vidare bedöms energiplanen också på sikt bidra till en hållbar utveckling av Olofströms kommun.
Energiplanen anger inte heller förutsättningar för de verksamheter eller åtgärder som avses i miljöbedömningsförordningen 2 § och medför därmed inte att planen per automatik antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Olofströms kommuns energiplan bedöms därför inte medföra betydande miljöpåverkan och en formell strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken behöver inte genomförs.

Behovsbedömningen har upprättats av kommunens miljösamordnare och landsbygdsutvecklare, infrastruktur- och näringslivsavdelningen, Kommunledningsförvaltningen.

Olofström den 2 juni 2026

Bilaga 2. Undersökning av betydande miljöpåverkan

Bilaga till energiplanen

OLOFSTRÖMS KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen
Karoline Mattsson
Datum: 2026-06-02

Bakgrund

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska Olofströms kommun (kommunen) ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen.
Enligt beslut KS § 94/2025 fick Samhällsutvecklingsavdelningen på kommunledningsförvaltningen i uppdrag av Kommunstyrelsen att ta fram en energiplan och en energibalans. Syftet med energiplanen är att uppfylla kravet på en aktuell plan enligt Lagen om kommunal energiplanering men energiplanen är också ett viktigt underlag i den fysiska planeringen och är mycket viktig för att klara planeringen för energiintensiva och elproducerande verksamheter. Energiplanen är också ett viktigt underlag ur ett totalförsvarsperspektiv, att minska sårbarheten i vår energiförsörjning gentemot omvärlden.

Avgränsning
Planen omfattar hela kommunens geografiska område.

Lagstiftning
En undersökning genomförs för att bedöma om den aktuella planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därmed om en strategisk miljöbedömning ska göras. Miljöbalken (1998:808) reglerar i 6 kap. 3-8 § vad som gäller för en undersökning. I miljöbedömningsförordningen (2017:966) finns bestämmelser om vilka planer som ska och inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan samt parametrar för att bedöma betydande miljöpåverkan. Även positiv påverkan på miljön kan medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (1977:439) om kommunal energiplanering ställer krav på att det ska finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Med anledning av detta omfattas energiplanen av kraven på strategiska miljöbedömningar i 6 kapitlet miljöbalken, om planen anses medföra en betydande miljöpåverkan. Det framgår även i 8 § lag om kommunal energiplanering att om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras.
Ovanstående medför att kommunen ska göra en bedömning om energiplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt bestämmelser i 6 kap. 4–6 §§ miljöbalken och 2–4 §§ miljöbedömningsförordningen. Denna reglering i lagstiftningen innebär att vissa energiplaner alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, medan det för andra ska göras en undersökning av om genomförandet av planen kan komma att medföra en betydande miljöpåverkan. Om planen anger förutsättning för vissa typer av verksamheter eller anger förutsättningar att vidta vissa åtgärder så innebär det att planen per automatik antas innebära en betydande miljöpåverkan. Om energiplanen inte automatiskt omfattas av krav på strategisk miljöbedömning genom att den anger förutsättningar för vissa verksamheter eller åtgärder, kan kommunen ändå behöva gå vidare och undersöka om den innebär betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning trots allt behövs. Undersökningen innebär att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan samt att kommunen samråder i frågan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av energiplanen, om kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras. Kommunen ska efter undersökningen, enligt miljöbalken 6 kap. 7 § avgöra frågan om huruvida planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett särskilt beslut. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Bedömningen av betydande miljöpåverkan görs under planarbetes gång och då det kan tillkomma ny kunskap underhand, så kan den initiala bedömningen komma att ändras.

I 6 kapitlet miljöbalken finns bestämmelser om miljöbedömningar. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så en hållbar utveckling främjas.

Utifrån ovanstående kan slutsatsen dras att kommunens skyldighet att genomföra en strategisk miljöbedömning beror av energiplanens innehåll. Om genomförandet av energiplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning enligt bestämmelserna i 6 kap. 9-19 och 46 §§ miljöbalken. Detta innebär bland annat att kommunen ska samråda om omfattningen och detaljeringsgraden för miljökonsekvensbeskrivningen i ett så kallat avgränsningssamråd. Avgränsningssamrådet ska ske med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen. Närmare bestämmelser om miljöbedömningar av planer och program finns i miljöbedömningsförordningen.
Det finns inga detaljerade krav på innehållet i en energiplan, men i det övergripande kravet om att det ska finnas en energiplan, framgår kravet på att varje kommun ska ha en aktuell plan och planen ska avse tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Vidare ska det finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.
Utöver dessa krav är det upp till kommunen att anpassa planens närmare innehåll efter kommunens behov och förutsättningar, vilket ger kommunen en stor frihet vad gäller planens innehåll. Det finns således heller ingen skyldighet i lag för kommunen att i energiplanen ange förutsättningarna att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som automatiskt leder till att en strategisk miljöbedömning ska genomföras.

Energiplanens Undersökning redovisas nedan under rubriken Ställningstagande. Undersökningen har tagits fram med hjälp av en checklista. Beslut om betydande miljöpåverkan tas i Kommunfullmäktige samtidigt som beslut om att anta energiplanen.

Ställningstagande

Utifrån kommunens undersökning av betydande miljöpåverkan gör kommunen den sammanvägda bedömning att energiplanen inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan så som den avses i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Någon strategisk miljöbedömning behöver därför inte genomföras för energiplanen och någon miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte upprättas.
Underlaget till ställningstagandet är den analys som redovisas i checklistan nedan.

Checklista

Checklistan är ett underlag för den samlade bedömningen av den effekt som energiplanens genomförande bedöms medföra på miljön. Checklistan utgör grunden i undersökningen om genomförandet av energiplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.
Enligt miljöbalken 6 kap 2 § avses med miljöeffekter direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller

6. andra delar av miljön.

Observera att bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs eller i samband med att energiplanen revideras.

Skydd av områden och biologisk mångfald

Inom Olofströms kommun finns områden som är skyddade av olika anledningar. Exempel på sådana områden är:

- Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB
- Naturreservat
- Natura-2000-områden
- Naturminnen
- Vattenskyddsområden
- Strandskyddsområden
- Biotopskyddade områden

Inom kommunen finns också djur- och växtarter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845).
Planen omfattar Olofströms kommuns geografiska område och hanterar därför åtgärder som eventuellt skulle kunna påverka stora delar av kommunen. Exempelvis skulle solceller kunna installeras på en kommunal byggnad inom ett skyddat område, men en sådan åtgärd är i så fall främst begränsad till anläggningsskedet och kommer att hanteras utan risk för påverkan på det skyddade området. Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på skyddade områden eller på skyddade djur- och växtarter. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Känsliga områden

Som nämnts ovan så omfattar energiplanen hela Olofströms kommuns geografiska område. Energiplanen omfattar därmed områden med känslig stads- och landskapsbild, särskilt värdefulla naturmiljölandskap och kulturmiljövärden med hög känslighet.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för påverkan på känsliga områden. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Klimat och Energi

Energiplanering syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen. Planens målsättning förväntas innebära en positiv effekt på klimatpåverkande utsläpp. Energiplanen förväntas på längre sikt påverka energisystemet och klimatet positivt genom att de föreslagna åtgärderna skapar förutsättningar att på ett effektivt sätt arbeta med energiplanering. Energiplanen är dock ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för påverkan på energi eller klimat. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer finns för buller, ytvatten, grundvatten och luft. Dessutom omfattas Mörrumsån av Naturvårdsverkets förteckning (NFS 2002:6) över fiskvatten som ska skyddas enligt förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på miljökvalitetsnormerna. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller medför någon risk.

Människors hälsa och risk för allvarliga olyckor

Energiplanering och energiberedskap syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen. El krävs för många samhällsfunktioner, som vattenförsörjning, sjukvård, kommunikation, transporter och betalsystem.
Energiplanen med de föreslagna åtgärderna skapar långsiktiga förutsättningar att på ett systematiskt sätt arbeta med energiplanering och energiberedskap. På längre sikt kan detta innebära minskade risker för exempelvis elbrist eller elavbrott för flera samhällsfunktioner, vilket i sin tur minskar risken för påverkan på alla som bor och verkar i kommunen.
Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms innebära någon risk för påverkan på människors hälsa eller som påverkar risken för allvarliga olyckor. Planen innehåller främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Gränsöverskridande effekter

Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument för Olofströms kommun. Flera av åtgärderna innebär mellankommunal och regional samverkan samt med olika aktörer inom energisektorn. Energisystemets struktur medför att planen på sikt kan påverka utanför kommungränsen. Energiplanen förväntas på lång sikt bidra positivt till samverkan mellan aktörer inom energisektorn och på det sättet gynna utvecklingen kommunalt, men även regionalt.
Energiplanen är dock ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte innebär någon risk för negativa gränsöverskridande miljöeffekter som kan ha påverkan utanför kommunens eller Sveriges gränser. Dessutom innehåller planen främst utredande och kunskapsuppbyggande åtgärder som i sig inte heller innebär någon betydande påverkan.

Betydelse för andra planers miljöpåverkan

Energiplanen bedöms inte påverka, men har tydliga kopplingar, till andra kommunala planer och styrande dokument. Energiplanen är ett viktigt underlag till den fysiska planeringen och samspelar med översiktsplanen. När en ny översiktsplan ska tas fram för Olofströms kommun kan energiplanen komma att ingå som ett underlag. Ingen direkt påverkan på översiktsplanen bedöms i nuläget. Energiplanen är ett strategiskt planeringsdokument som i sig inte bedöms påverka andra planers miljöpåverkan.

Samlad bedömning

Energiplanen syftar bland annat till att säkerställa framtida energibehov för kommunens invånare och verksamheter samt skapa en trygg och säker tillgång till energi, både för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen samt att detta görs på ett hållbart sätt som gynnar miljö och klimat.

Detta förslag till energiplan är ett första steg i arbetet med kommunens energiplanering. För att kunna genomföra energiplanens behov av åtgärder tas en årlig åtgärdsplan fram som följer åtgärdsstrategin och presenteras för Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Energiplanen bedöms påverka miljö och klimat positivt genom att den skapar förutsättningar för energiplanering och genom att använda åtgärdsstrategierna kommer det på sikt leda till en trygg och säker tillgång till energi samt minska klimatpåverkande utsläpp, vilket medför att de uppsatta målen kan uppnås. Energiplanen bedöms medföra positiva effekter på miljö och klimat.
De i planen uppsatta målen baseras på de regionala målen beslutade av Länsstyrelsen Blekinge, som i sin tur utgår från den nationella energipolitiken. Därmed bidrar planen till att uppnå de regionala målen och målen för den nationella energipolitiken. Vidare bedöms energiplanen också på sikt bidra till en hållbar utveckling av Olofströms kommun.
Energiplanen anger inte heller förutsättningar för de verksamheter eller åtgärder som avses i miljöbedömningsförordningen 2 § och medför därmed inte att planen per automatik antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Olofströms kommuns energiplan bedöms därför inte medföra betydande miljöpåverkan och en formell strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken behöver inte genomförs.

Behovsbedömningen har upprättats av kommunens miljösamordnare och landsbygdsutvecklare, infrastruktur- och näringslivsavdelningen, Kommunledningsförvaltningen.

Olofström den 2 juni 2026

SFKN § Dnr 2026/87

Ansökan om bidrag -_BK_Revansch - 43472

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden beviljar Boxningsklubben BK Revansch bidrag med 20 000 kronor för inköp av boxningsutrustning.

Bidraget utbetalas mot uppvisande av verifierade kostnader eller gjord beställning under 2026.

Ärendet i korthet

Boxningsklubben BK Revansch inkommer med ansöker från nämnden förfogande om bidrag för boxningsutrustning till föreningens verksamhet.

Bakgrund

BK Revansch ansöker om stöd för akut utbyte av utsliten gemensam boxningsutrustning i föreningens träningslokal. BK Revansch är en ideell boxningsförening i Sölvesborg med cirka 70 aktiva medlemmar och verksamhet för bland annat barn, ungdomar, tjejer och motionärer.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef fritid/kultur Fredrik Olssons tjänsteskrivelse 2026-09-04.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Fredrik Olsson, 0456-81 60 61
fredrik.olsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse - Ansökan från BK Revansch

Förslag till beslut

Klicka här för att ange text.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Ansökan avser inköp av material och är därför av ringa art.

Ärendet i korthet

Boxningsklubben BK Revansch har ansökt om medel för boxningsutrustning till föreningens verksamhet från nämndens förfogande.

Bakgrund

BK Revansch ansöker om stöd för akut utbyte av utsliten gemensam boxningsutrustning i föreningens träningslokal. BK Revansch är en ideell boxningsförening i Sölvesborg med cirka 70 aktiva medlemmar och verksamhet för bland annat barn, ungdomar, tjejer och motionärer.

Bedömning

Det är viktigt att det finns funktionell och säker utrustning i en förening för att kunna bedriva verksamhet.

Fredrik Olsson
Verksamhetschef fritid/kultur

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämndens förfogande - ansökan

1. Bidragsansökan

Kontaktuppgifter till föreningen
Under organisationens namn respektive organisationsnummer anger du föreningens namn respektive föreningens organisationsnummer

Organisationens namn
BK Revansch

Organisationsnummer
836201-3099

Adress
Nygatan 31

Postnummer och ort
29434 Sölvesborg

Kontaktperson

För- & Efternamn
CARL FELIX LUNDSTRÖM

E-postadress
bkrevansch6@gmail.com

Telefon
072-333 96 64

Notifieringar
E-post

Beskriv vad ansökan avser
Var tydlig och beskriv så utförligt du kan

BK Revansch ansöker om stöd för akut utbyte av utsliten gemensam boxningsutrustning i föreningens träningslokal.
BK Revansch är en ideell boxningsförening i Sölvesborg med cirka 70 aktiva medlemmar och verksamhet för bland annat barn, ungdomar, tjejer och motionärer. Den gemensamma utrustningen används återkommande av många deltagare och föreningen har under lång tid försökt förlänga utrustningens livslängd genom reparationer och löpande underhåll.
Vid en aktuell inventering har vi konstaterat att sex huvudskydd är tydligt trasiga med skador på material, fästen, sömmar och stoppning. Ytterligare fyra äldre huvudskydd har kraftigt hårdnad stoppning och behöver ersättas för att vi fortsatt ska kunna erbjuda fungerande och ändamålsenlig skyddsutrustning.
Fyra par gemensamma boxningshandskar är utslitna eller trasiga och behöver tas ur bruk. En av föreningens större boxningssäckar är dessutom kraftigt utsliten och har reparerats upprepade gånger. Den går inte längre att hålla i fungerande skick genom ytterligare provisoriska lagningar.
Ansökan avser därför ersättning av 10 huvudskydd, 4 par boxningshandskar och 1 boxningssäck. Inköpen är nödvändiga för att föreningen även fortsättningsvis ska kunna bedriva en trygg och fungerande boxningsverksamhet, inte minst för våra barn, ungdomar och vår etablerade tjejgrupp.

Budgetkalkyl

Intäkter
Sökta bidrag från annat håll, sponsring, försäljning mm

Intäkter	Summa
Ingen annan finansiering för dessa inköp	0
Summering	0

Kostnader
Material, arbetskostnad, lämnade offerter och liknande

Kostnader	Summa
10 st huvudskydd à 1 000 kr	10000
4 par boxningshandskar à 900 kr	3600
1 st boxningssäck	7000
Summering	20600

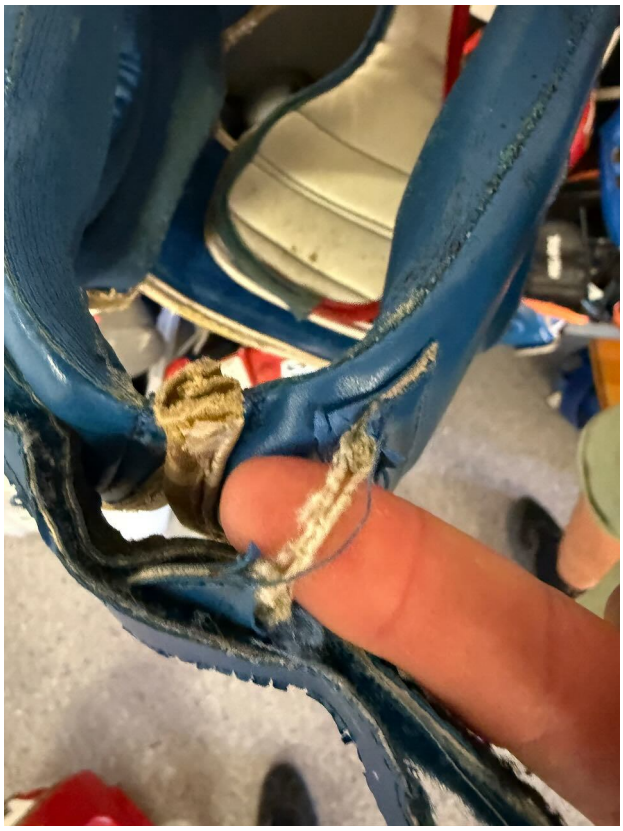
Härmed ansöker vi om bidrag från Sölvesborgs kommun med följande belopp
Ange belopp:
20600

Bilagor
Här kan du bifoga eventuella bilagor relevanta för ansökan

IMG_9589.jpeg (826 KB)
IMG_9588.jpeg (488 KB)
IMG_9587.jpeg (591 KB)
IMG_9586.jpeg (989 KB)
IMG_9584.jpeg (950 KB)
IMG_9583.jpeg (832 KB)
IMG_9582.jpeg (943 KB)
IMG_9581.jpeg (883 KB)
Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Signering
Följande parter har signerat detta ärende.
Namn: CARL FELIX LUNDSTRÖM
Person ID: 199705021096
Datum: 2026-08-11 18:07
Signerad checksumma: SHA-1 22F804D7D023F2094AF4FCB151B3423D43E666D8

EVERLAST

adidas

SFKN § Dnr 2026/73

Samrådsunderlag - Rivning av två radiomaster samt uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Stiby 5:2 , Björkenabben

FÖRSLAG TILL BESLUT

Sölvesborgs kommun är positiv till etablering av vindkraftverk inom kommunen. Kommunen förutsätter dock att nedanstående synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet.

Ärendet i korthet

Syftet med samrådsunderlaget är att beskriva den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt att redovisa de miljöeffekter verksamheten kan antas medföra. Samrådsunderlaget beskriver även den kommande miljökonsekvensbeskrivningens preliminära innehåll och utformning.

Beslutsunderlag

Planarkitekt Dan Janérus och miljösamordnare Helen Gårners tjänsteskrivelse 2026-08-31.

Underlag för samråd

Fotomontage

Avdelning

Handläggare
Dan Janérus Helen Gårner ,

Mottagare

Tjänsteskrivelse - Samråd enligt 6 kap. miljöbalken – Rivning av två radiomaster samt uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Stiby 5:2, Sölvesborgs kommun.

Förslag till beslut

Sölvesborgs kommun är positiv till etablering av vindkraftverk inom kommunen. Kommunen förutsätter dock att nedanstående synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Samrådet utgör underlag för avgränsningssamråd och har i nuläget ingen fysisk påverkan på platsen.

Ärendet i korthet

Syftet med samrådsunderlaget är att beskriva den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt att redovisa de miljöeffekter verksamheten kan antas medföra. Samrådsunderlaget beskriver även den kommande miljökonsekvensbeskrivningens preliminära innehåll och utformning.

Bedömning

Sölvesborgs kommun har inget att invända mot den föreslagna innehållsmässiga avgränsningen, strukturen eller omfattningen av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB). Det finns dock ett antal frågor och aspekter som bedöms vara särskilt viktiga att belysa i det fortsatta arbetet.

De mest relevanta miljöaspekterna för etableringen bedöms vara påverkan på fåglar och fladdermöss, med hänsyn till områdets naturvärden och dess närhet till skyddade och värdefulla naturmiljöer. Även påverkan på friluftslivet bör beskrivas och bedömas. Vindkraftverkens buller,

ljudutbredning och visuella rörelse kan påverka upplevelsen av lugn och orördhet i området.

Grunda vikar strax nordväst om masterna är viktiga för fågellivet. När besöket gjordes var de också skyddade för vinden då det blåste en sydöstlig vind.

Även om riktvärden för buller vid bostäder innehålls kan ljud från vindkraftverk påverka friluftsupplevelsen. I områden där besökare söker naturupplevelser, tystnad, återhämtning och ostördhet kan det kontinuerliga susande eller svischande ljudet från rotorbladen upplevas som störande. Påverkan är ofta störst i områden som idag har en låg bakgrundsnivå av ljud.

Särskild hänsyn bör tas till att området berör eller ligger i anslutning till riksintressen för naturvård och friluftsliv samt Natura 2000-områden skyddade enligt habitatdirektivet. MKB:n bör tydligt redovisa den direkta och indirekta påverkan som verksamheten kan medföra på dessa värden.

Det bör även beaktas att området omfattas av värdefulla marker som redovisats inom ängs- och hagmarksinventeringen, bland annat buskrik utmark med bete och betad skog. Eventuell påverkan på jordbruksmark och pågående markanvändning bör beskrivas.

Markanspråket behöver förtydligas. Det bör framgå hur stora arealer som tas i anspråk permanent respektive tillfälligt under bygg- och anläggningsfasen samt hur de tillfälligt nyttjade ytorna ska återställas efter avslutat arbete.

Vidare bör det redovisas hur uppställning av fordon, maskiner och material kommer att ske under uppbyggnadsfasen för att minimera risken för mark- och vattenföroreningar.

Vindkraftverkets svepyta uppges uppgå till cirka 15 000 m². MKB:n bör beskriva hur denna dimension förhåller sig till omgivande landskap, naturvärden och eventuell påverkan på fåglar och fladdermöss.

Av samrådsunderlaget framgår att bolaget inte valt den högsta möjliga verksmodellen, eftersom platsens goda vindförhållanden möjliggör en

optimering mellan investering och energiproduktion. Det kan vara värdefullt att tydligare redovisa detta resonemang i MKB:n.

Följande frågor bör även besvaras eller belysas i det fortsatta arbetet:

- Vilken kapacitet finns i befintligt sändarhus och tillhörande ledningsnät för att hantera den planerade etableringen?
- Kommer någon form av ekonomisk säkerhet eller årlig avsättning att finnas för framtida nedmontering och bortforsling av vindkraftverket?
- Kommer betesdrift och förekomst av betesdjur att kunna fortgå inom eller i anslutning till anläggningsområdet efter etableringen?
- Gällande Riksintresset för friluftsliv – hur säkerställer man risker med nedfallande istappar etc. från vindkraftverket?
- Kan vindkraftverket placeras på samma plats som den södra masten för att minimera intrånget av att ta en ny plats för grundläggning i anspråk och att komma så långt bort från bostäder och fågellivet i viken som möjligt?

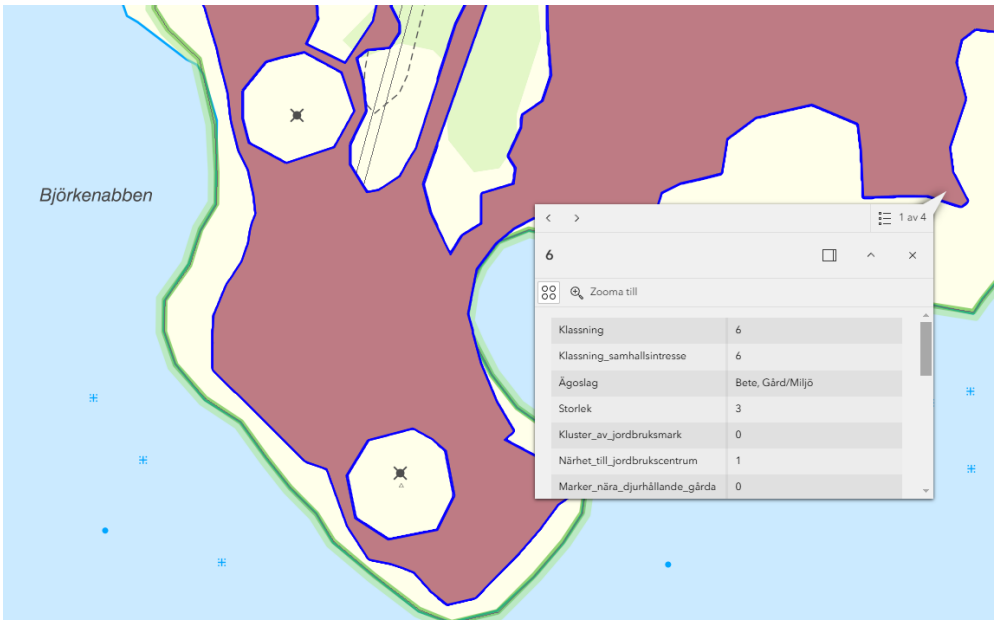

Läget för den södra masten.

- Kan platsen för den norra masten helt återställas som natur/betesmark? Vill man framöver uppmärksamma att masterna stod på denna platsen kan det vara bättre med en skylt som förklarar varför de stod här och en tillhörande bild.

Området på marken där den norra mastens fot står.

Betesmarken är klassad som 6 på en 9-gradig skala i den Regionala vägledningen för Jordbruksmark i samhällsplaneringen 2024. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § Miljöbalken). Ovanstående gäller även för betesmark. Det behöver därmed visas att behovet av ianspråktagande av betesmarken för vindkraftsetablering svarar upp mot ett väsentligt samhällsintresse samt att detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk.

Sammantaget bedöms ovanstående frågor vara viktiga för att möjliggöra en fullständig bedömning av verksamhetens miljöpåverkan och dess förenlighet med områdets natur-, kultur- och friluftsvärden.

I yttrandet har även Niklas Haraldsson, bygglovschef varit delaktig.

Dan Janérus Planarkitekt
Helen Gårner Miljösamordnare

Bilagor

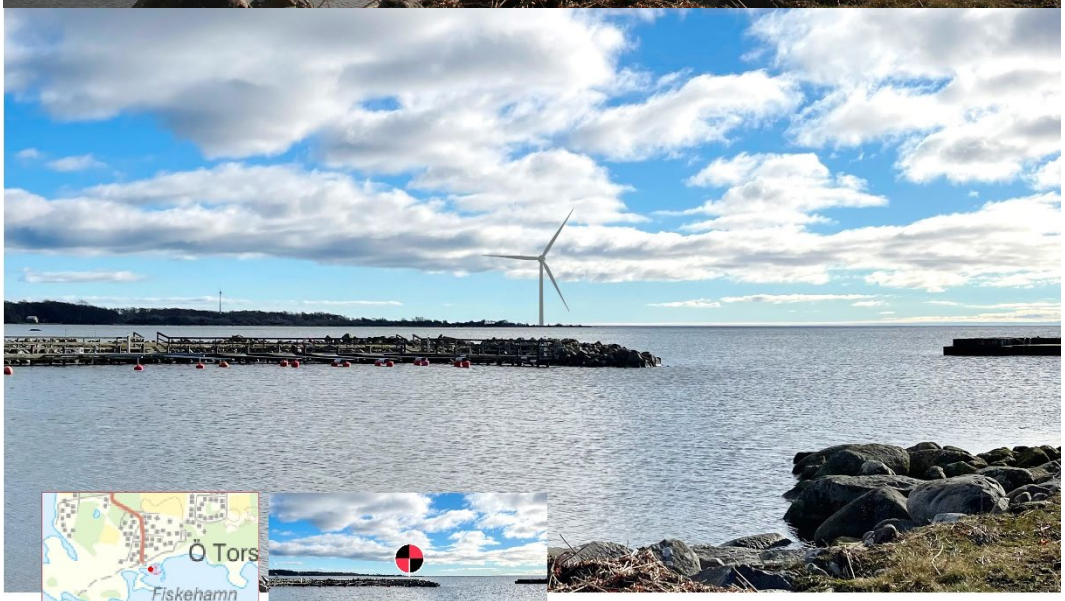
Underlag för samråd

Fotomontage

Beslut sänds till:

Planarkitekt
Miljösamordnare
Bygglovschef
samrad@ensucon.se märk ”Vindkraft Björkenabben”

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 1.4 km

Underlag för samråd enligt 6 kap. miljöbalken

Rivning av två radiomaster samt uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Stiby 5:2, Sölvesborgs kommun

Karlsson Malmström Energi AB

2026-08-11

Uppdragsgivare

Karlsson Malmström Energi AB
Årsås 425
664 94 Vålberg
Tel: +46 733 80 03 70
Org. nr. 556747–2005

Konsult

Ensucon AB
Stortorget 6
222 23 Lund
Tel: +46 793 37 99 83
https://ensucon.se/
Org. nr. 559161–3608

Uppdragsledare

Sofia Caesar
Tel: +46 703 91 47 46
sofia.caesar@ensucon.se

Handläggare

Sara Sporre
Tel: +46 730 38 97 05
sara.sporre@ensucon.se

Sofia Caesar
Tel: +46 703 91 47 46
sofia.caesar@ensucon.se

Bilder på framsida

Bild (övre). Befintliga radiomaster. Foto taget från Torsö i riktning mot Björkenabben.
Bild (undre). Fotomontage - planerat vindkraftverk.
Källa: Karlsson Malmström Energi AB.

Granskad av

Anna K. Eriksson
Tel: +46 723 82 31 24
anna.eriksson@ensucon.se

Projektnummer:	212 579
Upprättad av:	Ensucon AB
Datum:	2026-08-11
Version:	1.0

Förord

Detta dokument utgör underlag för avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken. Samrådsunderlaget har tagits fram av Ensucon AB på uppdrag av Karlsson Malmström Energi AB inför planerade tillståndsansökningar.

Planerad verksamhet

Samrådet avser Karlsson Malmström Energi AB:s planer på att anlägga och driva ett vindkraftverk på Björkenabben i Sölvesborgs kommun, Blekinge län. Samrådet omfattar även rivning av två radiomaster som står i samma område.

Bolaget avser att söka ett frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för anläggning och drift av vindkraftverket. Befintliga master, liksom det planerade vindkraftverket, är lokaliserade inom Natura 2000-området *Björkenabben* (SE0410188). Bolaget avser därför att ansöka om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) för planerad verksamhet. Behov av ytterligare anmälningar och dispenser ska utredas.

Syfte

Syftet med samrådsunderlaget är att beskriva den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt att redovisa de miljöeffekter verksamheten kan antas medföra. Samrådsunderlaget beskriver även den kommande miljökonsekvensbeskrivningens preliminära innehåll och utformning.

Samrådsprocess

Samrådet genomförs i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken. Under samrådstiden ges myndigheter, organisationer, allmänhet och särskilt berörda enskilda möjlighet att lämna synpunkter på den planerade verksamheten. De synpunkter som inkommer kommer att beaktas i det fortsatta arbetet och sammanställas i en samrådsredogörelse som bifogas kommande tillståndsansökningar.

Innehållsförteckning

1 Inledning 7
1.1 Bakgrund 7
1.2 Om bolaget 7
1.3 Ansökans omfattning 7
1.4 Bakgrund 8
2 Tillståndsprocessen 9
2.1 Samrådsprocessen 9
2.1.1 Samrådets genomförande 9
2.2 Upprättande av miljökonsekvensbeskrivning 10
2.3 Ansökan ges in och prövas 10
3 Omfattning och utformning av verksamheten 11
3.1 Lokalisering 11
3.2 Omfattning 13
3.3 Utformning 13
3.3.1 Markanspråk 15
3.3.2 Grundläggning och fundament 15
3.4 Anläggning 15
3.4.1 Montage och anslutning till elnät 15
3.4.2 Avfall 16
3.4.3 Transporter 16
3.4.4 Tidsåtgång för planerade åtgärder 16
3.5 Drift 17
3.5.1 Driftövervakning samt service och underhåll 17
3.5.2 Hindermarkering 17
3.6 Avveckling 17
3.7 Rivning av radiomaster 18
3.7.1 Utförande 18
3.7.2 Arbetsområde 20
3.7.3 Tidsåtgång för planerade åtgärder 22
3.7.4 Transporter 22
4 Områdesbeskrivning 23
4.1 Lokalisering 23

4.2 Förutsättningar 24
4.2.1 Planförhållanden 24
4.2.1 Vindresurs 25
4.2.1 Geologiska förhållanden och förorenad mark 26
4.2.2 Markanvändning och verksamheter 26
4.2.3 Vindkraft 27
4.2.4 Riksintressen 28
4.2.5 Skyddade områden 32
4.2.6 Naturmiljö och skyddade arter 38
4.2.1 Rekreation och friluftsliv 40
4.2.2 Kulturmiljö och fornlämningar 40
4.2.3 Vattenförekomster 41
5 Alternativ 44
6 Miljöpåverkan 45
6.1 Luft och klimat 45
6.2 Ljud och skuggor 45
6.3 Natura 2000 48
6.4 Strandskyddsområde 49
6.5 Naturmiljö och skyddade arter 49
6.6 Vattenförekomster 50
6.7 Kulturmiljö och fornlämningar 50
6.8 Rekreation och friluftsliv 50
6.9 Landskapsbild 51
6.10 Risk och säkerhet 54
7 Förslag till avgränsning och innehåll för MKB 55
8 Planerade utredningar 56
Referenser 57

Bilaga 1. Fotomontage

Administrativa uppgifter

Rivning av master	
Verksamhetsutövare	Fastighetsägare till Stiby 5:2. Ombud: Karlsson Malmström Energi AB.
Fastighet	Stiby 5:2, Sölvesborgs kommun
Vindkraftverk	
Verksamhetsutövare	Karlsson Malmström Energi AB Karlsson Malmström Energi AB har rådighet genom arrendeavtal med fastighetsägare till Stiby 5:2.
Organisationsnummer:	556747–2005
Adress:	ÅRSÅS 425
Postadress:	664 94 Vålberg
Kontaktperson bolaget:	Mats Karlsson
Telefon, e-post:	Tel: +46 733 80 03 70 karlsson.malmstrom.energi@gmail.com
Fastighet	Stiby 5:2, Sölvesborgs kommun
Verksamhetskod:	40.100 enligt 21 kap. 15§ miljöprövningsförordningen
Kommun och län:	Sölvesborgs kommun, Blekinge län
Tillståndsmyndighet:	Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Skåne län
Tillsynsmyndighet:	Sölvesborgs kommun Länsstyrelsen Blekinge län
Miljökonsult:	Ensucon AB Stortorget 6 222 23 Lund
Kontaktperson miljökonsult:	Sofia Caesar
E-post:	sofia.caesar@ensucon.se

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Karlsson Malmström Energi AB (nedan bolaget) utreder möjligheten att etablera och driva ett vindkraftverk inom fastigheten Stiby 5:2 (Björkenabben) i Sölvesborgs kommun. Området för det planerade vindkraftverket benämns som *utredningsområdet*.

På den aktuella platsen står idag två radiomaster som tillhör den numera nedlagda Sölvesborgs mellanvågsstation. Stationen, som byggdes för att sända radioprogram på mellanvåg (AM) inom Sveriges Radios internationella sändningsverksamhet, togs i bruk år 1985 och var i drift fram till 2010, då den avvecklades. Radiomasterna står kvar på platsen men saknar i dag praktisk funktion.

Radiomasterna ägs av fastighetsägaren till Stiby 5:2 som planerar att riva masterna. Bolaget planerar därefter att uppföra vindkraftverket på samma plats.

Björkenabben bedöms ha goda förutsättningar för etablering av vindkraft utifrån såväl tekniska som miljömässiga och landskapsmässiga aspekter. En etablering på Björkenabben bedöms ha flera fördelar utifrån områdets öppna och vindutsatta topografi, befintliga tekniska infrastruktur och nuvarande markanvändning med befintliga master, begränsade bebyggelse och möjlighet till anslutning till elnätet i närområdet. Samtidigt har området i stort höga naturvärden och omfattas av skyddsbestämmelser enligt miljöbalken. Dessa förutsättningar innebär att särskild hänsyn krävs vid planering, byggnation, drift och avveckling av ett vindkraftverk i området.

Föreliggande dokument utgör ett samrådsunderlag enligt 6 kap. miljöbalken och har tagits fram som en del av den samrådsprocess som ska genomföras inför bolagets kommande ansökningar om tillstånd för den planerade verksamheten.

Samrådet omfattar anläggande, drift och avveckling av ett vindkraftverk med en maximal totalhöjd om 150 meter samt tillhörande installationer och följdverksamheter såsom kabeldragning och transporter. Samrådet omfattar även rivning av de två befintliga radiomasterna med tillhörande tekniska installationer.

Syftet med samrådet är att informera berörda myndigheter, organisationer, allmänheten och enskilda om det planerade projektet samt att samla in synpunkter som kan bidra till avgränsningen av den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som kommer att ingå i planerade tillståndsansökningar.

1.2 Om bolaget

Karlsson Malmström Energi AB har grundats för att uppföra ett vindkraftverk på Björkenabben. Bolaget registrerades 2007-12-19.

1.3 Ansökans omfattning

För att säkra tillåtlighet för vindkraftverket avser bolaget att söka ett frivilligt tillstånd enligt 9 kap. 6 b § miljöbalken. Bolaget avser även att ansöka om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) för anläggning, drift och avveckling av vindkraftverket samt för rivning av de två befintliga radiomasterna. Vindkraftverket planeras att lokaliseras inom strandskyddat område. Behovet av strandskyddsdispens kommer att utredas och redovisas i samband med tillståndsansökan. Ytterligare behov av anmälningar och dispenser kommer att utredas i det fortsatta arbetet.

Den beräknade livslängden för vindkraftverket är minst 25–30 år. När den tekniska livslängden uppnåtts, eller tillståndstiden löpt ut, kommer anläggningen att avvecklas i enlighet med gällande krav och villkor vid den tidpunkten.

1.4 Bakgrund

Enligt miljöbalken samt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen (2013:251) gäller verksamhetskod 40.100 och anmälningsplikt för verksamhet med ett vindkraftverk som, inklusive rotorblad, har en totalhöjd över 50 meter.

Bolaget ingav i januari 2023 en anmälan enligt 1 kap. 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251) till Miljöförbundet Blekinge Väst avseende uppförande och drift av ett vindkraftverk på fastigheten Stiby 5:2. Den 13 februari 2023 beslutade Miljöförbundet att överlämna ärendet till Länsstyrelsen i Blekinge län för fortsatt handläggning. Miljöförbundets bedömning var att den planerade verksamheten riskerar att medföra betydande negativ påverkan på skyddade områden, såsom Natura 2000-området Björkenabben (SE0410188).

Bolaget, i egenskap av ombud för fastighetsägare för Stiby 5:2, ingav i juli 2024 även en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken till Länsstyrelsen i Blekinge län avseende planerad rivning av radiomasterna. Länsstyrelsen beslutade den 2 december 2024 att avvisa anmälan med hänvisning till att den planerade åtgärden kan medföra betydande påverkan på miljön inom Natura 2000-området Björkenabben (SE0410188), och att åtgärden därmed kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd). Bolaget överklagade beslutet till Mark- och miljödomstolen den 23 december 2024. Domstolen avslog överklagandet genom dom M 86–25 den 20 januari 2025 och fastställde därigenom länsstyrelsens beslut.

Bolaget planerar nu att söka ett frivilligt tillstånd enligt 9 kap. 6 b § miljöbalken för anläggning och drift av vindkraftverket, samt att söka tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) för anläggning, drift och avveckling för vindkraftverket och tillhörande installationer. Behovet av strandskyddsdispens kommer att utredas. Bolaget, i egenskap av ombud för fastighetsägare för Stiby 5:2, planerar även att söka tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) för rivning av masterna.

2 Tillståndsprocessen

2.1 Samrådsprocessen

En specifik miljöbedömning ska göras med anledning av bolagets planerade ansökan om tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd). En specifik miljöbedömning innebär att avgränsningssamråd ska genomföras och att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas.

Bolaget planerar även söka ett frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för anläggning och drift av vindkraftverket. Anläggning av ett vindkraftverk innebär inte per automatik att betydande miljöpåverkan kan antas. Bolaget har dock gjort bedömningen att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan, med hänsyn till den planerade lokaliseringen inom Natura 2000-området Björkenabben.

Bolaget har inte genomfört något undersökningssamråd avseende frågan om huruvida planerad verksamhet ska anses medföra betydande miljöpåverkan eller inte.

Detta dokument utgör samrådsunderlag för avgränsningssamråd. Avgränsningssamrådet omfattar den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) innehåll och utformning.

I den kommande MKB:n kommer påverkan, effekter och konsekvenser för relevanta miljöaspekter att beskrivas. MKB:n kommer även att innehålla förslag till försiktighets- och skyddsåtgärder som syftar till att minimera negativ miljöpåverkan.

2.1.1 Samrådets genomförande

Avgränsningssamråd genomförs under 2026 med Länsstyrelsen Blekinge län, Sölvesborgs kommun samt övriga berörda myndigheter, lokala intresseföreningar och organisationer, allmänheten och särskilt berörda enskilda.

Ett samrådsmöte med länsstyrelsen och Sölvesborgs kommun genomfördes den 24 juni 2026. Samrådsunderlaget har därefter har kompletterats avseende samrådskretsen.

Inbjudan till skriftligt samråd sker genom annonsering i ortstidningen BLT Sydöstran samt genom utskick till särskilt berörda enskilda. Samrådsunderlaget tillhandahålls på Ensucon AB:s webbplats https://ensucon.se/samrad under samrådstiden.

Syftet med samrådsunderlaget är att informera om planerade arbeten och pågående tillståndsprocess samt att inhämta synpunkter från relevanta myndigheter, organisationer, enskilda och allmänheten. Bolaget kommer vid framtagandet av kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) att beakta de synpunkter som inkommit under samrådet och redovisa samt bemöta dessa i den samrådsredogörelse som bifogas tillståndsansökan.

Samrådskretsen har avgränsats i dialog med länsstyrelsen och omfattar:

- Länsstyrelsen Blekinge län
- Sölvesborgs kommun
- Räddningstjänsten Västra Blekinge
- Miljöförbundet Blekinge Väst

- Naturvårdsverket
- Havs- och vattenmyndigheten
- Försvarsmakten
- Försvarsmakten, Blekinge Flygflottilj F 17
- Riksantikvarieämbetet
- Blekinge museum
- Trafikverket
- Sveriges geologiska undersökning (SGU)
- Statens geotekniska institut (SGI)
- Naturskyddsföreningen, lokalförening
- Blekinge ornitologiska förening
- Västblekinges ornitologiska förening
- Friluftsfrämjandet, lokal friluftsorganisation
- Nogersunds Hembygdsförening
- Hembygdsföreningen Facklan
- Som särskilt berörda omfattas fastighetsägare och boende inom 1 km från den planerade vindkraftsanläggningen samt markägare inom det område som berörs av rivningen av radiomasterna.

2.2 Upprättande av miljökonsekvensbeskrivning

Efter samrådet upprättas en miljökonsekvensbeskrivning i vilken bland annat verksamhetens lokalisering, utformning och omfattning beskrivs. Alternativ utformning och lokalisering för den planerade verksamheten beskrivs tillsammans med motiv för det sökta alternativet.

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs rådande miljöförhållanden, den planerade verksamhetens miljöeffekter samt behov av eventuella skyddsåtgärder för att minimera negativa miljöeffekter. Av miljökonsekvensbeskrivningen kommer även framgå hur miljöförhållandena kan förväntas utveckla sig om verksamheten inte kommer till stånd, det så kallade nollalternativet.

2.3 Ansökan ges in och prövas

Ansökan om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken kommer att inges till Miljöprövningsdelegationen (MPD) vid Länsstyrelsen Skåne län, som är prövningsmyndighet för verksamheter inom Sölvesborgs kommun.

Enligt 7 kap. 29 b § miljöbalken prövas frågor om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) av berörd länsstyrelse. För verksamheter eller åtgärder som även omfattas av tillstånds- eller dispensplikt enligt 9 eller 11–15 kap. miljöbalken, ska dock frågan om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § prövas av samma myndighet som prövar den andra tillståndsfrågan eller dispensen.

Mot denna bakgrund bedöms frågan om Natura 2000-tillstånd kunna prövas av Miljöprövningsdelegationen i samband med prövningen av det frivilliga tillståndet enligt 9 kap. miljöbalken.

Eftersom den planerade verksamheten är belägen inom strandskyddat område, avser bolaget eventuellt att begära prövning av strandskyddsdispens. Frågan om strandskyddsdispens bedöms

ha ett direkt samband med verksamheten och föreslås därför att samprövas inom samma ärende. Behov av eventuella ytterligare dispenser eller anmälningar kommer att utredas.

När ansökan har inkommit till Miljöprövningsdelegationen kan delegationen komma att begära kompletteringar. När ansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bedöms vara kompletta, kommer ärendet att kungöras, vanligen genom annonsering i lokaltidning. I samband med kungörelsen ges myndigheter, sakägare och allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på ansökan.

När ärendet är färdigberett fattar Miljöprövningsdelegationen beslut i tillståndsfrågan. Om tillstånd beviljas, förenas beslutet vanligtvis med ett antal villkor som reglerar verksamhetens utförande, kontroll och försiktighetsåtgärder. Beslutet kan överklagas till Mark- och miljödomstolen (MMD).

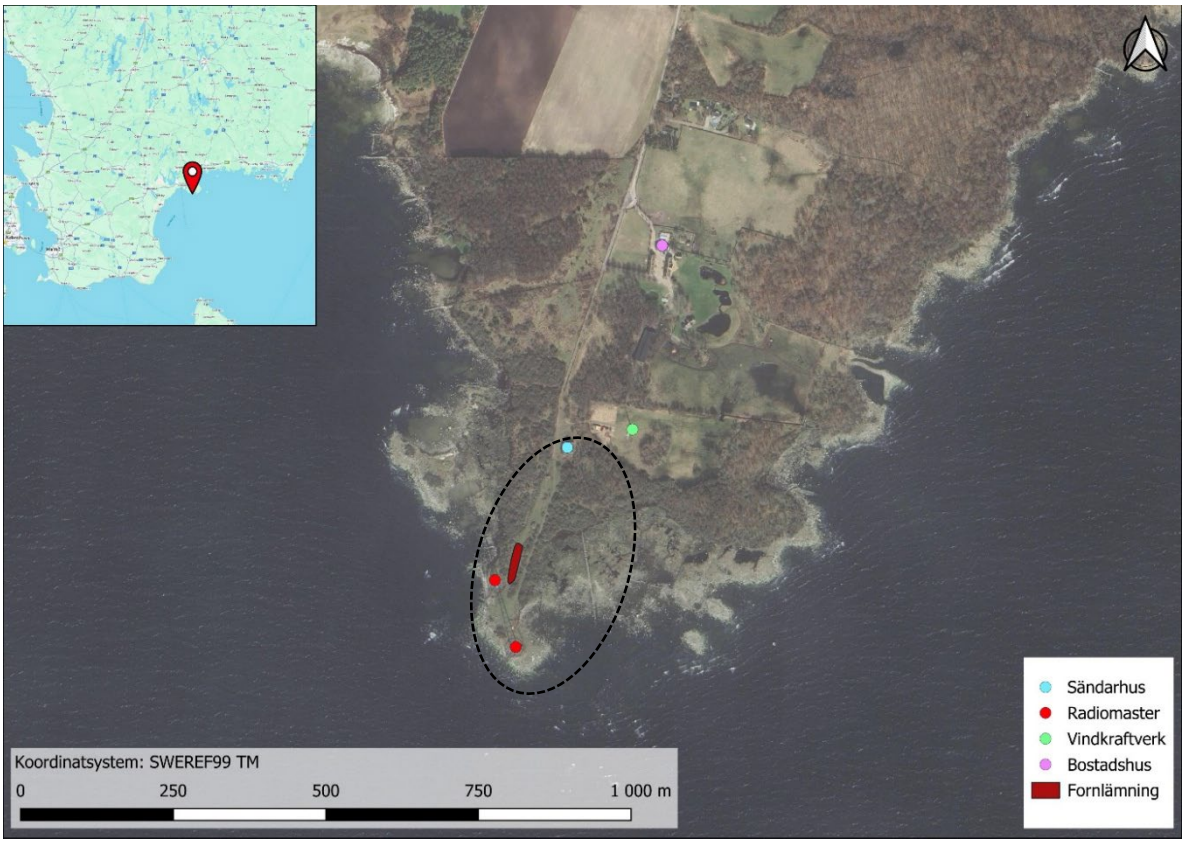
3 Omfattning och utformning av verksamheten

Samrådet omfattar anläggning, drift och avveckling av ett vindkraftverk med tillhörande installationer samt kablar. Samrådet omfattar även rivning av två befintliga radiomaster. Beskrivningen av den planerade verksamhetens omfattning och utformning i detta kapitel baseras på information tillhandahållen av bolaget, om inget annat anges.

3.1 Lokalisering

Utredningsområdet för de planerade verksamheterna omfattar de södra, kustnära delarna av Björkenabbens udde inom fastigheten Stiby 5:2 i Sölvesborgs kommun, Blekinge län, se Figur 1. De cirka 135 meter höga radiomasterna står längst ut på udden (se Figur 2).

Med utredningsområde avses dels den markyta som avses tas i anspråk permanent för etablering och drift av det planerade vindkraftverket med tillhörande fundament, kablar och tekniska installationer, dels de markytor som tillfälligt kommer att nyttjas vid rivningsarbeten samt under anläggnings- och avvecklingsfasen för vindkraftverket. Ytor för tillfälligt nyttjade kan exempelvis utgöras av uppställningsytor för maskiner, lyftkranar och materiel som används vid rivning av radiomasterna och vid anläggning av vindkraftverket. Utredningsområdet utgör den yttre geografiska avgränsning som används i detta inledande skede för inventeringar, bedömningar och samråd. Efter genomfört samråd och genomförda utredningar kommer de områden som omfattas av själva tillståndsansökningarna att preciseras och avgränsas utifrån faktiskt markanspråk och tekniska förutsättningar.

Figur 1. Karta över utredningsområdet med befintliga radiomaster, fornlämning, sändarhus, befintligt vindkraftverk och närmast belägna bostadshus utmärkta.

Figur 2. Flygfoto över Björkenabben. Befintliga master står längst ut på udden. (Foto Bergslagsbild AB, maj 2015 (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021)).

3.2 Omfattning

Samrådet omfattar anläggning, drift och avveckling av ett vindkraftverk med tillhörande teknisk infrastruktur inom fastigheten Stiby 5:2 (Björkenabben) i Sölvesborgs kommun. Vindkraftverket planeras att uppföras längst ute på udden, preliminärt på en plats mellan de befintliga masterna.

Vindkraftverket planeras att anslutas till elnätet via markförlagda kablar som anläggs mellan vindkraftverket och en preliminär anslutningspunkt vid, eller i direkt anslutning till, befintligt sändarhus (se Figur 1).

Vindkraftverket kommer att ha en maximal totalhöjd om 150 meter, mätt från marknivån till den högsta punkten på rotorn när ett rotorblad står rakt uppåt.

Vindkraftverket förväntas ha en årlig elproduktion om cirka 16 GWh, vilket motsvarar el till cirka 1 600 villor med en genomsnittlig årsförbrukning på 10 000 kWh per hushåll. Den beräknade produktionen motsvarar cirka en tredjedel av den totala landbaserade vindkraftsproduktionen i Sölvesborgs kommun år 2022, vilken då uppgick till cirka 55 GWh (Sölvesborgs kommun, 2025).

Den förväntade livslängden för vindkraftverket är minst 25–30 år. Efter avslutad drifttid kommer anläggningen att avvecklas och området återställas i enlighet med gällande tillståndsvillkor och säkerhetskrav.

Utöver vindkraftverket omfattar samrådet även rivning av de två befintliga radiomasterna inklusive tillhörande tekniska installationer. Syftet med rivningen är att avveckla de befintliga konstruktionerna samt att frigöra markyta för vindkraftverket.

3.3 Utformning

Ett vindkraftverk består i huvudsak av fyra delar: fundament, torn, maskinhus och rotorblad. En transformator kan placeras inuti maskinhuset, vid tornbasen eller i direkt anslutning till vindkraftverket. En principskiss av ett typiskt vindkraftverk redovisas i Figur 3.

Rotorn utgörs av tre blad som är monterade på ett nav. Bladen tillverkas vanligtvis av glasfiberarmerad plast, ibland med inslag av kolfiber för att ökad styrka och minskad vikt. Tornet består normalt av sektioner i stål som sammanfogas på plats och monteras på ett fundament som förankrar konstruktionen i marken.

Maskinhuset (nacellen) är placerat längst upp på tornet och innehåller generatorn och annan teknisk utrustning som omvandlar vindens rörelseenergi till elektricitet. Den producerade elen överförs från generatorn till elnätet via markförlagda elkablar.

Med nuvarande planeringsförutsättningar bedöms kablarna utgöras av 24 kV växelström. Alternativa spänningsnivåer kan bli aktuella beroende på val av teknik och krav från nätägare. Tillsammans med elkablarna kan även fiberoptisk kabel komma att anläggas för övervakning och styrning. Den slutliga kabelkonfigurationen fastställs i samband med detaljprojekteringen. Kablar anläggs preliminärt mellan vindkraftverket och sändarhuset. Kablarna kommer att grävas ned för att skyddas mot yttre påverkan. Arbetet utförs troligtvis med en liten grävmaskin eller liknande som gräver upp ett smalt schakt, placerar kablarna i schaktet och återfyller med samma massor som grävdes upp. Kablarna utgör icke-koncessionspliktiga ledningar.

Teknikutvecklingen inom vindkraftsområdet går snabbt, vilket innebär att nya och mer effektiva modeller kontinuerligt introduceras på marknaden. De senaste åren har utvecklingen främst inneburit större verk med högre torn, längre rotorblad och förbättrad verkningsgrad, vilket

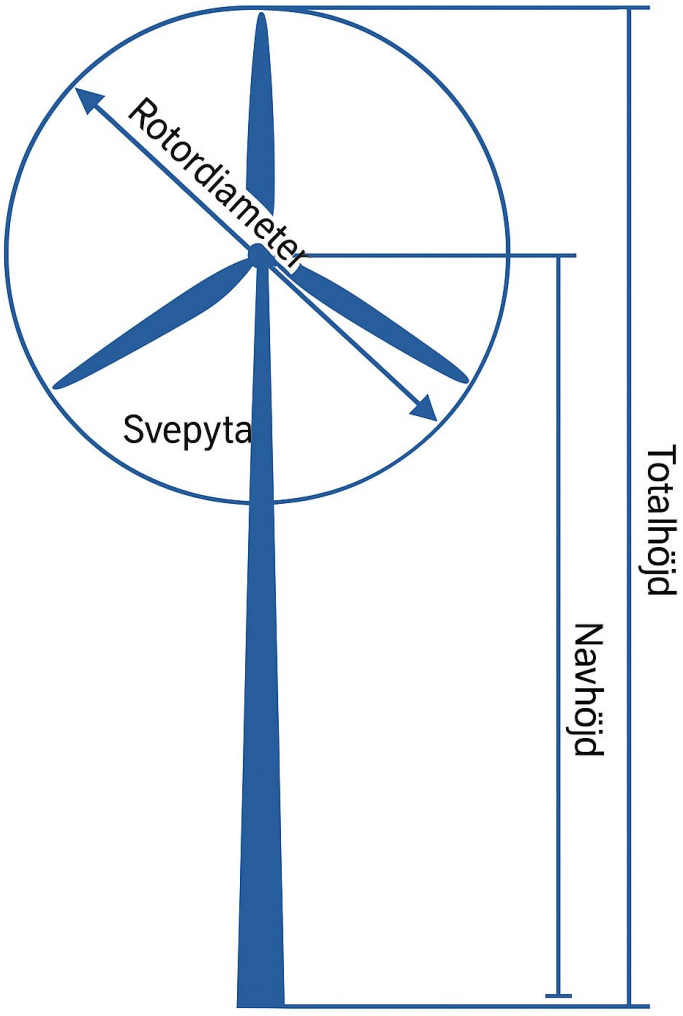
möjliggör högre energiproduktion per verk. Även fundamentkonstruktioner och teknik för elöverföring har förbättrats. Tillstånd kommer att sökas för en maximal totalhöjd av vindkraftverket på 150 meter, vilket ger bolaget möjlighet att välja den mest effektiva tekniska lösningen och bästa möjliga teknik i samband med detaljprojektering och byggnation, inom ramen för tillståndet. Tillståndet kommer inte reglera vindkraftverkets effekt.

Bedömningen av vindkraftverkets elproduktion (GWh) baseras på en verksmodell från Enercon, E-138 EP3, med en navhöjd på 80,3 meter och en totalhöjd om cirka 149,5 meter. För denna modell uppgår rotordiametern till cirka 138,5 meter, vilket ger en svepyta om cirka 15 000 m².

Slutligt val av verksmodell görs i samband med detaljprojekteringen, och utifrån vid tiden tillgänglig teknik på marknaden.

Vindkraftverket börjar vanligen producera el vid vindhastigheter omkring 3 m/s och når vanligen maximal effekt vid 12–14 m/s. Vid mycket höga vindhastigheter, vanligen omkring 25–30 m/s, stängs verket automatiskt av och startas åter när vindförhållandena stabiliserats.

Den förväntade livslängden för ett modernt vindkraftverk är minst 25–30 år.

Figur 3 Schematisk illustration av ett vindkraftverk (*ej skalenlig illustration*).

3.3.1 Markanspråk

Det totala markanspråket för vindkraftverket och tillhörande installationer omfattar de ytor som tas i anspråk för vindkraftverket under dess livstid, vilket omfattar anläggning, drift och avveckling. I anläggningsskedet tas mark tillfälligt i anspråk för utrustning och material, montage av anläggningsdelar samt uppställning av mobil lyftkran för montering av vindkraftverkets komponenter. Under drifttiden tas mark i anspråk endast för vindkraftverkets fundament och markförlagda kablar. Det bedöms inte finnas något behov av servicebyggnader eller uppställningsytor för fordon eller materiel under drifttiden.

Vindkraftverkets placering inom utredningsområdet blir troligtvis på en position mellan de befintliga radiomasternas fundament. Den exakta placeringen av vindkraftverket avgörs i samband med detaljprojekteringen och kan inte preciseras i detta skede. Placeringen av vindkraftverket kommer att göras utifrån ett optimalt nyttjande av vindresursen i området samt med hänsyn till kringliggande intressen.

3.3.2 Grundläggning och fundament

Vindkraftverket monteras på ett fundament. Samrådsunderlaget redovisar de förankringstekniker som bolaget i nuläget bedömer som möjliga alternativ. Slutligt val görs först efter genomförda geotekniska undersökningar och dimensionering i detaljprojekteringen.

Möjliga alternativ utgörs av gravitationsfundament och bergförankrade fundament. Gravitationsfundament utgörs av en platsgjuten betongkonstruktion förstärkt med armering. Bergförankrade fundament utgörs av en överbyggnad i form av en platta eller pelare som förankras i underliggande berg med bultar. Val av grundläggningsteknik styrs av förhållandena på platsen och faktorer såsom bärighet, jorddjup och grundvattenförhållanden och klarläggs först i samband med detaljprojekteringen. Slutligt val fattas efter att erforderliga geotekniska undersökningar genomförts och konstruktionsberäkningar tagits fram.

Diametern på ett typiskt gravitationsfundament för vindkraftverk med en totalhöjd på 150 meter uppskattas till cirka 20 meter. Detta är en preliminär bedömning som kan komma att justeras utifrån platsens faktiska förutsättningar, val av turbin samt krav vid dimensionering. Den exakta utformningen fastställs i detaljprojekteringsskedet. Om berg påträffas på lämpligt djup kan ett bergförankrat alternativ bli aktuellt. Detta innebär att fundamentet bultas fast i berget. Konstruktionen kan då bli mindre och mer materialeffektiv jämfört med ett gravitationsfundament.

3.4 Anläggning

3.4.1 Montage och anslutning till elnät

Montage av vindkraftverket kan behöva föregås av markberedning på ytan där fundamentet ska anläggas. Markberedning kan omfatta avjämning av markytan, borttagning av vegetation samt eventuella markförstärkande åtgärder inför gjutning av fundamentet. Gravitationsfundament kan behöva kombineras med förstärkning av marken om bärigheten inte klarar kraven för en ren gravitationslösning.

Fundamentet gjuts på plats. Elkablar som ansluter vindkraftverket till elnätet anläggs vanligen efter att fundamentet färdigställts. Elkablar anläggs mellan transformatorn i vindkraftverket och den preliminära anslutningspunkten till elnätet i eller invid det befintliga sändarhuset. Elkablarna grävs ned i marken för att skyddas mot mekanisk påverkan.

Vindkraftverket levereras till platsen i sektioner med specialtransporter på lastbil. Torndelarna, maskinhuset och rotorbladen monteras därefter successivt på plats. Monteringen genomförs med hjälp av en mobil kran. Ett vanligt förfarande är att tornet först reses i sektioner, därefter lyfts maskinhuset på plats, och slutligen monteras rotorn med sina tre blad.

3.4.2 Avfall

I samband med rivningen av de två radiomasterna och etableringen av vindkraftverket kommer olika typer av avfall att uppstå. Rivningsmomenten genererar främst metallskrot från masterna samt mindre mängder blandat avfall från demontering. Hanteringen av metalldelar bedöms inte innebära någon miljörisk. Emballage och övriga fraktioner från installationsarbeten kan uppstå och kommer att sorteras och transporteras till godkända mottagare.

Vid användning av arbetsmaskiner finns en viss risk för spill av exempelvis hydraulolja eller diesel. Behov av skydds- och försiktighetsåtgärder för att minimera påverkan på omgivande mark kommer att utredas och redovisas i MKB:n. Det kan omfatta att tankning av maskiner inte får utföras inom området och att utrustning för sanering, exempelvis absorberingsmedel och tätningsmaterial, ska finnas lätt tillgänglig på plats och användas om ett spill eller läckage uppstår.

3.4.3 Transporter

Befintligt vägnät planeras att användas för transporter av vindkraftverkets komponenter, övriga anläggningsdelar och materiel. Inga nya vägar bedöms behöva anläggas för projektet.

Transporterna till platsen för det planerade vindkraftverket sker via E22, väg 123 från Sölvesborg samt vidare längs Stibyvägen, som är skyltad 70 km/h. På den sista sträckan ut till udden, i Stibyvägens förlängning, finns en delvis övervuxen väg, se prickad markering i Figur 6. Vägen ut till udden förstärktes i samband med uppförandet av de två radiomasterna, vilket medför att vägen idag har god bärighet (uppgift från fastighetsägare till bolaget). Bolagets bedömning är därför att ytterligare förstärkningsåtgärder av vägar sannolikt inte kommer att behövas för att klara de tunga transporter som krävs under anläggningsarbetet.

Vägnätet kommer under anläggningsskedet att nyttjas för transporter av material, betong och vindkraftverkets komponenter. Tunga transporter krävs även vid avveckling av vindkraftverket efter driftstidens slut. Omfattningen bedöms motsvara den under anläggningsskedet.

Under driftskedet sker regelbundna service- och kontrollbesök. Transport av personal sker med personbil eller lättare servicefordon.

En preliminär uppskattning är att etableringen av själva vindkraftverket, inklusive leverans av material och utrustning samt transport av verkets komponenter, kranar med mera sammantaget innebär cirka 25 lastbilstransporter. Behovet av lastbilstransporter för anläggning av gravitationsfundamentet uppskattas preliminärt till ca 100.

3.4.4 Tidsåtgång för planerade åtgärder

Tidsåtgången för montering av vindkraftverket bedöms uppgå till cirka 30 dagar inklusive etablering och demontering av kranar, beroende på väderförhållanden och logistik. Lyft av torn, maskinhus och rotor kräver vindstilla förhållanden, vilket kan påverka tidsåtgången.

Den totala anläggningstiden, inklusive markberedning, anläggning av fundament, kabeldragning, transporter och montage, uppgår uppskattningsvis till nio månader. Detta omfattar hela etableringsskedet, från förberedande markarbeten till dess att vindkraftverket är färdigmonterat och kan tas i drift.

Arbetet kommer att genomföras etappvis. Tidsplanen kan komma att justeras beroende på väderförhållanden, tillgång till entreprenörsresurser, logistik kring transport och lyftmoment och samordning med elanslutningsarbetet.

3.5 Drift

3.5.1 Driftövervakning samt service och underhåll

Under driftskedet planeras regelbunden service och underhåll och vid behov reparationer samt utbyte av vindkraftverkets komponenter. Syftet är att säkerställa en säker och effektiv drift samt att upptäcka och åtgärda eventuella fel i ett tidigt skede.

Det planerade underhållet omfattar bland annat kontroll av mekaniska och elektriska system, smörjning och byte av oljor samt översyn av styr- och säkerhetssystem. Underhållsinspektionerna kommer att genomföras i enlighet med tillverkarens rekommendationer och fastställda inspektionsplaner.

Fundamentet kommer att inspekteras regelbundet för att eventuella skador, sprickbildningar eller tecken på sättningar ska kunna identifieras och åtgärdas i tid. Vid behov kan även reparation eller förstärkning av fundamentet genomföras.

Utöver löpande service kan mer omfattande underhåll eller reparationer av större komponenter som generator, rotorblad eller maskinhus bli aktuella under driftstiden. Dessa åtgärder kan kräva tillfällig användning av mobilkran och tunga transporter.

Även tillfällig montering, underhåll eller avetablering av kompletterande utrustning kan genomföras, exempelvis för övervakning av fågel- och fladdermusaktivitet eller annan miljöövervakning kopplad till eventuella villkor i miljötillstånd.

3.5.2 Hindermarkering

Vindkraftverket kommer att förses med hindermarkering av säkerhetsskäl för luftfarten. Markering och belysning kommer att utformas i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten (TSFS 2020:88), eller de föreskrifter som gäller vid tidpunkten för uppförandet.

3.6 Avveckling

Den förväntade livslängden för ett modernt vindkraftverk är minst 25–30 år. Avvecklingen av vindkraftverket kommer att genomföras i enlighet med för tiden gällande praxis, tekniker och miljökrav. Den tekniska utvecklingen inom området går snabbt, och metoderna för demontering och materialåtervinning kan därför komma att skilja sig från dagens tillvägagångssätt.

Utgångspunkten är att komponenter och material ska återanvändas eller återvinnas i största möjliga utsträckning. Avvecklingen kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten och med användning av bästa tillgängliga teknik vid tidpunkten för genomförandet.

Avvecklingsarbetet innebär att tornet, maskinhuset och rotorn demonteras och transporteras bort från platsen. Fundamentet kan antingen avlägsnas helt eller delvis, beroende på vad som bedöms mest lämpligt ur miljö- och naturhänsyn.

Kablar som anlagts under driftskedet grävs upp och omhändertas för återvinning alternativt kvarlämnas. Övriga anläggningsdelar transporteras bort med lastbil till godkända mottagnings- eller återvinningsanläggningar.

Ett alternativ till avveckling av fundament och kablar är att de kvarlämnas och återanvänds för ett nytt vindkraftverk.

3.7 Rivning av radiomaster

3.7.1 Utförande

De två cirka 135 meter höga radiomasterna består av stålkonstruktioner förankrade i betongfundament som mäter cirka 11x11 meter. Masterna är inhägnade med stängsel. Avståndet mellan masterna är cirka 100 meter. Radiomasterna avvecklades 2010 och saknar idag praktisk funktion.

Figur 4 Den södra masten med omgivande stängsel (bolagets bild).

Figur 5 Befintliga radiomaster (bolagets bild).

Rivningen planeras att utföras genom att masterna fälls en i taget under kontrollerade former. Utförandet planeras så att påverkan på omgivande mark begränsas så långt möjligt och huvudsakligen genom följande moment. Först fälls den norra masten i riktning mot sydost, se illustration i Figur 6. Detta möjliggörs genom att två av de fyra benen på masten kapas, varefter belastningen justeras så att masten faller kontrollerat i avsedd riktning. Masten kapas därefter upp i mindre delar med hjälp av en grävmaskin eller liknande. Grävmaskinen kommer att röra sig i terrängen i direkt anslutning till och längs med masten i samband med att den klipper upp masten i delar. En grävmaskin för detta syfte väger enligt bolaget typiskt sett cirka 35 ton inklusive utrustning. De kapade delarna lastas direkt i en container på en lastbil för transport till mottagande anläggning. .

Efter att den norra masten fällts och kapats upp fälls den södra masten. Den södra masten planeras att fällas i riktning mot nordväst, mot fundamentet för den norra masten, och kapas upp enligt samma förfarande som för den norra masten. Genom att masten fälls i riktning mot norr, och i stort sett över samma yta som när den södra masten fälls, minimeras påverkan på omgivande mark.

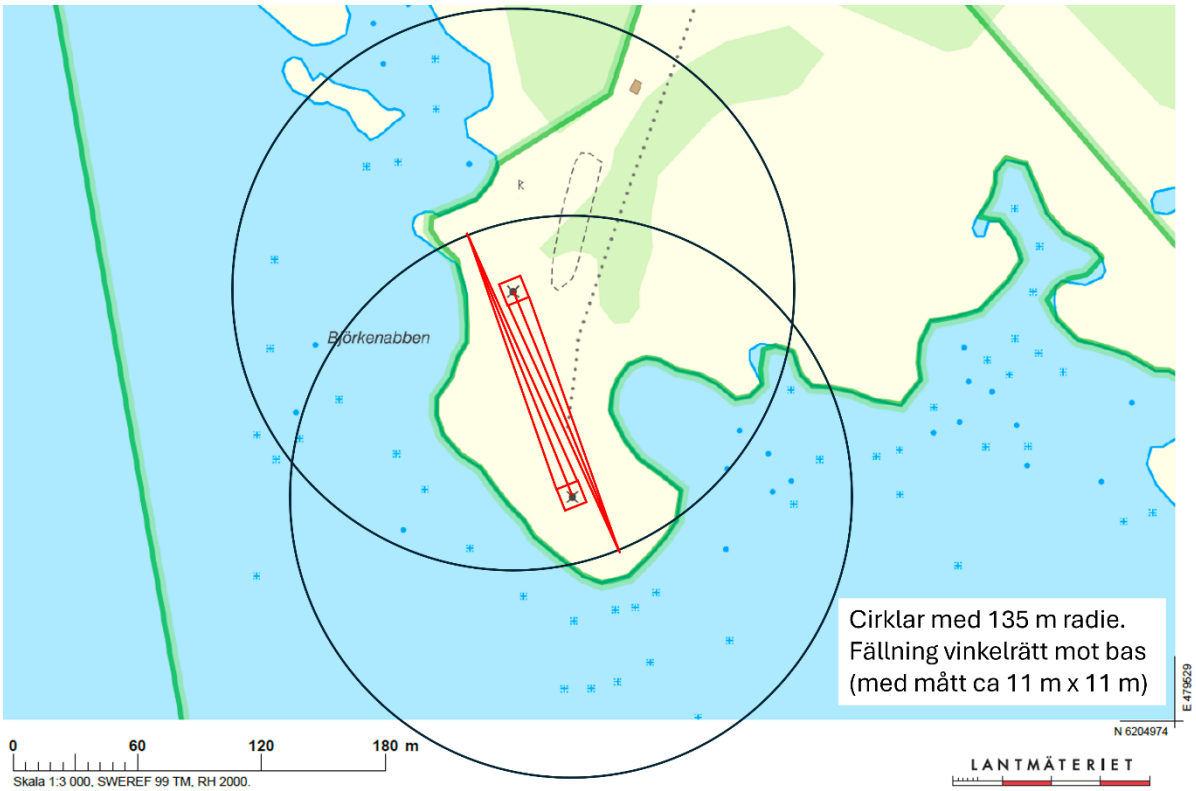
Utöver själva masterna kommer även övriga, befintliga installationer ovan mark att avvecklas, såsom teknikutrustning och stängsel runt masterna. Betongfundamenten som förankrat masterna kvarlämnas på platsen.

Byggnaden för det tidigare sändarhuset, som står norr om masterna, kommer att kvarstå.

Metalldelarna planeras att transporteras med lastbil till Sölvesborgs hamn och därefter med båt till ett smältverk i Mo i Rana, Norge, för återvinning. Även andra mottagare kan bli aktuella. Förslag på slutlig hantering kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Detaljer i utförandet samt val av arbetsmetoder kan komma att variera beroende på vilken rivningsentreprenör som anlitas vid tiden för rivningen men planeras i huvudsak att utföras enligt ovan.

Ett alternativt tillvägagångssätt, som innebär att masterna, i stället för att fällas, nedmonteras sektion för sektion uppifrån och ned, har utretts men avfärdats av den rivningsentreprenör som kontaktats av bolaget. Skälet är att ett sådant förfarande bedömts innebära oacceptabla arbetsmiljörisker enligt rivningsentreprenören.

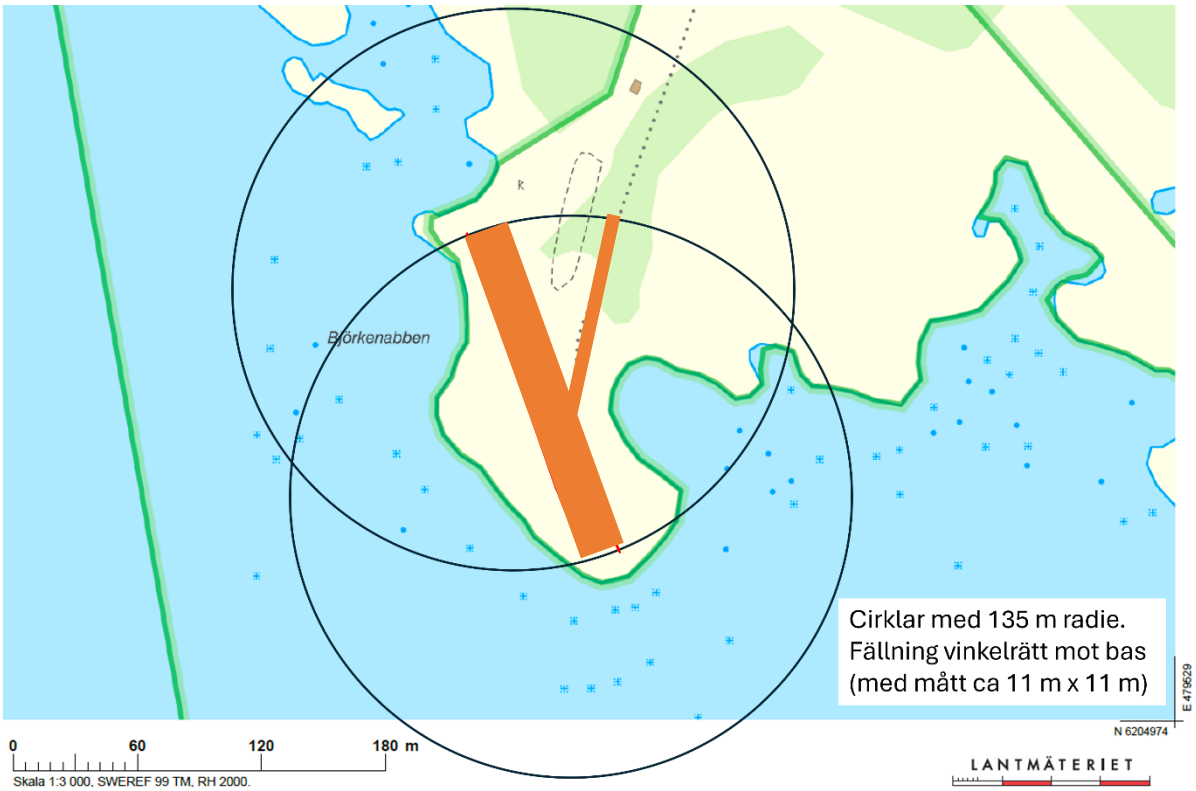
Figur 6 Schematisk illustration av rivning. *OBS, endast illustration. Inget arbete utförs i vatten.*

3.7.2 Arbetsområde

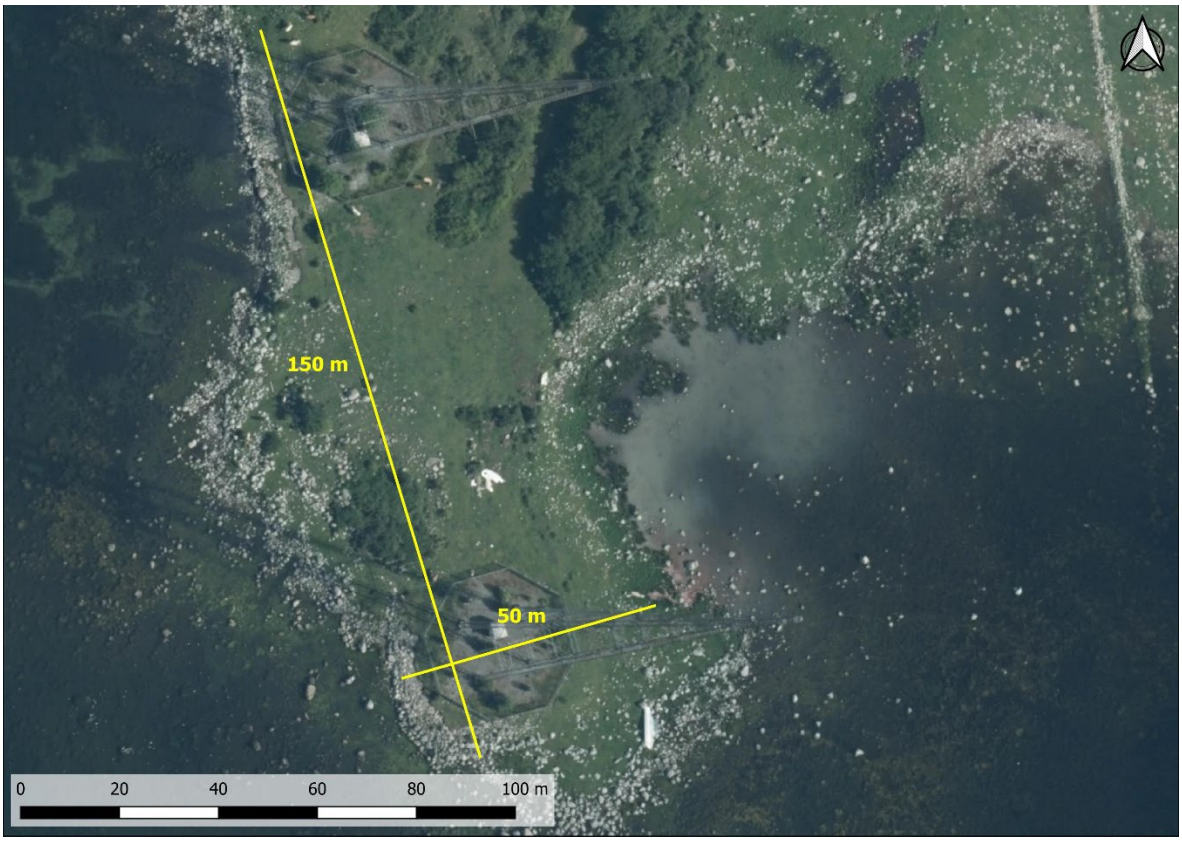
Arbetsområdet omfattar den mark som tillfälligt tas i anspråk för att säkerställa en säker fällning och kapning av masterna samt för transporter och eventuella upplag. Mark kommer tillfälligt att tas i anspråk för uppställning av grävmaskin och kaputrustning. För att minimera markintrång kommer lastbilar att backa in på området längs den befintliga vägen.

Arbetsområdets storlek bestäms utifrån masternas höjd, fallriktning, säkerhetsavstånd och de maskiner som används, och preciseras i ett senare skede. En preliminär bedömning är att arbetsområdet kommer att motsvara mastens höjd i fallriktningen inklusive säkerhetsmarginaler, vilket innebär ett preliminärt arbetsområde på cirka 150 m × 50 m (7500 m^2) varav redan ianspråktagen mark för masternas befintliga fundament med mera uppgår till cirka 1500 m^2. Den totala ytan för maskinuppställning och tillfällig lagring uppskattas preliminärt till 20 m × 5 m (100 m^2).

Efter avslutat rivningsarbete återställs ytorna och eventuella skador på vägar åtgärdas. Masternas fundament kvarlämnas.

Figur 7 Preliminärt arbetsområde för fällning av master. *OBS, endast illustration. Inget arbete utförs i vatten.*

Figur 8 Preliminärt arbetsområde.

3.7.3 Tidsåtgång för planerade åtgärder

Den effektiva arbetstiden för rivning och kapning av de två masterna, avveckling av övriga anläggningsdelar samt borttransport av material bedöms preliminärt uppgå till 1–2 dagar. Med beaktande av oförutsägbara händelser och uppehåll på grund av väder samt av logistik och mottagning av material beräknas arbetet kunna genomföras under en sammantagen period om cirka 1–2 veckor. Vind och hårt väder är den största osäkerheten. Fällning utförs normalt inte under förhållanden vid stark vind, vilket kan förlänga perioden utan att öka den effektiva arbetstiden nämnvärt. Den sammanlagda arbetsperioden kan således komma att bli längre än två dagar.

3.7.4 Transporter

Transporter från arbetsområdet kommer att ske på befintligt vägnät och bedöms inte behöva göras utanför anlagd väg. Bolagets bedömning är att befintliga vägar kan nyttjas utan behov av förstärkning eller markförbättringsåtgärder. Som anlagd väg räknas även den sträckning som markerats som prickad i detaljkartan, se Figur 6. Vägens yta är i dag delvis gräsbevuxen men underlaget bedöms enligt bolaget fortsatt vara bärigt sedan etableringen av masterna.

Geologiska undersökningar som genomfördes av Sveriges Radio/Teracom inför byggnationen av masterna visar att markförhållandena inom området är goda och lämpliga för tunga lyft (bolagets personliga kommunikation med fastighetsägare). Vid byggnationen av masterna användes tung utrustning, inklusive en mobilkran med en totalvikt omkring 100 ton, utan behov av förstärkningsåtgärder av vägar. Bärigheten bedöms därför av bolaget vara tillräcklig även för planerat rivningsarbete. Röjning av buskar och sly längs vägen ut till udden kan bli nödvändig för att säkerställa fri passage för fordon och maskiner.

Lastbilar som används för borttransport av material väger enligt bolaget typiskt sett cirka 18 ton utan last och cirka 26–28 ton med last. Masterna väger cirka 70 ton vardera, vilket innebär att totalt cirka 140 ton material transporteras från området. Upp till cirka 20 tunga transporter bedöms preliminärt krävas för att frakta bort metalldelarna.

Den väg som planeras att nyttjas för transporter är samfälld och har flera delägare. Samfälligheten kommer att informeras om det planerade rivningsarbetet i god tid innan arbetet påbörjas. För att säkerställa att vägens skick dokumenteras kommer foto- och/eller videoinspelning att genomföras före arbetets start. Dokumentationen används som underlag för jämförelse efter avslutat arbete.

Om rivningsarbetet eller de transporter som genomförs skulle medföra skador på vägen kommer dessa att åtgärdas på sökandes (markägarens) bekostnad.

4 Områdesbeskrivning

4.1 Lokalisering

Utredningsområdet omfattar de södra, kustnära delarna av Björkenabbens udde inom fastigheten Stiby 5:2 (Björknabben) i Sölvesborgs kommun, Blekinge län, se Figur 9. De cirka 135 meter höga radiomasterna står längst ut på udden (Figur 10). Utredningsområdet nås från E22 via väg 123 mot Sölvesborg och därefter via Stibyvägen (hastighetsbegränsning 70 km/h). I Stibyvägens förlängning leder en mindre grusväg ut till udden.

Området kring Björkenabben är glesbebyggt och domineras av öppen kust- och jordbruksmark med inslag av spridd gårdsbebyggelse. På nabben ligger två större gårdar, Kungsåsa och Björkelund. Närmaste bostadshus ligger cirka 500 meter norr om den norra radiomasten.

Den närmaste samlade bebyggelsen finns i Östra Torsö, cirka 1,5 kilometer nordväst om udden (fågelvägen) samt i Grönslätt ca 2 km åt nordost (fågelvägen). Hällevik ligger ytterligare ca 1 km nordost om Grönslätt. Närmaste större tätort är Sölvesborg på ca 9 km avstånd (fågelvägen).

Figur 9. Karta över utredningsområdet, befintliga radiomaster, närmaste bostadshus, sändarhus, vindkraftverk och fornlämning.

Figur 10. Flygfoto över Björkenabben. Befintliga master står längst ut på udden. (Foto Bergslagsbild AB, maj 2015 (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021)).

4.2 Förutsättningar

4.2.1 Planförhållanden

Sölvesborgs kommuns översiktsplan 2050 vann laga kraft 25 november 2023 (Sölvesborgs kommun, 2023). I översiktsplanen anges markanvändningen i området ”Björkenabben till Ö Torsö” som naturområde, se Figur 11. Området beskrivs enligt följande:

”*Viktigt grönstråk längs kusten mellan Grönslätt och Ö Torsö. Nordöstra delen av området består till stor del av ädellövskog och lövsumpskogar med inslag av åker och hagmarker. Ned mot strandkanten tar strandängarna över. Björkenabben är ett uppskattat mål för rekreation. Delar av området har mycket stora naturvärden och utgör Natura 2000-område*”.

Av Sölvesborgs kommuns energiplan 2024 (antagen 2025) framgår att vindkraften bedöms få en central roll i att möta framtidens ökande elbehov (Sölvesborgs kommun, 2025). Sölvesborgs kommun har goda vindlägen och flera utpekade områden både på land och till havs. I kommunen finns fyra områden av riksintresse för vindkraft varav två områden ligger på land och två i havet. Inget av områdena ligger i anslutning till Björkenabben.

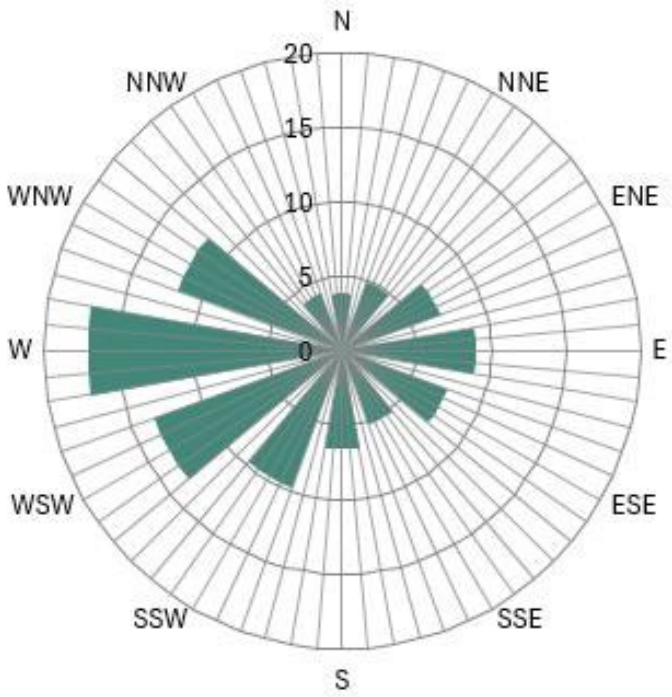
Utredningsområdet omfattas inte av någon detaljplan eller områdesbestämmelser.

Figur 11. Markanvändningen utgörs av natur i kommunens översiktsplan. Området längs kustzonen är utpekat för yrkesfiske (Sölvesborgs kommun, 2023). Utredningsområdet är markerat med rödstreckad linje. Karta modifierad av Ensucon AB.

4.2.1 Vindresurs

Området har goda vindförhållanden med en medelvind på cirka 7,3 m/s på 80 meters höjd (Enercon, 2024). Den dominerande vindriktningen är västlig, se vindros i Figur 12.

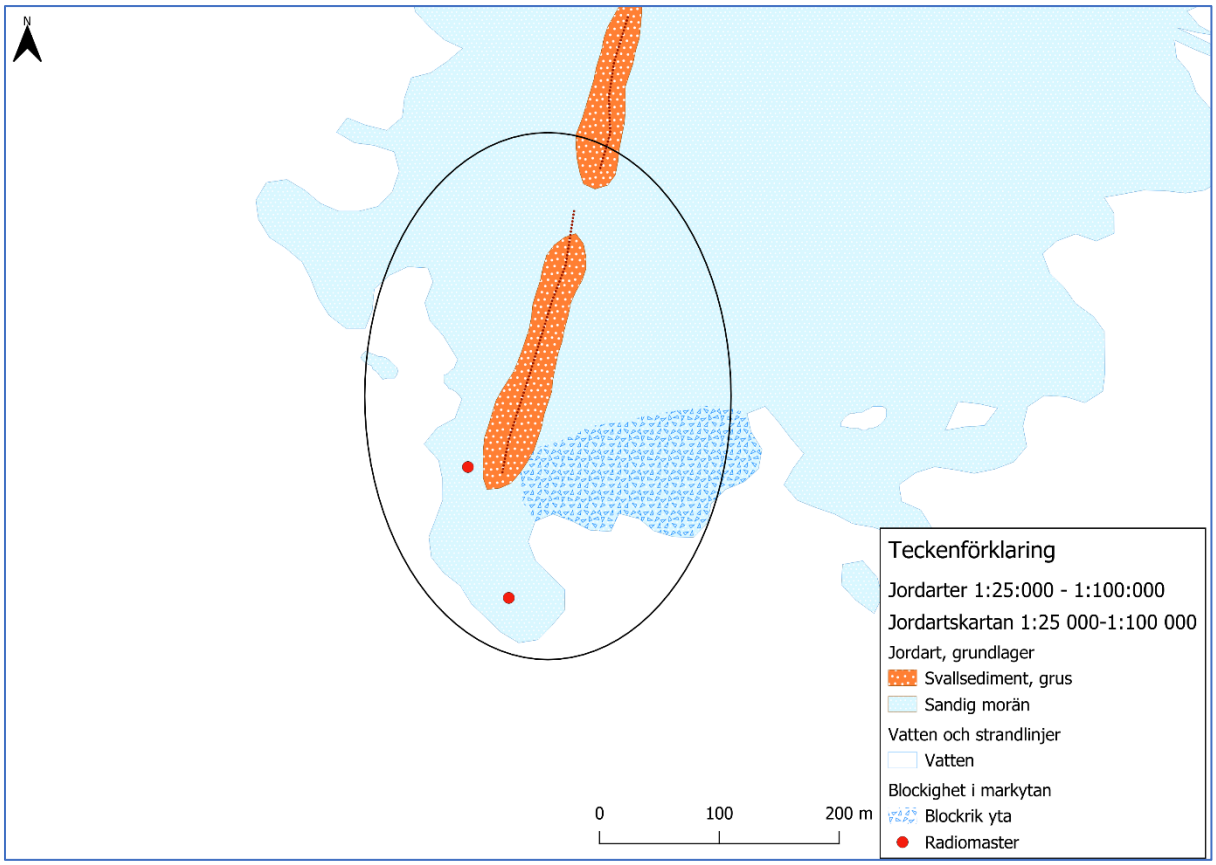

Figur 12 Vindros (Enercon, 2024). Den dominerande vindriktningen är västlig.

4.2.1 Geologiska förhållanden och förorenad mark

Området är förhållandevis flackt. Ytjordarterna i området består främst av sandig morän och svallat grus (Sveriges geologiska undersökning, u.å), se Figur 13.

Det förekommer ingen känd förorenad mark i området enligt Länsstyrelsernas EBH-karta.

Figur 13. Förekommande jordarter, utredningsområdet inringat i svart. Informationen är hämtad från SGU och modifierad av Ensucon (Sveriges geologiska undersökning, u.å).

4.2.2 Markanvändning och verksamheter

Björkenabbens udde och utredningsområdet nås via en mindre väg i Stibyvägens förlängning. Vägen används främst av markägare och besökare till området.

Utredningsområdet domineras av de två höga radiomasterna, se Figur 14, som utgör ett dominerande inslag i området och landskapet. Mark har varit ianspråktagen för mellanvågstationens ändamål sedan 1985. Området utgörs därutöver av en öppen kustmiljö med strandängar, betesmarker och inslag av buskvegetation. Sedan stationens avveckling används marken huvudsakligen för bete och naturvård. Både strandängar, gräsmark och stor del av ädellövskogen betas av kor. Norröver övergår markanvändningen successivt till jordbruksmark och småskalig bebyggelse.

Verksamheterna i närområdet är kopplade till kust- och landsbygdsnäringarna och inriktade på naturvård, jordbruk och besöksnäring. Några anlagda leder eller friluftsanläggningar finns inte i området men strandängarnas öppna karaktär och närheten till havet gör området attraktivt för fågelskådning och naturpromenader. Även befintliga master utgör besöksmål. I kustvattnen utanför Björkenabben området bedrivs småskaligt kustnära fiske och fritidsfiske samt rekreationsbåttrafik. I Västra Torsö finns en mindre fiske- och båthamn. Hamn finns även i

Hällevik. Listerlandet har en friluftsrelaterad turism, särskilt under sommarhalvåret. I Hällevik, Hörvik och Sandviken finns campingar, gästhamnar och boenden.

Figur 14. Drönarperspektiv söderifrån som visar masternas placering på Björkenabben. Foto Robert Ekholm, juli 2021 (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021).

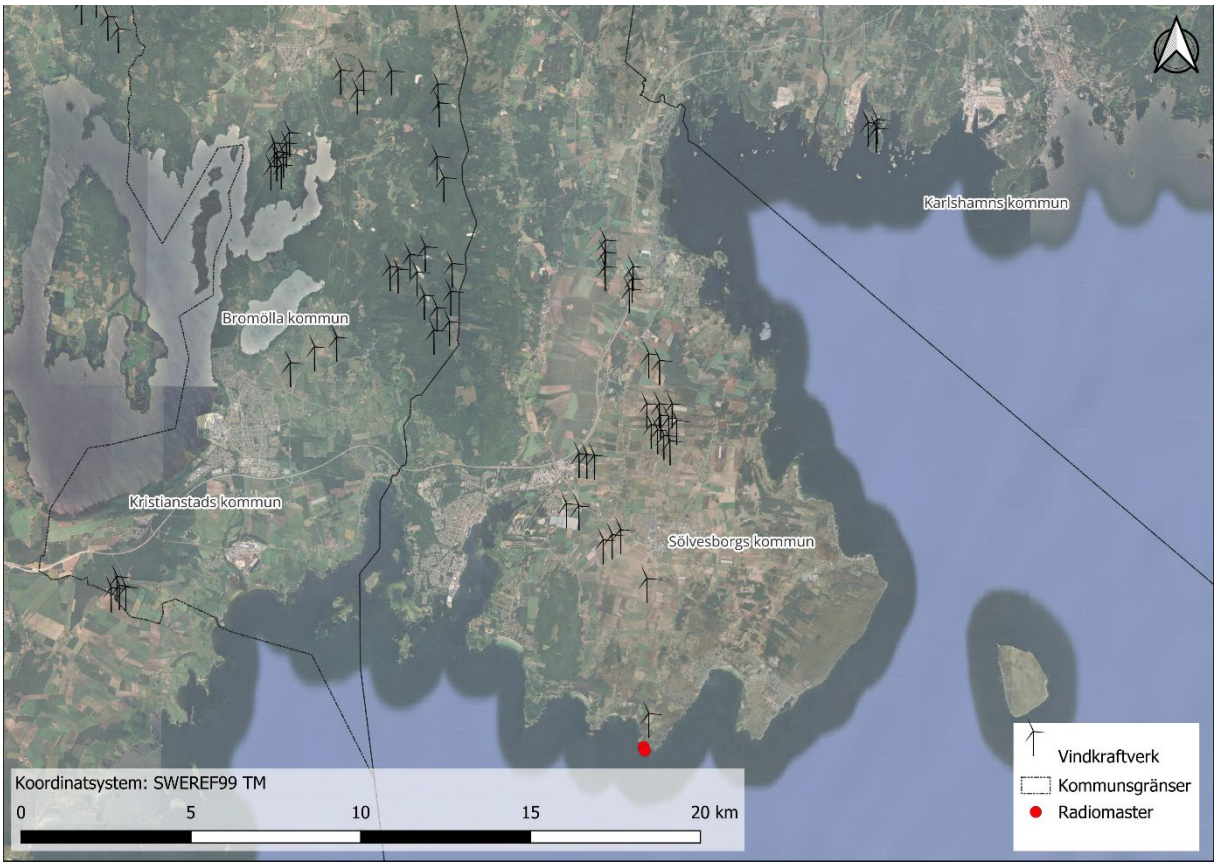
4.2.3 Vindkraft

Det finns inga landbaserade eller havsbaserade vindkraftparker i närområdet.

Cirka 350 meter nordost om den norra radiomasten står ett mindre vindkraftverk med en totalhöjd om 44 meter, uppfört år 2012, enligt uppgifter i Vindbrukskollen (se Figur 14) (Energimyndigheten, u.d.). Verket används för lokal elproduktion och är den enda aktiva vindkraftsanläggningen i direkt anslutning till Björkenabben. Drygt 4 kilometer norr om utredningsområdet står ett 139 meter högt vindkraftverk, också uppfört år 2012 enligt uppgifter i Vindbrukskollen (Figur 15). Ytterligare mindre grupper av vindkraftverk förekommer längre norrut i Sölvesborgs kommun, framför allt i inlandslägen med större avstånd till kustzonen (Energimyndigheten, u.d.).

I Hanöbukten, öster om Björkenabben, har Blekinge Offshore AB tidigare projekterat en storskalig havsbaserad vindkraftpark. Bolagets tillståndsansökan avslogs av regeringen år 2016, med hänvisning till bland annat påverkan på försvarsintressen (Energimyndigheten, u.d.). Även Eolus Vind AB har projekterat vindkraft i samma havsområde, men projektet avbröts under 2025.

Så vitt känt finns inga aktuella tillståndsärenden för ny vindkraft inom fem kilometers radie från utredningsområdet.

Figur 15 Befintlig vindkraft i kommunen enligt uppgifter i Vindbrukskollen (Energimyndigheten, u.d.).

4.2.4 Riksintressen

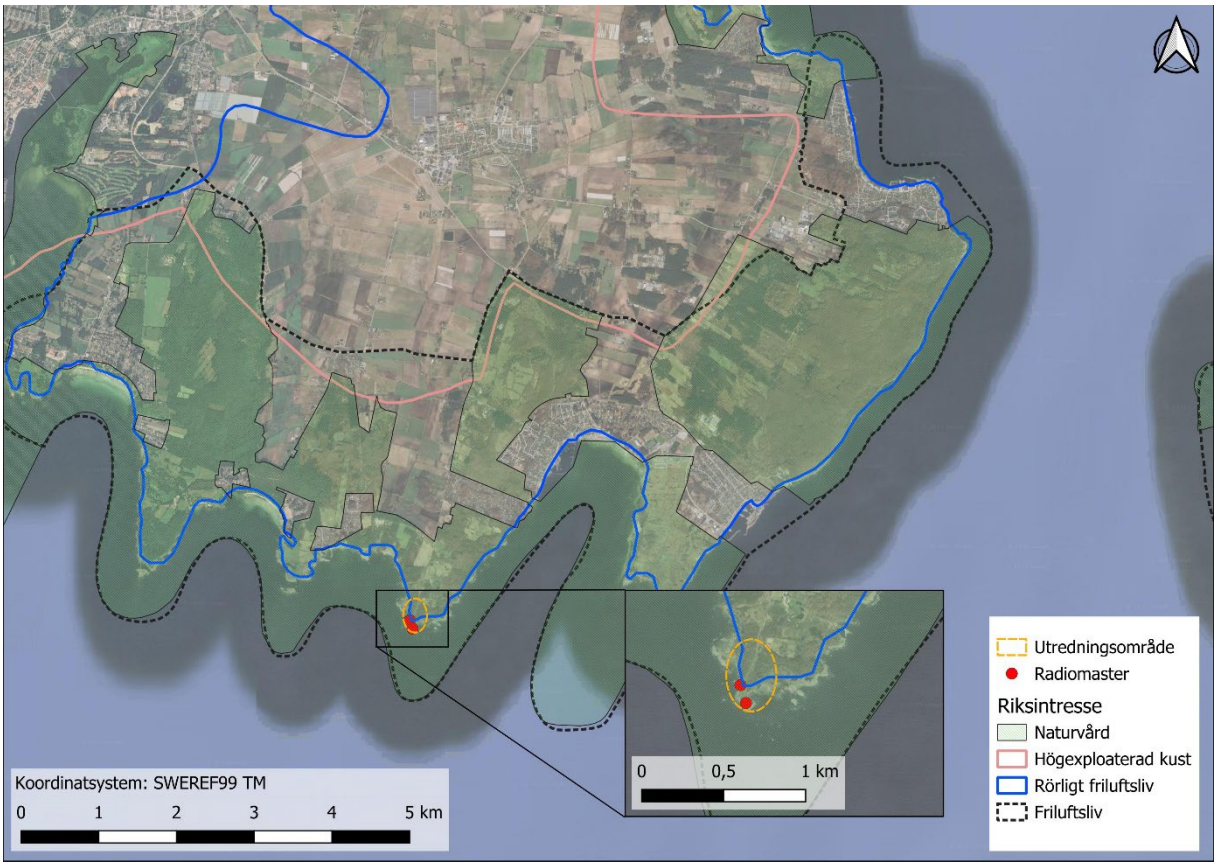
Utredningsområdet överlappar områden av riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken omfattande naturvård, friluftsliv, yrkesfiske samt högexploaterad kust, och ligger i anslutning till område av riksintresse för det rörliga friluftslivet (se Tabell 1). Utredningsområdet ligger även inom Natura 2000-område, som utgör riksintresse enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.

Riksintressen är av nationell betydelse och ska enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada deras värden. I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) kommer den planerade verksamhetens påverkan på riksintressen att utredas och, vid behov, lämpliga anpassningar eller försiktighetsåtgärder föreslås för att säkerställa att de nationella intressena inte motverkas.

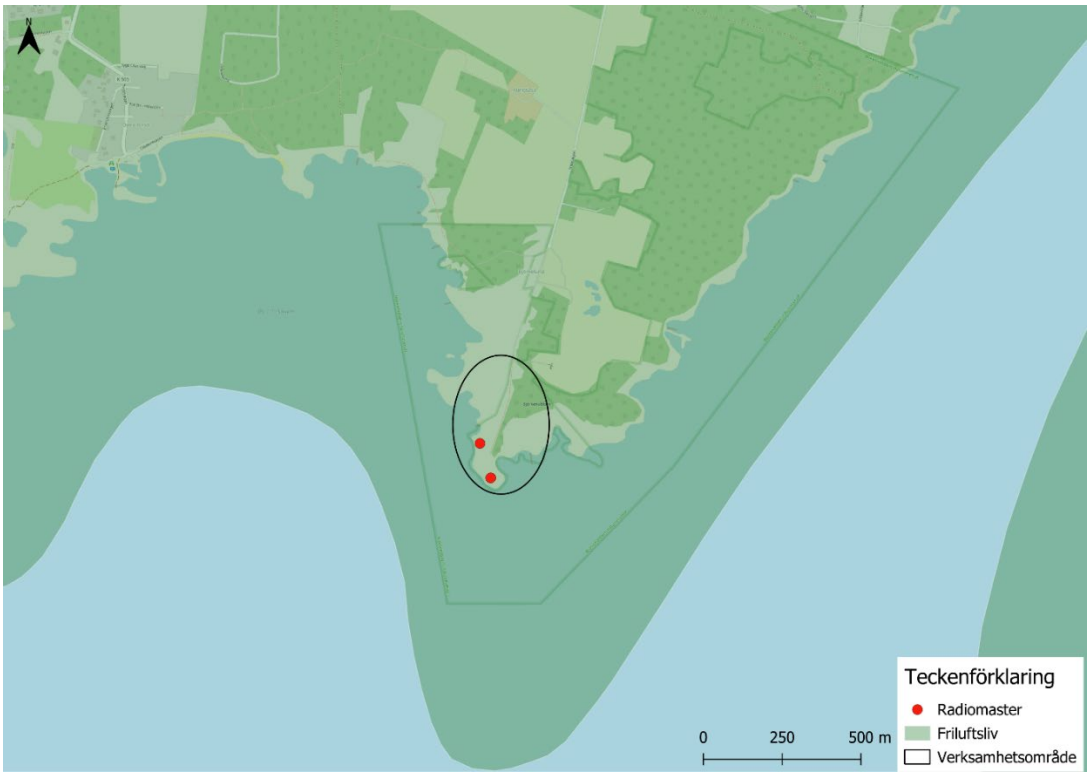
Tabell 1 Områden av riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken inom cirka 2 km från utredningsområdet.

Riksintresse	Beskrivning av riksintressets värden	Avstånd	Relevans för projektet
Riksintresse för naturvård (3 kap. 6 § MB) Listerlandet – Hanö	Kustnära naturmiljöer med strandängar, betesmarker och artrika kustbiotoper av nationellt värde.	Utredningsområdet överlappar med riksintresseområdet.	Relevant

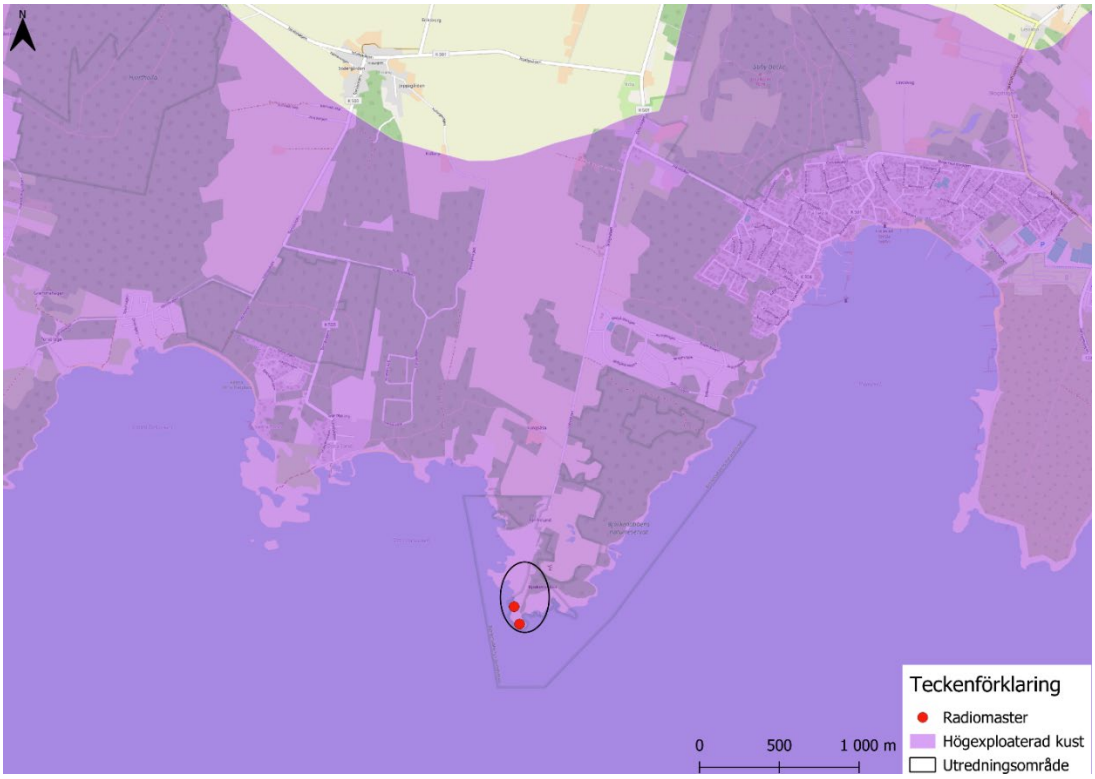
Riksintresse	Beskrivning av riksintressets värden	Avstånd	Relevans för projektet
Riksintresse för friluftsliv (3 kap. 6 § MB) Listerlandet – Hanö	Området har en rik och mångformig natur med flera intressanta och delvis unika geologiska bildningar, artrik flora och fauna, stora ädellövskogar, strandängar, och grunda havsområden som är värdefulla för en rad fiskarter. Den variationsrika naturen och det gamla kulturlandskapet ger ypperliga förutsättningar för natur- och kulturstudier, strövande, cykling, bad, båtsport och fritidsfiske. Vägförbindelserna till området är goda.	Utredningsområdet överlappar med riksintresseområdet.	Relevant
Riksintresse för yrkesfiske (3 kap. 5 § MB) Blekinges kustvatten	Viktigt fångstområde för torsk, skrubbskädda och andra kustnära arter utanför Björkenabbens kustlinje. Området ska säkerställa tillgång till nödvändiga resurser och infrastruktur för fiskeverksamhet.	Utredningsområdet överlappar delvis med riksintresseområdet.	Inte relevant
Riksintresse för totalförsvaret (3 kap. 9 § MB) Blekinge Flygflottilj F17, Ronneby	Radar- och övningsområde; luftfartshinder kan påverka militära flygoperationer.	Riksintresseområdet ligger ca 25 km öster om utrednings-området	Inte relevant
Flygsäkerhetsområde (MSA-zon) MSA-sektor Ronneby/Blekinge	Anger minsta säkra flyghöjd inom sektorn för civil och militär luftfart.	Gränsen för MSA-området ca 2 km norr om utredningsområdet.	Vindkraftverkets höjd och placering analyseras i samråd med berörda luftfartsmyndigheter och Försvarsmakten.
Riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4 § MB) Kustzonen	Hela Sölvesborgs kommuns kustlinje omfattas av riksintresset högexploaterad kust. Bevarande av kustens natur- och kulturvärden samt motverka olämplig bebyggelse	Utredningsområdet överlappar med riksintresseområdet.	Relevant
Riksintresse för rörligt friluftsliv (4 kap. 2 § MB) Mörrumsån – Listerlandet	Värdefulla kuststräckor för rekreation, naturupplevelse och fågelskådning	Utredningsområdet överlappar med riksintresseområdet.	Relevant
Riksintresse enligt 4 kap. 8 § miljöbalken Natura 2000-områden Björkenabben	Prioriterade bevarandevärden för Natura 2000-området Björkenabben är de kustnära lundartade ädellövskogarna som delvis beteshävdas, samt de öppna, betade havsstrandängarna.	Utredningsområdet överlappar med Natura 2000-området.	Relevant

Figur 16. Översiktlig figur över utredningsområdet samt områden av riksintresse för naturvård, friluftsliv, rörligt friluftsliv och högexploaterad kust.

Figur 17. Karta över riksintresse för friluftsliv samt utredningsområdet. Data hämtad från Naturvårdsverkets karta över skyddad natur, (Naturvårdsverket, 2025a), modifierad av Ensucon AB.

Figur 18. Karta över riksintresse för högexploaterad kust samt utredningsområdet. Data hämtad från Naturvårdsverkets karta över skyddad natur (Naturvårdsverket, 2025a) och modifierad av Ensucon AB.

Figur 19. Utredningsområdet och riksintresset för rörligt friluftsliv. Data är hämtad från Länsstyrelsen Blekinge län, Geodatakatalogen (Länsstyrelsen Blekinge, 2025).

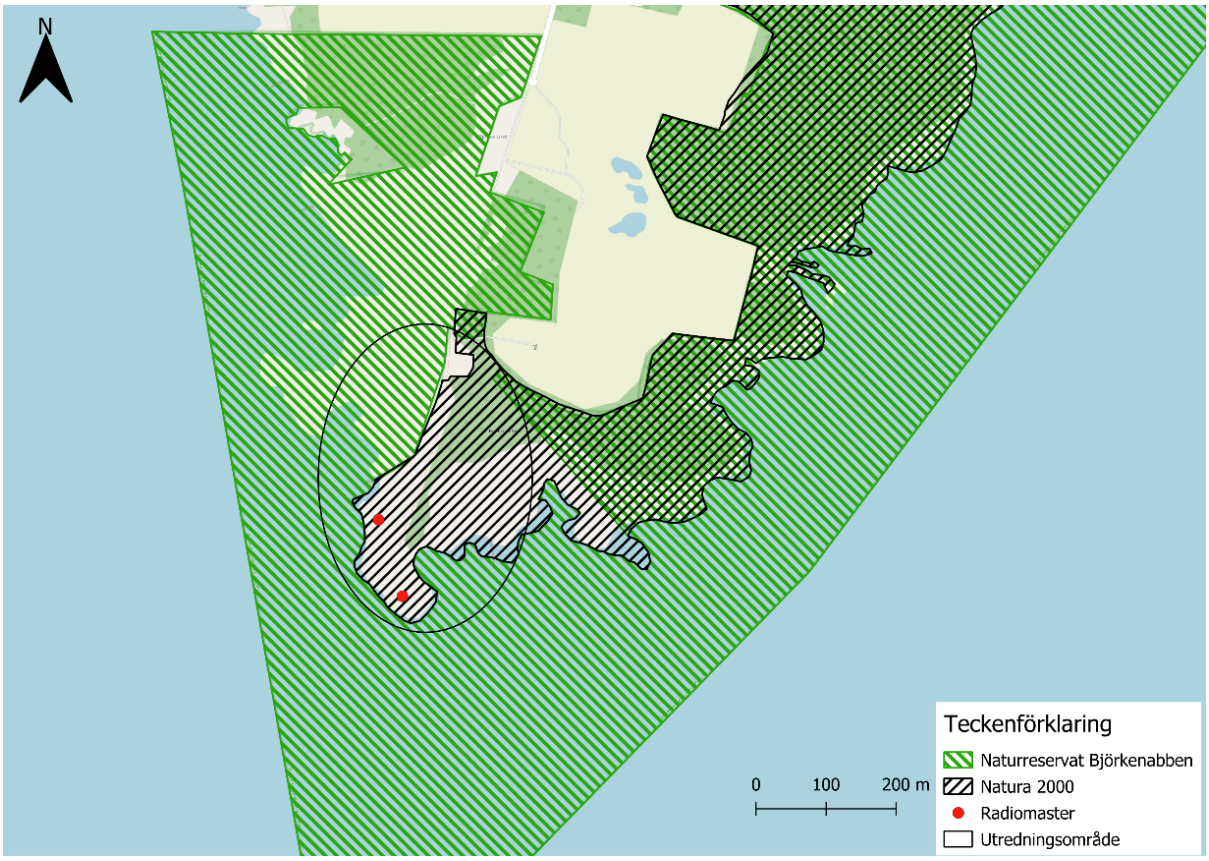
4.2.5 Skyddade områden

I detta kapitel beskrivs områden med skyddsbestämmelser enligt 7 kap. miljöbalken inom en kilometers radie från utredningsområdet. Avståndet baseras på generella influensområden för de artgrupper som bedöms vara mest känsliga för den planerade verksamheten, för fåglar minst 300 meter från utredningsområdet och för fladdermöss cirka en kilometer.

Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) kommer att innehålla en fördjupad beskrivning och bedömning av den planerade verksamhetens påverkan på skyddade områden och deras bevarandevärden.

Natura 2000

Natura 2000-nätverket av skyddade områden inom EU bildades för att hejda utrotningen av djur och växter och för att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Natura 2000-områden utses med stöd av två EU-direktiv: fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Figur 20 Naturreservat Björkenabben och Natura 2000-område Björkenabben.

Beskrivning av Natura 2000-området Björkenabben

Utredningsområdet ligger inom Natura 2000-området *Björkenabben* (SE0410188) sydvästra del, se Figur 20. Natura 2000-området är 30,7 hektar stort och omfattar uddens södra och östra delar. Nabben utgör den yttersta delen, ”svansen”, på en drumlinbildning tillhörande restberget Stigby backe (SE 0410010) som ligger cirka 2 kilometer nord/nordost om Björkenabben (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017). De prioriterade bevarandevärdena för Natura 2000-området Björkenabben är de kustnära lundartade ädellövskogarna som delvis beteshävdas, samt de öppna, betade havsstrandängarna (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017).

Naturen kring nabben är variationsrik men både ädellövskogar och lövsumpskogar som varvas med områden för åker och hagmarker. Närmast havet övergår naturen till havsstrandängar som varierar i bredd. Större delen av området hävdas idag genom bete, bortsett från de norra delarna med lundartad ädellövskog.

I de norra delarna finns skogliga småvatten (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017). Inom gränszonerna mot de öppna markerna förekommer artrika buskmarker och längs den södra litorinastrandvallen finns en utpräglad strandflora. Längs med strandängspartierna förkommer vårkällört och liten kärrmaskros (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017).

Inom Natura 2000-området finns en stor mängd fågelarter såsom mindre hackspett, gröngöling, spillkråka, sånglärka och ängspiplärka. Vanligt förekommande fågelarter längs med strandängarna är bland annat simänder och gäss. De buskrika markerna har ett rikt fågelliv och här förekommer bland annat näktergal som är en karaktärsart i området (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017).

Enligt bevarandeplanen har Natura 2000-området inrättats till skydd för följande naturtyper[1] enligt art- och habitatdirektivet:

- 1630 - Strandängar vid Östersjön
- 9070 - Trädklädd betesmark
- 9130 - Näringsrik bokskog

I bevarandeplanen finns ingen karta som visar naturtypernas förekomst och utbredning.

Enligt information hämtad från Naturvårdsverkets karttjänst *Skyddad natur,* naturtypskartan (NNK) har fältinventeringar av natura-naturtyper genomförts inom Natura 2000-området (Naturvårdsverket, 2025a). I utredningsområdet förekommer enligt naturtypskartan naturtypen 1630 *Strandängar vid Östersjön* huvudsakligen i ett band längs uddens stränder (se Figur 21). Naturtypens status bedöms som *Fullgod Natura 2000-naturtyp* inom utredningsområdet, Det innebär att ytorna som ingår i naturtypen har så kallad ”gynnsam bevarandestatus” i det aktuella området.

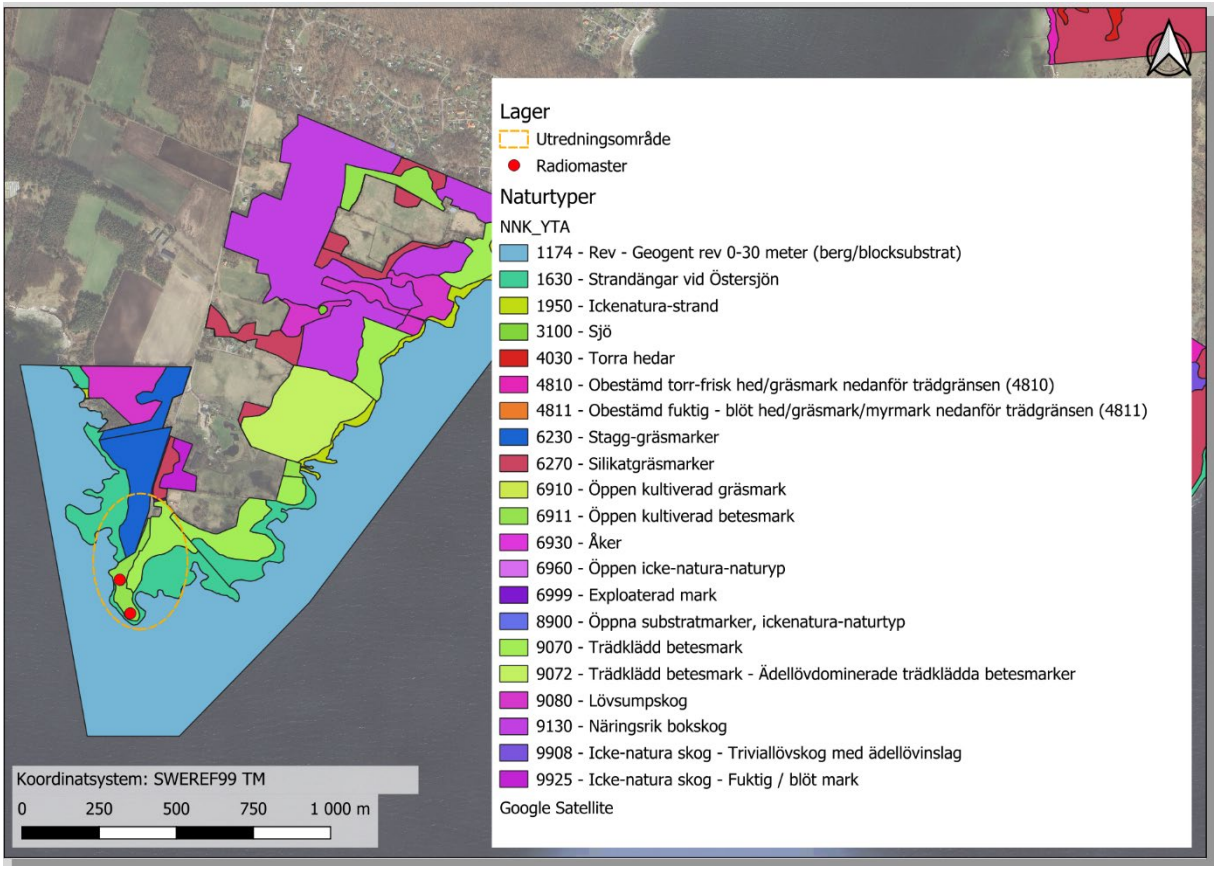
Naturtypen 9070 *Trädklädd betesmark* förekommer längs ett stråk ut mot udden och har i detta område status *Icke fullgod Natura-naturtyp*. Det innebär att ytan klassificeras som Natura 2000 naturtyp men att den är i behov av någon typ av åtgärd (restaureringsmark). Naturtypen förekommer i huvudsak öster om och till viss del överlappande med grusvägen ut till udden.

Övrig mark på den yttre delen av udden, omkring och mellan masterna, samt i ett stråk norrut är klassad som 6911 *Öppen kultiverad betesmark* med status *Utvecklingsmark, icke Natura-naturtyp*. Utvecklingsmark innebär att områdets ytor inte är Natura naturtyp men har potential att bli det i framtiden. För utvecklingsmarken anges målnaturtyperna 4030 Torra hedar och 6270 Silikatgräsmarker. Dessa naturtyper är inte utpekade inom Natura 2000-området *Björkenabben.*

Enligt bevarandeplanen utgör de främsta hoten mot naturvärdena i Natura 2000-området i stort förändrad markanvändning och exploatering som kan skada känsliga naturtyper och arter. Även konkurrens från invasiva eller sjukdomsangripna trädslag, liksom direkt eller indirekt näringstillförsel genom gödsling, läckage, tångansamling eller tillskottsutfodring, kan förändra ekosystemens balans. Fragmentering av biotoper och ändrad hydrologi riskerar att bryta ekologiska samband och försämra spridningsmöjligheterna för många arter. Rörligt friluftsliv kan också innebära störningar.

I betesmarker är upphörd eller felaktig hävd ett centralt hot, vilket leder till igenväxning och förlust av hävdberoende arter. Fel djurslag, olämplig betestidpunkt och utebliven hamling påverkar både markvegetation och äldre träd negativt. Även förekomst av mink i häckningsområden utgör ett hot, särskilt för markhäckande fåglar.

[1] Numera används begreppet livsmiljötyp. I samrådsunderlaget används dock termen naturtyp för att överensstämma med terminologin i Natura 2000-områdets bevarandeplan.

Figur 21 Karta över Natura 2000-området samt naturtyper (Naturvårdsverket, 2025a).

Strandängar vid Östersjön (1630)

Följande information har sammanfattats utifrån områdets bevarandeplan.

Strandängarna vid Björkenabben består av beteshävdade havsstrandängar som löper runt större delen av udden, med bredare partier i söder och smalare remsor närmare skogen och havet i norr. Fältskiktet är artrikt och hyser flera hävdgynnade och hotade arter, bland annat strandkämpar, gulmåra, trift, dansk skörbjuggört, vårkålört och liten kärmmaskros. Vid inventeringar har även arter som smultronklöver, strandaster, bunge, havssälting, saltstarr och vanligt saltgräs noterats. Området används av många vadare och sjöfåglar, och även gäss rastar på strandängarna.

Bevarandemål

Strandängarnas areal ska bibehållas på 6,2 hektar och gräsmarkerna ska vara välhävdade och tydligt präglade av bete. En varierad mosaik av betade ytor ska gynna den karaktäristiska kärlväxtfloran. Strandängarna ska hållas öppna och fria från träd och buskar, och förekomsten av oönskade arter ska vara låg. Vattenståndet ska variera naturligt och tillfälliga översvämningar ska kunna ske under säsong.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott enligt bevarandeplanen.

Hot mot naturtypen

Den största hotbilden mot naturtypen utgörs sammanfattningsvis, enligt Naturvårdsverkets vägledning *1630 Strandängar vid Östersjön*, av bristande eller felaktig skötsel, vilket kan leda till igenväxning, utarmning av flora och fauna samt förlust av värdefulla hävdpräglade strukturer. Förändrad markanvändning – såsom nedlagd jordbruksdrift, skogsplantering, dikning, exploatering eller uppläggning av muddermassor – riskerar att förändra eller förstöra biotopen. Överbete, liksom tillskottsutfodring och gödseltillförsel, påverkar vegetationen negativt. Luftburna föroreningar och kväveläckage från omgivande marker bidrar ytterligare till övergödning och förändrad artsammansättning. I strandängar kan fler buskar och träd, erosion, dränering och pålagring av tång och alger minska områdets värde som häckningsmiljö. Även användning av vissa avmaskningsmedel samt ökande temperaturer utgör hot genom att påverka insektsfauna och den långsiktiga ekologiska balansen.

Trädklädd betesmark (9070)

Följande information har sammanfattats utifrån områdets bevarandeplan.

Den trädklädda betesmarken ligger på uddens östra sida och präglas av ädellövskog med inslag av kalkpåverkad flora. Området är tydligt betespåverkat och rymmer ett varierat trädskikt dominerat av avenbok, bok och ask, tillsammans med ek, lönn och flera andra trädslag. Det finns gott om grova ädellövträd, hamlingspräglade träd, gamla hasselbuketter samt rikligt med död ved. Flera hotade och signalartade lavar, mossor och kärlväxter förekommer, bland annat ädellav, grå skärelav, blekspik, platt fjädermossa och lundslok. Fältskiktet är artrikt och omfattar bland annat liljekonvalj, mandelblomma, skogsbingel och St Pers nycklar. Hela området är klassat som nyckelbiotop och innehåller flera stenmurar.

Bevarandemål

Bevarandemålet är att bevara minst 7,7 hektar trädklädd betesmark med ett varierat och flerskiktat träd- och buskskikt. Området ska innehålla gamla träd, nyetablerade träd samt död ved, liksom solbelysta och vindskyddade miljöer i en mosaik av öppna och tätare partier. Viktiga strukturer som grov bark, håligheter, mulmträd, bärande buskar och hamlingspräglade träd ska finnas kvar och inte beskuggas. Betet ska gynna en artrik och hävdberoende flora, och kulturspår som stenmurar ska hållas öppna och fria från skador.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott enligt bevarandeplanen.

Hot mot naturtypen

Den största hotbilden mot naturtypen utgörs sammanfattningsvis, enligt Naturvårdsverkets vägledning *9070 Trädklädd betesmark,* av bristande eller felaktig skötsel, såsom utebliven röjning, upphört eller för hårt bete och avlägsnande av viktiga småbiotoper. Detta kan leda till igenväxning, förlust av ljuskrävande arter och minskad biologisk mångfald. Även gödsling, tillskottsutfodring och vissa avmaskningsmedel påverkar floran och insektsfaunan negativt. Markexploatering, skogsplantering, avverkning, markberedning och tunga fordon kan skada viktiga markförhållanden och förändra hydrologin. Ökat graninslag samt luftföroreningar bidrar dessutom till att utarma epifytfloran och förändra artsammansättningen.

Naturreservat

Utredningsområdet omges av, men ligger inte inom, naturreservatet *Björkenabben,* som delvis överlappar med Natura 2000-området med samma namn. Naturreservatets prioriterade bevarandevärden omfattar kustbokskog, betad ädellövskog, sumpskog, hassellund, öppna och buskbärande betesmarker, strandängar och marina rev (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021).

Området innefattar följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

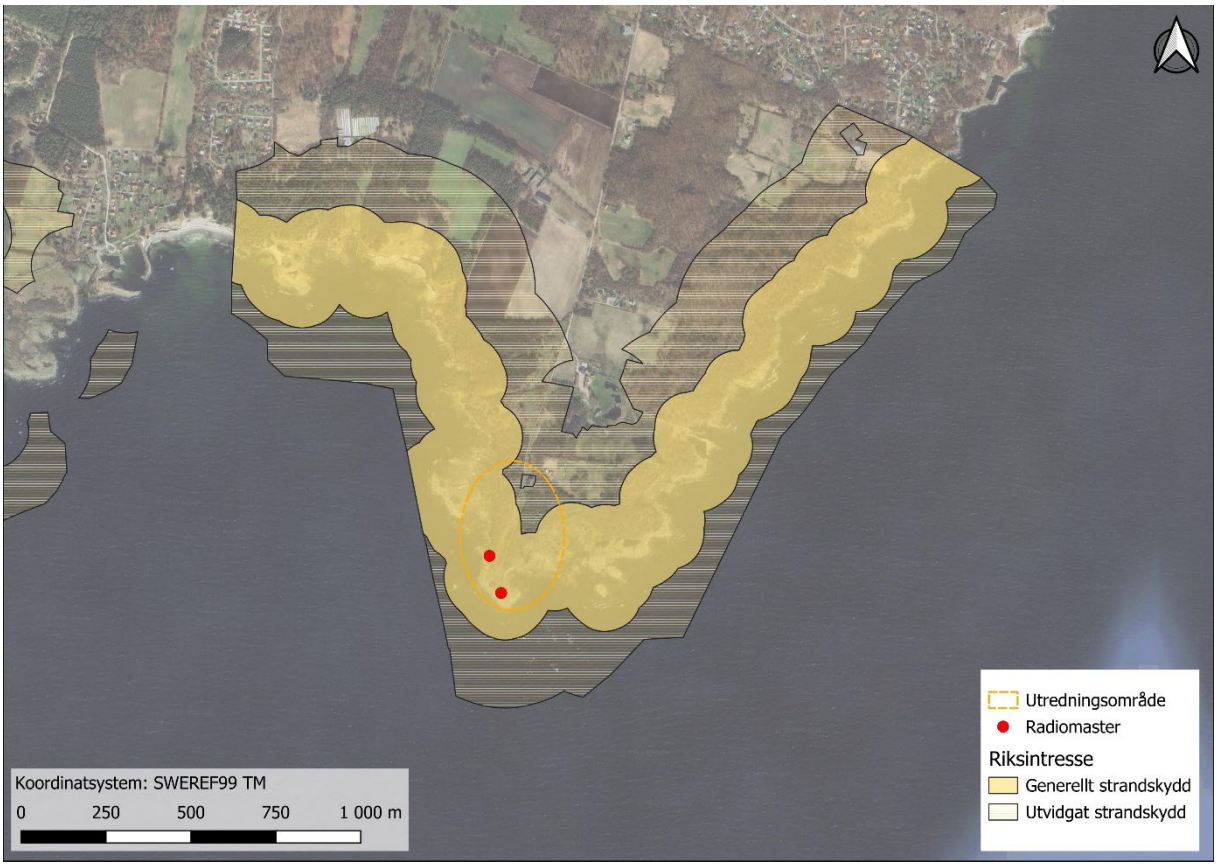
- 1170 – Rev
- 1630 – Havsstrandäng vid Östersjön
- 6270 – Silikatgräsmark
- 6230 – Stagg-gräsmark
- 9070 – Trädklädd betesmark
- 9080 – Lövsumpskog
- 9130 – Näringsrik bokskog.

Enligt områdets bevarandeplan består det av flera strukturer och funktioner som har prioriterade bevarandevärden och dessa är bland annat: grova ädellövträd, vidkroniga träd, hamlingspräglade tärd, och hålträd. Därtill förekommer även bukettformig växande hassel, blommande och bärande träd och buskar. Inom området förekommer även död ved, död vet i våra/fuktiga miljöer och algsocklar. Vidare förekommer betespåverkan i både öppna och trädbärande betesmarker, strandängar och stenmurar. Även revmiljöer med undervattensvegetation, grunda vikar, ålgräs och fisk. Den variationsrika naturen lockar till sig fåglar som söker skydd och övervintrar i vikarna. Fågelarter som noterats i området är bland annat ejder, gravand, kentsk tärna, silvertärna. Fågelarter som noterats i skogsområdena är bland annat större hackspett, mindre hackspett, entita, gröngöling, skogsduva och spillkråka. I havsvikarna rastar både simänder och gäss och det förekommer födosök av sjöfågel och havsörn i området. Intill de buskrika markerna förekommer näktergal, sånglärka och ängspiplärka. Björkenabben har flera värdefulla strukturer för fladdermöss vilket innefattar småvatten i både skog och i strandängen samt förekomsten av ädellövträd, hålträd och värdefulla brynmiljöer. I naturreservatet har nio arter av fladdermöss noterats varav fyra är rödlistade. Samtliga fladdermöss är fridlysta.

Strandskydd

Utredningsområdet ligger inom strandskyddat område. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Strandskyddet omfattar generellt land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen. Länsstyrelsen Blekinge län gjorde bedömningen år 2016 att Björknabbens uddes höga natur och friluftsvärden motiverade ett utökat strandskydd till 300 meter både på land och i vattnet (Länsstyrelsen Blekinge Län, 2016), se Figur 22.

Figur 22. Strandskydd och utökat strandskydd. Data är hämtad från Länsstyrelsen Blekinge län, Geodatakatalogen (Länsstyrelsen Blekinge Län, 2024).

4.2.6 Naturmiljö och skyddade arter

Björkenabben ligger i en värdetrakt för ädellövskog, Södra Listerlandet (KG0003), vars värden är knutna till bok-avenbokskogar. Björkenabben ligger även inom en värdetrakt för gräsmarker, Listerlandet (KE2), som omfattar kusten runt Listerlandet från Sölvesborgsviken i öster, längs nabbarna i söder och via Listershuvud norrut där trakten når Norje.

Utredningsområdet som omfattar nabbens södra delar domineras av öppen och hävdad mark samt buskmarker. Se även beskrivning av området i avsnitt 0 *Natura 2000*.

Enligt SLU Artdatabanken har rödlistade och hotade arter av fågel, fladdermöss och kärlväxter observerats i området under perioden 2000 – 2025, se efterföljande avsnitt. En observation av födosökande utter (rödlistkategori NT, nära hotad) gjordes år 2023.

Rödlistade arter omfattar alla arter som uppfyller kriterierna för någon av rödlistans sex kategorier: Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT), eller Kunskapsbrist (DD). De rödlistade arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns dessutom som hotade.

Fåglar

Havsstrandängen utgör värdefull livsmiljö för häckande fågel. Många vadare, simänder och gäss rastar i området. De skyddade havsvikarna används för födosök av änder, gäss, måsfågel och havsörn (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021).

En sökning i Artdatabanken, omfattade utredningsområdet med en buffert på cirka 300 meter, resulterade i 73 träffar på rödlistade och hotade fågelarter (Artdatabanken, u.å) under perioden 2000 – 2025, se Tabell 2. Samtliga fågelarter i Sverige är fridlysta enligt Artskyddsförordningen (2007:845).

Tabell 2 Rödlistade och hotade fågelarter i utredningsområdet inklusive 300 meters buffert i Artportalen mellan åren 2000–2025.

Rödlistan	Arter
CR (Akut hotad)	Fjällgås
EN (Starkt hotad)	Ejder, Storspov, Bergand, Tornseglare, Roskarl, Årta, Grönfink, Rödspov, Tretåig mås, Sommargylling, Brunand, Brun glada
VU (Sårbar)	Svärta, Kricka, Bläsand, Stjärtand, Tofsvipa, Stare, Brushane, Gråtrut, Hussvala, Svarttärna, Gulhämpling, Östersjötrut, Havstrut, Myrspov, Backsvala, Vinterhämpling, Skogsgås, Kungsfiskare, Svarthakad buskskvätta, Lappsparv
NT (Nära hotad)	Smålom, Strandskata, Gravand, Kentsk tärna, Alfågel, Skedand, Pilgrimsfalk, Drillsnäppa, Havsörn, Skrattmås, Tobisgrissla, Småtärna, Entita, Fiskmås, Ärtsångare, Rödvingetrast, Stenfalk, Svart rödstjärt, Gulsparv, Buskskvätta, Rosenfink, Skräntärna, Hornuggla, Blå kärrhök, Björktrast, Kustlabb, Duvhök, Mindre hackspett, Sävsparv, Smådopping, Svartsnäppa, Fjällvråk, Svartvit flugsnappare, Rapphöna, Spillkråka, Lundsångare
NE (Ej bedömd)	Kustlabb, Gråkråka

Fladdermöss

I Sverige har 19 arter av fladdermus påträffas. Arterna är utspridda geografiskt i landet och flera arter migrerar under höst och vår. Enligt naturreservatets skötselplan förekommer nio arter av fladdermöss i det aktuella området (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021). Inom utredningsområdet, inklusive en buffert på cirka en kilometer, har fyra arter av fladdermöss observerats under perioden 2000–2025 (Artportalen, u.å), se Tabell 3. Arterna som observerats, barbastell, sydfladdermus, brunlångöra och nordfladdermus, är rödlistade som nära hotade (NT) enligt den svenska rödlistan (Artdatabanken, u.å).

Samtliga fladdermusarter i Sverige är fridlysta enligt Artskyddsförordningen (2007:845). Fridlysningen innebär att det är förbjudet att avsiktligt döda, skada eller fånga individer samt att förstöra eller störa deras boplatser och viloplatser. Förbuden gäller året runt och omfattar även åtgärder som riskerar att påverka arternas reproduktion, övervintring och andra viktiga livsmiljöer negativt.

Tabell 3. Rödlistade fladdermöss i utredningsområdet samt 1 km buffert mellan år 2000 – 2025 (Artdatabanken, u.å).

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistning Sverige (2020)	Skyddsstatus	Antal observationer
Barbastell	*Barbastella barbastellus*	NT (Nära hotad)	Fridlyst, bilaga II & IV (habitatdirektivet) Nationellt särskilt skyddsvärd art med hög bevarandeprioritet	1
Nordfladdermus	*Eptesicus nilssonii*	NT	Fridlyst	9
Sydfladdermus	*Eptesicus serotinus*	NT	Fridlyst	5
Brunlångöra	*Plecotus auritus*	NT	Fridlyst	1

Kärlväxter

Enligt Natura 2000-områdets bevarandeplan (Länsstyrelsen Blekinge län, 2017) och naturreservatets skötselplan (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021) förekommer flera hävdgynnade arter i fältskiktet på strandängarna, bland annat dansk skörbjuggsört, gulkämpar, hårsäv, liten kärrmaskros (nära hotad), strandkämpar, trift och vårkällört. Vid tidigare inventeringar har också bunge, krypven, havssälting, havssäv, salttåg, skörbjuggsört, smultronklöver, strandaster, strandkrypa och vanligt saltgräs noterats.

Två rödlistade arter av kärlväxter har rapporterats inom utredningsområdet under perioden 2000–2025 (Artdatabanken, u.å). Båda arterna är rödlistade i kategorin nära hotad (NT) (Artdatabanken, u.å).

En naturvärdesinventering av området som kan påverkas av planerade åtgärder i syfte att undersöka förekommande flora kommer att utföras som underlag till MKB:n.

Tabell 4. Rödlistade kärlväxter i utredningsområdet mellan år 2000 och 2025 (Artdatabanken, u.å).

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori	Antal
Liten kärrmaskros	*Taraxacum litorale*	Nära hotad	2
Desmeknopp	*Adoxa moschatellina*	Nära hotad	1

4.2.1 Rekreation och friluftsliv

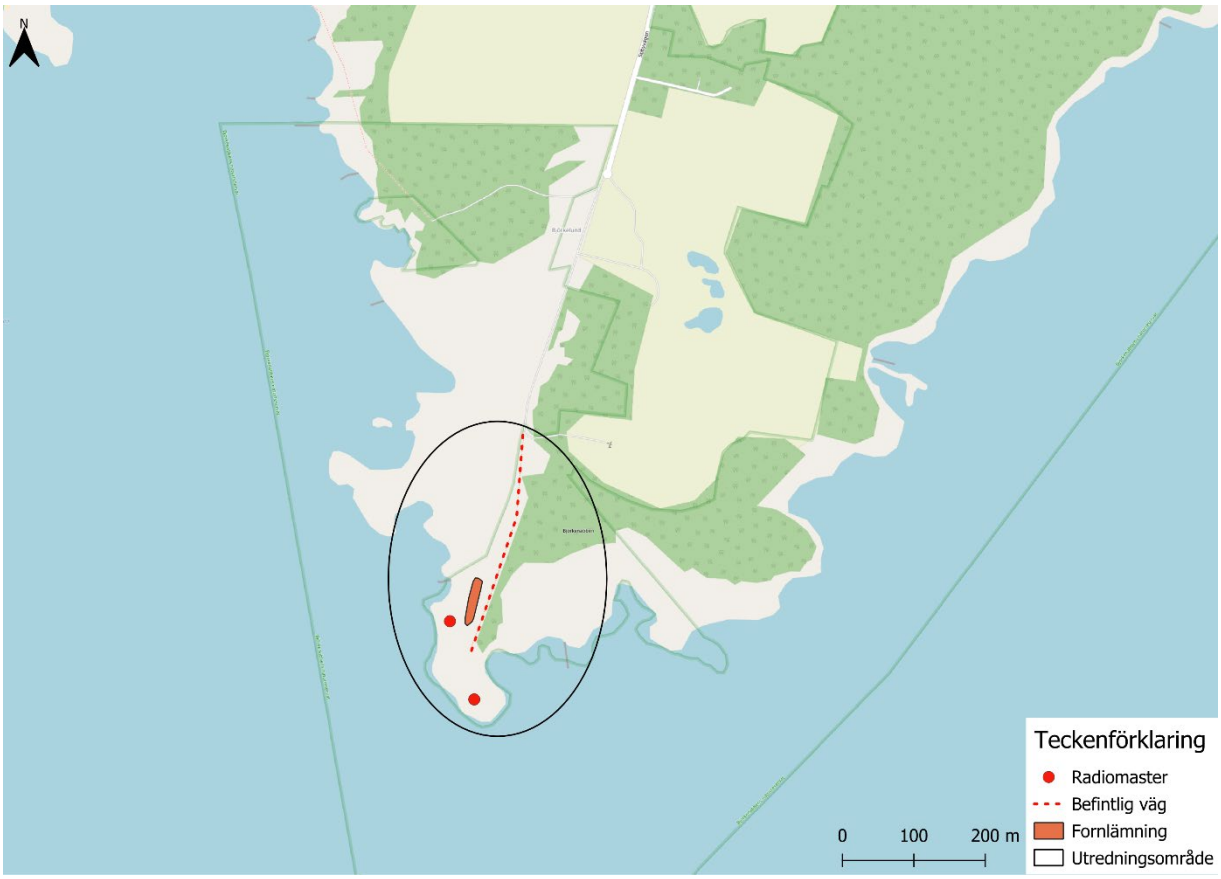
Björkenabben är tillgängligt med bil från E22 via Sölvesborg, knappt 9 kilometer nordväst om området. Närmaste busshållplats är Stiby backe, två kilometer norr om naturreservatet (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021).

Enligt naturreservatets skötselplan finns i dagsläget inga friluftsanordningar inom naturreservatet (Länsstyrelsen Blekinge län, 2021). Information om huruvida friluftsaktiviteter bedrivs inom utredningsområdet samlas in under samrådsprocessen.

4.2.2 Kulturmiljö och fornlämningar

Registrerade fornlämningar enligt Riksantikvarieämbetets databas Fornsök redovisas i Figur 23. Öster om den norra radiomasten finns en känd fornlämning i form av ett järnåldersgravfält

(L1979:4033) (Riksantikvarieämbetet, 2025). Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (1998:950). Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt skada eller ändra en fornlämning (2 kap. 6 § kulturmiljölagen).

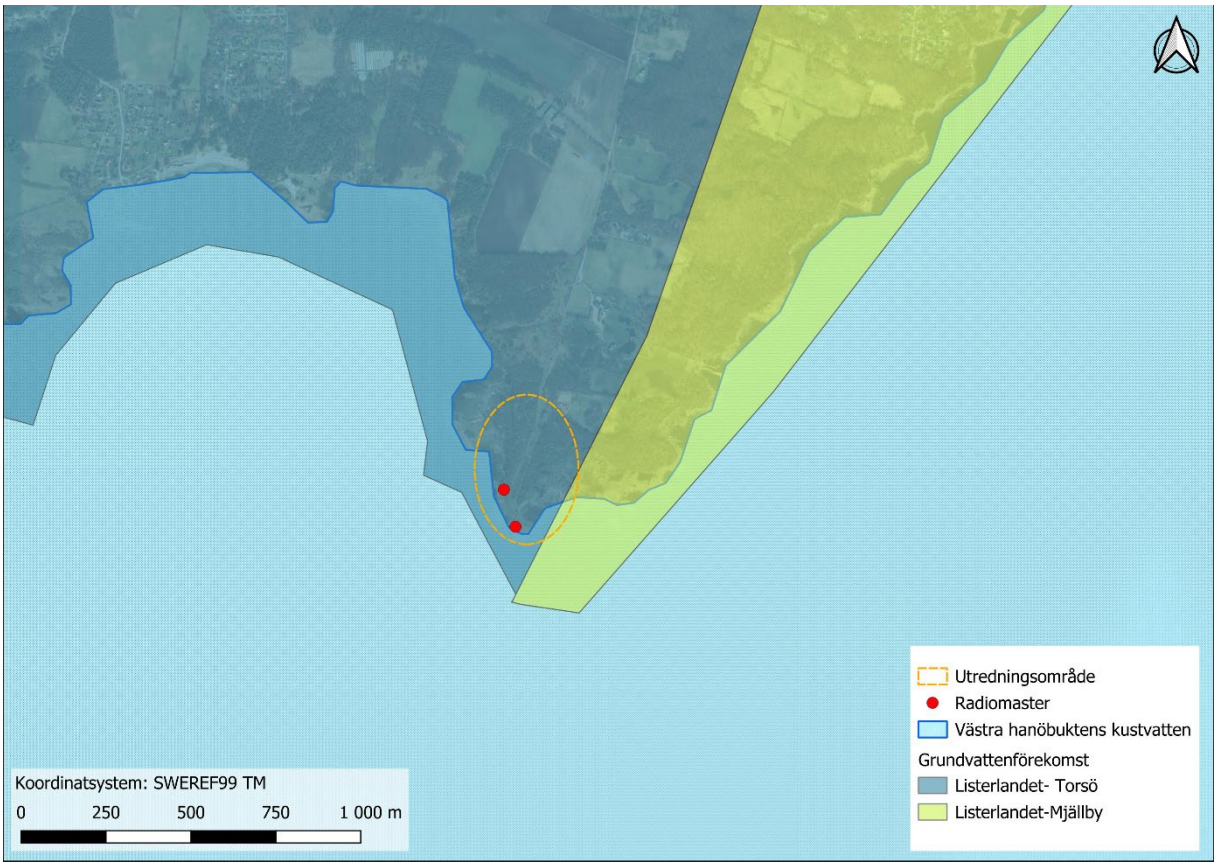
Figur 23. Fornlämningens utbredning i förhållande till befintlig väg och de två radiomasterna (Riksantikvarieämbetet, 2025).

4.2.3 Vattenförekomster

Förekommande yt- och grundvattenförekomster presenteras i Figur 24 och Tabell 5 (VISS, u.å.a; VISS, u.å.b; VISS, u.å.c).

Tabell 5. Vattenförekomster (VISS, u.å.a; VISS, u.å.b; VISS, u.å.c).

Vattenförekomst	Yta/längd/area	ID
Västra Hanöbuktens kustvatten	268 km²	SE554800-142001
Grundvattenförekomst Listerlandet - Torsö	7 km²	SE620665-477689
Grundvattenförekomst Listerlandet - Mjällby	102 km²	SE621318-479572

Figur 24. Karta över yt- och grundvattenförekomster.

Ytvattenförekomsten *Västra Hanöbuktens kustvatten* omfattar kustområdet från Simrishamn i söder till Hanö utanför Listerlandet. Enligt den senaste beslutade statusklassningen i VISS (se Tabell 6) har vattenförekomsten måttlig ekologisk status, vilket innebär att vissa kvalitetsfaktorer avviker från de nivåer som krävs för god status. Avvikelserna bedöms främst vara kopplade till påverkan från näringsämnen och miljögifter inom avrinningsområdet. Den kemiska statusen uppnår inte god status, vilket huvudsakligen beror på förekomst av prioriterade miljögifter (VISS, u.å.a).

För vattenförekomsten gäller att god ekologisk och god kemisk status ska uppnås senast år 2027 enligt fastställda miljökvalitetsnormer inom åtgärdsprogrammet för Södra Östersjöns vattendistrikt.

Tabell 6. Statusklassning och kvalitetskrav för Västra Hanöbuktens kustvatten (VISS, u.å.a).

Västra Hanöbuktens kustvatten	Statusklassning	Kvalitetskrav
Ekologisk status	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2027
Kemisk status	Uppnår ej god	God kemisk ytvattenstatus 2027

Grundvattenförekomsten *Listerlandet - Torsö* omfattar ett 7 kvadratkilometer stort område. Enligt den senaste beslutade statusklassningen i VISS har grundvattenförekomsten god kemisk status och god kvantitativ status (VISS, u.å.b), se Tabell 7. Det innebär att grundvattnets kvalitet och mängd bedöms vara tillräcklig för att upprätthålla en långsiktigt hållbar vattenförsörjning samt för att skydda beroende ekosystem.

Statusklassningen omfattar bland annat bedömning av näringsämnen, föroreningar och saltvatteninträngning, där inga överskridanden av gällande gränsvärden har identifierats. Det finns inte heller någon konstaterad påverkan som visar på långsiktiga risker för försämring av grundvattenresursen. Målet enligt miljökvalitetsnormerna är att bibehålla god status över tid genom att säkerställa att markanvändning och verksamheter inom tillrinningsområdet inte försämrar grundvattnets kvalitet eller tillgång.

Tabell 7. Statusklassning och kvalitetskrav för Listerlandet – Torsö (VISS, u.å.b).

Listerlandet - Torsö	Statusklassning	Kvalitetskrav
Kemisk status	God kemisk status	God kemisk grundvattenstatus
Kvantitativ status	God kvantitativ status	God kvantitativ status

Utredningsområdet angränsar till grundvattenförekomsten *Listerlandet – Mjällby*. Enligt den senaste beslutade statusklassningen i VISS har grundvattenförekomsten god kemisk status och god kvantitativ status (VISS, u.å.c), se Tabell 8. Detta innebär att grundvattnets kvalitet uppfyller gällande krav och att tillgången på grundvatten bedöms som tillräcklig för att långsiktigt kunna försörja både befintliga uttag och beroende ekosystem.

Statusklassningen omfattar bland annat bedömning av påverkan från näringsämnen, föroreningar samt risken för saltvatteninträngning, där inga avvikelser från fastställda normvärden har identifierats. För vattenförekomsten gäller därmed att god status ska bibehållas över tid i enlighet med miljökvalitetsnormerna.

Tabell 8. Statusklassning och kvalitetskrav för Listerlandet – Mjällby (VISS, u.å.c).

Listerlandet - Mjällby	Statusklassning	Kvalitetskrav
Kemisk status	God kemisk status	God kemisk grundvattenstatus
Kvantitativ status	God kvalitativ status	God kvantitativ status

5 Alternativ

Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen kommer att omfatta en redogörelse för alternativ vad gäller såväl lokalisering av vindkraftverket som utformning. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer även att omfatta en beskrivning av nollalternativet, det vill säga hur miljöförhållandena på platsen och i dess omgivningar förväntas utveckla sig om tillstånd till rivning av master och anläggning av vindkraftverket inte medges. I detta fall bedöms nollalternativet innebära att befintliga radiomaster kvarstår och att befintlig markanvändning inte ändras.

Björkenabben är ett område med höga naturvärden som omfattas av flera skyddsbestämmelser enligt miljöbalken. Den planerade etableringen ligger inom Natura 2000-området Björkenabben (SE0410188) samt strandskyddat område enligt 7 kap. miljöbalken. Området utgör en del av Blekinges kustlandskap med öppna betesmarker, strandängar och en rik förekomst av häckande och rastande fåglar. Dessa förutsättningar innebär att särskild hänsyn krävs vid byggnation, drift och avveckling av ett vindkraftverk samt för rivning av befintliga master.

Föreslagen lokalisering på Björkenabben bedöms samtidigt ha flera fördelar utifrån dess öppna och vindutsatta läge, befintliga tekniska infrastruktur och markanvändning, begränsade bebyggelse och möjlighet till anslutning till elnätet i närområdet. Björkenabben kännetecknas av ett exponerat kustläge med fri vindpåverkan från flera väderstreck, den dominerande vindriktningen är från väst. Vindresurserna i området är stabila och relativt höga vilket möjliggör effektiv elproduktion.

Inom området finns redan en förstärkt väg och möjlighet till elanslutning vilket ger begränsat behov av långsiktigt ianspråktagande av mark och underlättar etablering och drift. Närheten till befintlig elinfrastruktur innebär en kort kabelsträckning och begränsat behov av markarbeten för kablar.

Fastighetsägare och närmaste boende är positiv till etableringen. Området ligger på relativt stort avstånd till tätortsbebyggelse, vilket minskar risken för störningar i form av buller, skuggor eller visuell påverkan.

Området har sedan 1980-talet använts för radiokommunikation, vilket innebär att marken är tekniskt exploaterad. Befintlig infrastruktur utgör ett tydligt landmärke och visuellt vertikalt inslag i omgivningen med liknande höjd som planerat vindkraftverk.

Föreslagen etablering på Björkenabben bedöms kunna bidra till en ökad lokal och regional produktion av förnybar el motsvarande cirka 16 GWh per år. Det motsvarar el till omkring 1 600 villor och utgör en betydande andel av Sölvesborgs kommuns befintliga vindkraftsproduktion (Sölvesborgs kommun, 2025). Projektet bidrar därmed till att uppfylla såväl nationella som regionala energi- och klimatmål. En etablering i området innebär nyttjande av delvis redan ianspråktagen mark och berör inte jordbruksmark.

6 Miljöpåverkan

I detta avsnitt redogörs för förväntad miljöpåverkan till följd av planerade verksamheter. Fördjupade utredningar, bedömningar och behov av skyddsåtgärder redovisas i kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

6.1 Luft och klimat

Vindkraft är en i princip utsläppsfri energikälla och bedöms enligt Sölvesborgs energiplan 2024 (antagen januari 2025) få en central roll i att möta framtidens ökande elbehov (Sölvesborgs kommun, 2025). Ett vindkraftverk återbetalar normalt den energi som krävs för tillverkning och uppförande inom cirka 6–8 månader, och omkring 85–90 procent av materialet kan återvinnas (Sölvesborgs kommun, 2025). Livscykelutsläppen är mycket låga, och avsevärt lägre än utsläppen från fossila bränslen.

Det planerade vindkraftverket beräknas producera upp till 16 GWh el per år. Detta motsvarar nära en tredjedel av den totala elproduktionen från landbaserad vindkraft i Sölvesborgs kommun, som uppgick till 55 GWh under 2022 (Sölvesborgs kommun, 2025). Samma år producerades ytterligare 5,5 GWh el från solkraft.

6.2 Ljud och skuggor

Vindkraftverk i drift genererar ljud som i vissa fall kan upplevas som störande. Ljud som alstras av vindkraftverk härrör dels från rotorbladens rörelse dels från teknisk utrustning i nacellen. Detta beskrivs i Naturvårdsverkets vägledning om buller från vindkraftverk från 2020 enligt följande: ”Vindkraftverk alstrar ett karaktäristiskt svischande ljud orsakat av bladens rotation genom luften. Hur mycket ljud som kommer från bladen beror på rotationshastigheten, bladspetsarnas form, och de meteorologiska förhållandena med vindskillnader och turbulens i atmosfären. Detta ljud, som också kallas aerodynamiskt ljud, kan ibland påminna om naturligt vindbrus. I vissa sammanhang kan därför vindkraftsbuller maskeras av naturligt ljud från vinden som blåser i träd och buskar” (Naturvårdsverket, 2020).

Utöver det aerodynamiska ljudet alstras även buller från generatorn, växellådan och övriga mekaniska delar. Detta mekaniska ljud upplevs ofta som mer störande än det aerodynamiska ljudet vid samma ljudnivå och kan även innehålla hörbara toner. Ljudet sprids från maskinhuset och tornet. Moderna vindkraftverk alstrar normalt mindre mekaniskt ljud än vad tidiga vindkraftverk gjorde”. Hur ljudet sprids påverkas av faktorer som vindhastighet, topografi, vegetation och avstånd.

Naturvårdsverket har tagit fram riktvärden avseende buller från vindkraftverk som inte bör överskridas vid bostäder samt friluft- och rekreationsområden (Naturvårdsverket, 2020). Riktvärdena för buller från vindkraftverk är 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder och 35 dB(A) ekvivalent ljudnivå inom friluftsområden. Med friluftsområden avses i det här sammanhanget område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv, där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg ljudnivå utgör en särskild kvalitet (Naturvårdsverket, 2020).

Lågfrekvent buller är ljud i frekvensområdet 20 – 200 Hz. Påtagligt lågfrekvent buller upplevs ofta som mer störande än annat buller. Vanliga bostadsfasader och fönster har ofta dålig ljudisolering i låga frekvenser och det lågfrekventa ljudet kan dessutom förstärkas inomhus. Enligt Naturvårdsverkets vägledning om buller (Naturvårdsverket, 2020) visar svenska studier att så länge buller från vindkraftverk inte överskrider riktvärdet 40 dBA utomhus är risken liten för

att riktvärdena för lågfrekvent buller inomhus överskrids förutsatt att huset är byggt med en normal, svensk byggstandard men utan särskilt ljudisolerande fönster.

Som underlag för bedömning av ljudpåverkan från det planerade vindkraftverket på omgivningen har ljudberäkningar tagits fram av den planerade vindkraftsleverantören Enercon (2024) på uppdrag av bolaget. Ljudberäkningarna baseras på den planerade verksmodellen och dess tekniska specifikationer med en totalhöjd om 150 meter, navhöjd om 80,5 meter och en installerad effekt om ca 4,3 MW. Se Figur 25 för placering av planerat vindkraftverk samt närmaste bostadshus. För beräkningarna har mjukvaran WindPRO (version 3.6.361) använts. Mer avancerade beräkningsmodeller bedöms inte krävas eftersom den planerade verksamheten endast omfattar ett vindkraftverk i ett flackt landskap (Naturvårdsverket, 2020).

Tabell 9 Indata till ljudberäkning (Enercon, 2024).

The following table shows the coordinates of the planned WEC.

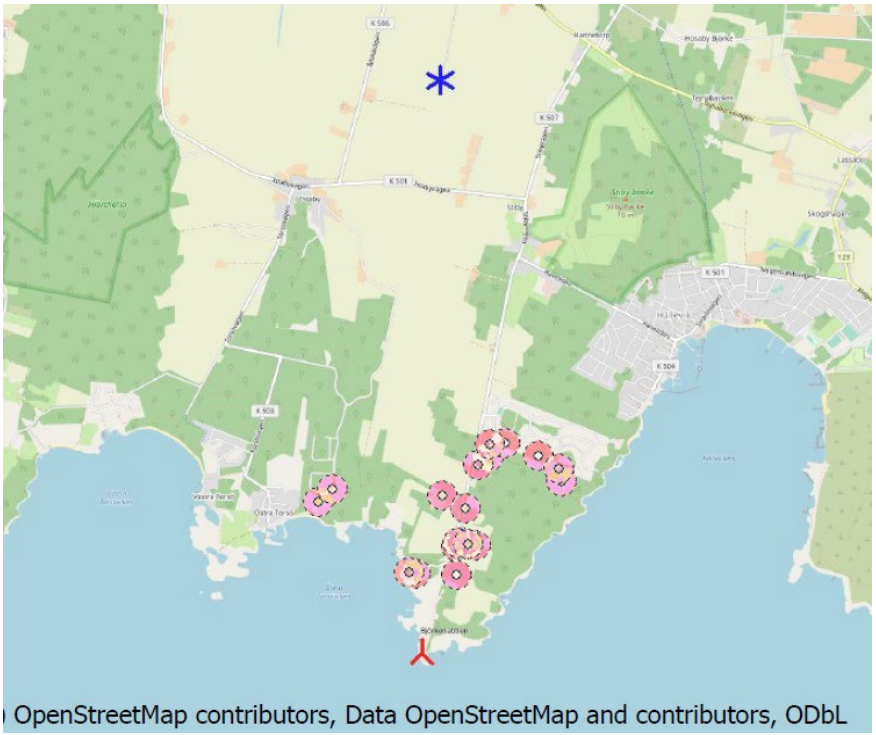
Tab. 1: Coordinates of the planned WEC

WEC No.	Type	Hub height [m]	Geo (deg) WGS84		Altitude [m]
			Easting	Northing	
WEC 01	ENERCON E-138 EP3 E3 4260 kW	80.5	14.666896°	55.991068°	0

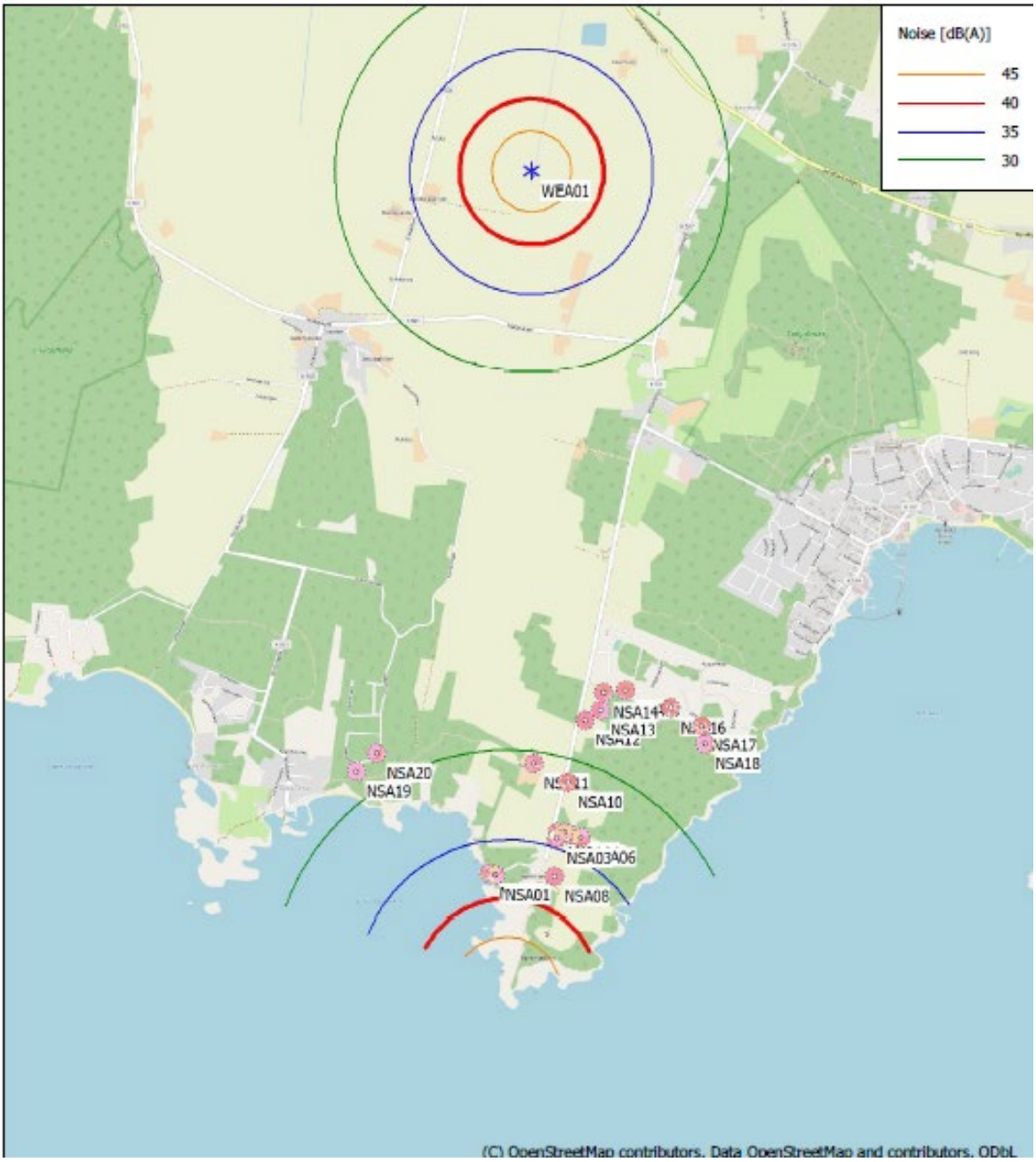
Tab. 2: Sound properties of the planned WEC (9.5 m/s) OM-YO-11

63 [dB(A)]	125 [dB(A)]	250 [dB(A)]	500 [dB(A)]	1000 [dB(A)]	2000 [dB(A)]	4000 [dB(A)]	8000 [dB(A)]	Sum Level [dB(A)]
87.6	93.4	97.0	100.3	102.4	98.8	90.4	73.2	106.5

Ljudberäkningen visar att ekvivalenta ljudnivåer från det planerade vindkraftverket i drift inte överstiger 40 dB(A) utomhus vid någon bostad, se Figur 26 (Enercon, 2024). Några kumulativa effekter tillsammans med andra vindkraftverk i drift bedöms inte uppstå, se Figur 26.

Figur 25 Placering av befintligt vindkraftverk (blå stjärna) och planerat vindkraftverk på Björkenabben (röd stjärna). Hus i närområdet är utmärkta i figuren (Enercon, 2024).

Figur 26 Ljudutbredning från befintligt vindkraftverk och planerat vindkraftverk i drift (Enercon, 2024). Ekvivalenta ljudnivåer från vindkraftverket i drift överstiger inte 40 dB(A) (röd heldragen linje) utomhus vid några bostäder.

Under pågående rivningsarbeten och under byggskedet kan tillfälliga, höga ljud förekomma, exempelvis i samband med fällning och kapning av radiomaster. Dessa störningar blir kortvariga (enstaka dagar) och kan begränsas genom planering av arbetsmoment. Byggfasen innebär även transporter av maskiner, material och komponenter, vilket medför ett lokalt och tillfälligt ökat trafikbuller längs lokala vägar, särskilt under perioder med tunga transporter.

Vindkraftverket i drift kan ge upphov till både stationära skuggeffekter från tornet och rörliga skuggor från de roterande rotorbladen när solen står lågt. Dessa skuggor kan uppfattas som störande. Enligt rättspraxis får rörliga skuggor vid bostäder inte överstiga 8 timmar per år. Avståndet till närmaste bostad är drygt 500 meter, vilket minskar risken för skuggpåverkan.

6.3 Natura 2000

Den planerade verksamheten sker i sin helhet inom Natura 2000-området Björkenabben. Påverkan på naturvärden kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Bolaget föreslår preliminärt följande försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att minimera påverkan på områdets bevarandevärda naturtyper och områdets miljövärden i stort:

- Vid slutligt val av lokalisering för vindkraftverket och kablar kommer bolaget att så långt möjligt undvika markområden med naturtypen *Strandängar vid Östersjön*.
- Fällning och kapning av master görs förslagsvis vintertid när marken är frusen, vilket minskar risken för markskador och körspår.
- Bullrande arbeten utförs inte under perioden 15 mars-30 juni till skydd för fågel.
- Befintliga vägar nyttjas för att undvika körskador på mark.
- Inga upplag eller uppställningsytor tillåts på mark med utpekade naturtyper inom Natura 2000-området.
- Masternas befintliga fundament kvarlämnas för att minimera påverkan från schaktarbeten.
- Behov av driftsreglering till skydd för fåglar och fladdermöss ska utredas.

Avseende de hot som identifierats i bevarandeplanen för naturtyperna *1630 Strandängar vid Östersjön* respektive *9070 Trädklädd betesmark* bedöms förändrad markanvändning, markexploatering, markberedning och tunga fordon, som kan skada viktiga markförhållanden och förändra hydrologin och/eller riskerar att förändra eller förstöra biotoper, som relevanta att utreda för den planerade verksamheten.

I samband med rivningsarbeten kan preliminärt en yta upp mot uppskattningsvis 6000 m^2 (exklusive ytan för radiomasternas fundament) påverkas temporärt. Planerade arbeten kan medföra en direkt påverkan på markens struktur, förekommande större stenar och block samt på växtlighet och arter i fältskiktet i samband med att masterna fälls och kapas upp av arbetsmaskiner. Buskar och annan vegetation kan komma att behöva tas bort längs den befintliga vägen för att möjliggöra framkomlighet för fordon. Arbeten görs under en begränsad tid.

Anläggningsarbeten för planerat vindkraftverk innebär att schaktning kommer ske på platsen för fundamentet och att en smal schakt görs för förläggning av kablar mellan vindkraftverket och sändarhuset. Övriga arbeten, som kräver tillfälligt markanspråk, i samband med anläggningen av vindkraftverket bedöms preliminärt kunna utföras inom samma område som påverkats vid rivningen av masterna. Inga nya vägar kommer att anläggas inom området.

Störningar i form av buller och damning kan uppstå vid vissa arbeten och i samband med transporter.

Utifrån tillgänglig kunskap om förekommande naturtyper i området görs preliminärt bedömningen att planerade arbeten huvudsakligen sker på mark som klassats som *utvecklingsmark, icke Natura-naturtyp*. Mark där naturtypen *Trädklädd betesmark* förekommer kan påverkas av transporter och vid rivningsarbeten. Det går i nuläget inte att utesluta temporär påverkan under

rivningsarbeten på mark som klassats som naturtypen *Strandängar vid Östersjön*. Huruvida mark som påverkas i samband med rivning och efterföljande etablering av vindkraftverket hyser naturvärden kommer att undersökas i en naturvärdesinventering och redovisas i MKB:n.

I driftskedet är den planerade verksamhetens markanspråk i princip begränsat till vindkraftverkets fundament (uppskattningsvis 350 m^2). Nedgrävda markkablar mellan vindkraftverket och anslutningspunkten vid sändarhuset innebär inget intrång under driftskedet. Ingen övrig permanent påverkan på markområden förväntas under driftstiden. Transporter till och från området av personal för tillsyn med mera görs på befintlig väg till området.

Under driften innebär vindkraftverket ingen påverkan på förekommande naturtyper eller deras skötsel. Bete kan fortsatt bedrivas i området. Potentiell påverkan på fåglar och fladdermöss, och förslag på försiktighetsåtgärder som kan vidtas för att minimera eventuella risker, beskrivs i avsnitt *Naturmiljö och skyddade arter*.

En bedömning av påverkan på skyddade naturtyper och naturtypernas typiska arter samt miljön i Natura 2000-området i stort kommer att göras i MKB:n. I MKB:n kommer även skydds- och försiktighetsåtgärder att redovisas.

6.4 Strandskyddsområde

Syftet med strandskyddet är att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområden samt att bevara livsmiljöer för växt- och djurliv (Naturvårdsverket, 2021). Utredningsområdet används för promenader, fågelskådning och naturupplevelser, men saknar anläggningar för organiserat friluftsliv.

Planerad verksamhet innebär att allmänhetens tillgång till området inskränks temporärt under pågående arbeten. Under drifttiden kommer verksamheten inte inskränka allmänhetens tillgång till området. Området kan efter avslutade rivnings- och anläggningsarbeten fortsatt nyttjas för rekreation och rörelsefriheten i området kvarstår således.

Planerade rivnings- och anläggningsarbeten kan innebära intrång i livsmiljöer för växt- och djurliv. Detta kan medföra en temporär förlust av naturmiljö och därmed av naturvärden. Se avsnitt *Naturmiljö och skyddade arter*.

6.5 Naturmiljö och skyddade arter

Rivningen av masterna, samt anläggningsarbeten för vindkraftverket, innebär att markens struktur och växtlighet inom arbetsområdet kan påverkas. Detta kan medföra en temporär förlust av naturmiljö och därmed av naturvärden. Fåglar som uppehåller sig i området för exempelvis födosökning eller häckning kan tillfälligt störas av aktiviteter som medför buller och av närvaron av arbetsmaskiner och fordon. Påverkan kan minimeras genom att arbeten utförs utanför arternas häckningssäsong. Behov av säsongsrestriktioner för planerade arbeten kommer att utredas i MKB:n.

I driftskedet tas en begränsad markyta i anspråk långsiktigt för fundamentet. Vindkraftverket i drift kan utgöra hinder för fåglar och vid kollision leda till mortalitet. Barriäreffekter som medför en förändring av fåglars födosöksmönster samt passage genom området bedöms som mindre troliga eftersom endast ett vindkraftverk anläggs. Det är främst vindkraftverkets rotorblad som innebär risker för fåglar. Kollisioner kan ske under flyttningsperioder och under förflyttning till födosöksområden. Vid behov kan riskreducerande åtgärder, exempelvis styrning av drift under känsliga perioder, bli aktuella.

Fladdermöss kan påverkas negativt av vindkraftverk i drift, bland annat genom att de lockas till områden med hög insektsförekomst och därmed riskerar att skadas vid födosök nära vindkraftverket. De kan skadas genom att de kolliderar med vindkraftverkens rotorblad eller genom att de fastnar i en vindström och sugs bakom rotorbladen, vilket ger en tryckfallsförändring som kan orsaka inre blödningar hos fladdermössen. Risken att fladdermössen påverkas av vindkraftverk varierar mellan arter. Högriskarterna är de som jagar insekter över stora öppna områden och de som eventuellt migrerar förbi området. Eftersom fladdermöss är mest aktiva vid svaga vindar kan försiktighetsåtgärder såsom så kallat bat-mode – temporär nedstängning under särskilt känsliga perioder, framför allt från mitten av juli till september minska påverkan (Naturvårdsverket, 2025c).

Bolaget avser att genomföra en naturvärdesinventering samt, vid behov, fördjupade artutredningar för relevanta artgrupper som underlag för bedömning av påverkan på naturmiljön och skyddade arter i den kommande MKB:n.

6.6 Vattenförekomster

Utredningsområdet ligger nära havet och ytvattenförekomsten Östersjön – Hanöbukten samt på grundvattenförekomsten Listerlandet - Torsö. Arbete i vattenområde, som definieras som område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd, innebär vattenverksamhet. Om åtgärder i samband med grundläggning för vindkraftverket, eller annan åtgärd, som utförs inom vattenområde innebär vattenverksamhet kommer behov av anmälan eller ansökan om tillstånd för vattenverksamhet att utredas.

Generellt kan det föreligga risker för hydrologisk påverkan vid schakter under grundvattenytan. Behov av schakt för grundläggning av vindkraftverkets fundament under grundvattennivån kommer att utredas till MKB:n.

6.7 Kulturmiljö och fornlämningar

I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) kommer kulturmiljöförutsättningarna att beskrivas mer detaljerat.

Preliminärt görs bedömningen att rivningen av masterna kan genomföras utan att fornlämningen påverkas. Samma bedömning görs för lokaliseringen av vindkraftverket och för kabelschakt. Transporter av anläggningsdelar och maskiner sker på vägen intill fornlämningen.

I den fortsatta planeringen är utgångspunkten att intrång i den befintliga fornlämningen ska undvikas. Behov av skyddsåtgärder kommer att utredas och kan omfatta att fornlämningsområdet spärras av och markeras innan rivningen påbörjas för att säkerställa att fornlämningen inte riskerar att skadas. Om ingrepp i fornlämningen behöver göras krävs särskilt tillstånd från Länsstyrelsen i enlighet med kulturmiljölagen (1988:950).

6.8 Rekreation och friluftsliv

Under pågående rivnings- och anläggningsarbeten kan tillgängligheten till den yttre delen av udden tillfälligt begränsas av säkerhetsskäl. Dessa störningar är kortvariga och reversibla.

Under driftskedet kommer allmänheten fortsatt att kunna vistas fritt i området. Landskapsbilden som idag domineras av de två höga radiomasterna, ersätts med ett nytt inslag i form av ett vindkraftverk i liknande skala. Ljud och rörliga skuggor från vindkraftverket kan lokalt påverka områdets visuella och upplevelsemässiga karaktär.

6.9 Landskapsbild

Begreppet landskap syftar både på det naturgivna landskapet och det kulturgivna landskapet och är syftar på landskapet som människor skapat och brukat. Enligt landskapskonventionen definieras landskap som:

” *ett område sådant som det uppfattas av människor och vars karaktär är resultatet av påverkan av och samspel mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer.*”

Landskapsbilden på Björkenabben präglas idag av de två befintliga radiomasterna, som utgör dominerande visuella landmärken i ett i övrigt öppet, flackt och kustnära landskap. Området består av låglänta strandängar, trädklädda betesmarker och öppna kustytor med vida utblickar över Hanöbukten.

Den planerade etableringen innebär att de två 135 meter höga radiomasterna rivs och ersätts med ett vindkraftverk med en navhöjd på cirka 80 meter och en maximal totalhöjd på 150 meter (Figur 27). Vindkraftverket kommer därmed att utgöra ett nytt vertikalt inslag i landskapsbilden, men antalet dominerande strukturer i området minskar från två till en. Det nya verket blir ett nytt men väl avgränsat landmärke i området.

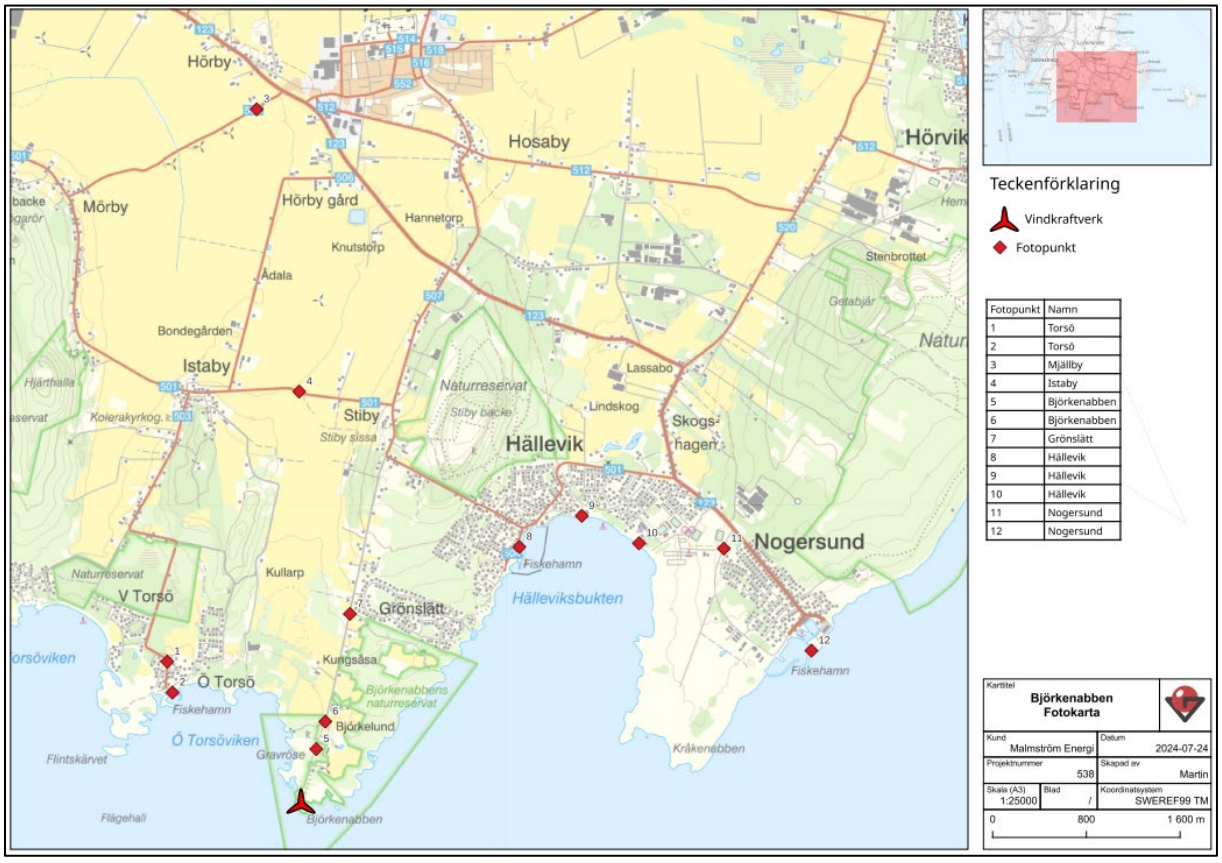
Ett vindkraftverks synbarhet beror främst på topografi, vegetation, siktlinjer och betraktarens avstånd. På kortare avstånd kommer vindkraftverket att vara tydligt synligt genom sin höjd och rotorbladens rörelse, medan synligheten gradvis minskar med ökat avstånd och där omgivande skog eller terräng skymmer sikten. Landskapsbildens upplevelse påverkas därmed lokalt och visuellt.

Behov av hinderbelysning i enlighet med Transportstyrelsens bestämmelser (TSFS 2020:88) och eventuell utformning av belysning kommer att utredas. Belysning utgör en permanent visuell påverkan under driftskedet, men effekten begränsas av verkets ensamma placering och kustnära läge.

För att illustrera förändringen av landskapsbilden har bolaget tagit fram fotomontage som redovisas i Bilaga 1 till detta samrådsunderlag. Utvalda fotopunkter framgår av Figur 28. En preliminär beskrivning av vindkraftverkets synlighet från respektive fotopunkt redovisas i Tabell 10.

Figur 27 Fotografi av befintliga radiomaster (övre bilden). Fotografiet är taget från Torsö i riktning mot Björkenabben. Fotomontage som illustrerar det planerade vindkraftverket med maximal totalhöjd, sett från samma position (undre bilden).

Figur 28. Utvalda fotopunkter.

Tabell 10. Sammanfattning av fotopunkter och vindkraftverkets synlighet.

Fotopunkt	Position	Synlighet
1	Torsö	Avstånd till vindkraftverk cirka 1,6 kilometer. Döljs delvis av byggnader och träd.
2	Torsö	Avstånd till vindkraftverk cirka 1,4 kilometer. Öppet landskap och vindkraftverket är väl synligt.
3	Mjällby	Avstånd till vindkraftverk cirka 5,6 kilometer. Öppet landskap och vindkraftverket är väl synligt.
4	Istaby	Avstånd till vindkraftverk cirka 3,5 kilometer. Öppet landskap men vindkraftverket döljs delvis av landskapets terräng och träd.
5	Björkenabben	Avstånd till vindkraftverk cirka 460 meter. Vindkraftverkets döljs till en liten del av omkringliggande växtlighet men är väl synligt i landskapet.
6	Björkenabben	Avstånd till vindkraftverk cirka 710 meter. Vindkraftverkets nedre delar döljs delvis av framförvarande växtlighet men är väl synligt i landskapet.
7	Grönslätt	Avstånd till vindkraftverk cirka 1,7 kilometer. Döljs delvis av träd men är väl synligt.
8	Hällevik	Avstånd till vindkraftverk cirka 2,9 kilometer. Döljs till större del av omkringliggande byggnader och skogspartier.
9	Hällevik	Avstånd till vindkraftverk cirka 3,4 kilometer. Öppet landskap och vindkraftverket rotorblad syns tydligt även om skogsområdet minskar påverkan något.

Fotopunkt	Position	Synlighet
10	Hällevik	Avstånd till vindkraftverk cirka 3,6 kilometer. Öppet landskap och vindkraftverket är väl synligt.
11	Nogersund	Avstånd från vindkraftverk cirka 4,2 kilometer. Vindkraftverket döljs till större del av byggnader och träd.
12	Nogersund	Avstånd från vindkraftverk cirka 4,5 kilometer. Vindkraftverket döljs till större del av byggnader och träd.

6.10 Risk och säkerhet

En analys och bedömning av risker under anläggning och drift av vindkraftverket kommer att tas fram till MKB:n.

Hydrauloljor och smörjmedel som kan förekomma i mekaniska komponenter kan under byggskedet innebära en risk för miljöpåverkan vid olycka med läckage från komponenterna, spill vid service eller transporter samt hantering av bränsle och oljor Åtgärder för att minska riskerna kan omfatta val av tät yta vid service, kontrollerade avtappningsrutiner och att absorptionsmaterial finns tillgängligt.

I driftskedet omfattar potentiella risker intill vindkraftverk av fallande is eller föremål vid tekniska störningar. Under vinterperioder kan is bildas på rotorbladen. Om verket startar eller temperaturen stiger kan is lossna och kastas ut med hög hastighet. Riskbilden påverkas av frekvensen av isbildning i området, vindriktning och vindhastigheter samt förekomst av vistelseområden för allmänheten. Risken kommer att utredas i MKB:n med utgångspunkt i lokala klimatdata.

Vindkraftverk dimensioneras för hårt väder och belastning. Mycket kraftig vind, stormbyar, islast eller blixtnedslag kan dock innebära förhöjda riskförhållanden. Vindkraftverket utrustas vanligen med skyddssystem mot överspänning och blixtnedslag och åtgärder kan även omfatta att verket automatiskt stoppas vid stark vind. Brand kan i sällsynta fall uppstå till följd av tekniska fel.

Risker och behov av åtgärder utreds i kommande MKB.

7 Förslag till avgränsning och innehåll för MKB

Av miljöbalken 6 kap. 35 § framgår vad en MKB ska innehålla. MKB:ns omfattning och detaljeringsgrad ska vara rimlig med hänsyn till rådande kunskap och bedömningsmetoder och möjliggöra för en samlad bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra (miljöbalken 6 kap. 37§). MKB:n avses avgränsas till och avhandla de miljöaspekter som redovisas i detta samrådsunderlag, se Tabell 11.

Tabell 11 Förslag till avgränsning av MKB

Aspekt	Hanteras i MKB
Riksintresse för naturvård	Ja
Riksintresse för friluftsliv	Ja
Riksintresse för yrkesfiske	Endast redovisning av nulägesförhållanden
Riksintresse för totalförsvaret och flygsäkerhetsområde (MSA-zon)	Beroende av vad som framkommer under samrådsprocessen
Riksintresse för högexploaterad kust	Ja
Riksintresse för rörligt friluftsliv	Ja
Natura 2000-område	Ja, Natura 2000-området Björkenabben
Naturreservat	Ja
Strandskyddat område	Ja
Markförhållanden, geologi	Endast redovisning av nulägesförhållanden
Naturmiljö – flora och fauna	Ja
Fågel	Ja
Fladdermöss	Ja
Arkeologi	Ja
Friluftsliv	Ja
Landskapsbild	Ja
Människors hälsa	Ja
Infrastruktur	Ja
Miljökvalitetsnormer	Ja
Riskanalys	Ja
Kumulativa effekter	Ja

Preliminärt föreslås MKB:n ha följande struktur:

- Icke-teknisk sammanfattning
- Administrativa uppgifter
- Tillståndsprocess
- Metod för bedömning
- Redogörelse för genomförda samråd
- Avgränsning
- Alternativ lokalisering och utformning samt nollalternativ
- Teknisk beskrivning
- Nulägesbeskrivning, miljöeffekter och konsekvenser samt skyddsåtgärder
- Kumulativa effekter
- Bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormer
- Överensstämmelse med miljömål, hänsynsregler och hushållningsbestämmelser
- Överensstämmelse med kommunal planering
- Samlad bedömning
- Skyddsåtgärder
- Redogörelse av sakkunskap
- Referenser

Under samrådet uppskattar bolaget synpunkter på den kommande MKB:ns omfattning och utformning.

8 Planerade utredningar

Följande utredningar planeras som underlag till MKB:n.

- Naturvärdesinventering (NVI)
- Artinventering avseende fåglar och fladdermöss

Referenser

Artdatabanken. (u.å). *Artportalen - Sök*. Hämtat från https://www.artportalen.se/ViewSighting/SearchSighting den 23 oktober 2025

Boverket. (2025a). *Områdesskydd*. Hämtat från https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/oversiktsplan/allmanna-intressen/hav/naturvarden/omrade/ den 02 oktober 2025

Boverket. (2025b). *Riksintressen*. Hämtat från https://gis2.boverket.se/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=87d9869572984c4480d4f1e1731ab4f5 den 03 oktober 2025

Enercon. (2024). *Wind & Site Engineering Report. Energy Yield Estimation and Site Suitability Assessment.*

Enercon. (2024). *Wind and Site Engineering short report. Noise Impact Assessment for Enercon E-138 EP3 E3 4.26 MW with 80.5 m hub height.*

Energimyndigheten. (u.d.). *Vindbrukskollen*. Hämtat från https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/vbk/

European Environment Agency. (2025). *Natura 2000 - Viewer*. Hämtat från https://natura2000.eea.europa.eu/ den 03 oktober 2025

Försvarsmakten. (2022). *Riksintresset för totalförsvarets militära del i Blekinge Län 2023*. Hämtat från https://www.forsvarsmakten.se/siteassets/2-om-forsvarsmakten/samhallsplanering/riksintressen/bilaga-3-blekinge-lan.pdf den 09 oktober 2025

Havs och Vattenmyndigheten. (2015). *Riksintresse yrkesfiske*. Hämtat från https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/atgarder-skydd-och-rapportering/skyddade-omraden/riksintressen/riksintresse-yrkesfisket.html den 03 oktober 2025

Länsstyrelsen Blekinge. (2025). *Länsfakta Blekinge - Kartvisare*. Hämtat från https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/5c335b22-8280-47d4-b6d1-53543fdc82e1/ den 09 oktober 2025

Länsstyrelsen Blekinge Län. (den 04 maj 2016). *Beslut om utvidgat strandskydd i Sölvesborg kommuns kust- och skärgård (Dnr:511-4307-2015)*. Hämtat från https://www.lansstyrelsen.se/download/18.8e921651639e9942a76014/1600675228692/solvesborg.pdf oktober 2025

Länsstyrelsen Blekinge län. (2017). *Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0410188 Björkenabben*. Hämtat den 10 oktober 2025

Länsstyrelsen Blekinge län. (2021). *Skötselplan för Naturreservatet Björkenabben*. Hämtat den 10 oktober 2025

Länsstyrelsen Blekinge Län. (2024). *Utvidgat strandskydd Sölvesborg*. Hämtat från https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/srv/api/records/GetMetaDataById?id=a0453944-5a17-41b6-85b3-85eca9951674 den 02 oktober 2025

Länsstyrelsen Västra Götalands Län. (2015). *Riksintressen för obruten och högexploaterad kust*. https://www.lansstyrelsen.se/download/18.8cd5a1b19362fb4fc247c/1732533579930/Riksintressen%20f%C3%B6r%20obruten%20och%20h%C3%B6gexploaterad%20kust%20%E2%80%93%20Analys%20av%20v%C3%A4rdebeskrivningar%20i%20Bohusl%C3%A4n.pdf: Länsstyrelsen Västra Götalands Län, Samhällsbyggnadsenheten.

Naturvårdsverket. (2017). *Faktablad - Fåglar och vindkraft - olika arter olika risker*. Naturvårdsverket & Energimyndigheten.

Naturvårdsverket. (2020). *Vägledning om buller från vindkraftverk*. Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket. (2023). *Kumulativa effekter inom specifik miljöbedömning*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/specifik-miljobedomning/kumulativa-effekter/ den 29 oktober 2025

Naturvårdsverket. (2025a). *Skyddad natur*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/skyddad-natur/ den 13 10 2025

Naturvårdsverket. (2025b). *Olika former av naturskydd*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/skyddad-natur/olika-former-av-naturskydd/ den 13 10 2025

Naturvårdsverket. (2025c). *Frågor och svar om vindkraft*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/vindkraft/fragor-och-svar-om-vindkraft/ den 23 10 2015

Naturvårdsverket. (2025d). *Riksintresse för friluftsliv*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/riksintresse-for-friluftsliv/ den 13 oktober 2025

Naturvårdsverket. (2025e). *Strandskydd - så fungerar det*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/skyddad-natur/olika-former-av-naturskydd/strandskydd/#E1930209515

Naturvårdsverket. (u.å). *Buller från byggplatser*. Hämtat från https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/buller/buller-fran-byggplatser/ den 29 oktober 2025

Riksantikvarieämbetet. (2025). *Fornsök*. Hämtat från https://app.raa.se/open/fornsok/searchlamning den 24 10 2025

Sveriges geologiska undersökning. (u.å). *Jordarter 1:25000 - 1:100000*. Hämtat från https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html den 03 oktober 2025

Sveriges regering. (2017). Regeringens proposition 2016/17:200, miljöbedömningar. Harpsund: https://data.riksdagen.se/fil/59CFEE06-C21A-4611-B2D1-61B87FB9577C. s.185.

Sölvesborgs kommun. (2023). *Sölvesborgs kommuns översiktsplan 2050*. Hämtat från https://solvesborg.se/download/18.317809c518c3dd37c45bea4/1702045897419/S%C3%B6lvesborgs%20%C3%B6versiktsplan%202050%20arkivhandling.pdf den 08 oktober 2025

Sölvesborgs kommun. (2025). *Energiplan för Sölversborgs kommun 2024*.

Sölvesborgs kommun. (2025). *Klimat, miljö och hållbarhet*. Hämtat från https://solvesborg.se/bygga-bo-och-miljo/samhallsutveckling-och-hallbarhet/klimat-miljo-och-hallbarhet.html den 09 oktober 2025

Vindval. (2021). *Vinkraftens påverkan på människors intressen - syntesrapport 7013*. Naturvårdsverket.

VISS. (u.å.a). *V Hanöbuktens kustvatten*. Hämtat från https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA28621968 den 08 oktober 2025

VISS. (u.å.b). *Listerlandet - Torsö*. Hämtat från https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA93357607 den 08 oktober 2025

VISS. (u.å.c). *Listerlandet - Mjällby*. Hämtat från https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA68838874 den 08 oktober 2025

Teckenförklaring

Vindkraftverk

Fotopunkt

Fotopunkt	Namn
1	Torsö
2	Torsö
3	Mjällby
4	Istaby
5	Björkenabben
6	Björkenabben
7	Grönslätt
8	Hällevik
9	Hällevik
10	Hällevik
11	Nogersund
12	Nogersund

Karttitel	**Björkenabben Fotokarta**
Kund	Malmström Energi
Datum	2024-07-24
Projektnummer	538
Skapad av	Martin
Skala (A3)	1:25000
Blad	/
Koordinatsystem	SWEREF99 TM

0 800 1 600 m

FOTOPUNKT 1, TORSÖ

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	478 077 6 206 336	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 11:56	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 1.6 km

FOTOPUNKT 2, TORSÖ

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	478 122 6 206 071	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 11:47	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 1.4 km

FOTOPUNKT 3, MJÄLLBY

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	478 841 6 211 050	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 14:48	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 5.9 km

FOTOPUNKT 4, ISTABY

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	479 204 6 208 641	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 12:06	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 3.5 km

FOTOPUNKT 5, BJÖRKENABBEN

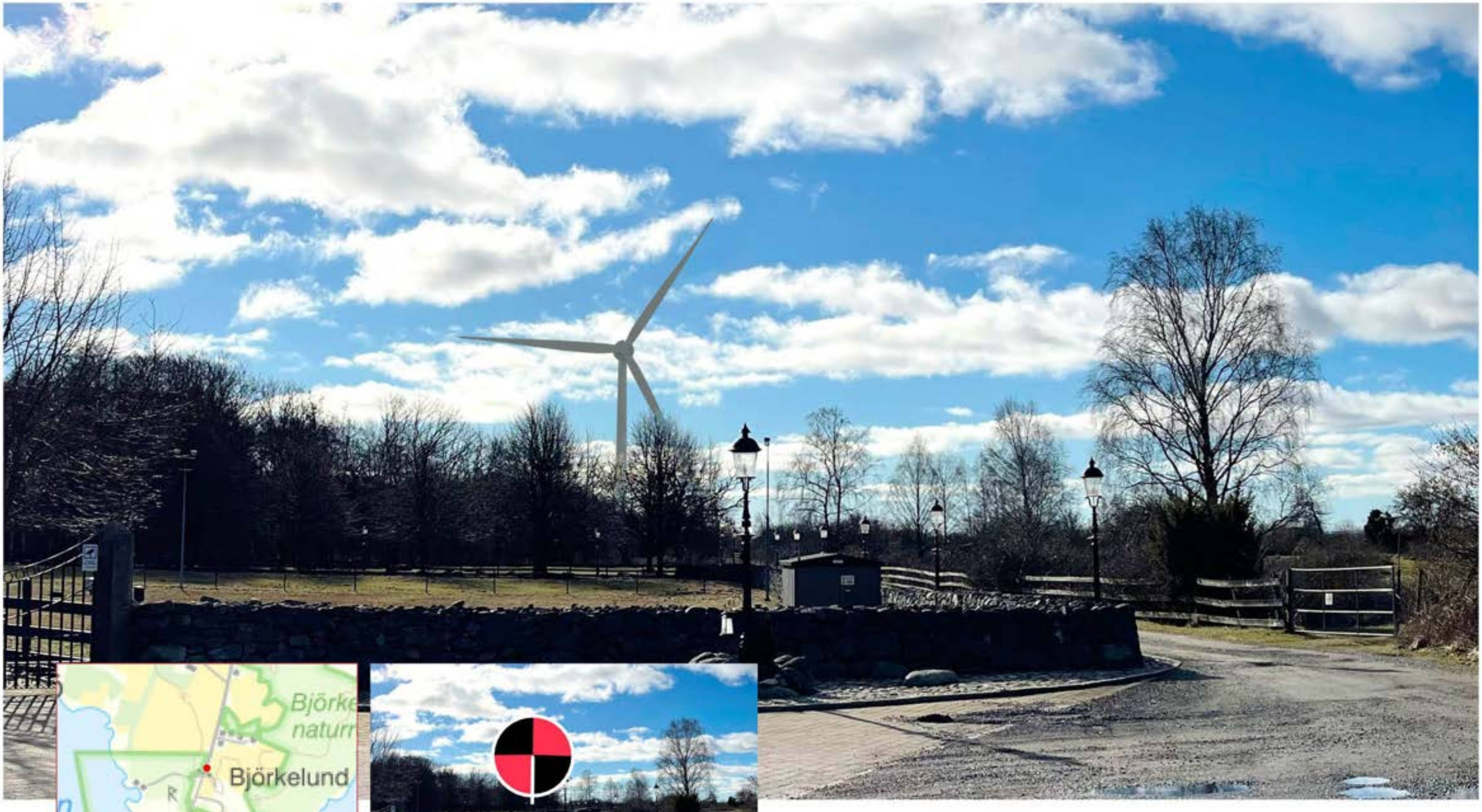
Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	479 350 6 205 589	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 12:38	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 460 m

FOTOPUNKT 6, BJÖRKENABBEN

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	479 427 6 205 824	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 12:19	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 710 m

FOTOPUNKT 7, GRÖNSLÄTT

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	479 637 6 206 743	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 12:12	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 1.7 km

FOTOPUNKT 8, HÄLLEVIK

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	481 083 6 207 314	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 11:19	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 2.9 km

FOTOPUNKT 9, HÄLLEVIK

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	481 616 6 207 580	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 10:15	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 3.4 km

FOTOPUNKT 10, HÄLLEVIK

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	482 104 6 207 345	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 10:29	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 3.6 km

FOTOPUNKT 11, NOGERSUND

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	482 828 6 207 300	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 10:39	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 4.2 km

FOTOPUNKT 12, NOGERSUND

Siktpunkt (SR99TM):	Ost Nord	483 576 6 206 429	Fotograferingsdatum Fotograferingstid	2024-02-17 11:05	
Kamerans höjd:	1,6 m ovan mark		Betraktelseavstånd:	Dubbla avståndet av montagets höjd	
Montagets synfält:	50° x 27°				

Symbol som visar vindkraftverkets placering. Avstånd till vindkraftverket är cirka 4.5 km

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

SFKN § Dnr 2026/90

Förslag till nya taxor och avgifter inom fritid och kulturs verksamhetsområde FFS 7.13

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden godkänner upprättat förslag till ändring av taxor och avgifter inom fritid och kulturs verksamhetsområde FFS 7.13 enligt bilaga och översänder den för fastställelse till kommunfullmäktige.

Ärendet i korthet

Årligen genomför fritid och kulturavdelningen en översyn av taxor och avgifter i kommunen inom ramen för fritid och kulturs verksamhetsområde. De taxor som avses är för fritid och kultur, bibliotek och musikskolans verksamhet.

Bakgrund

Taxor och avgifter ses över och regleras efter verksamhetens behov. Förslaget på nya taxor förslås träda i kraft 2027-01-01.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef fritid/kultur Fredrik Olssons tjänsteskrivelse 2026-09-04.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Fredrik Olsson, 0456-81 60 61
fredrik.olsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse - Taxor och avgifter

Förslag till beslut

Nämnden godkänner upprättat förslag till ändring av taxor och avgifter enligt bifogat förslag.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Taxor och avgifter är ett dokument som reglerar kommunens taxor inom fritid och kulturs verksamhetsområde.

Ärendet i korthet

Årligen genomför fritid och kulturavdelningen en översyn av taxor och avgifter i kommunen inom ramen för fritid och kulturs verksamhetsområde. De taxor som avses är för fritid och kultur, bibliotek och musikskolans verksamhet.

Bakgrund

Taxor och avgifter ses över och regleras efter verksamhetens behov. Förslaget på nya taxor förslås träda i kraft 2027-01-01.

Bedömning

Vår bedömning är att nuvarande taxor justeras i vissa delar på grund av förändrad verksamhet, det finns också vissa förtydligande och textförändringar som har förtydligats.

Fritid och kulturs taxor är oförändrade men vissa korrigeringar i texten har gjorts.

Bibliotekens och Musikskolans taxor förändras till viss del, se förändringar nedan.

Fritid och Kultur

Textkorrigeringar, inga förändringar på taxorna

Bibliotek

Vid framtagandet av avgifter så har utgångspunkten varit kommunallagens självkostnadsprincip, biblioteksslagen och lag om Förenta nationernas konvention om barns rättigheter.
För folkbibliotek är utlån av litteratur normalt avgiftsfritt enligt biblioteksslagen. Om biblioteket tar ut vissa avgifter, till exempel för utskrifter eller försenade medier, måste självkostnadsprincipen normalt beaktas när avgiftsnivåerna bestäms.
Medier som är skadade/borttappade ersätts enligt följande avgifter
Ersättningsavgifterna gäller vuxna personer över 18 år. Avgiften är ett snittpris och inkluderar biblioteksutrustning.

Musikskolan

Musikskolans avgifter justeras då viss verksamhet tas bort då den ej längre är aktuell och erbjuds. Syskonrabatt tas bort på grund av systemändringar och sen tidigare ändrad musikskoleavgift.

Fredrik Olsson
Verksamhetschef fritid/kultur

Bilagor

Klicka här för att ange text.

Beslut sänds till:

Klicka här för att ange text.

Dnr	Gäller fr. o. m.	Antagen
~~2023/259~~	~~2024-01-01~~	~~Kf 2023-10-30 § 133~~

FÖRSLAG TILL

TAXOR OCH AVGIFTER INOM FRITID OCH KULTURS VERKSAMHETSOMRÅDE

- **ALLMÄNNA REGLER**
- **LOKALER**
- **ANLÄGGNINGAR**
- **BIBLIOTEK**
- **MUSIKSKOLA**
- **ÖVRIGT**

(På avgifterna enligt denna taxa kan i förekommande fall tillkomma lagstadgad mervärdeskatt)

ALLMÄNNA REGLER

Allmänt

För föreningars, organisationer och allmänhetens ~~ordinarie~~ verksamhet upplåts kommunägda lokaler och anläggningar enligt gällande taxor.

Vid uthyrning ska bokaren vara minst 18 år gammal.

~~Av fritid och kultur~~ Sölvesborgs kommuns utfärdade ordningsregler enligt särskilt PM gäller vid all förhyrning.

Tillämpningsbestämmelser och taxor

Verksamhetschef för fritids- och kulturavdelningen kan vid behov eller särskilda överenskommelser frångå nedanstående taxor.

Taxa 1

Gäller för föreningar som är registrerade hos Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden eller annan kommunal nämnd samt politiska partier registrerade i Sölvesborg.

Taxa 2

Gäller för privatpersoner, organisationer och företag inom kommunen.

Taxa 3

Gäller för föreningar, organisationer, privatpersoner och företag utom kommunen.

Fördelningsprinciper

Vid fördelning av träningstider på s.k. abonnemangskontrakt (fasta bokningar) i olika inomhuslokaler för idrottsändamål gäller följande prioriteringsordning:

1.
Idrottsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet (0 – 20 år).

a) Ungdomsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet (0 – 20 år).
b) Idrottsföreningar med vuxenverksamhet (majoriteten av deltagarna över 20 år).
c) Övriga föreningar och fritidsgårdar.
d) Privata förhyrare, företag och föreningar från andra kommuner.

2.
För föreningar inom grupp (a-c) enligt ovan gäller:

Föreningar som bedriver verksamhet i idrottslokaler och deltar i seriespel under vintersäsongen prioriteras före föreningar som ej deltar i seriespel alternativt bedriver utpräglad sommaridrott.

3.
Vid tidsfördelningen tas också hänsyn till

- den sökande föreningens antal redovisade sammankomster under föregående verksamhetsår.
- verksamhetens art och lokalbehov.
- antalet utövare i respektive tränings/motionsgrupp.

4.
Matcher/tävlingsarrangemang skall i möjligaste mån förläggas till föreningens

egen träningstid eller lördagar och söndagar, vilket kan innebära att dessa arrangemang bryter andra träningsabonnemang på lördagar och söndagar. Fritids- och kulturnämnden kan också ge tillstånd till arrangemang av speciell art såsom t.ex.

- Större kulturarrangemang eller andra allmänna arrangemang.
- Idrottsarrangemang som av riksförbund/distriktsförbund etc. fastställts till viss tid.

Ansökningstider

För kontraktsbundna bokningar av kommunala lokaler och anläggningar gäller följande ansökningstider:

- Inomhuslokaler för idrott, period 1 sep-30 april 31 maj
- Ishallen 15 aug

Nyckelutlåning

I kommunala lokaler och anläggningar tillämpas nyckel, koder eller taggsystem för utlåning till hyresgästerna. Nyckel/tagg skall utkvitteras vid medborgarservice. För nyckel som ej återlämnas inom fastställd tid skall ersättning erläggas med 300 kronor. För nyckel som ej återlämnas eller tappats bort skall ersättning erläggas med 1 500 kr/nyckel. För taggar tas ingen avgift ut.

Återbud

Föreningar och organisationer, vilka vid upprepade tillfällen ej utnyttjar tilldelad tid, utan att till medborgarservice lämna återbud kan fråntas sin tid.

IDROTTSLOKALER

Taxeindelning

Taxa 1 Gäller för föreningar som är registrerade hos Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden eller annan kommunal nämnd.

Taxa 2 Gäller för privatpersoner, organisationer och företag inom kommunen.

Taxa 3 Gäller för föreningar, organisatione, privatpersoner och företag utom kommunen.

	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	
Sölvesborgs idrottshall				
A-hall 40x20m	70 kr/tim	95 kr/tim	160 kr/tim	
B-hall 20x10m	65 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	
Styrketräningslokal 18x10 kr/tim		65 kr/tim	75 kr/tim	130
Danslokal 18x10m	65 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	
Bordtennislokal 18x18m	65 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	
Konferenslokal	75 kr/tim	150 kr/tim		
Badminton 1 bana		60 kr/tim	100 kr/tim	
Arrangemang/match med entré (max 12 tim)	800 kr	1 500 kr	2 000 kr	
Mjällby idrottshall				
Idrottshallen 40x20m	70 kr/tim	95 kr/tim	160 kr/tim	
Styrketräningslokalen	65 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	
Badminton 1 bana		60 kr/tim	100 kr/tim	
Arrangemang/match med entré (max 12 tim)	800 kr	1 500 kr	2 000 kr	
Furulundsgymnasiets idrottshall				
Idrottshall 39x17m	70 kr/tim	95 kr/tim	160 kr/tim	
Styrketräningslokal10x7m kr/tim		65 kr/tim	75 kr/tim	130
Danslokal 10x6m	65 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	
Badminton 1 bana		60 kr/tim	100 kr/tim	
Arrangemang/match med entré (max 12 tim)	800 kr	1 500 kr	2 000 kr	
Falkviksskolans och Hjortakroksskolans idrottssalar				
Idrottshall 32x16m	65 kr/tim	85 kr/tim	150 kr/tim	
Badminton/bana		60 kr/tim	100 kr/tim	
Möllebacksskolans (26x10m), Högtoftas, Hälleviks, Hörviks (20x10m) och Norje (20x12m) idrottssalar				
Idrottssal	60 kr/tim	75 kr/tim	130 kr/tim	

Övriga arrangemang (gäller samtliga lokaler) fastställs hyran vid respektive tillfälle efter beslut av fritids- och kulturnämnden.

IDROTTSANLÄGGNINGAR

	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	
Strandvallen och Svarta Led				
A, B, C, D och E-plan				
träning	65 kr/tim	300 kr/tim	400 kr/tim	
Entrébelagd match		400 kr		1 000 kr
Ishallen Sölveshov				
träning	85 kr/tim	400 kr	600 kr	
entrébelagd match		400 kr		1 000 kr
sommartid med golv/tim	70 kr/tim	95 kr/tim	160 kr/tim	
sommartid heldag med golv	800 kr	1 500 kr	2 000 kr	

Det tillkommer en kostnad för nyttjande av inlagt golv vid uthyrning under sommartid. För mer information om tillkommande kostnad kontakta kommunens Medborgarservice.

Övriga arrangemang

För övriga arrangemang i idrottsanläggningar fastställs hyra vid respektive tillfälle efter beslut av fritids-och kulturnämnden.

Konstgräsplan, Svarta Led och Strandvallen

Uthyrningsprinciper

Uthyrningen delas upp i två perioder, vinter och sommar. Vinterperioden pågår mellan den 1 december- 15 april och sommarperioden mellan den 16 april – 30 november.

Vintersäsong

Ungdom	träning	75 kr/tim		600 kr/tim
Ungdom	match	75 kr/tim		800 kr/tim
Senior	träning	150 kr/tim	400 kr/tim	600 kr/tim
Senior	match	250 kr/tim		800 kr/tim

Sommarsäsong

Ungdom	träning	75 kr/tim		600 kr/tim
Ungdom	match	75 kr/tim		800 kr/tim
Senior	träning	100 kr/tim	400 kr/tim	600 kr/tim
Senior	match	125 kr/tim		800 kr/tim

Vid uthyrning som ligger utanför ovanstående tariffer fastställs hyran vid respektive tillfälle.

SLOTTSLÄNGORNA

Lokalerna hålls tillgänglig för uthyrning enligt nedanstående taxor. I övrigt gäller av fritid och kulturavdelningen utfärdade ordningsregler enligt särskilt PM.

Alla nedanstående taxor gäller per dygn mellan kl. 12.00-12.00.

	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3

Vinstdrivna arrangemang samt fester och andra slutna arrangemang

3600:-	6000:-	8400:-

Övriga publika arrangemang utan vinstintresse

1800:-	3600:-	6000:-

Borttappad nyckel debiteras med kostnaden för byte av cylindrar (8 st)

Glashyttan	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3
Hyra (max 4 tim) enhetlig taxa för samtliga	400:-	800:-	1000:-
Efter 4 tim, hyra per timme	50:-	50:-	50:-

Tingshuset

(Nämndemannarum, tingssal, utställningsrum).

Lämplig för ceremonier såsom bröllop, dop, begravningar, mindre kulturevenemang.

Hyra (max 4 tim) enhetlig taxa för samtliga	800:-
Efter 4 tim, hyra per timme	100:-

SÖLVESBORGS BIBLIOTEK/LÄRCENTRUM

Försenings- och reservationsavgifter

~~Utsänd räkning 30 kr~~

~~För minderårig låntagare (ej fyllda 16 år) uttas ingen kravavgift.~~

~~Räkningsavgift gäller även dessa låntagare.~~

Respittid	4 dagar
Förseningsavgift	2 kr/dag
Maximala förseningsavgiften/lånat exemplar	30 kr
Maximala förseningsavgiften/återlämningstillfälle	200 kr
Vid utsänd räkning tas en administrationsavgift	30 kr

Fjärrlån

Administrativ avgift för ej uthämtad beställning 30 kr per medie.

Artikelkopia – enligt kommunens interna kopieringsavgift.

Vid utsänd räkning - faktiska kostnaden som långivande bibliotek tar.

Utlandslån. Fjärrlån utanför Sverige enligt portokostnad.

Vid skuldbelopp om 200 kronor eller mer spärras kunden för lån.

Skadade eller förkommen media

Medier som är skadade eller borttappade	Ersätts enligt schablonavgift

Ersättningsavgifter gäller vuxna personer över 18 år. Avgiften är ett snittpris och inkluderar biblioteksutrustning.

Vuxenmedia	250 kr
~~MusikCD vuxen/barn~~	~~150 kr~~
DVD ~~vuxen/barn~~ inkl. licensavgift	400 kr
TV-spel ~~vuxen/barn~~ inkl. licensavgift	400 kr
Tidskrift ~~vuxen~~	50 kr
Pocketbok ~~vuxen~~	50 kr
~~Förlorat lånekort vuxen~~	~~20 kr~~

~~Förlorat lånekort barn 5 kr~~

Utskrift och kopiering	**Sv/vit**	**Färg**
Startavgift för utskrift 2 kr/dokument samt		
Utskrift/kopiering, A4	3:-/sid	5:-/sid
Utskrift/kopiering, A3	5:-/sid	10:-/sid

Kopiering ur bibliotekets referensmaterial som ej är till utlån

Lämnas 3 kopior gratis

~~**Reservationer**~~ **Övriga avgifter**	60 kr artikelkopia
Depositionsavgift för nyckeltagg till Meröppet	50 kr
~~Övertidsavgift vuxenmedia~~	~~2 kr /dag~~
~~Respittid~~	~~3 dagar~~
~~Övertidsavgift film~~	~~2 kr /dag~~
~~Max övertidsavgift/exemplar~~	~~30 kr~~
~~Max övertidsavgift/tillfälle~~	~~200 kr~~
~~Artikelkopia~~	~~60 kr~~
~~Fjärrlån~~	~~10 kr~~
~~Spärr av låntagare vid 200 kr skuld~~	~~200 kr~~
~~Räkningsavgift~~	~~30 kr~~

MUSIKSKOLA

Avgift för deltagande i musikskolan	250:-/termin
~~Ingen syskonrabatt för det andra barnet.~~	
~~För det tredje barnet och därutöver~~	~~Ingen avgift~~
~~Fiolrytmik åk 0 - 2~~	~~150:-/termin~~
Hyra av instrument (första året gratis)	~~200~~:-/termin 250:-

(fiol/cello/blåsinstrument, övriga instrument finns ej för utlåning)

Anmälan är bindande, slutar man under terminen betalas ingen avgift tillbaka.

~~Anmälan till musikskolan är bindande. Eleven måste betala hela terminsavgiften även om eleven slutar senare under terminen. Om eleven inte längre vill vara med i musikskolans verksamhet måste målsman skriftligen meddela detta till musikskolans expedition före nästa terminsstart.~~

ÖVRIGT

Hälleviksbadet

Badavgiften bestäms enligt avtal av förhyraren.

Simskola

Deltagaravgift	300:-

Lotterier

Tillståndsavgift (beviljas för 5 år)	300:-
Kontrollantarvode	3 % /lotteri (max 7 000 kr)

___

SFKN § Dnr 2026/82

Remiss - Motin om parkeringsplatser vid Gerbogården

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder detsamma som svar till kommunstyrelsen.

Ärendet i korthet

Vänsterpartiet i Sölvesborg har inlämnat en motion till kommunfullmäktige där de föreslår att ge samhällsbyggnadskontoret i uppgift att utreda möjligheterna att tillskapa fler parkeringsplatser i området kring Gerbogården. Samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden ges i uppdrag att yttra sig över motionen.

Bakgrund

Vänsterpartiet Sölvesborg skriver i sin motion att det i området kring Nicolaigatan, Markgatan och Gerbogatan till vardags står många parkerade bilar. I området finns målpunkter som Gerbogården, Vårdcentralen, Psykiatrimottagning och Furulundsskolan, som också delar parkeringsbara ytor och gator med boende och besökare.

Vänsterpartiet i Sölvesborg föreslår att kommunen ska ta större ansvar för försörjningen av parkeringsplatser till Gerbogårdens personal och besökare. I motionen anges att det i nuläget finns 15 parkeringsplatser i anslutning till Gerbogården, medan det är 80 personer i personalstyrkan. Vänsterpartiet i Sölvesborg föreslår att ytan intill Gerbogården utreds för möjligheten att tillskapa ytterligare parkeringsplatser till Gerbogården, alternativt även för allmänheten.

Beslutsunderlag

Trafikingenjör Frida Gustavssons tjänsteskrivelse 2026-07-01.

Remissyttrande – Motion om parkeringsplatser vid Gerbogården

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Frida Gustavsson,
frida.gustavsson1@solvesborg.se

Mottagare
Samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden

Tjänsteskrivelse - Yttrande över motion om parkeringsplatser vid Gerbogården

Förslag till beslut

Att anta förvaltningens yttrande som sitt eget och översända detta till kommunstyrelsen.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Yttrandet eller beslut därom bedöms inte påverka frågor som rör barn utifrån reglering i FN:s barnkonvention.

Ärendet i korthet

Vänsterpartiet i Sölvesborg har inlämnat en motion till kommunfullmäktige i Sölvesborg där kommunfullmäktige föreslås ge samhällsbyggnadskontoret i uppgift att utreda möjligheterna att tillskapa fler parkeringsplatser i området kring Gerbogården. Kommunfullmäktige har beslutat att ge samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i uppdrag att förbereda ett yttrande över motionen som delges kommunstyrelsen.

Bakgrund

Vänsterpartiet i Sölvesborg inlämnade 2026-04-29 en motion till kommunfullmäktige i Sölvesborg där kommunfullmäktige föreslås ge samhällsbyggnadskontoret i uppgift att utreda möjligheterna att tillskapa fler parkeringsplatser i området kring Gerbogården. Kommunfullmäktige beslutade 2026-06-15 att ge samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i uppdrag att förbereda ett yttrande över motionen som delges kommunstyrelsen senast den 10 september 2026. Uppdraget har delegerats till samhällsbyggnads-, fritids- och kulturförvaltningen.

Bedömning

Samhällsbyggnads-, fritids- och kulturförvaltningen föreslår samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden att anta förvaltningens yttrande som sitt eget och delge detta till kommunstyrelsen. Remissyttrandet biläggs denna tjänsteskrivelse.

Frida Gustavsson
Trafikingenjör

Bilagor

Remissyttrande – Motion om parkeringsplatser vid Gerbogården

Beslut sänds till:

Kommunstyrelsen
Trafikingenjör Frida Gustavsson
Teknisk chef Magnus Runesson

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Frida Gustavsson,
frida.gustavsson1@solvesborg.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Remissyttrande – Motion om parkeringsplatser vid Gerbogården

Sammanfattning

Vänsterpartiet i Sölvesborg inlämnade 2026-04-29 en motion till kommunfullmäktige i Sölvesborg där kommunfullmäktige föreslås ge samhällsbyggnadskontoret i uppgift att utreda möjligheterna att tillskapa fler parkeringsplatser i området kring Gerbogården. Kommunfullmäktige beslutade 2026-06-15 att ge samhällsbyggnads-, fritids- och kulturnämnden i uppdrag att förbereda ett yttrande över motionen som delges kommunstyrelsen senast den 10 september 2026. Uppdraget har delegerats till samhällsbyggnads-, fritids- och kulturförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Bakgrund

I sin motion anger Vänsterpartiet i Sölvesborg att det i området kring Nicolaigatan, Markgatan och Gerbogatan till vardags står många parkerade bilar. I området finns målpunkter som Gerbogården, Vårdcentralen, Psykiatrimottagning och Furulundsskolan, som också delar parkeringsbara ytor och gator med boende och besökare.

Vänsterpartiet i Sölvesborg föreslår att kommunen ska ta större ansvar för försörjningen av parkeringsplatser till Gerbogårdens personal och besökare. I motionen anges att det i nuläget finns 15 parkeringsplatser i anslutning till Gerbogården, medan det är 80 personer i personalstyrkan. Vänsterpartiet i Sölvesborg föreslår att ytan intill Gerbogården utreds för möjligheten att tillskapa ytterligare parkeringsplatser till Gerbogården, alternativt även för allmänheten.

Slutsats

I kontakt med tjänstemän vid vård- och omsorgsförvaltningen har konstaterats att den personal som arbetar på Gerbogården idag totalt uppgår till cirka 75 personer, varav cirka 26 personer är lokaliserade på verksamheten samtidigt dagtid. Utöver dessa tillkommer såväl anhöriga på besök, som besökande till Sölvesborgs vårdcentral samt personal och

elever vid Furulundsgymnasiet som parkerar inom det kringliggande området.

Idag finns 24 parkeringsplatser inom Gerbogårdens fastighet varav 3 är reserverade parkeringsplatser för rörelsehindrade och 4 är elbilsplatser. Av elbilsplatserna är 3 platser reserverade till fordon med visst registreringsnummer. Utöver dessa är 1 parkeringsplats reserverad för sjuksköterska och 1 parkeringsplats är reserverad för servicefordon. Se översikt i bild 1.

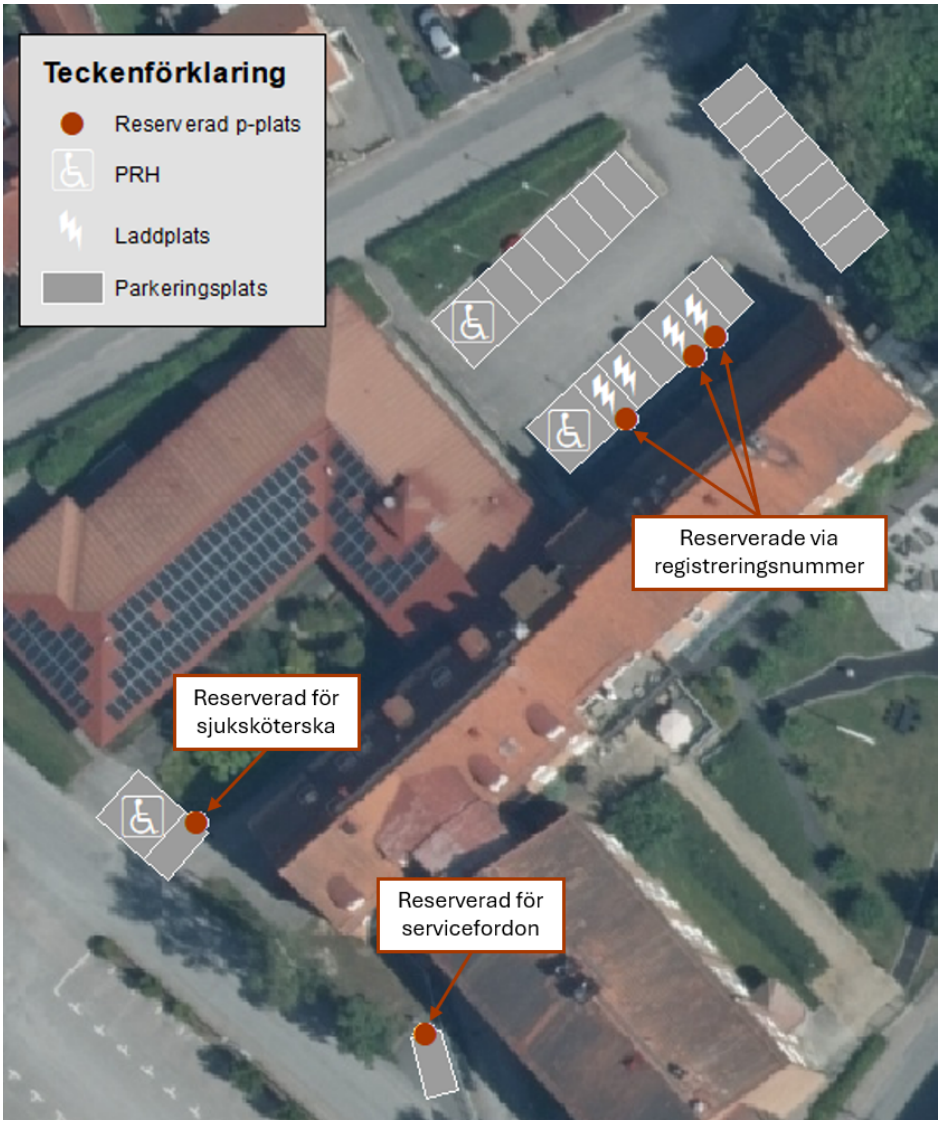

Bild 1: Ortofoto över Gerbogården och fördelning av fastighetens parkeringsplatser idag.

Enligt Sölvesborgs kommuns Parkeringsnorm, antagen av Kommunfullmäktige i april 2025, uppgår det rekommenderade gångavståndet för anställda mellan parkerat fordon och arbetsplats till 600 meter. I bild 2 redogörs för vilket område som innefattas i en 600 metersradie (fågelvägen) från Gerbogården.

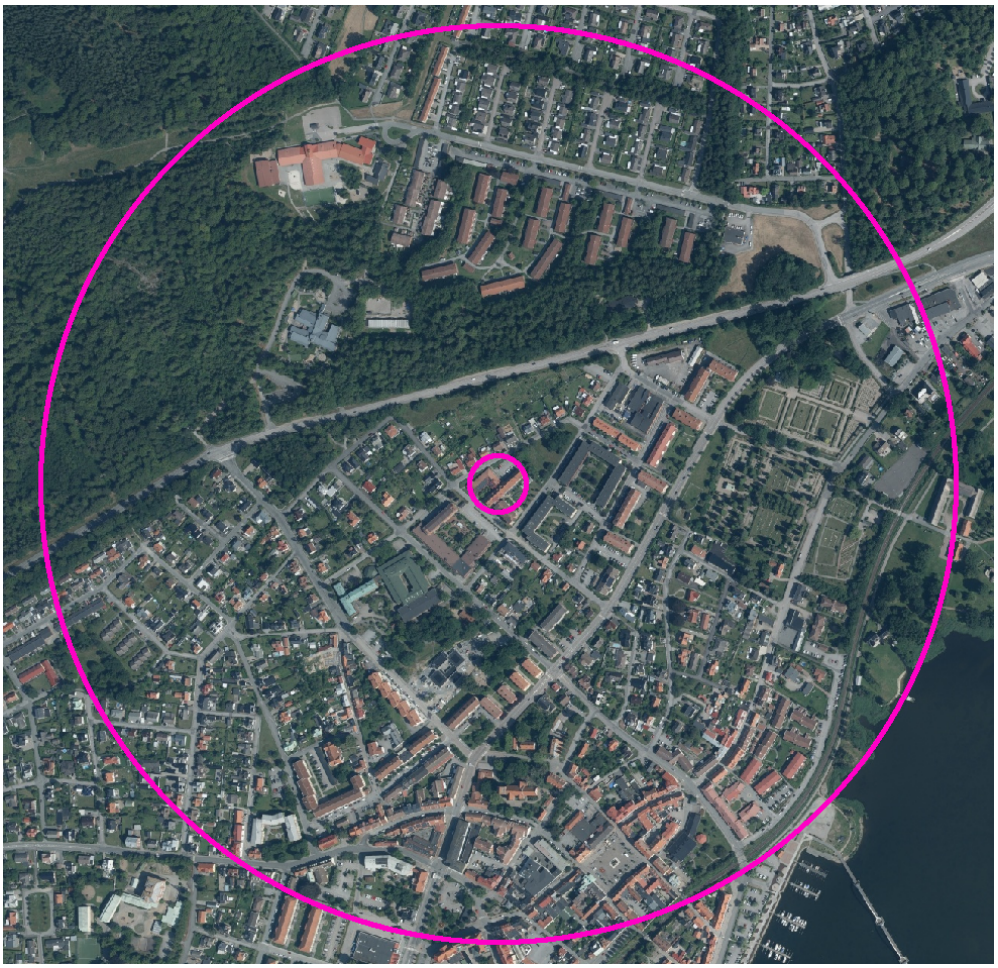

Bild 2: Ortofoto med markerad 600-metersradie från Gerbogården. Inre cirkel markerar Gerbogården och yttre cirkel markerar 600 meters avstånd från Gerbogården (fågelväg).

Förvaltningen har undersökt möjligheterna att tillskapa nya parkeringsplatser i del av grönytan som ligger nordöst om Gerbogården (se bild 3). Västra delen av grönytan har tidigare omfattats av en lekplats, som idag är avvecklad (se bild 4).

Bild 3: Ortofoto över Gerbogården och intilliggande grönområde. Utredningsområdet för nya parkeringsplatser illustreras inom rött streckat område.

Bild 4: Tidigare lekplats, idag avvecklad. Bild från Google Maps, daterad juli 2023.

Det aktuella grönområdet utgörs enligt gällande detaljplan (31A) av allmän plats: park och plantering. Vid anläggande av parkeringsplatser anser förvaltningen därför att grönstrukturen bör bevaras i största möjliga mån. Förvaltningens förslag innebär därför att träden ska bevaras och att ytan helt eller delvis hårdgörs med genomsläppligt material, detta även för att underlätta dagvattenhanteringen.

Ytan som förvaltningen har utrett för tillskapande av nya parkeringsplatser utgör cirka 850 m^2 av grönområdet. Inom ytan kan 29 nya parkeringsplatser anläggas, varav 6 platser förbereds för eller anläggs som laddplatser för elbil. Förvaltningen föreslår att parkeringsplatserna utgörs av gräsarmering, medan övrig körbar yta utgörs av asfalt. Parkering uppförs i tre rader, varav två separeras av en grön remsa som förslagsvis

utgörs av gräs eller lättskötta buskar. Förvaltningens förslag presenteras i bild 5.

Eftersom de föreslagna parkeringsplatserna ligger inom allmän plats kan parkeringsplatserna inte reserveras till besökande eller personal vid Gerbogården, utan måste vara tillgängliga för allmänheten. Däremot kan parkeringsplatserna regleras med högst tillåten tid för parkering för att skapa bättre förutsättningar för anhörigbesök till Gerbogården. Till exempel kan ett antal av parkeringsplatserna regleras till att tillåta parkering under högst 3 timmar i följd.

Bild 5: Förvaltningens förslag för tillskapande av fler parkeringsplatser i anslutning till Gerbogården. Förslaget inkluderar en ny ljuskälla (se markering för Belysning), men fler kan komma att behövas.

Förvaltningen arbetade fram förslaget om tillskapande av fler parkeringsplatser under våren (2026) och förslaget fanns med som budgetpost bland äskade medel för budgeten 2027. Förvaltningen bedömer att förslaget uppgår till en kostnad om 800 tkr och äskade medel till budgeten 2027 därefter. Efter beslut i kommunstyrelsen har åtgärden flyttats fram till år 2031. Slutligt beslut om budgeten tas av kommunfullmäktige i november 2026.

Barnperspektivet – barnrättsperspektivet – barnets perspektiv

Yttrandet bedöms inte påverka frågor som rör barn utifrån reglering i FN:s barnkonvention.

Frida Gustavsson
Trafikingenjör

Motion om parkeringsplatser vid Gerbogården.

Området kring Nicolaigatan, Markgatan och Gerbogatan är måndag – fredag fyllt av olika fordon som behöver p-platser. Gerbogården med Vårdcentralen, Furulundsskolan, Regionens psykiatri, villaägare och besökare. Det blir väldigt många som behöver p-platser.

För Sölvesborgs kommuns sida så bör vi ta ett större ansvar för Gerbogårdens personal och besökare. Idag finns det 15 p-platser och det är 80 st som jobbar på Gerbogården. Det skall också finna plats för de som besöker Gerbogården. Sölvesborgs kommun har mark intill Gerbogården och den borde kunna användas för personalparkering och kanske för allmänheten också. På så sätt underlättar det då också för övriga i området.

Vänsterpartiet föreslår

Att samhällsbyggnadskontoret får i uppgift att utreda möjligheterna för att tillskapa fler P-platser i området kring Gerbogården och återkomma med förslag på lösning av parkeringsproblemet där.

2026-04-29

Rebecca Wald Erik Ohliv Willy Söderdahl

Vänsterpartiet i Sölvesborg

SFKN § Dnr 2026/94

Kompletteringsbudget 2, (KB 2) - Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ärendet kommer uppdateras när samtliga handlingar är klara.

Ärendet i korthet

Klicka här för att ange text.

Bakgrund

Klicka här för att ange text.

Beslutsunderlag

s tjänsteskrivelse .

Klicka här för att ange text.

SFKN § Dnr 2026/88

Delårsbokslut per den 31 augusti 2026 - Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnad-, Fritid och Kulturnämnden godkänner upprättad delårsuppföljning per den 31 augusti 2026 samt ger förvaltningschefen i uppdrag att, till nämnden i oktober redovisa uppföljning av de beslutade åtgärderna för ekonomi i balans.

Ärendet i korthet

Ekonomikontoret har sammanställt ekonomisk uppföljning efter mars månad. Årsprognosen visar en avvikelse på –7050 tkr, se bifogad ekonomisk rapport.

Bakgrund

Förvaltningen genomför, tillsammans med ekonomikontoret, månatliga sammanställningar av respektive avdelningars budget tillsammans med prognos för helåret. Utfallet av sammanställningarna kommer, på månadsbasis, att redovisas i Stratsys i en enhetlig mall för hela kommunen, bifogad rapport. Denna redovisning avser delår 2026.

Beslutsunderlag

Förvaltningschef Anders Wanstadius tjänsteskrivelse 2026-09-08.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Anders Wanstadius, 0456-81 63 65
anders.wanstadius@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut

Samhällsbyggnad-, Fritid och Kulturnämnden godkänner upprättad delårsuppföljning samt ger förvaltningschefen i uppdrag att, till nämnden i oktober redovisa uppföljning av beslutade åtgärder för ekonomi i balans.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Åtgärder avser endast kontorsverksamhet där barn ej berörs.

Ärendet i korthet

Ekonomikontoret har sammanställt ekonomisk uppföljning efter augusti månad. Årsprognosen visar en avvikelse på –7120 tkr, se bifogad ekonomisk rapport.

Bakgrund

Förvaltningen genomför, tillsammans med ekonomikontoret, månatliga sammanställningar av respektive avdelningars budget tillsammans med prognos för helåret. Utfallet av sammanställningarna redovisas i Stratsys i en enhetlig mall för hela kommunen, bifogad rapport. I rapporten tydliggörs de avvikelser som identifierats samt möjliga åtgärder för att eftersträva en ekonomi i balans. Denna redovisning avser delår 2026.

Bedömning

Ekonomikontorets sammanställning för delår 2026 per den 31 augusti redovisas för nämnden. Förvaltningen genomför fortlöpande sammanställningar och ekonomiska uppföljningar av ekonomiska förutsättningar, vilka grunduppdrag som åligger förvaltningen samt vilka resurser som är nödvändiga för en effektiv hantering av alla uppdrag och arbetsuppgifter. Detta framåtsyftande arbete leder på sikt till en ekonomi i balans.

Anders Wanstadius
Förvalningschef

Bilagor

Klicka här för att ange text.

Beslut sänds till:

Förvaltningschef

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden

SFKN § Dnr 2026/98

Avtal om medlemskap i Fritidsbanken

FÖRSLAG TILL BESLUT

Nämnden förslår kommunstyrelsen att teckna avtal med Fritidsbanken.

Ärendet i korthet

Fritidskontoret har undersökt vilka förutsättningar det finns för att starta en fritidsbank i Sölvesborgs kommun.

Bakgrund

I Sölvesborgs kommun, precis som i hela landet, finns mängder av sport- och friluftsutrustning som inte längre används, utan bara samlar damm. Det kan vara skridskorna som är urväxta, skidorna som är för korta, eller flytvästen som har ersatts av en ny. För den som vill prova på nya idrotter och friluftsaktiviteter, eller bara vill utöva aktiviteten vid enstaka tillfällen, kan det bli en kostsam historia att köpa utrustning. Då är det bättre att låna först, både för plånboken och miljön. Fritidsbanken har, sedan starten 2013, samlat in utrustning från privatpersoner, föreningar och företag och lånar ut den gratis, precis som ett bibliotek, i upp till 14 dagar. Erfarenheten visar att man genom Fritidsbanken når nya målgrupper som tidigare inte har engagerat sig i föreningsverksamhet och att man, genom att prova olika aktiviteter, kan slussa låntagare vidare till organiserad idrott och friluftsorganisationer. Lokala huvudmän som vill driva en fritidsbank blir medlemmar i den ideella föreningen Fritidsbanken Sverige och får därigenom rätten att bruka varumärket.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef fritid/kultur Fredrik Olssons tjänsteskrivelse 2026-09-14.

Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnd

Handläggare
Fredrik Olsson, 0456-81 60 61
fredrik.olsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse – Medlemskap i Fritidsbanken

Förslag till beslut

Nämnden förslår kommunstyrelsen att teckna avtal med Fritidsbanken.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Barn och unga kommer att involveras vid etablering om avtal skrivs.

Ärendet i korthet

Fritidskontoret har undersökt vilka förutsättningar det finns för att starta en fritidsbank i Sölvesborgs kommun.

Bakgrund

I Sölvesborgs kommun, precis som i hela landet, finns mängder av sport- och friluftsutrustning som inte längre används, utan bara samlar damm. Det kan vara skridskorna som är urväxta, skidorna som är för korta, eller flytvästen som har ersatts av en ny. För den som vill prova på nya idrotter och friluftsaktiviteter, eller bara vill utöva aktiviteten vid enstaka tillfällen, kan det bli en kostsam historia att köpa utrustning. Då är det bättre att låna först, både för plånboken och miljön. Fritidsbanken har, sedan starten 2013, samlat in utrustning från privatpersoner, föreningar och företag och lånar ut den gratis, precis som ett bibliotek, i upp till 14 dagar. Erfarenheten visar att man genom Fritidsbanken når nya målgrupper som tidigare inte har engagerat sig i föreningsverksamhet och att man, genom att prova olika aktiviteter, kan slussa låntagare vidare till organiserad idrott och friluftsorganisationer. Lokala huvudmän som vill driva en fritidsbank blir medlemmar i den ideella föreningen Fritidsbanken Sverige och får därigenom rätten att bruka varumärket.

Bedömning

Nämnden föreslår att kommunen inrättar en fritidsbank och att första steget är att teckna medlems avtal. Det främjar såväl spontan som organiserad idrott och bidrar till ökat intresse för friluftsliv. En Fritidsbank

leder till ökad inkludering genom socioekonomisk utjämning, likhet mellan ålder, kön, samt ökad integration. Fritidsbanken är en stor resurs för skolan i samband med friluft- och temadagar och den är också en bra plats för arbetsträning och en tillgång för besöksnäringen.

Fritidsbanken är en kommunalt övergripande verksamhet där flera förvaltningar berörs och behöver ta del av arbetet. Satsningen får drivas av en förvaltning men behöver vara gränsöverskridande och sanktionerad av kommunen centralt.

En förutsättning för att teckna avtal om medlemskap är att förankringsprocessen ska vara klar, det vill säga att förstahandsinformation från Fritidsbanken Sverige ska ha nått både politisk- och tjänstemannaledning i kommunen, det är genomfört.

Summering av överenskommelse vid avtalets tecknande.
* Att högsta politiska ledning, samt högsta tjänstemannaledning i kommunen, tagit del av Fritidsbanken Sveriges presentation.
* Att Fritidsbanken ska drivas sektors-, förvaltnings-, eller enhetsövergripande.
* Att Fritidsbanken tillförs en adekvat budget som möjliggör etablering och framtida drift i ändamålsenlig, tillgänglig lokal med tillsvidareanställd personal och bra öppettider.
* Att utse styrgrupp och arbetsgrupp
* Att etableringsansvarig och arbetsgrupp arbetar tillsammans med Fritidsbanken Sverige och följer den angivna uppstartsprocessen. Under uppstartsprocessen får kommunen erfarenhetsbaserad hjälp och stöd att välja rätt organisation, lokal, bemanning, etc. Verksamheten ska knyta an till kommunens uppdrag, mål och visioner. Arbetet sker primärt i Fritidsbankens medlemsportal och resulterar i en bilaga till ovan nämnda avtal.

Parterna är överens om att Fritidsbanken öppnar först när verksamheten är redo, exempelvis när tillräckligt mycket utrustning har samlats in, när lokalen är inredd och alla basala funktioner är på plats. Bedömningen görs i samråd mellan parterna.

Förslag - Hållbar organisation internt i kommunen

Styrgrupp – Kommunen behöver en styrgrupp som kan ta de beslut som verksamheten behöver då det är en förvaltningsövergripande verksamhet. Förslag är att förvaltningscheferna deltar i denna grupp tillsammans med Fritid och kultur, initialt projektledare.

Arbetsgrupp- Projektledare Fritid och kultur, resterande förvaltningar med olika verksamheter som berörs.

Projektledare- Fritid och Kultur har ansvaret för Fritidsbanken men övriga förvaltningar är delaktiga i drift och genomförande.

Ekonomi
För att bli medlem i Fritidsbanken får kommunen räkna med en avgift mellan 8-10 tkr/år. Det pågår diskussioner i organisationen om att medlemsavgiften framöver skulle schabloniseras utifrån storlek på kommun, men årsmötet valde att inte besluta om det för 2026. Men kommunen behöver ta lite höjd framöver att det kan bli något dyrare i årsavgift.

Utöver medlemsavgiften betalar kommunen en serviceavgift (självkostnadspris) på 3500 kr för att täcka kostnader såsom exempelvis gemensam gruppförsäkring (ansvarsförsäkring, rättsskydd och olycksfallsförsäkring ingår) och gemensamt utlåningssystem. Parasportutrustning är också försäkrad. De kommuner som tidigare har anslutit har tidigare kunnat ta del av ett paket från Fritidsbanken som gav kommunerna en grunduppsättning med parasportutrustning, det finansierades via statliga medel men nu finns det inte längre. Fritidsbanken rekommenderar trots att de inte kan bekosta detta paket att man som ny köper till det då det är svårt att få in utrustning som är avsedda för parasport. Kostnaden för detta baspaket är ca 25 000 kr.

Framöver när vi arbetar måste kommunen dock avsätta resurser för att kunna arbeta vidare.

- 2 heltidstjänster behövs för att arbeta med Fritidsbanken. Det kanske går att omdisponera personal inom befintliga förvaltningar alternativt att nya tjänster får komma till.
- Lokal behöver hittas och där behöver hyreskostnad och driftskostnad tillföras.

Om vi skriver på avtalet kommer det initialt att vara ett större arbete som behöver göras förvaltningsövergripande. Det kommer att krävas en del planering och olika möten med alla aktörer som kommer att vara med i arbetet. Initialt kan vi på Fritid och kultur starta arbetet då vi har haft kontakterna och är väl insatta i konceptet.

Kostnaderna framöver, som främst omfattar lokalhyra och anställd platsansvarig får beaktas i budgetprocessen.

Fredrik Olsson
Verksamhetschef fritid/kultur

Samhällsbyggnad- fritid- och kulturnämnden

Handläggare
Fredrik Olsson, 0456-81 60 61
fredrik.olsson@solvesborg.se

Fritidsbanken

Fritidskontoret har undersökt vilka förutsättningar det finns för att starta en fritidsbank i Sölvesborgs kommun.

Bakgrund

Fritidsbanken är i grunden en ideell organisation som samlar in sport- och fritidsutrustning och lånar ut den kostnadsfritt i upp till 14 dagar. Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Här kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, snowboards och mycket mer.

Fritidsbanken drivs utan kommersiellt intresse och inga pengar hanteras mellan lokal Fritidsbank och låntagare.

2013 öppnades den första Fritidsbanken i Deje i Forshaga kommun, tre mil norr om Karlstad. Det var diakonen Carina Haak som kom på idén och i ett samarbete mellan Forshaga kommun, Forshaga-Munkfors församling och projektet Ett Öppnare Värmland förverkligades idén. Mycket har hänt med Fritidsbanken sedan dess, men grunden är och förblir densamma – en verksamhet som ger oanvänd/begagnad utrustning nytt liv, som stimulerar en aktiv fritid, som alltid är gratis och är till för alla.

Idag har Fritidsbanken etablerat sig i ca 40% av landets kommuner.

Fritidsbankens namn och logotyp är varumärkesregistrerat hos PRV av Fritidsbanken Värmland. De lokala huvudmännen har skrivit avtal med Fritidsbanken Värmland om att få använda dessa, samt övriga kännetecken och konceptet i sig, mot att man åtar sig att följa konceptet, de grafiska riktlinjerna och övriga regler. Således är det många aktörer som delar på samma varumärke och bedriver verksamhet på samma sätt. Det här innebär att alla har ett ansvar för att vårda varumärket, öka varumärkeskännedomen och se till att skapa en positiv upplevelse för våra låntagare. Man ska känna igen sig, oavsett vilken Fritidsbank i landet man väljer att besöka, även om lokaler och utbud skiljer sig åt.

Fritidsbanken drivs enligt franchiseprincipen (utan ekonomiska intressen), där lokala huvudmän tecknar avtal med paraplyföreningen om att driva verksamhet under Fritidsbankens varumärke. De lokala Fritidsbankerna ska då följa de regler och riktlinjer som finns kring verksamheten och användandet av varumärket. All utlåning sker i, och genom, de lokala Fritidsbankerna.

Syfte

Syftet är att ge allmänheten möjlighet att prova olika sport- och fritidsaktiviteter.

I förråd, garage och vindsutrymmen runt om i Sverige finns det mängder av sport- och fritidsutrustning som sällan eller aldrig används. Det kan vara skridskor som blivit urväxta, skidor som är för korta eller fotbollsskor som spelat sin sista match. Barn växer ur sin utrustning och de vuxna tröttnar och människor blir väldigt glada när de kan skänka sakerna vidare, då sparar vi både på miljön och gör ekonomiska vinster.

Fritidsbanken är helt beroende av att få in skänkt utrustning. Går utrustningen sönder försöker man reparera den, alternativt montera av delar som kan användas som reservdelar. Material som kasseras skall återvinnas i så stor utsträckning som möjligt.

Mål

Målet är att utrustningen ska användas så länge och ofta det är möjligt. Om en Fritidsbank har utrymmesbrist skänker man vidare utrustning till andra Fritidsbanker. Det ska vara enkelt att skänka utrustning till Fritidsbanken och det är därför en fördel om det erbjuds möjlighet att göra det även utanför ordinarie öppettider, t.ex. via återvinningsstationer.

Målgrupp

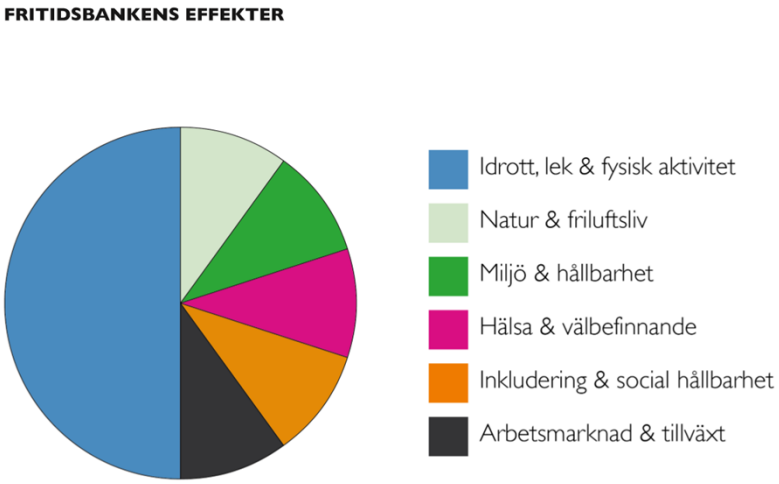
Alla får låna på Fritidsbanken, oavsett ålder, kön, ekonomiska möjligheter, etnisk bakgrund, eller bostadsadress. En låntagare är alltid en person, oavsett om hen lånar till sig själv eller andra (exempelvis en skola eller ett företag). Låntagarna står i centrum för verksamheten och Fritidsbanken finns till för dem.

Grundpelare

- **Alla får låna**
- **Allt är gratis**
- **Smart återbruk**

Effekter

Fritidsbanken bidrar till ökad spontanidrott, hälsa, välbefinnande och inkludering. Genom smart återbruk bidrar initiativet till ett hållbart samhälle för kommande generationer. Fritidsbanken bidrar till ett stärkt samarbete mellan idéburen och offentlig sektor. Fritidsbanken är en bra rekryteringsplattform för idrottsföreningar, där intresse väcks för nya utövare. Fritidsbanken är en bra plats för arbetsträning och praktik, där individen får utvecklas i en positiv miljö, med meningsfulla arbetsuppgifter och sociala kontakter.

Organisation – Lokal Fritidsbank i Sölvesborg

Fritidsbanken är en väl etablerad verksamhet och konceptet är enkelt. För att starta en lokal fritidsbank så krävs det att ett avtal upprättas med paraplyorganisationen. Oftast är det kommunen som står som lokal huvudman.

En förutsättning för att kunna skriva ett avtal med Fritidsbanken är att man följer de regler, etiska riktlinjer och uppförandekoder som finns framtaget.

En avgörande faktor/förutsättning för att lyckas med en lokal fritidsbank är att det finns en fysisk lokal och att det finns en platsansvarig person på plats.

Vi ser goda förutsättningar för att lyckas med en Fritidsbank i Sölvesborg och vi ser många vinster för såväl våra invånare, besökare och vår egen kommunala verksamhet.

Internt i kommunen ser vi att vi skulle kunna finna den organisation som krävs. Fritidsbanken är inte bara en fråga för fritidskontoret utan den kommer att vara beroende och gynna flera verksamheter i kommunen.

Intern målgrupp

- Arbetsmarknadsenheten skulle kunna engageras i såväl materialhantering som bemanning/arbetsträning i den fysiska lokalen.
- Fritidsgårdarnas verksamhet kan involveras
- VMAB, kan vara behjälpliga med en insats ur ett återbruksperspektiv, typ återbruket som idag finns.
- Folkhälsoaspekten, här kan särskilda satsningar uppmuntras.
- Fritidskontoret har i sitt uppdrag att skapa goda förutsättningar för en aktiv fritid.
- Skolverksamheten kan i sin verksamhet använda materialet.
- Äldreomsorgen kan i sin verksamhet använda materialet.

Extern målgrupp

- Kommunens invånare (barn, ungdomar, vuxna) har möjlighet att låna materialet.
- Besökare/turister kan ta del av konceptet.
- Alla får låna på Fritidsbanken, oavsett ålder, kön, ekonomiska möjligheter, etnisk bakgrund, eller bostadsadress.

Ekonomi

Det kostar givetvis pengar att driva en Fritidsbank. Då det inte finns några intäkter från låntagarna måste kostnaderna täckas med andra medel. Det får dock aldrig bli ett självändamål att samla in pengar till Fritidsbanken och pengar ska inte ”samlas på hög”. Skulle en större kassa uppstå tack vare stora likvida donationer så bör dessa hushållas med sparsamt. Ifall kassan är större än vad som rimligen kan behövas så bör lokal Fritidsbank fråga paraplyföreningen eller närliggande Fritidsbank ifall de behöver likvid hjälp, alternativt kan kassan användas för att arrangera olika sport- och fritidsaktiviteter, utflykter eller andra lokala arrangemang som ligger i linje med Fritidsbankens verksamhet.

Finansiering

För att möjliggöra en etablering av Fritidsbanken i Sölvesborg behöver resurser tillföras i form av en ny tjänst som platsansvarig och sen också en hyra för en eventuell fysisk lokal. Det tillkommer en startavgift sen är det en årlig serviceavgift, då får man ta del av fritidbankens utlåningssystem, nätverk och varumärke.

Lokal variant av konceptet

I vår utredning har vi först och främst belyst Fritidsbanken som koncept. Ett alternativ är att driva det i egen kommunal regi, med lokaler bemanning och interna ekonomiska resurser. Vissa kommuner har egna varianter med egna namn t. ex fritidsbibblan. Nackdelen med det är att man inte har den draghjälp som Fritidsbanken ger eftersom den finns spridd över hela landet och är en etablerad verksamhet.

Fritidskontoret har ett stort intresse i att förverkliga en etablering av Fritidsbank för kommuninvånarnas bästa och ser positivt på denna satsning. Finns det då material att tillgå så ökar attraktionskraften ytterligare. Föreningslivet har drabbats hårt under pandemin och verksamheten för föreningarna har minskat. Föreningslivet arbetar nu hårt med återstartsaktiviteter för att locka tillbaka barn och ungdomar och detta hade varit till stor hjälp för deras rekrytering och det vore mycket vunnit om kommunen går i täten för denna satsning. Det har förekommit förslag om att konceptet kunde drivas av en förening men vår bedömning är att den kraften och engagemanget inte finns hos föreningarna i nuläget, det är ingen kärnverksamhet för dem.

Vår bedömning

Vi ser ett stort värde i att etablera konceptet Fritidsbanken i Sölvesborg, dels på grund av att vi har ett rikt föreningsliv och det hade också gynnat alla som kanske normalt inte får möjlighet att prova på aktiviteterna av olika skäl.

Trots att vissa ekonomiska medel måste tillföras är de ekonomiska vinsterna ur ett folkhälsoperspektiv väl investerade pengar.

Servicen med att kunna erbjuda gratis utlåning av sport och friluftsmaterial vore fantastiskt att kunna erbjuda invånare och besökare, inte minst i de svåra ekonomiska tider som spås de närmsta åren.

Fredrik Olsson
Verksamhetschef Fritid och Kultur

SFKN § Dnr 2026/1

Anmälan av delegationsbeslut (samlingsärende)

FÖRSLAG TILL BESLUT

Anmälningarna läggs till handlingarna.

Anmälningar

Av Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden meddelade delegationsbeslut enligt bifogade rapporter.

Handläggare
Anette Karlsson, 0456-81 61 30
anette.karlsson@solvesborg.se

Delegationsärenden

Genom av Samhällsbyggnads-, fritid och kulturnämnden fastställd delegationsordning SFKN 2025/66, gällande från och med 2025-12-10, har nämnden delegerat sin beslutanderätt i ärenden avseende Upphandling enligt följande:

Beslut i ärende att fastställa förfrågningsunderlag i samordnade upphandlingsärenden upp t.o.m. 50 pbb.
Delegat: Upphandlare

Besluta i ärende att fastställa förfrågningsunderlag i egen verksamhet och samordnade upphandlingsärenden överstigande 50 pbb.
Delegat: Förvaltningschef

Fatta tilldelningsbeslut, ingå upphandlingsavtal i samordnade upphandlingsärenden samt avbryta upphandling.
Delegat: Upphandlare

Tilldelningsbeslut och avbrytande av upphandling förtecknas på delegationslista för anmälan till styrelsen 2 ggr/år (i december och juni).

Besluta delta i upphandling fastställd av Adda (fd SKI Kommentus) och Kammarkollegiet.
Delegat: Upphandlare

Upphandling avseende egna förvaltningens verksamhetsområde, inom 5-50 pbb.
Delegat: Förvaltningschef (med rätt till vidaredelegation enl. 7 kap 6 § KL).

Exp
SFKN

Ärenden	Fastställt förfrågningsunderlag. Delta i Adda, Kammarkollegiet	Fattat beslut om tilldelning	Handläggare	Delegat	Antagen leverantör
2026/40 Byggtjänster	2026-04-02	2026-05-19	Anette Karlsson	Anette Karlsson	Rangordnad 1 Metrosyd AB Rangordnad 2 Dynacon Construction AB Rangordnad 3 JSB CONSTRUCTION AB Rangordnad 4 NÄBO byggservice AB Rangordnad 5 Peab Byggservice AB
2026/49 Nybyggnad av omklädningsbyggnad vid svarta leds ishall	2026-03-27	2026-05-11	Anette Karlsson	Anette Karlsson	NÄBO Bygg AB
2026/44 Ljud, ljus och scener till Killebom 2026	2026-03-20	2026-04-09	Anette Karlsson	Anette Karlsson	Johan & Johan Ljud & Ljus AB
2025/81 Gräsklippare	2025-12-09	2026-01-21	Anette Karlsson	Anette Karlsson	GVM Gräsvårdsmaskiner AB
2026/43 Målningsarbeten	2026-03-16	2026-05-19	Anette Karlsson	Anette Karlsson	Rangordnad 1 Jörgen Wahlqvist Måleri i Karlskrona AB Rangordnad 2 Sandå Sverige AB Rangordnad 3 Stoby Måleri AB
2026/41 VS-arbeten	2026-04-24	2026-06-01	Anette Karlsson	Anette Karlsson	Rangordnad 1 J. Hjalmarssons Bygg- och Industrisvets Aktiebolag Rangordnad 2 Rörmontering Kristianstad AB

					Rangordnad 3 Anders Erikssons VVS Aktiebolag
Dnr 2026/61 Golvarbeten	2026-05-12	2026-06-17	Anette Karlsson	Anette Karlsson	Rangordnad 1 Blekingegolv Entreprenad AB Rangordnad 2 Stoby Måleri AB